

RPJ

ROMPHRUEK JOURNAL

วารสารร่วมพหุภพ

ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2564 Vol. 39 No. 2 May - August 2021

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

人文与社会学科

ISSN 0125-7609

การจัดการเพื่อเพิ่มคุณภาพ

ADMINISTRATION TOWARDS QUALITY INTENSIFICATION

管理为强化质量

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยเกริก

บรรณาธิการ

สังกัด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ พันธุ์แน่น

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์

รองศาสตราจารย์สุพัฒน์ อีร์เวจเจริญชัย

อาจารย์ ดร.ผกาพันธ์ ภูมิจิตร

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม

ศาสตราจารย์ ดร.จำลอง โพธิ์บุญ

ศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส ปันตบแต่ง

รองศาสตราจารย์ ดร.สยาม อรุณศรีมรกต

รองศาสตราจารย์ ดร.อนิรุทธิ์ สติมัน

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชาติ สุวรรณโนภาส

รองศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจ่าง

รองศาสตราจารย์ ดร.สุปรียา แก้วละเอียด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรากุล สุโคตรพรหมมี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิ สุขเจริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ นนทนาธรณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล วงศ์สิงห์ทอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ

Asst.Prof.Dr. Chen, Wang-Kun

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนตติ พิพัฒนางกูร

อาจารย์ ดร.ดาวพระศุกร์ ทองกลืน

อาจารย์ ดร.อรุณี ศรีพนมวัน

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประเทศไทย

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประเทศไทย

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยมหิดล ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยบูรพา ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประเทศไทย

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

Krirk University, Thailand

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยเกริก ประเทศไทย

วารสารร่มพฤษภ : ROMPHRUEK JOURNAL
ปีที่ 39 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2564 ISSN 0125-7609
การจัดการเพื่อเพิ่มคุณภาพ
(ADMINISTRATION TOWARDS QUALITY INTENSIFICATION)

สำนักงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกริก เลขที่ 3 ซอยรามอินทรา 1 ถนนรามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220 ประเทศไทย
โทรศัพท์	0-2552-3500-9 ต่อ 402
e-mail	romphruek.kru@gmail.com

- ทุกบหคควมท่ดตีพิมพ์ในวารสารร่มพฤษภ เป็นท่คนละและข้อคิดเห็นของผู้เขียน มิใช่ท่คนละของมหาวิทยาลัยเกริกหรือกองบรรณาธิการ
- กองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ต้องอ้างอิงแสดงที่มาชัดเจน
- ทุกบหคควมท่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารร่มพฤษภ ผ่านการตรวจและประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

วารสารร่มพญักษ์ มหาวิทยาลัยเกริก เป็นวารสารวิชาการที่รองรับการเผยแพร่ผลงานด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยให้ความสำคัญกับศาสตร์ทางด้านการบริหารจัดการ สังคมศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิติศาสตร์ และศิลปศาสตร์ ซึ่งตีพิมพ์มากกว่าสามทศวรรษ เน้นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยอันมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสังคมไทย สร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพทางวิชาการเพื่อสังคม อีกทั้งตระหนักถึงความสำคัญของการขยายบทบาททางวิชาการต่อสังคมวงกว้าง และ การพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นแหล่งความรู้ที่มาจากผลงานวิจัยของอาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และนักศึกษา เพื่อเข้าสู่การเป็นสังคมฐานความรู้ (Knowledge Based Society) โดยจัดพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ และเผยแพร่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

กองบรรณาธิการวารสารร่มพญักษ์มีนโยบายและเกณฑ์การรับพิจารณาและตีพิมพ์บทความซึ่งไม่เคยเสนอเพื่อขอตีพิมพ์ และไม่เคยเผยแพร่ในเอกสารฉบับอื่นๆ มาก่อนหน้านี้ และไม่ใช้บทความวิจัยจากงานวิจัยในชั้นเรียน ไม่ใช้บทความวิจัยจากงานวิจัยสถาบัน โดยบทความที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารร่มพญักษ์นั้นต้องผ่านการประเมินบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่ทราบชื่อผู้แต่งและผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ (Double Blind Peer Review) จากสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 ท่าน บทความทั้งหมดที่ตีพิมพ์ในวารสารร่มพญักษ์ มหาวิทยาลัยฯ สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่วิทยาการและความรู้ใหม่ๆ ในสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย
2. เพื่อส่งเสริมอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาต่างๆ ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิในการนำเสนอผลงานทางวิชาการ
3. เพื่อเป็นเอกสารประกอบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

กำหนดการออกวารสาร ปีการศึกษาละ 3 ฉบับ
ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน
ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม
ฉบับที่ 3 กันยายน – ธันวาคม

ปี พ.ศ. 2564 วารสารร่วมพฤษภรับตีพิมพ์บทความในประเด็นด้านมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ ผู้สนใจส่งบทความโดยลงทะเบียนสมาชิกวารสารร่วมพฤษภที่ <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/romphruekj/index> หรือติดต่อสอบถามรายละเอียด
ที่ 02-552-3500-9 ต่อ 402

วารสารร่มพฤษภที่ผู้อ่านถืออยู่ในมือ เป็นฉบับที่ 2 ของปีที่ 39 แม้ในภาวะที่การแพร่ระบาดของโควิด 19 ระลอก 3 ในประเทศไทยยังคงรุนแรงอย่างต่อเนื่อง แต่วารสารร่มพฤษภยังคงมีความแข็งแกร่งและยืนหยัดผ่านร้อน หนาว และโรคร้ายมาได้ จนอยู่ในวัย GEN X ซึ่งถือว่าเป็นวัยที่กำลังแข็งแรงและมีความพร้อมในหลายๆ ด้าน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เนื้อหาสาระในวารสารเล่มนี้ จะช่วยให้ผู้อ่านผ่อนคลายจากบรรยากาศตึงเครียดด้านโรคร้าย มาให้ความสำคัญกับการเรียนรู้หรืออาหารสมอง เพื่อสร้างความมั่นคงทางปัญญาเพื่อรอเวลาในการใช้ชีวิตปกติต่อไป เนื้อหาสาระในเล่มเกี่ยวข้องกับ “การจัดการเพื่อเพิ่มคุณภาพ” ที่ครอบคลุมแนวคิดการเพิ่มคุณภาพตั้งแต่ระดับโรงเรียน จนถึงระดับนานาชาติ ประกอบด้วยบทความวิจัย 7 บทความ และบทความทางวิชาการ 2 บทความ ที่เน้นหนักการให้แนวคิด และผลการศึกษาด้านการเพิ่มคุณภาพและจัดการปัญหาขององค์กร สังคม กฎหมาย และการศึกษา เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาต่อยอด

บทความที่ 1 เป็นบทความวิชาการ เรื่อง “How does the risk perception of COVID-19 affect Thai consumers’ travel intention?- An Introductory question to understand during the COVID-19 pandemic” พงศ์ศิริ คำชันแก้ว และคณะ ได้วิเคราะห์พฤติกรรมและทัศนคติการเดินทางของผู้บริโภคชาวไทยในช่วงการระบาดของ COVID-19 ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทราบว่า คนไทยส่วนใหญ่เคร่งครัดต่อการปฏิบัติตามคำแนะนำของภาครัฐ และคาดหวังว่าภาครัฐจะบริหารจัดการได้ดีกว่าเป็นอยู่ในปัจจุบัน **บทความที่ 2** เป็น บทความวิชาการ “เรื่องเล่า : ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ” โดย ยุติ ศิริยทรัพย์ และ พิทักษ์ ศิริวงศ์ เป็นบทความวิจัยที่ศึกษาพนักงานขับรถที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการขับรถบรรทุกประเภทห้วยลาก ประจำปี พ.ศ. 2559 เพื่อหาแนวปฏิบัติที่ดีในการขับรถบรรทุกด้วยวิธีวิทยาการศึกษาประวัติชีวิตและเรื่องเล่า พบว่าองค์ประกอบที่สำคัญ คือ กลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัย วิธีการจัดการความเครียดในการทำงาน และสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ **บทความที่ 3** เป็นบทความวิจัย เรื่อง

“ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง” สิริลักษณ์ พรหมณโชติ และคณะ ศึกษา ระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศไทย

บทความที่ 4 เป็นบทความวิชาการ เรื่อง “การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานบัญชีคุณภาพให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล” จินดา จอกแก้ว และคณะ เสนอแนวความคิดการเพิ่มประสิทธิภาพสำนักงานบัญชี ด้วยการพัฒนาใน 3 ด้าน คือ คุณภาพข้อมูลทางการบัญชี คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี และสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัล ซึ่งทำให้บทบาทนักบัญชีเปลี่ยนไปจากการลงบัญชีแบบเดิมเป็นการใช้ผ่านอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น **บทความที่ 5** เป็นบทความวิจัย เรื่อง “The Influence of Incentive Satisfaction on Teacher’s Turnover Intention in Private Universities” Yunbo Li และ Wasin Phromphitakkul ศึกษาปัจจัยด้านความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชน 4 ด้าน และพบว่าความพึงพอใจด้านเงินเดือนและสวัสดิการ มีผลกระทบต่อความตั้งใจในการลาออกมากที่สุด **บทความที่ 6** เป็นบทความวิจัย เรื่อง “โมเดลสมการโครงสร้างการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการและทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อที่ฟักอาศัยในอนาคตของกลุ่ม Gen X” นัทธีรา พุมมาพันธ์ ศึกษาความตั้งใจซื้อที่ฟักอาศัยของประชากรอายุ 30-45 ปี ในกรุงเทพมหานคร พบว่า การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีผลทางบวกต่อทัศนคติ และความตั้งใจซื้อ และทัศนคติมีผลทางบวกต่อความตั้งใจซื้อ

บทความที่ 7 เป็นบทความวิจัยเอกสาร เรื่อง “ปัญหาการกระทำอันเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบกของประเทศไทย” บัญชา วิทยอนันต์ และคณะ ศึกษาการลักลอบขนคนโดยผิดกฎหมาย เพื่อผลประโยชน์ทางการเงิน หรือผลประโยชน์ทางวัตถุ และเสนอแนะให้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ในมาตรา 63 และ 55 **บทความที่ 8** เป็นบทความวิจัยเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาและทดสอบแบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข” ขวัญเมือง แก้วดำเกิง และคณะ ได้ศึกษาทำให้สามารถออกแบบประเมิน

ความรู้ด้านสุขภาพเพื่อการป้องกันควบคุมโรคของบุคลากรสาธารณสุขได้อย่างมีคุณภาพ และ **บทความที่ 9** เป็นบทความวิจัย เรื่อง “Study on relationship between Collaboration Network characteristics and academic performance of Industry-University-Research Institute collaboration in Yangtze river delta, China” Xiaoying Sheng and Fuangfa Amponstira ศึกษาคุณลักษณะการทำงานร่วมกันของเครือข่ายภาคอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัย-สถาบันวิจัย ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเครือข่าย และผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ซึ่งพบว่า หน่วยที่เป็นศูนย์กลางความเข้มแข็งของเครือข่าย ขนาดเครือข่าย และองค์ความรู้ มีผลกระทบเชิงบวกต่อผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ

ท้ายนี้ กองบรรณาธิการวารสารร่วมพฤษภ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านในการสร้างความเข้าใจ **“การจัดการเพื่อเพิ่มคุณภาพ”** ทั้งระดับชาติและนานาชาติ และหวังว่าจะได้รับการตอบรับและข้อเสนอแนะดีๆ จากท่านผู้อ่านตลอดไป

บรรณาธิการ

How Does The Risk Perception of COVID-19 Affect

11

Thai Consumers' Travel Intention?

การรับรู้ความเสี่ยงของ COVID-19 ส่งผลต่อความตั้งใจในการเดินทางของ
ผู้บริโภคชาวไทยอย่างไร?

Pongsiri Kamkankaew Konjanard Charoensok

Vachiraporn Phattarawas Phatcharapron Limpiaongkhanan

Chong Chongyosying Suteera Sribenjachot

and Darinee Tantaweetchet

พงศ์ศิริ คำชันแก้ว โภญจนาท เจริญสุข วชิราภรณ์ ภัทโรวาสน์

พัชราภรณ์ ลิ้มปိုင်คนันต์ ฉงค์ จงยศยิ่ง

สุธีรา ศรีเบญจโชติ และ ดาริณี ตัณฑวิเชษฐ

เรื่องเล่า : ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับ

39

รางวัลสุภาพบุรุษนักขับ

Life History and Narrative : Life with Wheels on the Path to
Becoming an Award-Winning Gentleman Driver

ยุวดี ศิริยทรัพย์ และ พิทักษ์ ศิริวงศ์

Yuvadee Siriyasub and Phitak Siriwong

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

65

Factors Related to Innovative Thinking Skills of Teachers under the
Office of Secondary Education Service Area 5 in Ang Thong Province

สิริลักษณ์ พรหมณโชติ ประสงค์ ตันพิชัย และ สันติ ศรีสวนแดง

Siriluk Pramachote Prasong Tanpichai and Santi Srisuantang

การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานบัญชีคุณภาพให้เป็น
สำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล 91

Enhancing Operational Efficiency of The Quality Accounting Firm
to The Digital Quality Accounting Firm

จินดา จอกแก้ว ธาธนา เปี่ยมชาคร และ นุชนาท จันทเดมีย์

Jinda Jokkaew Tharana Paemchakon

and Nutchanat Junttamee

The Influence of Incentive Satisfaction on Teacher's Turnover
Intention in Private Universities 115

อิทธิพลของความพึงพอใจในแรงจูงใจที่ทำให้อาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชนลาออก

Yunbo Li and Wasin Phromphithakkul

หยุนโบ ลี และ วซิน พรหมพิทักษ์กุล

โมเดลสมการโครงสร้างการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการและทัศนคติที่
มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อที่ฟักอาศัยในอนาคตของกลุ่ม Gen X 145

The Structural Equation Model of Integrated Marketing
Communication and Attitude Influence House Purchase Intention
of the Future Gen X

นัทธีรา พุมมาพันธุ์

Natteera Pummpanth

ปัญหาการกระทำอันเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก
ของประเทศไทย 171

Problems of Acts Relating to Smuggling of Migrants by Land
in Thailand

บัญชา วิทยานันท์ เมธาพร กาญจนเดชะ และ ปากิน เจริญนนทสิทธิ์
Buncha Wittaya-anant Mathaporn Kanchanatecha
and Pakin Jaroennonthasit

การพัฒนาและทดสอบแบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกัน
ควบคุมโรคกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข 193

A Development and Testing of Health Literacy on Disease
Prevention and Control Assessment form for Public Health Officers

ขวัญเมือง แก้วดำเกิง และ จำเนียร ชุณหโสภาค

Kwanmuang Kaeodumkoeng and Jumnian Junhasobhaga

Study on Relationship Between Collaboration Network
Characteristics and Academic Performance of
Industry- University-Research Institute Collaboration in Yangtze
River Delta, China 221

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเครือข่ายความร่วมมือ กับผลงาน
ทางวิชาการที่เกิดจากความร่วมมือของ ภาคอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัย-สถาบันวิจัย
ในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซี ประเทศจีน

Xiaoying Sheng and Fuangfa Amponstira

เสี่ยวหยิง เซิน และ เฟื่องฟ้า อัมพรสถิต

1

How does the Risk Perception of COVID-19 Affect Thai Consumers' Travel Intention? การรับรู้ความเสี่ยงของ COVID-19 ส่งผลต่อความตั้งใจในการเดินทางของผู้บริโภคชาวไทยอย่างไร?

Pongsiri Kamkankaew Konjanard Charoensok Vachiraporn Phattarowas
Phatcharapron Limpiaongkhanan Chong Chongyosying Suteera Sribenjachot
and Darinee Tantaweechet

พงศ์ศิริ คำขันแก้ว โกลัญจนาท เจริญสุข วชิราภรณ์ ภัทโรวาสน์
พัชราภรณ์ ลิ้มปิ่นกษณันต์ ฉงค์ จงยศยั้ง สุธีรา ศรีเบญจโชติ
และ ดาริณี ตัณฑวิเชษฐ

How does the Risk Perception of COVID-19 Affect Thai Consumers' Travel Intention?

การรับรู้ความเสี่ยงของ COVID-19 ส่งพลต่อความตั้งใจในการเดินทาง
ของผู้บริโภคชาวไทยอย่างไร?

- An Introductory Question to Understand During the COVID-19 Pandemic
- คำถามเบื้องต้นที่ต้องทำความเข้าใจระหว่างการระบาดของ COVID-19

Pongsiri Kamkankaew¹ Konjanard Charoensok² Vachiraporn Phattarawas³
Patcharaporn Limpiaongkhanan⁴ Chong Chongyosying⁵
Suteera Sribenjachot⁶ and Darinee Tantaweetchet⁷

พงศ์ศิริ คำชันแก้ว โกฎจนาท เจริญสุข วชิราภรณ์ ภัทโรวาสน์
พัชรภรณ์ ลิ้มป้องค์นันต์ ฉงค์ จงยศยั้ง สุธีรา ศรีเบญจโชติ และ ดาริณี ตันทวิเชฐ

¹ Faculty of Business Administration, North-Chiang Mai University,
Chiang Mai 50230, Thailand e-mail : pongsiri@northcm.ac.th
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50230 ประเทศไทย

² Faculty of Law, Krirk University, Bangkok 10220, Thailand
e-mail : autzlaw@gmail.com

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก จังหวัดกรุงเทพฯ 10220 ประเทศไทย

³ Faculty of Business Administration, North-Chiang Mai University,
Chiang Mai 50230, Thailand e-mail : vachiraporn@northcm.ac.th
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50230 ประเทศไทย

⁴ Faculty of Business Administration, North-Chiang Mai University,
Chiang Mai 50230, Thailand e-mail : patchaporn@northcm.ac.th
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50230 ประเทศไทย

⁵ Faculty of Business Administration, North-Chiang Mai University,
Chiang Mai 50230, Thailand e-mail : Year2546@hotmail.com
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50230 ประเทศไทย

⁶ Faculty of Business Administration, North-Chiang Mai University,
Chiang Mai 50230, Thailand e-mail : Suteera@northcm.ac.th
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50230 ประเทศไทย

⁷ Faculty of Business Administration, North-Chiang Mai University,
Chiang Mai 50230, Thailand e-mail : darinee@northcm.ac.th
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50230 ประเทศไทย

Received : May 3, 2021 Revised : May 17, 2021 Accepted : May 20, 2021

Abstract

The COVID-19 pandemic took place within a short time and affected all countries. Thailand is one of the countries that rely on the tourism industry. The pandemic impact of COVID-19 has severely affected travelers' travel. The Thai government has encouraged Thai people to travel through tourism promotion programs, of course it rarely contributes to the growth of the tourism industry. This academic paper explores Thai consumers' travel intentions and travel behaviors through the lens of the concepts of risk perception and planned behaviour theory. The discussion results on this academic paper help marketers understand the in-depth behaviour of the travel intentions of Thai travelers so that they can lead to a more effective marketing plan.

Keywords : COVID-19; Risk Perception; Intention Behavior; Thai Consumer; Thai Traveller

บทคัดย่อ

การแพร่ระบาดของ COVID-19 เกิดขึ้นภายในระยะเวลาอันสั้นและส่งผลกระทบต่อทุกประเทศ ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่พึ่งพาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวอย่างรุนแรง รัฐบาลไทยสนับสนุนให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวผ่านโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งแน่นอนโครงการดังกล่าวไม่ค่อยมีส่วนช่วยในการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว บทความวิชาการฉบับนี้สำรวจความตั้งใจในการเดินทางและพฤติกรรมการเดินทางของผู้บริโภคชาวไทยผ่านมุมมองของแนวคิดการรับรู้ความเสี่ยงและทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ผลการอภิปรายในเอกสารวิชาการนี้ช่วยให้นักการตลาดเข้าใจพฤติกรรมเชิงลึกของความตั้งใจในการเดินทางของนักเดินทางชาวไทยเพื่อนำไปสู่แผนการตลาดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ : COVID-19; การรับรู้ความเสี่ยง; พฤติกรรมความตั้งใจ; ผู้บริโภคชาวไทย; นักท่องเที่ยวชาวไทย

Introduction

According to the COVID-19 pandemic, it was established that the disease would spread to all continents within a short period and most likely affect all countries. In order to be able to manage infectious diseases and keep them under control, the Thai government try to take a solution to be able to identify infectivity, development of vaccines, contact tracing and isolation, which it believes that much of the above is due to human behaviour. Furthermore, they emphasize the importance of Thai people in the risk zone following behavioural recommendations from authorities to prevent infections through precautionary measures such as wearing masks, hand hygiene and insulation. In connection with all decisions and measures introduced during the ongoing pandemic, individuals in society are affected. Okoi, et al. (2021) noted that events such as natural disasters significantly impact people's thoughts and feelings. It could explain that many individuals also tend to react with emotions and make emotional decisions on such occasions. It can explain that individuals must review their actions in a situation like COVID-19, contrary to what they would typically do. As this is not a normal situation, it is not easy to know how to act and think. In connection with COVID-19, various questions arise in individuals, for example, whether it is acceptable to go out or travel to another destination. Heydari et al. (2021) further demonstrated that the emotions evoked during such a situation could affect ones daily decisions, for example, deciding to stay at home due to worrying feelings. The prevailing circumstances

in the world have led to the Thai government introducing a dissuasion from unnecessary travel to other countries. This, in turn, leads to individuals having to rethink their decisions whether to travel or stay at home. There are also other consequences resulting from the current situation that people cannot influence, such as the cancellation of flights and the closing of borders by countries.

Many factors can negatively affect tourism and the hospitality industry. Rajitha & Santhosh (2021) mentioned that events such as terrorist attacks and outbreaks of infectious diseases reinforce the public's concern about safe travel. Trifiletti et al. (2021) demonstrated that the terrorist attacks had had a significant impact on our view of travel safety and security. The whole world has been affected by the ongoing pandemic, COVID-19. Youn & Ha-Brookshire (2021) determined that strict restrictions on travel have been introduced in connection with the pandemic, especially regarding international air travel. The viral disease has also affected the business community globally where, among other things, entertainment, tourism, transport and services have been affected (Ammar, et. al, 2020). All measures taken have contributed to changes in social behaviour, economic activities and the environment (Prasetyo et al., 2020). Wang et al. (2021) also exposed that the pandemic affects the general state of health, social relations and the economy.

As the previous research on human behaviour and attitudes during a pandemic is limited, it is interesting, just as Lehberger, Kleih & Sparke (2021) exposed, to study the effects of such a situation on society. They believe that it is essential to investigate and document what happens during this pandemic from the perspective of many different groups. Partly because it gives lessons and experiences from

such a time of crisis and that during this pandemic should be documented to be then able to reflect on its actions. The consequences of a pandemic lead to people's behaviour being affected by several different factors such as personal finances, perceived health risks, and changed consumption capacity. Since the pandemic COVID-19 is relevant at the time of writing, the author believes that this paper is relevant for investigating the behaviour of Thai consumers.

Thailand is one of the countries that rely on the tourism industry (Atcharee Manakij & Prasopchai Pasunon, 2020). The epidemic effect of COVID-19, which severely affects the travel of tourists. The Thai government has encouraged Thai people to travel through a tourism promotion project called “We Travel Together” (in Thai โครงการเราเที่ยวด้วยกัน) which has been operated by Ministry of Tourism and Sports (Ministry of Tourism and Sports, 2021). The project aimed to stimulate public spending through domestic tourism. It is expected to increase liquidity for hoteliers and related businesses and support creating jobs and the country's overall economic recovery. For this project, the government contributed 40% of the hotel price per room per night, no more than 3,000 baht per room per night, limited to a maximum of 15 rooms or 15 nights, do not cancelled or changed later. Moreover, the government supports food and travel coupons worth 900 baht per room per night to the public when the hotel check-in is booming, but only on Monday - Thursday people will receive 900 baht and Friday - Sunday receive 600 baht for food and travel once a day after 5 a.m. of the check-in in the date. Coupons will expire at 11:59 p.m. of the check-out in the date which including food/travel coupons can be used at restaurants and attractions. The

Participating in the project will pay 60%, and the government supports the other 40% through coupons. Of course, the more popular program will encourage more Thai consumers to travel to help out with the COVID-19 outbreak, but Thai consumers are at risk from the COVID-19 outbreak. It rarely results in the growth of the tourism industry.

This paper state how the risk perception of COVID-19 affects Thai consumers' travel intentions and travel behaviours? Also, the purpose of this academic paper is to gain an insight into how Thai consumers view travel during COVID-19 and their attitudes about travelling, which this paper has been seen through the lens of the concepts of crisis and risk, risk perception and the theory of planned behaviour (TPB). To understand Thai traveller behaviours, it was also considered essential to study consumers' perceptions of risk. As there is a lack of knowledge about consumer behaviour in widespread viral diseases, the intention is to contribute new knowledge in the business and marketing area.

The following section presents previous research and the theoretical framework that has been relevant to the purpose of this paper. The following section begins with a review of the concepts of crisis and risk and their connection to each other. Furthermore, crises and risks, individuals' perception of risk and the role of the mass media in crises are presented. Finally, the theory TPB for understanding Thai consumers' travel intentions and travel behaviours under COVID-19 is presented.

Risk Perception of COVID-19 impact on Thai consumers' travel behaviours

Events such as the crises mentioned above impact individuals'

thoughts and feelings (Chou, Chi & Yao, 2008). The human intellect has developed in such a way as to be able to survive everyday activities and adapt to activities of the human environment that can be risky. Zhang et al. (2021) described that risk is about the knowledge about the probability of something happening, which further contributes to how man will act. Nevertheless, because human is not wholly rational, it can be challenging to concretize the actual probabilities. Individuals interpret the concept of risk in different ways (Elias & Shiftan, 2012) (Arslanca, et al. 2021).

Tardivo et al. (2020) stated that individuals behave differently depending on how the risks are perceived. Age is a factor that can also affect the individual's perception of risk. Aydin, Arica & Arslanturk (2021) argued that the risk behaviour of adolescents is often considered to be characterized by excessive feelings of invulnerability, suggesting that these feelings are more prevalent in adolescents than in adults. Fletcher, Higham & Longnecker (2021) described that adolescents and young adults understand the risks at least somehow and wise but can still choose to carry out risky behaviour. However, Okoi et al. (2021) exposed that older people appreciate the risk of COVID-19 being less than young people. When individuals feel that they are at risk of becoming infected with infectious diseases, individuals tend to change their behaviour in such a way that they, among other things, improve their hygiene, distance themselves socially and are susceptible to being vaccinated (Huang, Nie & Zhu, 2021). Heydari et al. (2021) described that individuals act based on the perceived advantages and disadvantages from information related to a contagious viral disease, such as the spread of the viral disease and how serious it is. Nagai, Tkaczynski & Benckendorff (2020)

expressed that risk perceptions are often biased in such a way that they can be positive or negative. Excessively positive attitudes towards health risks often have a close connection to familiar risks to the individual and over which one has control. This can lead to precautionary measures not being taken, and one can feel a type of security that is untrue. Excessively negative attitudes arise more often with new risks that are unknown and are considered to be less controllable. These extreme negative attitudes towards risks can create a collective fear (Morakabati, Fletcher & Prideaux, 2012). Increased risk awareness of a virus and protective measures occur through the collection of information by the individual via various types of sources.

According to Morakabati, Fletcher & Prideaux (2012), there are two types of emotions that are important for risk perception; expectant and expected emotions. Expectant emotions mean immediate internal emotions that arise when someone is exposed to risk, the emotions can consist of anxiety and fear. The expected emotions are about the consequences the individual is expected to feel from a decision. Elias & Shiftan (2012) mentioned that the physical distance between the individual and the danger is an example of is a factor that affects the individual's perception of risk. However, the perception of risk changes in the spread of pandemics as they are considered invisible in addition to media reports (Tardivo et al. 2020). Most countries rarely discover what the actual spread of infection looks like and how great of a threat it poses. Individuals react and act differently according to how information is presented, whether the information is interpreted positively or negatively by the recipient.

1

Based on the compiled concept and theory shown above, this paper can state that most Thai travellers may perceive risk as something negative. In this paper, it was clarified that risk was considered a situation where there is a probability that something undesirable may occur, which is in line with Okoi et al. (2021) described the risk the possibility that an event will have consequences. In this paper's view, most Thai travellers will mention the concepts negatively and undesirably when asked what risk meant to them. However, some Thai traveller may mention that risk does not always have to be negative and refers to the context of high risk, high reward. It was also mentioned that risk is the probability that a particular event occurs, as Huang, Nie & Zhu (2021) also took about the risk to measure how likely a consequence of an action is. Although it appeared in the Thai traveller perspective that risk was considered something negative, COVID-19 was perceived as more severe by some and less severe by others. The Thai traveller perceives risks in different ways and is also confirmed by Nagai, Tkaczynski & Benckendorff (2020) which means that risk is interpreted in different ways by individuals.

Because some young Thai travellers may perceive that the risk perception of COVID-19 may be overly optimistic, as Fletcher, Higham & Longnecker (2021) described, adolescents more often tend to have an inflated sense of invulnerability to adults. Arslanca et al. (2021) also described that young adults can understand the risks but still choose to perform risky behaviours. The Thai traveller' perspective may point that they can follow with recommendations and restrictions which have been introduced are followed in order to avoid risks that may arise in connection with COVID-19. The majority considered that Thai traveller follows the guidelines by keeping their distance,

improving their hygiene and distancing themselves socially. Since individuals of all ages have taken the measures, the Thai traveller's young age may seem insignificant, even though Zhang, et al. (2021) claimed that older people estimate the risk of COVID-19 to be less than young people. According to Aydin, Arica & Arslanturk (2021), a behaviour change pointed that it is common when individuals feel that the traveller is at risk of becoming infected with infectious diseases. The changed behaviour may include improved hygiene, social distancing, and susceptibility to the vaccine. The excessively positive attitudes towards COVID-19, which according to Okoi et al. (2021), may lead to precautionary measures not being taken and that one can feel a type of security that is untrue. These some travellers do not fully follow the guidelines because the information received based on the information received is greater than the disadvantages of COVID-19. Zhao et al. (2018) stated that travellers would act based on their perceived advantages and disadvantages from information related to a contagious viral disease. Nagai, Tkaczynski & Benckendorff (2020) also mentioned that excessively positive attitudes to health risks might be due to the individual being familiar with similar risks and feeling that he or she has control over it, which in this case may be a factor as to why precautionary measures are not taken seriously. However, the Thai traveller who considered COVID-19 as life-threatening and tried to isolate themselves at home may indicate excessively negative attitudes, which expressed arise from new unknown risks not considered to be controllable in the same way. As previously pointed out, COVID-19 is currently a new virus; hence these excessively negative settings can arise. How Thai traveller perceive the risk of COVID-19 may have to do with their physical

distance to the hazard. As COVID-19 is a pandemic, the viral disease is close to everyone, especially for those who live in Thailand, which all Thai traveller do, where the spread of infection has been at its worst. It may also be a reason why the majority perceive the risk with COVID-19 as more significant. Heydari et al. (2021) described that the perception of risk changes with the spread of pandemics as they are considered invisible in addition to mass media reports.

Furthermore, it is also possible to see a clear pattern among Thai travellers; most Thai travellers may think they did not consider COVID-19 a risk to themselves because they are not included in the risk group. This case means that individuals tend to act in different ways depending on the type of risk involved. It is possible to see that these Thai travellers do not perceive COVID-19 as a risk to themselves. It is also possible to see a pattern among the remaining Thai traveller who will express that they considered a risk to existing because they could be potential carriers and thus infect their relatives who are part of the risk group. Fletcher, Higham & Longnecker (2021) pointed an individual's tendency to change their behaviour when traveller experience that there may be a risk of becoming infected. This paper can explain that some Thai traveller expressed concern about their relatives. Hence, they have made sure to be extra careful, which Arslanca et al. (2021) described that individuals' expected behaviour to take more precautionary measures such as social distancing and improving hygiene during a risk period. Expectant and expected emotions are two different emotions that Huang, Nie & Zhu (2021) claimed are essential for risk perception, which described expectant emotions as immediate internal emotions that arise when someone is exposed to risk. When these some Thai traveller were analyzed

that their emotions consist of anxiety and fear, it can explain that the expected emotions are often about the consequences the individual is expected to feel from a decision.

1

The theory of planned behaviour of COVID-19 impact on Thai consumers' travel behaviours

Ajzen (2020) described that the theory of planned behaviour (TPB) had become a very influential and popular framework for studying human actions. The theoretical framework continues to be one of the frameworks most used in behavioural studies on COVID-19 pandemic (Ammar et al., 2020) (Kamkankaew, 2020) (Lucarelli, Mazzoli & Severini, 2020) (Prasetyo et al., 2020) (Das et al., 2021) (Lehberger, Kleih & Sparke, 2021) (Rajitha & Santhosh, 2021) (Trifiletti et al., 2021) (Youn & Ha-Brookshire, 2021) (Wang et al., 2021). The theory of planned behaviour was created by Ajzen (2011) and is a further developed theory of the theory of deliberate behaviour (TRA) (Ajzen & Madden, 1986). The theory of planned behaviour explained the relationship between the individual's attitudes and behaviour. In contrast, the theory of planned behaviour assumes that an individual's intentions and perceived behavioural control predict the individual's behaviour and is the theory applied in the study. The intentions indicate how much an individual is willing to perform the behaviour (Ajzen, 1991). The stronger the individual's intentions, the more likely the behaviour will be performed (Ajzen & Madden, 1986). According to the theory of planned behaviour, two independent factors determine the individual's intentions (Ajzen, 2020). The factors are attitude and subjective norm. Ajzen (2011) described that despite the theory of planned behaviour's success, it does not consider essential aspects

as there are claims that an individual's intention is the determining factor for whether the behaviour is performed. This means that the factors attitude and subjective norm will be insufficient in situations where control over the behaviour is not complete when the behaviour is dependent on external factors such as time, money, and other people in situations where the individual does not have voluntary control over the behaviour.

Therefore, the theory of planned behaviour may be insufficient in contexts where control over behaviour is less (Prasetyo et al., 2020). Ajzen (2002) added perceived behavioural control to the theory of planned behaviour, which, together with attitude and subjective norm, shapes the theory of planned behaviour (Ammar et al., 2020). These three factors constitute the theory of planned behaviour and are decisive for the individual's intentions (Ajzen, 2011). Attitude towards the behaviour reflects the individual's positive or negative perception of the behaviour (Lehberger, Kleih & Sparke, 2021). The subjective norm includes the environment's view of behaviour, a presence of social pressure to act or not to act (Ajzen, 1991, 2002) and the individual's perception of the environment's expectations of following institutionalized norms (Das, et. al, 2021). Perceived behavioural control represents how easy or difficult the individual feels to perform the behaviour (Ajzen, 2002, 2011, 2020).

The theory of planned behaviour has been applied in this paper to understand Thai consumers' travel intentions and travel behaviours during ongoing pandemics. Das et al. (2021) determined that attitudes towards how serious COVID-19 have to do with the belief that COVID-19 is a common flu; hence, some preventive and behaviours do not consider the virus. Since the attitudes towards COVID-19 are

polarized, this paper considered it interesting to study these different attitudes in order to be able to understand consumers' travel intentions and travel behaviours. Ammar et al. (2020) determined that the mass media tends to shame individuals' behaviours. Behaviours such as going out, travelling and staying out if a person has reached a certain age (Youn & Ha-Brookshire, 2021). Hence, the subjective norm is also interesting to start from when it comes to studying COVID-19 to investigate whether the consumer's environment influences the consumer's actions. Since the Ministry of Foreign Affairs has introduced a dissuasion from carrying out unnecessary trips to other countries (Trifletti et al., 2021), it is also interesting to see how consumers react to this and how perceived behavioural control plays a role. Furthermore, many countries have introduced different types of restrictions, which also prevents individuals from travelling (Wang et al., 2021).

The attitude of COVID-19 impact on Thai consumers' travel behaviours

Based on the compiled concept and theory shown above, this paper can state that most Thai travellers have a negative perception of COVID-19. The Thai traveller perceives the viral disease negatively may have to do with the Thai traveller's behavioural beliefs. As previously mentioned in the theory section, behavioural beliefs are about what the individual believes the behaviour and influences the individual's attitude towards the behaviour. The Thai traveller believes that travellers currently pose a risk to those as they may be infected with the viral disease, which is in line with what Ajzen and Madden (1986) Ajzen (2002, 2011, 2020) determined, that how the individual

1

believes that the behaviour can result in determines the individual's attitude towards the behaviour. In this paper, travelling is currently perceived as something negative. Occurring concepts in the Thai traveller perspective are anxious, at risk, infected and contagious, which indicates a negative perception of COVID-19. Most Thai travellers also mention potential consequences from making a trip in the current situation, which Ajzen and Madden (1986) determined shape attitudes. Some Thai traveller may think that COVID-19 did not affect them, which may mean that they do not have a negative perception of the viral disease and can then lead to choosing to travel when the intentions are affected by, among other things, the attitude to the behaviour Ajzen (2002, 2011, 2020). Lehberger, Kleih & Sparke (2021) confirmed that the attitudes to how serious COVID-19 have to do with the belief that COVID-19 is a common flu; hence, some preventive and behaviours do not consider the virus. Some behaviours are preventative and behaviours that do not consider the virus, which is demonstrated in the results. This indicates that most Thai travellers do not believe that COVID-19 is a common flu as most have negative attitudes towards the viral disease.

This paper hopes that most Thai traveller generally had a negative attitude towards travelling in the current situation. The Thai traveller thought that a trip would affect them. It was clear that COVID-19 had generally negatively affected them, as mentioned above, potential consequences for the behaviour. Despite this point, it appeared that the Thai traveller' perspective that in certain circumstances it would be okay to travel. Some Thai traveler may think that in certain circumstances it would be okay to travel. The

circumstances can be acute where, for example, a family member risks losing his life, but also for work-related purposes. It was also considered more acceptable to travel nationally by car in order not to contribute to further spread of infection. A negative perception of the behavior determines the individual's attitude to the behavior. It is why the Thai traveler may consider accepting travelers in certain circumstances may be due to the fact that the negative perception of refraining from a trip outweighs the negative perception of being infected by COVID-19 during a trip. This paper believe that some Thai traveler, who believes that there are no problems with traveling in the current situation, believes that traveling by car is preferable, but if there are no alternatives, it may be public transport. And some Thai traveler had booked trips canceled by airlines, which has been beyond the individual's control, despite the some Thai traveler believes that it would still have refrained from traveling if the flights had not been canceled. The Thai traveller' attitudes towards the introduced recommendations and restrictions were generally positive, but a majority considered that Thailand could handle the current situation better. The reason why some Thai traveller may point that the authorities should have handled the situation better by introducing stricter and more mandatory rules may be that the Thai traveller have an idea of what the situation may lead to, according to Ajzen (2002, 2011, 2020) determined that behavioural beliefs are linked to what the individual believes the behaviour results. Unlike the other Thai travellers, the recommendations regarding travelling are good, but I do not believe it should be mandatory.

1

Subjective norm of COVID-19 impact on Thai consumers' travel behaviours

Based on the compiled concept and theory, which shown above, this paper can state that most Thai travellers believe that their surroundings would have had a negative attitude towards choosing to travel in the current situation. This paper views that most Thai travellers were influenced by their surroundings, which is the subjective norm that concerns the reference group's view of behaviour. This paper points to the Thai traveller's perspective on the normative beliefs that come into play and believe it is the individual's reference group's view of behaviour. It presents that their reference group had been optimistic about a trip at present but believed that the reference group had had some understanding of the action. It refers to subjective norm also the individual's perception of the reference group expectations of following norms. So this paper can state that the reference group did mind that the respondent travelled as long as the person was healthy and recently travelled. It may be due to the lack of a presence of social pressure from the reference group.

Perceived behaviour control of COVID-19 impact on Thai consumers' travel behaviours

Based on the compiled concept and theory, which shown above, this paper can determine that most Thai travellers follow the recommendations and restrictions issued by the Thai authorities. Furthermore, it states that the Thai traveller has different opinions and thoughts about which recommendations and restrictions they consider worth following. It can show that most Thai travellers had

about the recommendations and restrictions because you should stay at home if they are ill or have a cold not to infect other people. Concerning recommendations and restrictions concerning travellers, it can be seen that there is a clear pattern of the distribution of opinions and thoughts that the Thai traveller have regarding travelling under COVID-19. Most Thai traveller is following recommendations and restrictions is not the right thing to do, as the Thai traveller has chosen to make trips, which according to the authorities are not necessary and can be expected until the pandemic is over. This behaviour of Thai traveller has indicated that the individual experiences the execution of the behaviour relatively quickly. This paper can explain perceived behaviour control, which includes how easy or difficult the individual feels to perform the behaviour. As previously mentioned, perceived behavioural control is based on beliefs that include time, cost, availability that facilitate or complicate the implementation of the behaviour. Despite the recommendations and restrictions, the Thai traveller has chosen to travel, which indicates that controlling the beliefs has not made it difficult for them to perform the behaviour. Following this theory, the individual of Thai traveller has not considered that the control beliefs hindered the implementation of the behaviour, which led to the actual behavioural control that led to the respondent choosing to travel.

On the other hand, some Thai traveller has taken the responsibility to follow the recommendations and restrictions that have been given and thus decided to cancel their trip following the Thai government's advice on unnecessary travel. The Thai traveller may point out that it had affected one's finances as airline tickets during this period are more expensive than usual. This paper suggests

that control beliefs have played a role in the respondent's behaviour. As previously mentioned in a section on attitude, some Thai traveller may have booked flights that were cancelled by the airlines. It indicates that control over the behaviour was not complete, which is in line with Ajzen and Madden (1986) determined that control over the behaviour is not complete when the behaviour depends on external factors.

An analysis of the theory indicates that the Thai traveller has chosen to change their lifestyle and plan for actions that would typically have been carried out (Kamkankaew, 2017). This paper can explain that Thai traveller, with the help of media during a crisis, has an opportunity to review their regular activities. Furthermore, it is possible to see from the Thai traveller' perspective whether they have taken responsibility in society and changed everyday activities and adapted to the recommendations and restrictions that have been issued.

Conclusion

The purpose of this paper was to gain an insight into how Thai consumers view travelling during COVID-19. Understanding the knowledge about consumers' attitudes and whether the mass media affects them was needed. It was also considered essential to study consumers 'perception of risk to understand consumers' potential travel intentions. Based on compiled results and analyses, conclusions have been compiled based on this paper's issues: how does the risk perception of COVID-19 affect Thai consumers' travel intentions and travel behaviours? Furthermore, how does the mass media affect Thai travellers' attitudes during COVID-19?

The results of this paper show that Thai consumers perceive the concept of risk as something negative and that COVID-19 more or less constitutes a risk for them. Thai consumers may follow the recommendations and restrictions introduced to avoid risks that may arise in connection with COVID-19. The young age of the Thai traveller is irrelevant to how COVID-19 is perceived as a risk. Thai consumers who perceive COVID-19 as a risk have refrained or had refrained from travelling. The reference groups 'negative attitude towards whether Thai consumers had chosen to travel in the current situation affects the Thai traveller' travel intones and travel behaviour. The results of this paper also shown that Thai consumers follow the Thai authorities' travel advice.

Furthermore, the results of this paper also show that consumers experience that media and news updates create anxiety in people through frightening headlines. Thai consumers may also experience that the media withholds the truth, which creates feelings of anxiety. Finally, the results of this paper show that media updates on COVID-19 allow Thai consumers to form their own opinion.

Suggestion

This paper has identified Thai consumers' travel behaviors and attitudes during the ongoing pandemic COVID-19. The results of this paper shown that Thai consumers follow the Thai authorities' recommendations and restrictions. There is a clear pattern that shown that Thai consumers may define and may perceive risk in different ways, but in general, the concept of risk is perceived negatively. Furthermore, this paper can state to consumers that COVID-19 poses a risk to them. The reason why consumers have a negative

1

attitude towards the viral disease may have to do with the fact that COVID-19 is a new virus and is perceived as uncontrollable, and why some Thai traveller does not follow the recommendations and restrictions introduced maybe because they perceived the advantages to outweigh the disadvantages of COVID-19. Some Thai traveller is familiar with similar risks and feels that they have control over the virus. However, the causes of this behaviour were not further studied. Thai consumers may mention that the Thai authorities should have handled the situation better by introducing stricter and more mandatory rules are rooted in what consumers fear the situation may result in.

Since this paper was limited to a conceptual paper and literature review, it would have been interesting to adopt in studying a more extensive range of consumers. For the academician, the scope could have been increased in a qualitative and quantitative method to study more the Thai traveller consumers older than 25 years as the majority of the Thai traveller. It would have been interesting because of the risk of becoming seriously ill with COVID-19 increases over 60 years. By future studying the elderly, it could compare whether and how consumer behaviour differs depending on age. In order to generalize the result, the scope would be increased to study consumers in several parts of Thailand. Therefore, it would also have been interesting to study consumers from more areas in order to be able to generalize about Thai consumers.

For future study, the study could be adjusted so that the Thai traveller are instead asked about their thoughts on national travel, as travel within Thailand has not been as limited as international travel. Since the study also refers to international travel currently

limited, it becomes more likely that behaviours are not carried out according to the factor perceived behaviour control. The results of this paper are intended to contribute to further research on consumer behaviour during the spread of infectious viral diseases, travel behaviours during pandemics and travel behaviours during COVID-19, as previous research in this area are considered deficient.

For the policy implementation, this paper would like to propose that the government should implement policies that manage the balance of monetary and fiscal policies, the policy to raise the standards of Thai tourism both the management system of the tourism industry and personnel in the tourism industry, the policy of opening the country for the Tourism, health and safety policies. The Thai government should impel forward policies to help, remedy, restore, promote and support Thai tourism businesses. The policy must be consistent with emerging norms such as promoting a cashless society in tourist destinations to reduce the transmission of COVID, promoting more e-commerce business and promoting innovation in tourist destinations. For the policy to support Thai travel agencies, the Thai government has to encourage entrepreneurs to adapt to changes such as organizing a new normal tourism education program, and supporting group tourism activities. As tourist travel patterns have been changed, the government should direct policies that assist in managing the capital structure of Thai tourism businesses. In formulating a policy, the Thai government must consider both demand and supply, especially in terms of travel demand among travellers worldwide. If the government plans to open Thailand, the government must consider travel bubble issues for countries that are ready to exchange tourists, but it should be based on mutual acceptance of conditions.

References

- 1 Ajzen, I. & Madden, T. J. (1986). Prediction of goal-directed behaviour : Attitudes, intentions and perceived behavioural control. *Journal of Experimental Social Psychology*, 22(5), 453-474.
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50(2), 179-211.
- Ajzen, I. (2002). Perceived Behavioral Control, Self-Efficacy, Locus of Control, and the Theory of Planned Behavior. *Journal of Applied Social Psychology*, 32(4), 665-683.
- Ajzen, I. (2011). The theory of planned behaviour : Reactions and reflections. *Psychology & Health*, 26(9), 1113–1127.
- Ajzen, I. (2020). The theory of planned behavior : Frequently asked questions. *Human Behavior & Emerging Technologies*, 2(4), 314–324.
- Atcharee Manakij & Prasopchai Pasunon. (2020). Guidelines for Sustainable Development of Community-Based Tourism : A Case Study of Tha Kha Floating Market, Amphawa District, Samut Songkhram Province. *Romphruek Journal*, 38(3), 37-50.
- Ammar, N., Aly, N. M., Folayan, M. O., Khader, Y., Virtanen, J. I., Al-Batayneh, O. B., Mohebbi, S. Z., Attia, S., Howaldt, H.-P., Boettger, S., Maharani, D. A., Rahardjo, A., Khan, I., Madi, M., Rashwan, M., Pavlic, V., Cicmil, S., Choi, Y.-H., Joury, E., & Castillo, J. L. (2020). Behavior change due to COVID-19 among dental academics-The theory of planned behavior : Stresses, worries, training, and pandemic severity. *PLoS ONE*, 15(9), 1-13.

- Arslanca, T., Fidan, C., Daggez, M., & Dursun, P. (2021). Knowledge, preventive behaviors and risk perception of the COVID-19 pandemic : A cross-sectional study in Turkish health care workers. *PLoS ONE*, 16(4), 1-11.
- Aydin, B., Arica, R., & Arslanturk, Y. (2021). The Effect of Novel Coronavirus (COVID-19) on Travel Risk Perception. *Journal of Yasar University*, 16(61), 378-392.
- Chou, P.-L., Chi, T.-L., & Yao, C.-H. (2008). Risk Perception and Travel Insurance : Using Multinomial Logistic Regression. *Empirical Economics Letters*, 7(1), 37-45.
- Das, A. K., Abdul Kader Jilani, M. M., Uddin, M. S., Uddin, M. A., & Ghosh, A. K. (2021). Fighting ahead : Adoption of social distancing in COVID-19 outbreak through the lens of theory of planned behavior. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 31(1-4), 373-393.
- Elias, W., & Shiftan, Y. (2012). The Influence of Individual's Risk Perception and Attitudes on Travel Behavior. *Transportation Research : Part A : Policy and Practice*, 46(8), 1241-1251.
- Fletcher, J., Higham, J., & Longnecker, N. (2021). Climate change risk perception in the USA and alignment with sustainable travel behaviours. *PLoS ONE*, 16(2), 1-17.
- Heydari, S. T., Zarei, L., Sadati, A. K., Moradi, N., Akbari, M., Mehralian, G., & Lankarani, K. B. (2021). The effect of risk communication on preventive and protective Behaviours during the COVID-19 outbreak : mediating role of risk perception. *BMC Public Health*, 21(1), 1-11.

- Huang, R., Nie, T., & Zhu, Y. (2021). Optimal Pricing and Information Provision in Supply Chain with Consumers' Risk Perception. *Emerging Markets Finance and Trade*, 57(4),989–1007.
- Jedd, T., Fragaszy, S. R., Knutson, C., Hayes, M. J., Fraj, M. B., Wall, N., Svoboda, M., & McDonnell, R. (2021). Drought Management Norms : Is the Middle East and North Africa Region Managing Risks or Crises?. *Journal of Environment & Development*, 30(1), 3-40.
- Kamkankaew, P. (2017). Strategic Brand Management Components for Thai SMEs : Empirical Evidence from Exploratory Factor Analysis. *Parichart Journal*, 30(3), 164-175.
- Kamkankaew, P. (2020). Corporate Brand Management : The Way to Success for Small and Medium Enterprise. *Journal of Management Sciences Suratthani Rajabhat University*, 7(2), 218-238.
- Kummeneje, A.-M., Ryeng, E. O., & Rundmo, T. (2019). Seasonal variation in risk perception and travel behaviour among cyclists in a Norwegian urban area. *Accident Analysis & Prevention*, 124(3), 40-49.
- Lehberger, M., Kleih, A.-K., & Sparke, K. (2021). Panic buying in times of coronavirus (COVID-19) : Extending the theory of planned behavior to understand the stockpiling of nonperishable food in Germany. *Appetite*, 161(1), 1-8.
- Lucarelli, C., Mazzoli, C., & Severini, S. (2020). Applying the Theory of Planned Behavior to Examine Pro-Environmental Behavior : The Moderating Effect of COVID-19 Beliefs. *Sustainability*, 12(24), 1-17.

- Ministry of Tourism and Sports. (2021). The information of We Travel Together Project. (ข้อมูลโครงการเราเที่ยวด้วยกัน). (14 April, 2021) Retrieved from <https://www.xn--12c1bik6bbd8ab6hd1b5jc6jta.com/information>.
- Morakabati, Y., Fletcher, J., & Prideaux, B. (2012). Tourism Development in a Difficult Environment : A Study of Consumer Attitudes, Travel Risk Perceptions and the Termination of Demand. *Tourism Economics*, 18(5), 953–969.
- Nagai, H., Tkaczynski, A., & Benckendorff, P. J. (2020). Exploring the role of language proficiency and cultural adaptation in travel risk perception : A study of Asian working holiday makers in Australia. *Journal of Vacation Marketing*, 26(2), 166–181.
- Okoi, N. O., Etim, J. J., Akomaye, T. U., Inde, M. U., & Usen, I.-O. J. (2021). Risk Perception and Precautionary Behaviour Against Covid-19 Pandemic among Health Workers in Calabar, Nigeria. *International Journal of Nursing Education*, 13(1), 111–117.
- Prasetyo, Y. T., Castillo, A. M., Salonga, L. J., Sia, J. A., & Seneta, J. A. (2020). Factors affecting perceived effectiveness of COVID-19 prevention measures among Filipinos during Enhanced Community Quarantine in Luzon, Philippines : Integrating Protection Motivation Theory and extended Theory of Planned Behavior. *International Journal of Infectious Diseases*, 99(12), 312–323.
- Rajitha, M., A. & Santhosh A., M. (2021). Social distancing intention during the COVID-19 Pandemic : The theory of planned behavior in Thai cultural context. *Indian Journal of Health & Wellbeing*, 12(1), 93–99.

- Tardivo, S., Zenere, A., Moretti, F., Marchiori, F., Berti, D., Migliorini, M., Tomasi, A., Ferrari, S., Tognon, F., Napoletano, G., & Rossanese, A. (2020). The Traveller's Risk Perception (TRiP) questionnaire : pre-travel assessment and post-travel changes. *International Health*, 12(2), 116–124.
- Trifiletti, E., Shamloo, S. E., Faccini, M., & Zaka, A. (2021). Psychological predictors of protective behaviours during the Covid-19 pandemic : Theory of planned behaviour and risk perception. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 31(2), 1-16.
- Wang, M., Jin, Z., Fan, S., Ju, X., & Xiao, X. (2021). Chinese residents' preferences and consuming intentions for hotels after COVID-19 pandemic : a theory of planned behaviour approach. *Anatolia : An International Journal of Tourism & Hospitality Research*, 32(1), 132–135.
- Youn, S., Lee, J. E., & Ha-Brookshire, J. (2021). Fashion Consumers' Channel Switching Behavior During the COVID-19 : Protection Motivation Theory in the Extended Planned Behavior Framework. *Clothing & Textiles Research Journal*, 39(2), 139–156.
- Zhang, Y., Gao, J., Luo, X., Wu, X., & Bao, H. (2021). Dynamic Evolution of Public's Positive Emotions and Risk Perception for the COVID-19 Pandemic : A Case Study of Hubei Province of China. *Mathematical Problems in Engineering*, 26(1), 1–14.

2

เรื่องเล่า : ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงาน ขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ

Life History and Narrative : Life with Wheels on
the Path to Becoming an Award-Winning Gentleman
Driver

ยูวดี ศิริยทรัพย์ และ พิทักษ์ ศิริวงศ์

Yuvadee Siriyasub and Phitak Siriwong

เรื่องเล่า : ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุก ที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ

Life History and Narrative : Life with Wheels on the Path to
Becoming an Award-Winning Gentleman Driver

ยุวดี ศิริยทรัพย์¹ และ พิทักษ์ ศิริวงศ์²

Yuvadee Siriyasub and Phitak Siriwong

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
จังหวัดชลบุรี 20230 ประเทศไทย

Faculty of Management Science, Kasetsart University, Sriracha Campus,
Chonburi 20230, Thailand e-mail : yuvadee_jum@hotmail.com

²คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
จังหวัดเพชรบุรี 76120 ประเทศไทย

Faculty of Management Science, Silpakorn University, Petchaburi IT Campus,
Petchaburi 76120, Thailand e-mail : phitak@ms.su.ac.th

Received : April 15, 2021 Revised : May 24, 2021 Accepted : May 29, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบอย่างที่ดีของพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ ซึ่งเป็นรางวัลที่ให้ความสำคัญด้านการขับขี่ปลอดภัย โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหัวลาก ประจำปีพ.ศ. 2559 การประกวดจัดขึ้นโดยองค์กรเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่งในประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิทยาการศึกษาประวัติชีวิตและเรื่องเล่าโดยใช้การสัมภาษณ์รายบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า 1) องค์ประกอบการเป็นสุภาพบุรุษนักขับตามมุมมองของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ มีดังนี้ คือ การขับรถโดยเน้นให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยและเคารพกฎจราจร มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีประสบการณ์ ทักษะและความชำนาญในการขับรถบรรทุก 2) กลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัยนั้น คือ การเตรียมความพร้อมของรถบรรทุก การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของคนขับรถ การตรวจสอบตารางงานและกำหนดการ

ขนส่งสินค้า และสามารถจัดการสถานการณ์และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 3) วิธีการจัดการกับความเครียดในการทำงาน คือ การมีสติอยู่กับปัจจุบัน การได้พูดคุยระบายความเครียดกับเพื่อนร่วมงาน และการร้องเพลงบนรถ เพื่อคลายความเครียด และ 4) สิ่งที่คุณสุรศักดิ์ โคดคำ ใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในการขับรถบรรทุกให้ปลอดภัย นั่นคือ ครอบครัว

คำสำคัญ : พนักงานขับรถบรรทุก; การขับที่ปลอดภัย; สุภาพบุรุษนักขับ

Abstract

The purpose of this research was to study the good model of the truck driver who received the gentleman driver award, which is an award for the importance of safe driving, with the key informant, namely Mr. Surasak Khodkham, the winner of the Truck Driver Award in 2016. The contest organized by one of the leading private organizations in Thailand. This study was a qualitative research using a narrative methodology approach of one-on-one interview.

The results of this study revealed that, The components of being a gentleman driver, according to Mr. Surasak Khodkham's views, were as follows : 1) emphasis on safe driving and follow traffic rules; having social responsibility, experience, skills, and expertise in truck driving. 2) Just in time and safe delivery strategy is to make his truck well-prepared, and to make the driver physically and mentally ready for the tasks, to check the schedule and transportation schedule, to manage situations, and to solve problems in due time. 3) Managing stress at work by being mindful of the present, sharing his feeling with colleagues, and relaxing by singing to relieve stress, and 4) For Mr. Somsak Khodkham, his spiritual anchor for driving safely is his family.

Keywords : Truck Driver; Safe Driving; Gentleman Driver

บทนำ

ความปลอดภัยทางถนน เป็นประเด็นสำคัญที่ถูกจัดเป็นวาระสำคัญในการประชุมผู้บริหารระดับสูง ที่จัดขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ณ กรุงมอสโก สหพันธรัฐรัสเซียและกลุ่มประเทศสมาชิก ได้ร่วมประกาศรับรองเจตนารมณ์ปฏิญญามอสโก และได้กำหนดให้ พ.ศ. 2554-2563 เป็นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน เพื่อร่วมกันลดปัญหาอุบัติเหตุทางถนนลง ภายหลังจากนั้น ประเทศไทยได้เข้าร่วมและขานรับนโยบายดังกล่าว แม้รัฐบาลได้กำหนดให้ประเด็นความปลอดภัยทางถนนเป็นวาระแห่งชาติ แต่อย่างไรก็ตามผลการดำเนินงานยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากการดำเนินงานแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนยังไม่มีความต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนยังไม่มีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจน ต่อมาในปีพ.ศ. 2558 องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ได้รายงานสถานการณ์ความปลอดภัยทางถนนของโลกประจำปี พ.ศ. 2558 พบว่าประเทศไทยยังคงมีอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนสูง ซึ่งมีอัตราการเสียชีวิตต่อประชากรแสนคน คิดเป็นจำนวน 36.2 คน จัดอยู่ในอันดับที่ 2 ของโลก ดังนั้น ทางภาครัฐจึงดำเนินการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนและลดปัญหาอุบัติเหตุทางถนนให้เป็นรูปธรรมโดยกำหนดให้มีแผนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนเป็น 3 ระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยมีเป้าหมายเพื่อลดอัตราการสูญเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนลงอย่างจริงจัง(สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559)

การสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยบนท้องถนนนั้นเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ เพราะจากข้อมูลสถิติคืออุบัติเหตุจราจรทางบกในปี พ.ศ. 2558 พบว่าอุบัติเหตุทางถนนส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนน คิดเป็นร้อยละ 40.56 โดยมีสาเหตุหลักของอุบัติเหตุ 5 อันดับแรก ได้แก่ ตัดหน้าระยะกระชั้นชิด ขับรถเร็วเกินอัตราที่กำหนด ขับรถตามกระชั้นชิด ขับรถไม่ชำนาญ และ ขับรถผิดช่องทางหรือขับคร่อมเส้น การสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยบนท้องถนนจึงเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของร่างแผนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน

ระยะกลาง ซึ่งคือ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การให้การศึกษา เสริมสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยทางถนน โดยมีวัตถุประสงค์ในการหล่อหลอมให้บุคคลทุกช่วงอายุมีพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องและปลอดภัย เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อกันและกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559)

จากนโยบายของภาครัฐที่เน้นการขับขี่ที่ปลอดภัยทุกคนทุกอาชีพบนท้องถนนควรตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพพนักงานขับรถบรรทุกซึ่งเป็นอาชีพหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มที่เวลาการทำงานโดยส่วนใหญ่ต้องอยู่บนท้องถนน มีหน้าที่ลำเลียงสินค้าอันจำเป็นให้กับคนในประเทศ ทั้งสินค้าอุปโภคและบริโภคต่าง ๆ แม้ในสถานการณ์ที่ประเทศต้องเผชิญหน้ากับวิกฤติการณ์ เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว ภาวะของโรคภัยหรือโรคระบาดต่าง ๆ อาชีพนี้ยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เพื่อให้คนในประเทศยังคงมีสินค้าในการดำรงชีวิต จึงกล่าวได้ว่า พนักงานขับรถบรรทุกเป็นอาชีพหนึ่งที่อยู่เบื้องหลังการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (ยุวดี ศิริยทรัพย์, 2563) แต่จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า พนักงานขับรถบรรทุกเป็นอาชีพที่ยังขาดการส่งเสริมให้เกิดการยอมรับทางสังคมเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ และมีภาพลักษณ์ที่ต้องใช้แรงงานหนัก งานเหนื่อย มีความเครียดและกดดัน ตลอดจนเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ (ยุวดี ศิริยทรัพย์, 2563) เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานพนักงานขับรถบรรทุก จึงมีการนำแรงงานผู้หญิงเข้ามาทดแทนเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และ (ยุวดี ศิริยทรัพย์, 2563) สุดท้ายพบปัญหาสำคัญ คือ พนักงานขับรถขาดความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน

จากข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากรถทางบก ปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563-มีนาคม 2564) มีสัดส่วนประเภทรถที่เกิดอุบัติเหตุจากรถทางบกเป็นรถบรรทุก 10 ล้อ ร้อยละ 1.47 รถบรรทุก 6 ล้อ ร้อยละ 0.78 รถบรรทุกขนาดเล็ก ร้อยละ 9.43 รถยนต์นั่ง ร้อยละ 15.44 รถแท็กซี่ ร้อยละ 0.80 รถจักรยาน ร้อยละ 1.38 รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 19.71 รถโดยสารขนาดใหญ่ ร้อยละ 0.26 รถโดยสารขนาดเล็ก ร้อยละ 0.27 รถสามล้อเครื่อง ร้อยละ 0.10 และรถอื่น ๆ ร้อยละ 50.36 (กรมการขนส่งทางบก, 2564) แม้จำนวนสถิติของการเกิดอุบัติเหตุของรถบรรทุกจะมีอัตราไม่มากแต่ความรุนแรงและความสูญเสียในแต่ละครั้งมีมูลค่าสูง โดยมัก

มีสาเหตุหลักมาจากพฤติกรรมการขับรถบรรทุก เช่น คนขับรถบรรทุกหลับใน ขับรถฝ่าสัญญาณไฟแดง ขับรถเร็ว ตลอดจนสภาพรถยนต์ เช่น เบรกแตก หรือน้ำหนักการบรรทุกที่มากเกินไป จากข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน บทบาทผู้ร้ายที่ขับรถและทำให้เกิดอุบัติเหตุรุนแรง จึงทำให้รถบรรทุกถูกตีตราทางสังคมว่าเป็นตัวร้ายาคาญ ซึ่งเป็นมุมมองด้านลบที่ถูกถ่ายทอดและนำเสนอสู่สาธารณชน (ปนัดดา ชำนาญสุข, 2553)

จากประเด็นความสำคัญเรื่องความปลอดภัยทางถนนและการทบทวนวรรณกรรมที่พบปัญหาเกี่ยวกับพนักงานขับรถขาดความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน เกิดภาพลักษณ์ทางอาชีพในด้านลบที่นำไปสู่การตีตราทางสังคม และรวมถึงการขาดการส่งเสริมให้เกิดการยอมรับทางสังคมในอาชีพของพนักงานขับรถ จึงนำไปสู่การศึกษาที่ต้องการถ่ายทอดมุมมองเชิงบวกของคนขับรถบรรทุก โดยมุ่งศึกษาแบบอย่างที่ดีของอาชีพพนักงานขับรถบรรทุกของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหั่วลากประจำปี พ.ศ. 2559 หรือเป็นรางวัลที่เรียกกันว่า “สุภาพบุรุษนักขับ” ตามชื่อของโครงการประกวด โดยรางวัลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับอาชีพขับรถปลอดภัย จัดการประกวดโดยองค์กรภาคเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่งในประเทศไทย คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นพนักงานขับรถที่มีทักษะและความชำนาญสูง มีประสบการณ์การขับรถบรรทุกมากกว่า 10 ปี อย่างไรก็ตามพนักงานขับรถบรรทุกที่มีผลงานยอดเยี่ยมและเป็นที่ยอมรับในสังคมของประเทศไทยมีจำนวนไม่น้อย แต่คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นบุคคลที่มีเรื่องราวชีวิตที่น่าสนใจเพราะเป็นบุคคลที่ชีวิตติดล้อและเกี่ยวข้องกับรถมาตลอดตั้งแต่กำเนิดจนถึงปัจจุบัน โดยแรกคลอดถือกำเนิดบนรถทำให้ไม่สามารถระบุสถานที่เกิดได้แน่ชัด ในขณะที่เดียวกันมารดาเสียชีวิตตอนให้กำเนิด คุณสุรศักดิ์ โคตคำ จึงได้รับการอุปการะเลี้ยงดูจากคุณยายและญาติพี่น้อง ทำให้เกิดมีความรักและผูกพันกับรถบรรทุกมาตั้งแต่วัยเยาว์ เนื่องจากมีคุณลุงเป็นเจ้าแก๊วไร้อ้อย คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นบุคคลหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในอาชีพพนักงานขับรถบรรทุกมีความมุ่งมั่น ทุ่มเท และอุทิศตนในการทำงาน มีทักษะและความชำนาญในการขับรถบรรทุกเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกต่อสังคม ตลอดจนมีความรักและภาคภูมิใจในอาชีพของตนเองจากคำกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่มาของการศึกษาเรื่องเล่า

ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมและวัฒนธรรมการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยและกระตุ้นการขับเคลื่อนทางสังคมให้ตระหนักถึงจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคมตามนโยบายของภาครัฐและเชิดชูเกียรติพนักงานขับรถบรรทุกที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเส้นทางสู่การเป็นสุภาพบุรุษนักขับของ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหัวลากประจำปี พ.ศ. 2559 และเป็นรางวัลที่เกี่ยวข้องกับการขับที่ปลอดภัย จัดการประกวดโดยองค์การภาคเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่งในประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบองค์ประกอบของการเป็นสุภาพบุรุษนักขับและต้นแบบที่ดีของคุณสุรศักดิ์ โคดคำ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมพฤติกรรมการขับที่ปลอดภัยของพนักงานขับรถบรรทุกตลอดจนรถยนต์ประเภทอื่นๆ
2. ทำให้ทราบกลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัยและวิธีการจัดการความเครียดในการทำงานของคุณสุรศักดิ์ โคดคำ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพนักงานขับรถในองค์กรที่ให้บริการขนส่งสินค้า
3. เพื่อเป็นแนวทางการตระหนักด้านความปลอดภัยในการขับรถบรรทุกตามนโยบายของภาครัฐและเชิดชูเกียรติพนักงานขับรถบรรทุกที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม

การทบทวนวรรณกรรม

1. นโยบายความปลอดภัยบนท้องถนน

ตามที่ภาครัฐได้กำหนดให้นโยบายความปลอดภัยบนท้องถนนเป็นวาระสำคัญแห่งชาติ โดยกระทรวงการคมนาคมได้เริ่มแผนปฏิบัติการด้านความปลอดภัยทางถนนของประเทศไทยในช่วง พ.ศ. 2547-2551 และภายหลังจากนั้น

องค์การสหประชาชาติได้จัดการประชุมผู้บริหารระดับสูง เรื่องความปลอดภัยทางถนนในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ณ กรุงมอสโก สหพันธรัฐเซีย และกลุ่มประเทศสมาชิกได้ร่วมประกาศรับรองเจตนารมณ์ปฏิญญามอสโก ซึ่งได้กำหนดให้ พ.ศ. 2554-2563 เป็นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนนเพื่อร่วมกันลดปัญหาอุบัติเหตุทางถนน ภายหลังจากนั้นประเทศไทยได้เข้าร่วมและขานรับนโยบายดังกล่าว โดยได้จัดทำร่างแผนแม่บทด้านความปลอดภัยทางถนน ซึ่งดำเนินงานภายใต้กรอบทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน 5 ด้านหลัก และนำหลักการตามที่ได้รับรองเจตนารมณ์ปฏิญญามอสโก เรื่องความปลอดภัยทางถนนมาประกอบการทำร่างแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559) ดังนี้ 1) การจัดการความปลอดภัยทางถนน (Road Safety Management) 2) ถนนและการสัญจรที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น (Safer Road and Mobility) 3) ยานพาหนะที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น (Safer Vehicle) 4) การใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น (Safer Road Use) 5) การดูแลหลังการเกิดเหตุ (Post-Crash Care)

ทั้งนี้ ร่างแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. 2560-2564 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 กฎหมายความปลอดภัยทางถนนและการบังคับใช้ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางถนน ยุทธศาสตร์ที่ 3 ถนนปลอดภัย ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยานพาหนะปลอดภัย ยุทธศาสตร์ที่ 5 การให้การศึกษาเสริมสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยทางถนน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินด้านความปลอดภัยทางถนน

2. ความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) เป็นการให้ความสำคัญต่อประโยชน์ส่วนรวมและสังคมเป็นสำคัญซึ่งในปัจจุบันในระดับธุรกิจได้นำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสังคมและส่วนรวมภายใต้คำที่แทนความหมาย คือ ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility : CSR) Ganti (2019) ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร หมายถึง พันธะผูกพันขององค์กรในการตอบสนองต่อสังคมโดยไม่จำกัดแค่ด้าน

เศรษฐกิจ ด้านการดำเนินงาน ด้านกฎหมาย และด้านจริยธรรมของธุรกิจ (Yamak, S., Ergur, A., Karatas-Ozkan, M., & Tatli, A., 2019) ความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการสามารถ จำแนกออกเป็น 4 ระดับ คือ ความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบต่อกฎหมาย ความรับผิดชอบต่อจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อเพื่อนมนุษย์ (อำนาจ ชีระวนิช, 2555) ดังนั้นความรับผิดชอบต่อสังคมจึงเป็นศูนย์กลางที่เชื่อมโยงคนให้มีจิตสำนึกที่ดี มีคุณธรรมและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กร สังคม และประเทศชาติในมิติด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ทำให้ทุกภาคส่วนและรวมถึงธุรกิจดำเนินการโดยให้คุณค่าและความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดด้วยความเต็มใจ (วรวิฑูฒิ ไชยศร และ บุญสม เกษะประดิษฐ์, 2560)

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีวิทยาการศึกษาประวัติชีวิต และเรื่องเล่า (Life History and Narrative Approach) โดยมี คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหัวลากประจำปี พ.ศ. 2559 หรือเป็นรางวัลที่เรียกกันว่า “สุภาพบุรุษนักขับ” ตามชื่อของโครงการประกวดโดยรางวัลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ การขับขี้อปลอดภัย จัดการประกวดโดยองค์กรภาคเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่งในประเทศไทยและใช้แนวคำถามในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) เพื่อให้ได้ข้อมูลต่างๆ ดังนี้ ข้อมูลส่วนบุคคล ประวัติความเป็นมา องค์กรประกอบของการเป็นสุภาพบุรุษนักขับ กลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัย วิธีการจัดการกับความเครียดในการทำงานและสิ่งที่ใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจในการขับรถบรรทุก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยเป็นแนวคำถามการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured) ซึ่งในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยเน้นให้ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้เล่าเรื่องราวชีวิตของตนเองและใช้ข้อคำถามที่ต่อเนื่องไล่เรียง (Probe) เช่น ขอให้ช่วยยกตัวอย่างประกอบการอธิบาย หรือขอให้อธิบายขยายความรายละเอียดเพิ่มเติม (ขจรศักดิ์

บัวระพันธ์, 2554) เพื่อให้ได้รายละเอียดของเรื่องราวชีวิตที่ชัดเจนตามช่วงเวลาต่าง ๆ ตั้งแต่ผู้ให้ข้อมูลหลักกำเนิดจนถึงปัจจุบัน เพื่อศึกษาเส้นทางสู่การเป็นสุภาพบุรุษนักขับของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้บันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเสียง และบันทึกประเด็นสำคัญด้วยการเขียนและมีผู้วิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยเชิงคุณภาพนั้นมีความยืดหยุ่น ผู้วิจัยสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์และแหล่งข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ต้องมีความแม่นยำในการใช้เครื่องมือการวิจัยต่าง ๆ และมีทักษะที่เพียงพอในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สมบูรณ์และสามารถดำเนินการวิจัยได้สำเร็จ (Bogdan & Biklen, 1992) (ชาย โปธิสิตา, 2562)

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ด้านวิธีรวบรวมข้อมูลจากหลายวิธี ดังนี้ (Denzin, 1989) (Flick, 2002) การสัมภาษณ์ วิดิทัศน์ เว็บไซต์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูลหลักและในการสัมภาษณ์มีการบันทึกเสียง บันทึกด้วยการเขียน และศึกษาข้อมูลจากภาพถ่าย วิดิทัศน์ และเว็บไซต์ที่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูลหลัก นอกจากนั้นได้ตรวจสอบข้อมูลสามเส้าข้ามแหล่งข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ครอบครัวของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ และหัวหน้างาน เพื่อยืนยันข้อมูลซึ่งกันและกัน และผู้วิจัยได้ให้ผู้ให้ข้อมูลตรวจสอบข้อมูลซ้ำอีกครั้งหนึ่ง (Member Check) เพื่อความถูกต้องของข้อมูลและการตีความหมาย (ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์, 2554)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ก่อนเริ่มกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางของ ชาย โปธิสิตา (2562) ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การจัดข้อมูล การแสดงข้อค้นพบ และการอธิบายข้อค้นพบด้วยการบรรยายแบบเรื่องเล่าเรื่องราวชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) ศึกษาข้อมูลพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ คือ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหัวลากประจำปี พ.ศ. 2559

ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยศึกษาข้อมูลจากบ้านเลขที่ 140/1 หมู่ 16 บ้านมิตรสัมพันธ์ ต.ตระคร้อเอน อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี

ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2563

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหัวลากประจำปี พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นรางวัลที่เกี่ยวข้องกับการขับขี้อุตสาหกรรมบนท้องถนน มีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล ประวัติความเป็นมา

จากการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล ประวัติความเป็นมา และประสบการณ์การดำเนินชีวิต พบว่า คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ปัจจุบันอายุ 47 ปี เกิดในจังหวัดกาญจนบุรี มีภูมิลำเนาปัจจุบันบ้านเลขที่ 140/1 หมู่ 16 บ้านมิตรสัมพันธ์ ต.ตระคร้อเอน อ.ท่ามะกา จ.กาญจนบุรี ประวัติการเกิด มารดาให้กำเนิดบนรถทำให้ไม่สามารถระบุสถานที่เกิดได้แน่ชัดและในขณะเดียวกันมารดาเสียชีวิตตอนให้กำเนิดจึงทำให้คุณสุรศักดิ์ โคตคำ กำพร้าแม่ตั้งแต่เกิด เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ทางครอบครัวไม่สามารถส่งเรียนต่อจึงได้ตัดสินใจอุปสมบทและภายหลังจากลาสิกขาออกมาจึงเริ่มฝึกงาน โดยการฝึกหัดงานช่างเคาะ ปะ พ่นสีรถยนต์ที่อู่ซ่อมรถจนสามารถทำงานเป็นช่างได้และเข้าสู่การเป็นผู้ช่วยพนักงานขับรถบรรทุกในเวลาต่อมา ระหว่างเป็นผู้ช่วยพนักงานขับรถบรรทุกได้มีโอกาสฝึกหัดการขับรถบรรทุกไปด้วยจบจนปัจจุบันที่มีประสบการณ์การขับรถบรรทุกมากกว่า 10 ปี และเป็นบุคคลที่ได้รับรางวัลชนะเลิศพนักงานขับรถบรรทุกประเภทหัวลากประจำปี พ.ศ. 2559 หรือที่เรียกว่า รางวัลสุภาพบุรุษนักขับ ตามชื่อของโครงการจัด

ประจวบและจากการศึกษาเรื่องราวข้อมูลส่วนบุคคล ประวัติความเป็นมา และประสบการณ์การดำเนินชีวิต พบว่า คุณสุรศักดิ์ โคตคำ มีองค์ประกอบการเป็นสุภาพบุรุษนักขับ ดังนี้

1. องค์ประกอบการเป็นสุภาพบุรุษนักขับ

จากบทสัมภาษณ์ พบว่า ความเป็นสุภาพบุรุษนักขับของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ให้ความสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1.1 ให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยและเคารพกฎหมายจราจร

คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นบุคคลหนึ่งที่ทำให้มีความสำคัญด้านความปลอดภัยในการขับขี่ โดยเมื่อครั้งที่สนับสนุนและปลูกฝังคุณค่านี้นี้มา ยัง คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ในการขับขี่ผู้ขับซึ่งจะต้องมีสติและขับอย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน นอกจากนั้นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจอันสำคัญเมื่ออยู่หลังพวงมาลัยของสุรศักดิ์ โคตคำ นั่นคือ ครอบครัว ทำให้ขับอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ตนเองสามารถกลับมาหาครอบครัวได้อย่างปลอดภัย

“ผมคิดว่าการท่องจำนี้มันยากสำหรับผมนะ ขนาดผมให้ความสำคัญต่อกฎหมาย แต่มันไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับผม ผมกลัวอยู่อย่างเดียวครับตอนสอบใบขับขี่ ผมกลัวสอบไม่ผ่าน ผมกลัวว่าจะไม่มีงานทำเพราะความรู้ผมมันน้อยผมต้องการเอาใบขับขี่ไปต่อยอด ผมจึงต้องใช้ความพยายาม ผมกลัวการสอบข้อเขียน แต่สอบภาคปฏิบัติผมไม่กลัว ผมมั่นใจว่าทำได้”

“บริษัทมีนโยบายให้เราขับขี่ปลอดภัยและถูกต้องตามกฎหมาย ถ้าเราทำผิดกฎหมาย เราต้องรับผิดชอบเพราะบริษัทไม่ได้ต้องการให้เราขับขี่แบบผิดกฎหมาย”

“บนท้องถนน ถ้าผมเห็นใครก็ตามที่ขี่มอเตอร์ไซด์มาและมีเด็กเล็กๆ มาด้วย ผมจะขับอย่างระมัดระวังอย่างมากๆ เพราะเด็กเล็กๆ ยังไม่รู้รู้อะไร ไม่เหมือนคนใหญ่ที่มีสติสัมปชัญญะแล้ว จะสามารถตัดสินใจหลบหลีกได้”

“ผมให้ความสำคัญกับครอบครัวมากนะ กว่าคนหนึ่งคน จะได้เกิดมามีอายุานะ”

“ครอบครัว คือ ที่ยึดเหนี่ยวจิตใจทำให้เราขับขี่อย่างระมัดระวัง”

1.2 มีความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นสิ่งที่ทุกคนควรให้ความสำคัญเมื่อทุกคนคำนึงถึงส่วนรวมจะทำให้ทุกคนใช้การขับรถที่มีสติ ไม่เกิดความประมาทหรืออุบัติเหตุ การขับรถนั้นควรมีน้ำใจและให้เกียรติซึ่งกันและกัน และต้องเคารพกฎหมายจราจร ซึ่งจะทำให้อุบัติเหตุต่าง ๆ ลดลง จากการสัมภาษณ์ของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ พบว่า มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยการขับรถบรรทุกที่เน้นให้ความสำคัญเรื่องปลอดภัยด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัดดูแลร่างกายด้วยการพักผ่อนให้เพียงพอเพื่อให้ร่างกายไม่เกิดความเหนื่อยล้าสะสมและก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง คุณสุรศักดิ์ โคตคำ จะตรวจสอบความพร้อมของร่างกายก่อนรับงาน เพื่อให้สามารถขับรถได้อย่างมีสติครบถ้วนไม่เกิดอุบัติเหตุและไม่สร้างความเดือดร้อนหรือเป็นภาระให้กับสังคม

“ผมจะเครียดนะเมื่อเจอคนที่ไม่เคารพกฎจราจร บางคนขับรถไม่ตี ไม่มีน้ำใจ ไม่ให้เกียรติซึ่งกันและกัน แต่คนโดยรวมส่วนใหญ่ที่เขารักชีวิต เขาจะเห็นคุณค่าของผู้อื่น เขาก็จะขับรถด้วยการมีมารยาทในการขับรถที่ดี”

“เราต้องพักผ่อนให้เพียงพอ ถ้าเราพักผ่อนไม่พอจะทำให้ร่างกายเกิดความเหนื่อยล้าสะสมผมอยากให้ทุกคนที่ขับรถมีความพร้อมของร่างกายก่อนเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถบังคับรถไปได้อย่างปลอดภัยทั้งต่อตนเองและผู้อื่น”

“ทุกครั้งก่อนรับงานผมจะตรวจความพร้อมของร่างกายตนเองว่าพร้อมที่จะทำงานไหมถ้าร่างกายไม่พร้อม เมื่อยเหนื่อยล้าผมจะไม่รับงานต่อเพื่อไม่ให้เป็นภาระต่อผู้อื่น”

1.3 มีประสบการณ์และมีทักษะความชำนาญในการขับรถบรรทุก

คุณสุรศักดิ์ โคตคำ เป็นบุคคลหนึ่งที่รักในงานและอาชีพพนักงานขับรถบรรทุก จึงมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการทำงาน ตลอดจนใฝ่เรียนรู้และฝึกฝนทักษะที่จำเป็นในการขับรถบรรทุกจนทำให้ตนเองมีทักษะและความชำนาญสูง ปัจจุบัน คุณสุรศักดิ์ โคตคำ มีอายุ 47 ปี มีใบอนุญาตขับรถขนส่งประเภทที่ 4 ซึ่งเป็นระดับใบอนุญาตที่สูงสุดของใบอนุญาตขับรถขนส่ง และมีประสบการณ์การขับรถบรรทุกมากกว่า 10 ปี ด้วยการมีทักษะและความชำนาญในการขับรถบรรทุก

ตลอดจนมีพื้นฐานของความรู้ของช่างซ่อมรถจึงสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีจนเป็นที่ยอมรับของหัวหน้างานและได้รับการคัดเลือกไปเป็นตัวแทนแข่งขันและประกวดพนักงานขับรถบรรทุกหลายครั้ง

“บริษัทส่งผมเข้าประกวด 3 ปีซ้อน 2 ปีแรกไม่ได้รางวัลในการเข้าประกวด ในครั้งที่ 3 ตรงกับปี 2559 ที่บริษัทส่งผมเข้าประกวด ผู้จัดการส่วนของบริษัทหรือหัวหน้าผมได้ส่งผมไปอีกครั้ง พร้อมทั้งยืนยันและมั่นใจในความสามารถของผม และเจ้าของบริษัทได้สนับสนุนผมอย่างเต็มที่”

“ในครั้งแรก ๆ เข้าประกวดแต่ไม่ได้รางวัล ก็กลับมาฝึกฝนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตัว ไปลองสนามมาครั้งแรกเขาจะรู้ว่าต้องทำอะไรบ้าง จริง ๆ เกิดจากตัวเองคิดว่าเขามุ่งมั่นตรงนั้นมีความเชื่อมั่นว่าทำได้ และเมื่อไปแข่งขันมาก็กลับมาฝึกจนเกิดเป็นนิสัยและความเคยชินก็เลยทำได้โดยที่ไม่ผิดพลาด” (หัวหน้างานของ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ)

“ที่ส่งไปประกวดหลายครั้งเพราะด้วยความตั้งใจของเขา พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปน่ากลับมาฝึกฝน ภายหลังจากประกวดจนเป็นนิสัยแล้วน่าจะไปได้ ความเป็นไปได้มันน่าจะมี น่าจะให้โอกาสอีกครั้ง และมันน่าจะมีโอกาส” (หัวหน้างานของ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ)

“ในการทำงานเขาไม่แงไม่เกี่ยงงานทำงานไว้วางใจได้เชื่อใจได้ ข้อผิดพลาดของงานมีน้อยมาก ยกเว้นสุดวิสัยจริงๆ เช่น กระจกแตกเป็ยงน้ำจากผ้าไปฉีกขาดหรือกระจกฉีกขาดจากจุดที่เรามองไม่เห็นจริงๆ” (หัวหน้างานของ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ)

“ไว้วางใจได้ในเรื่องงาน มีทักษะและประสบการณ์สูงสามารถดูแลรักษารถได้ดีไม่ต้องจี้ไม่ต้องบอกเพราะเขาดูแลงานได้ดี” (หัวหน้างานของ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ)

“เปรียบเทียบกับคนอื่นๆ จาก 50 คน เขาอยู่ในกลุ่ม 10 คนแรกที่ไม่ค่อยเหนื่อย”

“เมื่อบริษัทมีรถหัวใหม่เราต้องคัดสรรคนขึ้นเพราะว่ารถใหม่เรายังต้องผ่อน ต้องดูแลรักษาเป็นอย่างดีเพื่อให้รถมีอายุการใช้งานยาวนาน อยากให้คนแรกๆ ดูแลรถเป็นอย่างดีเขาจะเป็นหนึ่งในนั้นที่จะถูกเลือกให้ขับรถใหม่ๆ

เพราะการประพฤติปฏิบัติและการดูแลรถเป็นอย่างดี” (หัวหน้างานของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ)

2. กลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัย

การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและเน้นความปลอดภัยเป็นผลการปฏิบัติงานที่บริษัทที่ทำธุรกิจขนส่งสินค้าให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จากการสัมภาษณ์ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ ทำให้สามารถจำแนกกลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัย เป็น 4 ประการ ดังนี้ คือ

2.1 การเตรียมความพร้อมของรถบรรทุก รถบรรทุกเป็นปัจจัยอันสำคัญที่สุดในการขนส่งและลำเลียงสินค้าให้ไปถึงที่หมายได้ทันเวลาและปลอดภัย ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถเพื่อให้พร้อมปฏิบัติงานก่อนทุกครั้งในทุก ๆ วัน คุณสุรศักดิ์ โคตคำ จะต้องตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถบรรทุกด้วยตนเองโดยตรวจองค์ประกอบหลัก ๆ ดังนี้ คือ น้ำมันเครื่อง น้ำมันเบรก น้ำมันคลัตช์ ระดับน้ำต่างๆ ลมยางรถ และระดับแบตเตอรี่ ซึ่งจะใช้เวลาโดยประมาณ 5-10 นาที ต่อการตรวจ 1 ครั้ง

“รถเหมือนหัวใจเราครับ มันเป็นเหมือนกล่องดวงใจของเราถ้าเกิดมันไม่มีความพร้อมก็เหมือนหายใจไม่สะดวกพาเราไปไหนไม่ได้ เราต้องคิดว่าเราเป็นส่วนหนึ่งของรถ ถึงแม้ว่าเราจะเป็นคนควบคุม แต่เราต้องคอยดูแล เพราะถ้าเราไม่เอาใจใส่เราจะไม่รู้ว่าเค้าเป็นไข้ไหม เจ็บป่วยหรือเปล่านั้นจะไปกับเราไหมวันนี้หัวเราะ”

“ผมตรวจรถด้วยตนเองทุกวัน ใช้เวลาตรวจประมาณ 5-10 นาที โดยพื้นฐานของการตรวจรถหลัก ๆ คือ ตรวจเช็คค่าน้ำมันเครื่อง ระดับน้ำของที่ปิดน้ำฝน ระดับแบตเตอรี่ น้ำกลั่นแบตเตอรี่ ระดับน้ำในหม้อน้ำรถยนต์ น้ำมันเบรก น้ำมันครัช ตรวจเช็คลมยาง โดยใช้เหล็กเคาะยางรอบรถ โดยมีหลักการเคาะง่ายๆ เหมือนเราเคาะแตงโม ถ้าแตงโมมันสุกพอดีกัน มันก็จะมีเสียงเดียวกัน คือ มันแก่วอดดีกัน แต่ถ้าแตงโมมันอ่อนกว่าหรือแก่กว่าหรือข้างในมันกลวงเสียงมันก็จะเพี้ยนแตกต่างกันไป ลักษณะลมยางมันก็เหมือนกัน ถ้าลมอ่อนเคาะแล้วเสียงมันก็จะแน่นกว่าดังปึก ๆ แต่ถ้าลมมันแน่นกว่าเวลาเคาะเสียงมันก็จะดังปึก ๆ เสียงมันก็จะเพี้ยนแตกต่างกันไป พอเราทำทุกวันเราก็จะรู้”

2.2 การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของพนักงานขับรถบรรทุก เนื่องจากลักษณะงานของพนักงานขับรถบรรทุก เรื่องเวลาเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องรู้จักจัดการงานและเวลาให้เป็นไปตามตารางที่บริษัทกำหนด ดังนั้นเมื่อพนักงานขับรถบรรทุกรับงานนั้น ๆ ความพร้อมของร่างกายและจิตใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผู้ขับรถจะต้องเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายโดยต้องพักผ่อนให้เพียงพอ เพื่อจะได้ไม่เกิดความเหนื่อยล้าสะสมเพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถบังคับรถไปได้อย่างปลอดภัยทั้งต่อตนเองและผู้อื่นส่วนความพร้อมทางจิตใจเป็นสิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่การงานของตนเองและผู้อื่นส่วนความพร้อมทางจิตใจเป็นสิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่การงานของตนเองและผู้อื่นส่วนความพร้อมทางจิตใจเป็นสิ่งที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่การงานของตนเองและผู้อื่น

“ถ้ามีเวลาผมจะรีบพักผ่อนเลย ในการขับรถเราต้องพักผ่อนให้เพียงพอ ขับรถบรรทุก 4 ชั่วโมง จะต้องหยุดพักครึ่งชั่วโมงหรือ ขับรถ 10 ชม ต้องหยุดพัก 1 ชั่วโมง และทุก ๆ ครั้งก่อนรับงานผมจะตรวจความพร้อมของร่างกายตนเองว่าพร้อมที่จะทำงานไหมถ้าร่างกายผมไม่พร้อม เมื่อเหนื่อยล้าผมจะไม่รับงานต่อเพื่อไม่ให้เป็นการระต่อผู้อื่น”

“เวลาทำงานเราต้องพยายามตัดสิ่งต่าง ๆ ที่รบกวนจิตใจออกไป เช่น เรื่องงาน ครอบครัว เพื่อน และปัจจัยบนท้องถนน ซึ่งอาจทำให้เราเครียดและไม่มีสมาธิ ดังนั้นเราจะต้องฝึกจิตใจให้มีสติและจดจ่อกับงานที่เราทำอยู่”

2.3 ตรวจสอบตารางงาน กำหนดการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่บริษัทกำหนด โดยพนักงานขับรถบรรทุกจะมีใบงานของบริษัทที่จะแจ้งรายละเอียดของงานในแต่ละครั้ง พนักงานขับรถบรรทุกจะต้องมีความละเอียดรอบคอบโดยจะต้องพิจารณารายละเอียดของงาน เช่น การ ขึ้นสินค้าและการถ่ายสินค้าลงจากรถ เป็นต้น โดยต้องพิจารณาสถานที่และเวลาที่กำหนด ทั้งการนำสินค้าขึ้นรถที่ใด เวลาใด และสถานที่ที่ส่งสินค้า ตลอดจนกำหนดเวลาส่งสินค้า เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายที่บริษัทกำหนด แต่หากเกิดปัญหาทำให้ไม่สามารถส่งสินค้าได้ตามที่กำหนดพนักงานขับรถบรรทุกสามารถประสานงานเพื่อรายงานปัญหาไปยังบริษัท ๆ จะช่วยประสานงานแจ้งข้อมูลและขอปรับเปลี่ยนเวลานำส่งสินค้าไปยังบริษัทปลายทาง

“เมื่อผมรับงาน คุณควาน ผมจะพยายามปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเวลาที่บริษัทกำหนด นั่นคือ ดีที่สุดแล้ว”

“เมื่อเวลาบริษัทจ่ายใบงานเราต้องตรวจเช็คเพื่อตรวจสอบว่าเราจะต้องไปขึ้นสินค้าที่ไหนบ้างเวลาใดบ้าง ซึ่งอาจมีหลายคลังสินค้าที่เราจะต้องนำรถไปขึ้น และสินค้ามีน้ำหนักก็ตัน กำหนดการที่ต้องไปส่งสินค้า คือ ที่ใด เวลาใด เมื่อเราขึ้นสินค้าเสร็จแล้วเราต้องพิจารณาว่าเราจะไปส่งสินค้าได้ทันตามเวลาที่กำหนดไหม เนื่องจากเวลาการขนถ่ายสินค้านั้นเราไม่สามารถควบคุมเวลาได้ ขึ้นอยู่กับคลังสินค้าในแต่ละที่แต่ถ้าไม่ทันจริง ๆ เราจะต้องประสานงานไปที่บริษัทของเรา โดยแจ้งเหตุผลเพื่อให้บริษัทช่วยประสานงานแจ้งข้อมูลและขอปรับเปลี่ยนเวลานำส่งสินค้าไปยังบริษัทปลายทาง”

2.4 รู้จักจัดการสถานการณ์เฉพาะหน้าและการแก้ไขปัญหา บนท้องถนนมีหลายปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ สิ่งหนึ่งที่พนักงานขับรถบรรทุกจะต้องมี คือ การรู้จักจัดการกับสถานการณ์เฉพาะหน้าและการแก้ไขปัญหา เช่น เกิดภาวะฝนตกหนัก ถนนลื่น ต้องขับรถชลดตัว หรือเมื่อเกิดภาวะรถติดหรือรถเสียบนถนนอันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ ดังนั้นพนักงานขับรถบรรทุกจะต้องรู้จักจัดการกับสถานการณ์เฉพาะหน้าและแก้ไขปัญหาเพื่อให้ปฏิบัติงานได้ตามที่บริษัทคาดหวัง จากบทสัมภาษณ์ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ พบว่า หากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อกำหนดการขนส่งสินค้า คุณสุรศักดิ์ โคตคำ จะนำความรู้จากการอบรมเกี่ยวกับการขับรถอย่างปลอดภัยมาประยุกต์ใช้เพื่อจัดการกับสถานการณ์เฉพาะหน้าและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นบนท้องถนน เช่น การมีสติก่อนเป็นอันดับแรก และใช้สายตามองภาพระยะไกล กวาดสายตาโดยรอบเพื่อให้เข้าใจสถานการณ์และมองเห็นเหตุการณ์ในมุมกว้าง ตลอดจนคิดหาทางออกหรือแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เป็นต้น และเมื่อจัดการกับสถานการณ์เฉพาะหน้าและแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นแล้ว คุณสุรศักดิ์ โคตคำ จะประสานงานไปที่ส่วนกลางของบริษัทเพื่อแจ้งปัญหาและสาเหตุของปัญหา ซึ่งจะทำให้ส่วนกลางของบริษัททราบถึงสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นและช่วยประสานงานไปยังจุดหมายปลายทางเพื่อขอเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาการขนส่งสินค้าใหม่

“หากเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินบนท้องถนน สิ่งแรกที่ต้องมี คือ เราต้องมีสติ ยอมรับความจริง และหาวิธีว่าจะทำอย่างไรให้ผ่านพ้นไปได้”

“คนขับรถมี 2 ประเภท คือ คนที่ขับรถเป็น และขับรถได้ ประเภทที่ 1 คือ คนที่ขับรถเป็นขับเป็นอย่างดีไม่รู้หลักการในการขับรถนั้น ขับอย่างไร ขับรถไปได้ก็ คือ ไปเลย คนที่ขับเป็นประเภทที่ 2 คือ คนที่ขับรถได้ มีหลายปัจจัย เขาจะรู้ว่าต้องปฏิบัติตนอย่างไรบนท้องถนน รู้จักการบังคับและควบคุมรถอย่างไร เพื่อไม่ให้เกี่ยวหรือเฉี่ยวชนและต้องรู้จักกฎจราจรด้วย การที่ผมขับรถได้นั้นก็ เพราะการอบรมจากองค์กรเอกชนชั้นนำแห่งหนึ่ง ซึ่งได้จัดอบรมให้กับพนักงาน ขับรถบรรทุกในบริษัทที่ผมทำงานอยู่ในทุก ๆ ปี จากการอบรมหลาย ๆ ครั้งทำให้ เรารู้หลักการขับรถจริง ๆ ว่าควรทำอย่างไร เช่น การมองไกล การกวาดสายตา เพื่อมองภาพโดยรอบ การหาทางออกด้วยตนเอง เป็นต้น เรียนแล้วใช้ได้จริงและ มันเห็นผลจริง สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกสถานการณ์ทั้งเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรือ การขับรถปกติ”

“หากเกิดเหตุการณ์บนท้องถนน และไม่ทันเวลาจริงๆ เราต้องประสาน งานไปที่ส่วนกลางของบริษัท และแจ้งเหตุผลว่าเกิดอะไรขึ้นเพื่อให้ประสานงาน และนัดหมายเวลาใหม่ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะผ่านพ้นไปได้ด้วยดีถ้าเรามีเหตุผลนะ”

3. การจัดการกับความเครียดในการทำงาน

ความเครียด สามารถเป็นสาเหตุให้เกิดความวิตกกังวลทางจิตใจ และสามารถ ทำให้ร่างกายเจ็บป่วยได้ ดังนั้นผู้ที่เกิดความเครียดโดยเฉพาะลักษณะงานของการ ขับรถบรรทุกที่ต้องปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลาานซึ่งสามารถทำให้ เกิดความเครียดสะสม ดังนั้น คุณสุรศักดิ์ โคตคำ มีวิธีการจัดการความเครียดจาก การทำงาน ดังต่อไปนี้

3.1 การมีสติอยู่กับปัจจุบัน ภาวะความเครียดสะสม มักเกิดขึ้นกับงาน ที่ต้องขับรถและอยู่บนท้องถนนเป็นระยะเวลายาวนานต่อเนื่องกัน และ สถานการณ์ในแต่ละวันบนท้องถนน สามารถแตกต่างกันไปแล้วแต่เหตุและปัจจัย สิ่งหนึ่งที่ทำให้พนักงานขับรถสามารถจัดการกับสถานการณ์และแก้ไขปัญหาคือ คือ การมีสติ ซึ่งเป็นสิ่งแรกที่ต้องมีก่อนและเมื่อมีสติอยู่กับปัจจุบัน สติจะทำให้ บุคคลสามารถไตร่ตรอง เพื่อค้นหาวิธีการแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ที่พนักงาน ขับรถบรรทุกเผชิญอยู่

“ภาวะรถติดมันเป็นเรื่องปกติ มันต้องเครียดแน่นอน เครียดทุกคน มัน เกิดภาวะความเครียดเพราะเราต้องการส่งสินค้าให้ทันเวลาเราต้องมีสติยอมรับ

ความจริง และหาวิธีว่าจะทำอย่างไรให้ผ่านพ้นไปได้ เมื่อสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ความเครียดก็จะทุเลาลง”

3.2 ระบายความเครียดกับเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้ความเครียดนั้นบรรเทาลงได้บ้างเพื่อนร่วมงานเป็นปัจจัยด้านสังคมที่มนุษย์ยังคงต้องการ เช่นเดียวกับลักษณะงานอื่น ๆ พนักงานขับรถบรรทุกนั้นให้ความสำคัญต่อเพื่อนร่วมงานอย่างมาก ดังนั้นเพื่อนร่วมงานและสังคมในการทำงานย่อมส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยบรรเทา หรือลดความเครียดสะสมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกได้เป็นอย่างดี

“เพื่อนเป็นที่ระบายความเครียดให้เราได้ดีที่สุด บ่นให้เพื่อนฟัง แค่นั้นผมก็หายเครียดและ”

3.3 การร้องเพลงบรรเลง การคลายความเครียดนั้น มีวิธีการที่หลากหลาย แต่ด้วยลักษณะของงานที่อยู่หลังพวงมาลัย เสียงเพลงเป็นสิ่งที่สามารถใช้บรรเทาความเครียดที่เกิดขึ้นจากการทำงานได้ จากบทสัมภาษณ์ คุณสุรศักดิ์ โคดคำ ได้เสนอวิธีที่คลายเครียดบรรเลงอย่างง่าย ๆ คือ การร้องเพลงบรรเลง หรือการเปิดเพลงฟังและร้องเพลงตาม ซึ่งเพลงส่วนใหญ่ที่คุณสุรศักดิ์ โคดคำ ชอบเปิดฟัง คือ เพลงฉ่อยซึ่งเนื้อหาของเพลงจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกสนุกและตลกขบขัน ทำให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลินและผ่อนคลายความเครียดที่ต้องเผชิญบนท้องถนน

“การร้องเพลงบรรเลงก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้คลายความเครียดบรรเลงได้ดีครับ”

“ทางออกที่ดีของการแก้ปัญหาคือ ร้องเพลง ถ้าผมเครียดผมนึกถึงเพลงไหนที่ผมร้องได้ผมก็จะร้องเพลงนั้นมันช่วยทำให้เราลืมเรื่องที่เครียดไปได้ หรือบางครั้งผมจะเปิดเพลงฟังบ้างและร้องตามบ้าง โดยส่วนใหญ่เพลงที่เปิดฟังจะเป็นพวกเพลงฉ่อย คือ ร้องเพลงฉ่อยแล้วเราก็จะขำ มันทำให้เรามีความสุข ถ้าเรามีดนตรีในหัวใจบ้างมันก็จะทำให้ทุกอย่างผ่อนคลายลง”

สิ่งที่ใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจในการขับรถบรรทุก

ครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญทุกๆ คนบนท้องถนนนั้นก็มีครอบครัวที่รอคอยการกลับมาบ้านอย่างปลอดภัย คุณสุรศักดิ์ โคดคำ มีที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในการขับรถบรรทุก คือ ครอบครัว การขับรถที่เน้นความปลอดภัย ระมัดระวังและไม่ประมาท

จะทำให้สังคมปลอดภัยและตนเองจะสามารถกลับบ้านไปหาครอบครัวได้อย่างปลอดภัยเช่นกัน

“ผมให้ความสำคัญกับครอบครัวมากนะ กว่าคนหนึ่งคนจะได้เกิดมามีคนยากนะ”

“ครอบครัว คือ ที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ทำให้ผมขับรถอย่างระมัดระวังและไม่ประมาท”

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่องเล่า : ชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับ ทำให้ทราบความเป็นมาและประสบการณ์การดำเนินชีวิต เส้นทางสู่การเป็นสุภาพบุรุษนักขับโดยจำแนกเป็นองค์ประกอบของการเป็นสุภาพบุรุษนักขับ กลยุทธ์การจัดส่งสินค้าให้ทันเวลาและปลอดภัยวิธีการจัดการความเครียดในการทำงาน และสิ่งที่ใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจในการขับรถบรรทุก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปต้นแบบที่ดีของการเป็นสุภาพบุรุษนักขับของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งประกอบด้วย **หลัก 4 S & PDCA** ดังนี้

1. ตระหนักถึงความปลอดภัยและเคารพกฎหมายจราจร (Safety) อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนท้องถนนส่วนใหญ่เกิดจากความประมาท และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร ดังนั้นหากทุกคนให้ความสำคัญต่อเรื่องความปลอดภัยบนท้องถนนและปฏิบัติตามกฎหมายจราจร อุบัติเหตุทางรถยนต์ ความเสียหาย และความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของคนบนท้องถนนจะลดลงเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับกรมการขนส่งทางบก (2563) ที่เสนอว่า ควรรณรงค์การปลูกฝังวินัยจราจรและจิตสำนึกความปลอดภัยให้กับทุกคนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่บุคคลเหล่านั้นยังเล็กจนโต เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลจนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งความปลอดภัย

2. มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) เป็นการให้ความสำคัญต่อประโยชน์ส่วนรวม และสังคมเป็นสำคัญ ซึ่งปัจจุบันในระดับธุรกิจได้นำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงสังคมและส่วนรวม ภายใต้คำที่แทนความหมาย คือ ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social

Responsibility : CSR) (Ganti, 2019) การที่องค์กรต่าง ๆ ดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและปลูกฝังคุณค่านี้ส่งต่อมายังพนักงานทุกคน ทำให้พนักงานทุกคนคำนึงถึงและให้ความสำคัญต่อส่วนรวมและสังคมด้วยเช่นกัน ดังนั้นความรับผิดชอบต่อสังคมจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พนักงานขับรถบรรทุก ตระหนักในเรื่องการขับขี่ที่ปลอดภัยและเคารพกฎหมายจราจรไปควบคู่กัน

3. ต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เกิดทักษะและชำนาญในการขับขี่ (Skill) เนื่องจากรถบรรทุกเป็นรถขนาดใหญ่ การบรรทุกสินค้านั้นทำให้การควบคุมรถเป็นไปได้ยากกว่ารถยนต์ธรรมดา ดังนั้นการขับรถบรรทุกจึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะและความชำนาญในการขับรถ ตลอดจนผู้ขับจะต้องมีความรู้และความสามารถในการตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถในเบื้องต้นเพื่อการขับขี่ที่ปลอดภัย

4. รู้จักจัดการกับความเครียดในการทำงาน (Stress Management) ภาวะความเครียด เป็นภาวะที่สามารถส่งผลกระทบต่อทั้งจิตใจ และร่างกายของบุคคลที่เกิดความเครียดสะสมในปริมาณที่มากเกินไปและยังเป็นสาเหตุของโรคต่างๆ ได้ เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเมะเร็ง โรคลำไส้อักเสบ เป็นต้น การขับรถบรรทุกเป็นอาชีพหนึ่งที่ต้องทำงานต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน จึงมีความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะความเครียดสะสม ดังนั้นจากการสัมภาษณ์ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ พบว่า มีวิธีการจัดการความเครียดจากการทำงาน คือ การมีสติอยู่กับปัจจุบัน ระบายความเครียดกับเพื่อนร่วมงาน และการร้องเพลงบนรถ ซึ่งสอดคล้องกับ (พูนฤดี สุวรรณพันธุ์, 2558) ผลการวิจัยว่า ยุทธวิธีการจัดการความเครียดจากการทำงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเอกชนที่เป็นที่นิยมจะเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะสร้างความสดชื่น เบิกบาน และผ่อนคลายแก่ร่างกายและจิตใจให้กับบุคคล เช่น การนั่งสมาธิ การออกกำลังกาย การปรึกษาบุคคลที่ไว้วางใจการท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นต้น

การปฏิบัติงานตามวงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA Cycle) เป็นกระบวนการปรับปรุงคุณภาพการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน โดยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนงาน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงการดำเนินงาน (Act)

(Patel, P.M. & Deshpande, V.A., 2017) จากการสัมภาษณ์การปฏิบัติงานของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ พบว่า ได้นำแนวคิดวงจรการบริหารคุณภาพมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน โดยก่อนปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการขนส่งและถ่ายสินค้า พนักงานขับรถบรรทุกจะต้องวางแผน (Plan) และเตรียมการทุกอย่างให้พร้อมก่อนการดำเนินงาน ทั้งความพร้อมของรถบรรทุก ความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ขับรถบรรทุก ตารางงานและเวลาการส่งสินค้า เส้นทางการเดินทาง และสินค้าที่จะดำเนินการขนส่งและปฏิบัติงานตามแผนงาน (Do) เพื่อให้การขนส่งสินค้าเป็นไปตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนด การตรวจสอบ (Check) ตลอดเส้นทางของการขนส่ง พนักงานขับรถบรรทุกสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานของตนเองได้ตลอดเวลา จากระยะทางและเวลาเพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการขนส่งสินค้าจนถึงปลายทางที่กำหนด ดังนั้นจึงทราบผลการดำเนินงานของตนเองโดยอัตโนมัติ และหากมีปัญหาหรือสาเหตุที่ทำให้การขนส่งล่าช้า พนักงานขับรถจะสามารถประเมินจากสถานการณ์เฉพาะหน้า และสามารถประสานงานไปที่ส่วนกลางของบริษัทเพื่อแจ้งปัญหาและสาเหตุที่ส่งผลให้การขนส่งสินค้าล่าช้า เพื่อให้ส่วนกลางติดต่อไปยังลูกค้า เพื่อประสานงานและปรับเวลาการนัดหมายการขนส่งสินค้าไปตามสถานการณ์ ซึ่งตรงกับขั้นตอนที่สี่ การปรับปรุงการดำเนินงาน (Act)

ดังนั้น 4 S & PDCA เป็นตัวแบบที่ได้จากการเรียนรู้จากเรื่องเล่าชีวิตติดล้อกับเส้นทางสู่การเป็นพนักงานขับรถบรรทุกที่ได้รับรางวัลสุภาพบุรุษนักขับของคุณสุรศักดิ์ โคตคำ ซึ่งเป็นต้นแบบที่ดีและองค์การต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจบริการขนส่งสินค้าที่มีภารกิจหลัก คือ การขนส่งและมีพนักงานขับรถบรรทุกเป็นหัวใจสำคัญสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดนี้ในการอบรมและพัฒนาให้พนักงานขับรถบรรทุกตระหนักและให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยและเคารพกฎหมายจราจร (Safety) มีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะและชำนาญในการขับขี่ (Skill) อบรมให้พนักงานรู้จักรับมือกับความเครียดในการทำงาน (Stress Management) และบริหารงานตามวงจรการบริหารคุณภาพ (PDCA Cycle) หากองค์การต่าง ๆ ได้นำแนวทางดังกล่าวไปประยุกต์ใช้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่ปลอดภัยให้กับพนักงานและ

สามารถบรรเทาอัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนลง

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. จากการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า การอบรมและพัฒนาด้านการขับรถอย่างปลอดภัยและทักษะที่จำเป็นของพนักงานขับรถบรรทุกเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อพนักงาน ดังนั้นองค์การตลอดจนภาครัฐควรส่งเสริมต่อการพัฒนาความรู้ ทักษะและความชำนาญของพนักงานเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยในการขับรถบรรทุก ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากทั้งต่อบุคคล องค์กร และในระดับประเทศ

2. อุบัติเหตุและความปลอดภัยบนท้องถนนเป็นประเด็นใหญ่ที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมแรงร่วมใจกันและไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการออกกฎหมายและการบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้เป็นส่วนย่อยมุมหนึ่งของสังคม ซึ่งมุ่งสะท้อนแบบอย่างที่ดีแต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการรณรงค์พฤติกรรมรถขับที่ปลอดภัยกับรถยนต์ประเภทอื่น ๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจต่อสังคมให้เห็นคุณค่าและรางวัลชีวิตของการมีจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านมุมมองของเรื่องเล่าชีวิตติดล้อของ คุณสุรศักดิ์ โคตคำ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการขนส่งทางบก. (2563). รายงานสรุปอุบัติเหตุรถโดยสารสาธารณะประจำเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563. (12 ธันวาคม 2563) สืบค้นจาก https://www.dlt.go.th/site/ltsb/m-ews/3937/view.php?_did=24187
- กรมการขนส่งทางบก. (2564). รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบก รอบ 6 เดือน ปีงบประมาณ 2564 (ตุลาคม 2563-มีนาคม 2564). (20 พฤษภาคม 2564) สืบค้นจาก <https://web.dlt.go.th/statistics/>
- ขจรศักดิ์ บัระพันธ์. (2554). วิจัยเชิงคุณภาพไม่ยากอย่างที่คิด. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม : สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้.

- ชาย โปธิสิตา. (2562). *ศาสตร์และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- ปนัดดา ชำนาญสุข. (2553). *รายงานวิจัยโครงการแต่งตั้งตำรวจปฏิบัติเหตุจราจรในบริบทสังคมและวัฒนธรรมไทย*. (20 พฤษภาคม 2564) สืบค้นจาก https://www.roadsafetythai.org/edoc/doc_20181124110903.pdf.
- พูนฤดี สุวรรณพันธุ์. (2558). ยุทธวิธีจัดการกับความเครียดของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเอกชน. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 1(1), 52-59.
- ยุวดี ศิริยทรัพย์. (2563). ทางเลือกใหม่ของอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ : ตัวแบบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงานและความพึงพอใจในการทำงานกับการทำนายความตั้งใจคงอยู่ในสายอาชีพของพนักงานขับรถบรรทุก. *วารสารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ*, 12(2), 172-201.
- วรวิทย์ ไชยศรี และ บุญสม เกษะประดิษฐ์. (2560). ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจกับการพัฒนาที่ยั่งยืน : กรณีศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคม 6 บริษัท. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 9(3), 140-152.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2559). *รายงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง การปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน*. (12 ธันวาคม 2563) สืบค้นจาก https://library2parliament.go.th/giventake/content_nrsa2558/d080259-02.pdf.
- อำนาจ ชีระวนิช. (2555). *หลักการจัดการ*. นนทบุรี : มาเธอร์ บอสแพคเก็จจิ้ง.
- Bogdan, R. C. & Biklen, S. K. (1992). *Qualitative Research for Education : An Introduction to Theory and Methods*. Boston : Allyn and Bacon.
- Denzin, N. K. (1989). *The Research Act*. (3rd Ed). Englewood Cliffs, NJ, USA : Prentice-Hall.

- Flick, U. (2002). *An Introduction to Qualitative Research*. London : Sage Publications.
- Ganti, A. (2019). *Social Responsibility*. (May 20, 2564) Retrieved from <https://www.investopedia.com/terms/s/socialresponsibility.asp>.
- Patel, P.M. & Deshpande, V. A. (2017). Application of Plan-Do-Check-Act Cycle for Quality And Productivity Improvement - A Review. *International Journal for Research in Applied Science & Engineering Technology (IJRASET)*, 5(1), 197-201.
- Yamak, S., Ergur, A., Karatas-Ozkan, M.& Tatli, A. (2019). CSR and Leadership Approaches and Practices : A Comparative Inquiry of Owners and Professional Executives. *European Management Review*, 16(4), 1097– 1114.

3

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

Factors Related to Innovative Thinking Skills of
Teachers under the Office of Secondary Education
Service Area 5 in Ang Thong Province

สิริลักษณ์ พรหมณ์โชติ ประสงค์ ต้นพิชัย และ สันติ ศรีสวนแดง

Siriluk Pramachote Prasong Tanpichai and Santi Srisuantang

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

Factors Related to Innovative Thinking Skills of Teachers
under the Office of Secondary Education Service Area 5
in Ang Thong Province

สิริลักษณ์ พรหมณ์โชติ¹ ประสงค์ ตันพิชัย² และ สันติ ศรีสวนแดง³
Siriluk Pramachote Prasong Tanpichai and Santi Srisuantang

¹คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จังหวัดนครปฐม 73140 ประเทศไทย

Faculty of Education and Development Sciences,
Kasetsart University, Nakhon Pathom 73140, Thailand
e-mail : sirilukpramachote@gmail.com

²คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จังหวัดนครปฐม 73140 ประเทศไทย

Faculty of Education and Development Sciences,
Kasetsart University, Nakhon Pathom 73140, Thailand
e-mail : fedupst@ku.ac.th

³คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จังหวัดนครปฐม 73140 ประเทศไทย

Faculty of Education and Development Sciences,
Kasetsart University, Nakhon Pathom 73140, Thailand
e-mail : satsts@ku.ac.th

Received : May 27, 2021 Revised : June 16, 2021 Accepted : June 23, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู และ 3) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล ประชากรสำหรับการศึกษา คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง จำนวน 692 คน สถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะย่อย พบว่า ทักษะการสื่อสารมีผลการประเมินสูงสุด และทักษะการสร้างสรรค์มีผลการประเมินต่ำสุด ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง พิจารณาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การยอมรับของสังคม และความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.631 และ 0.599 ตามลำดับ เมื่อนำปัจจัยการยอมรับของสังคม ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผลตอบแทน บริบทของการทำงาน การพัฒนาตนเอง และลักษณะงาน ร่วมกันทำนายทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง พบว่า สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 50.60 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.711 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

คำสำคัญ : ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม; การยอมรับของสังคม; ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน

Abstract

The objectives of this research were to 1) investigate the level of innovative thinking skills of the teachers under the Office of the Secondary Educational Service Area 5, Ang Thong Province, 2) analyze the relationship of the factors related to the teachers' innovative thinking skills, and 3) analyze the factors related to the teachers' innovative thinking skills under the Office of the Secondary Educational

Service Area 5, Ang Thong Province. The questionnaire was used as a tool for collecting data. The population for the study was 692 teachers under the Secondary Educational Service Area Office 5, Ang Thong Province. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, Pearson's Correlation Coefficient Analysis and stepwise multiple regression analysis.

3 The results of the research showed that the level of innovative thinking skills of the respondents were at high level. When considering at each skill, the communication skills received the highest mean. On the other hand, the creative skills received the lowest mean. In terms of the factors related to the respondents' overall and each aspect of the innovative thinking skills, they were found at high level. With regard to the relationship between factors involved in the respondents' innovative thinking skills, the factors of the society acceptance, and the relationship with their colleagues were positively related to the respondents' innovative thinking skills at high level, at the statistical significance of .01 level, ($p = 0.631$ and 0.599 , respectively). When adopting the factors of social acceptance, relationship with colleagues, compensation, working context, self-development and collaborative work to predict the respondents' innovative thinking skills, they were able to jointly predict 50.60 percent ($r = 0.711$) at statistically significant level of 0.1.

Keywords : Innovative Thinking Skills; Social Acceptance; Relationship with Colleagues

บทนำ

การคิดเชิงนวัตกรรมเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 เป็นการพัฒนาความสามารถของตนเองในการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ โรงเรียนควรเป็นแหล่งที่มีการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ครูมีบทบาทสำคัญด้านการสอน จึงถือได้ว่าครู คือ แหล่งสร้างนวัตกรรมที่ต้องทำให้นักเรียนขยายองค์ความรู้และสร้างนวัตกรรมเชิงบวก (ธงชัย โจรนังง์สตาล, 2559) ครูเสมือนเป็นตัวขับเคลื่อนในการออกแบบนวัตกรรมหลักสูตร (innovative curriculum design) เพื่อใช้ในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศ โดยที่หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพการทางสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี ภายใต้เงื่อนไขหรือข้อจำกัดต่าง ๆ เป็นโจทย์ที่สำคัญที่สุดของนักพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรจะต้องศึกษาค้นคว้า วิจัย คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และที่สำคัญที่สุด คือ การมีการคิดสร้างสรรค์ในปัจจุบัน (มารุต พัฒนา, 2562) สอดคล้องแนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้ชี้แนะแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์ที่ 3 ว่าควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยส่งเสริมการเรียนรู้และการคิดของผู้เรียนมุ่งเน้นให้เกิดเป็นนวัตกรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) และแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 -2565) ได้กำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้สามารถพัฒนานวัตกรรมได้ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2550) สอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถของเยาวชนในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ และโมเดลประเทศไทย 4.0 ยังได้ระบุว่าคนไทยจะนำพาประเทศไปสู่ความยั่งยืนได้นั้น จะต้องพัฒนาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2560)

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงนวัตกรรมของครูส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ความพึงพอใจในการทำงาน และทัศนคติต่าง ๆ ของบุคคล โดยขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่เป็นสิ่งกระตุ้นให้แต่ละคนทำงานทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สิ่งแวดล้อมในการทำงาน เช่น สถานที่ ระเบียบกฎเกณฑ์ของสถานที่ทำงาน ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ค่าจ้าง ค่าแรง เงินเดือน โบนัส การเป็นส่วนหนึ่งของงานและสังคม ตำแหน่งงาน หน้าที่การงานการยอมรับจากสังคม ทำให้บุคคลนั้นเกิดความภาคภูมิใจ มีความรับผิดชอบมากขึ้น ส่วนปัจจัยภายใน ได้แก่ เจตคติต่องาน ความรู้สีกว่างานนั้นมีคุณค่าเป็นการรับผิดชอบต่อสังคม ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสังคมก็จะทำให้บุคคลนั้นภาคภูมิใจ มีความรับผิดชอบมากขึ้น เป็นมูลเหตุให้คนตั้งใจทำงานและมีความสุขในการทำงาน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2543)

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะนำไปใช้พิจารณาเป็นแนวทางในการให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการคิดเชิงนวัตกรรม และเห็นความสำคัญของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม นำไปสู่การผลิตนักเรียนเป็นนัก นวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเติบโตและสร้างความสามารถในการแข่งขันภายใต้เศรษฐกิจและสังคมยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

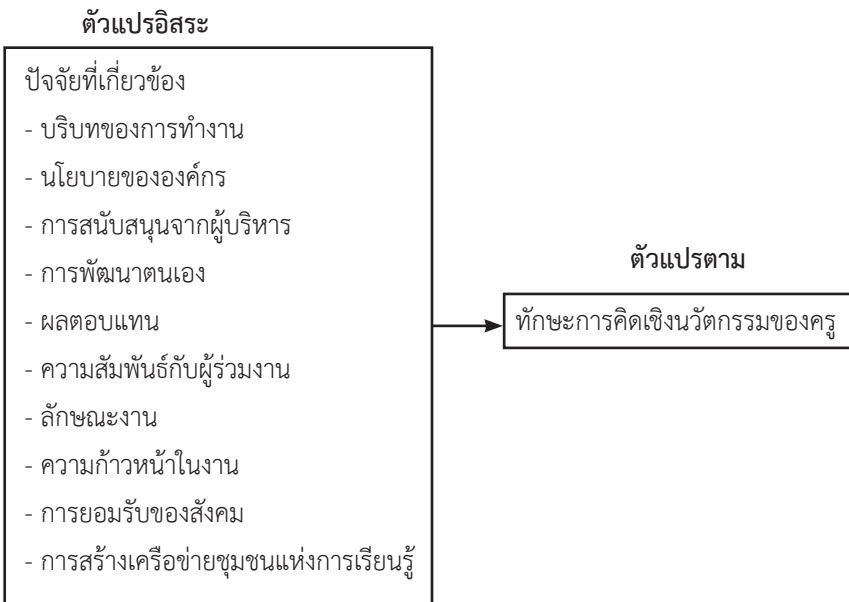
1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูอย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูอย่างน้อย 1 ตัวแปร ที่สามารถทำนายทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานคิดและแนวทางในการใช้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยทำการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม 10 ตัวแปร ตามกรอบทฤษฎีและแนวคิด ดังรูปภาพที่ 1

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม เป็นกระบวนการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ดีขึ้น นวัตกรรมใหม่ ๆ (พลพวงษ์ พงษ์วิทย์พานุ, 2557) เป็นความสามารถในการจัดการเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในการคิดได้อย่างหลากหลายและแปลกใหม่จากเดิม โดยการแสวงหาความรู้และฝึกทักษะด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ (อรชร ปรารจันทร์, 2560) องค์ประกอบของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม กล่าวถึงทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมสำหรับการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 จุดเน้นอยู่บนพื้นฐานแห่งการสร้างสรรค์ การคิดแบบมีวิจารณญาณ การสื่อสาร และการมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ประกอบด้วย การคิดสร้างสรรค์ เป็นเทคนิคการสร้างสรรค์ทางการคิดที่เปิดกว้าง เช่น การระดมสมอง การสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ และเสริมสร้างคุณค่าทางความคิดและสติปัญญา และมีความละเอียดรอบคอบต่อการคิดวิเคราะห์และประเมินแนวความคิดเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนางานในเชิงสร้างสรรค์การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ เป็นการพัฒนานั้นปฏิบัติและสื่อสารแนวคิดใหม่ ๆ ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย ประสิทธิภาพของการใช้เหตุผล มีรูปแบบที่ชัดเจนในเชิงเหตุผลทั้งในเชิงนิรนัยและอุปนัยได้เหมาะสมตามสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น การใช้วิธีคิดเชิงระบบเป็นการคิดวิเคราะห์จากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่ได้อย่างเป็นองค์รวมทั้งหมดและเป็นระบบครบวงจรในวิธีคิดหรือกระบวนการคิดประสิทธิภาพในการตัดสินใจ เป็นการสร้างประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ การประเมินสถานการณ์ เพื่อสร้างการยอมรับและความน่าเชื่อถือ มีการสังเคราะห์และเชื่อมโยงระหว่างข้อมูล การสื่อสารและการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การสื่อสารได้ชัดเจนมีประสิทธิภาพ การสร้างความชัดเจนในการสื่อความหมายทั้งการพูด การเขียน มีประสิทธิภาพทางการรับฟังที่สามารถสร้างทักษะสำหรับการถอดรหัสความหมาย การสรุปเป็นความรู้ สร้างคุณค่า ทักษะคิด และเกิดความสนใจใฝ่รู้ (อนุชา โสมาบุตร, 2556)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮอร์ชเชอร์เบิร์ก

Herzberg and et al (1959) ได้สรุปว่า มีปัจจัยสำคัญ 2 ประเภท คือ ปัจจัยจูงใจ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานโดยตรง เป็นปัจจัยที่จูงใจให้คนรักงานและชอบงาน รวมทั้งเป็นตัวการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กร ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 5 ประการ คือ 1) ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล 2) การได้รับการยอมรับนับถือ 3) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 4) ความรับผิดชอบ 5) ความก้าวหน้า และปัจจัยค้ำจุน ปัจจัยที่เอื้อและช่วยค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคล มีดังนี้ 1) นโยบายและการบริหาร 2) การปกครองบังคับบัญชา 3) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 4) สภาพการทำงาน และความมั่นคง และ 5) ผลประโยชน์ตอบแทน ส่วน เสนาะ ตีแยว (2551) ได้กล่าวว่า สิ่งจูงใจสูงสุดท้ายของผู้ปฏิบัติงานจะอยู่ที่ผลตอบแทนที่ได้รับ ค่าตอบแทนหรือรางวัลตอบแทนจากการทำงานเป็นสิ่งที่แสดงว่าผลปฏิบัติงานหรือผลจากการทำงานเป็นสิ่งที่มีความค่า ผู้ปฏิบัติงานจึงได้รับรางวัลเป็นการตอบแทนที่ทำงานนั้น รางวัลตอบแทนมี 2 อย่าง คือ 1) รางวัลตอบแทนภายนอก เป็นค่าตอบแทนจากการทำงานในรูปของ เงินเดือน ค่าจ้าง การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง การได้รับมอบหมายงานพิเศษ และ 2) รางวัลตอบแทนภายใน เป็นค่าตอบแทนที่เกิดจากการกระทำของตัวเอง เกิดขึ้นตามธรรมชาติจากการทำหน้าที่ของมนุษย์ รางวัลตอบแทนได้จากการกระทำโดยตรงของบุคคล เช่น มีความสามารถสูงขึ้น มีพัฒนาการมากขึ้น มีความรู้มากขึ้น ควบคุมตัวเองได้ ภาคภูมิใจกับการทำงานหรือทำประโยชน์ให้กับส่วนรวม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วุคิน ชูชาติ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นทักษะที่สำคัญหนึ่งในนั้น คือ ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม ผลการศึกษา พบว่า ระดับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการร่วมมือ ทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ทักษะการสร้างสรรค์นวัตกรรมและทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการสื่อสารสารสนเทศ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่ง

ศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเอง ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา และปัจจัยด้านแรงจูงใจ มีประสิทธิภาพในการทำนายร่วมกันต่อ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ร้อยละ 55.10 ส่วน ศรัณยู ศิริเจริญธรรม (2556) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจกับความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญโดยเมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญของปัจจัยจูงใจ ประกอบด้วย การยอมรับของสังคม ลักษณะงาน และความก้าวหน้าในงานส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับ วสันต์ สุทธาวาศ และ ประสพชัย พสุนนท์ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษา 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) เครือข่ายทางสังคม 2) การเปิดกว้างทางความคิด และ 3) ลักษณะการคิดริเริ่ม ผลการศึกษาพบว่า ทั้ง 3 ปัจจัยล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสามารถนำผลจากการศึกษานี้มาประยุกต์ใช้ในการวางกลยุทธ์ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคลได้ต่อไป

วิธีการวิจัย

ประชากร คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง จำนวน 692 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามขึ้นเอง ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ระดับ

ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง โดยกำหนดค่าคะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การตรวจสอบความเที่ยงตรงแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา (content validity) และภาษาที่ใช้เพื่อให้มีความสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อพิจารณาคุณภาพของข้อคำถาม ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ในระหว่าง 0.67-1.00 จึงสามารถนำข้อคำถามนั้นไปใช้ได้ การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค โดยนำเครื่องมือไปทดสอบกับประชากรที่มีความใกล้เคียงกับประชากรที่จะศึกษาจริง (Try Out) จำนวน 30 คน ผลวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแต่ละตัวแปร มีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่นรวมของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาควิชาการพัฒนาศึกษาการพัฒนาศึกษาและชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง จำนวน 692 ชุด นัดหมายเวลาเพื่อรับแบบสอบถามกลับคืน เมื่อครบตามจำนวนแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เรื่อง เพศ อายุ วุฒิ การศึกษาสูงสุดระดับวิทยฐานะ ประสบการณ์การสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ ขนาดโรงเรียน และจำนวนชั่วโมงสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2) วิเคราะห์ระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง และวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายด้านและรายข้อ

3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) และการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ในการแปลผลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง มีการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย 5 ระดับในกรณีที่มีค่า r_{xy} เป็นบวก (Davis, 1971 อ้างใน ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล, 2555) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่ามากกว่า 0.70 มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.50 - 0.69 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.30 - 0.49 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.10 - 0.29 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ 0.01 - 0.09 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง แบ่งได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง พบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.79, \sigma = 0.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายทักษะย่อย พบว่า ทุกทักษะอยู่ในระดับมาก โดยด้านทักษะ การสื่อสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.98, \sigma = 0.44$) รองลงมาคือ ด้านทักษะการสร้างเครือข่าย ($\mu = 3.89, \sigma = 0.57$) และด้านทักษะการสังเกต ($\mu = 3.83, \sigma = 0.46$) ตามลำดับ ส่วนทักษะที่มีผลการประเมินต่ำสุด คือ ทักษะการสร้างสรรค์ ($\mu = 3.68, \sigma = 0.62$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง

(n=692)			
รายการ	μ	σ	แปลผล
1. ทักษะการสื่อสาร	3.98	0.44	มาก
2. ทักษะการสังเกต	3.83	0.46	มาก
3. ทักษะการตั้งคำถาม	3.73	0.55	มาก
4. ทักษะการทดลอง	3.71	0.59	มาก
5. ทักษะการสร้างเครือข่าย	3.89	0.57	มาก
6. ทักษะการเชื่อมโยง	3.80	0.55	มาก
7. ทักษะการวิพากษ์	3.75	0.61	มาก
8. ทักษะการสังเคราะห์	3.71	0.59	มาก
9. ทักษะการประยุกต์	3.79	0.62	มาก
10. ทักษะการสร้างสรรค์	3.68	0.62	มาก
รวม	3.79	0.56	มาก

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ทั้งหมด 10 ปัจจัย พบว่า ทุกปัจจัยมีความเกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับมาก โดยนโยบายขององค์กรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.31$, $\sigma = 0.52$) รองลงมา คือ การสนับสนุนจากผู้บริหาร ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.56$) และลักษณะงาน ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.58$) ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ($\mu = 3.90$, $\sigma = 0.62$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง

(n=692)			
รายการ	μ	σ	แปลผล
1. บริบทของการทำงาน	4.20	0.50	มาก
2. นโยบายขององค์กร	4.31	0.52	มาก
3. การสนับสนุนจากผู้บริหาร	4.29	0.56	มาก
4. การพัฒนาตนเอง	4.26	0.51	มาก
5. ผลตอบแทน	4.15	0.60	มาก
6. ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	3.90	0.62	มาก
7. ลักษณะงาน	4.28	0.58	มาก
8. ความก้าวหน้าในงาน	4.16	0.54	มาก
9. การยอมรับของสังคม	3.92	0.59	มาก
10. การสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้	4.16	0.55	มาก

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 10 ตัวแปร คือ บริบทของการทำงาน นโยบายขององค์กร การสนับสนุนจากผู้บริหาร การพัฒนาตนเอง ผลตอบแทน ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ลักษณะงาน ความก้าวหน้าในงาน การยอมรับของสังคม และการสร้างเครือข่าย

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ พบว่า ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 กับตัวแปร จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ การยอมรับของสังคม ($r = 0.631, p < 0.01$) และความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ($r = 0.599, p < 0.01$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 กับตัวแปร จำนวน 1 ตัวแปร ได้แก่ การสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ ($r = 0.313, p < 0.01$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 กับตัวแปร จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ บริบทของการทำงาน ($r = 0.201, p < 0.01$) การพัฒนาตนเอง ($r = 0.166, p < 0.01$) ความก้าวหน้าในงาน ($r = 0.126, p < 0.01$) และการสนับสนุนจากผู้บริหาร ($r = 0.102, p < 0.01$) ดังตารางที่ 3

กำหนดให้		แทน	บริบทของการทำงาน
	X_1	แทน	นโยบายองค์กร
	X_2	แทน	การสนับสนุนจากผู้บริหาร
	X_3	แทน	การพัฒนาตนเอง
	X_4	แทน	ผลตอบแทน
	X_5	แทน	ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน
	X_6	แทน	ลักษณะงาน
	X_7	แทน	ความก้าวหน้าในงาน
	X_8	แทน	การยอมรับของสังคม
	X_9	แทน	การสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้
	X_{10}	แทน	ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู
	Y	แทน	

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง

	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7	X_8	X_9	X_{10}	Y
X_1	1										
X_2	0.646**	1									
X_3	0.555**	0.796**	1								
X_4	0.479**	0.601**	0.642**	1							
X_5	0.484**	0.633**	0.659**	0.615**	1						
X_6	0.257**	0.270**	0.285**	0.274**	0.345**	1					
X_7	0.510**	0.607**	0.601**	0.601**	0.623**	0.288**	1				
X_8	0.480**	0.630**	0.645**	0.599**	0.743**	0.370**	0.679**	1			
X_9	0.201**	0.213**	0.247**	0.239**	0.240**	0.702**	0.255**	0.360**	1		
X_{10}	0.391**	0.486**	0.499**	0.559**	0.483**	0.366**	0.587**	0.575**	0.527**	1	
Y	0.201**	0.092*	0.102**	0.166**	0.039	0.599**	0.084*	0.126**	0.631**	0.313**	1

หมายเหตุ ** = มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

* = มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง โดยการนำตัวแปรทั้งหมด 10 ตัว เข้าสมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนเพื่อทำนายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู (Y) พบว่า มีตัวแปรทั้งหมด 6 ตัว คือ การยอมรับของสังคม (X_9) ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน (X_6) ผลตอบแทน (X_5) บริบทของการทำงาน (X_1) การพัฒนาตนเอง (X_4) และลักษณะงาน (X_7) สามารถร่วมกันอธิบายทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ได้เท่ากับ 0.506 หรือร้อยละ 50.60

โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.711 สามารถเขียนเป็นสมการในรูปแบบคะแนนดิบ และสมการรูปแบบคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = 1.657 + 0.324 X_9 + 0.277 X_6 - 0.207 X_5 + 0.131 X_1 + 0.118 X_4 - 0.093 X_7$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.408 Z_{X_9} + 0.362 Z_{X_6} - 0.264 Z_{X_5} + 0.150 Z_{X_1} + 0.128 Z_{X_4} - 0.113 Z_{X_7}$$

โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง

(n = 692)

ตัวแปร	R ² _{chang}	B	S.E.	β	T	p-value
การยอมรับของสังคม (X ₉)	0.398	0.324	0.030	0.408	10.757	0.000**
ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน (X ₆)	0.480	0.277	0.030	0.362	9.261	0.000**
ผลตอบแทน (X ₅)	0.310	-0.207	0.030	-0.264	-6.868	0.000**
บริบทของการทำงาน (X ₁)	0.017	0.131	0.029	0.150	4.560	0.000**
การพัฒนาตนเอง (X ₄)	0.005	0.118	0.034	0.128	3.468	0.001**
ลักษณะงาน (X ₇)	0.006	-0.093	0.031	-0.113	-2.987	0.003**

ค่าคงที่ (a) = 1.657, R = 0.711, R² = 0.506

หมายเหตุ ** p < 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรชร ปรารัจันทร์ (2560) ที่พบว่า ผลการศึกษาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนด

กลยุทธ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5, 2561) เมื่อพิจารณาทักษะย่อยที่เป็นองค์ประกอบของทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม พบว่า ทั้ง 10 ทักษะย่อยอยู่ในระดับมาก โดยทักษะการสื่อสารมีผลการประเมินสูงสุด รองลงมา คือ ทักษะการสร้างเครือข่าย และทักษะการสังเกต ตามลำดับ ส่วนทักษะที่มีผลการประเมินต่ำสุด คือ ทักษะการสร้างสรรค

การที่ทักษะการสื่อสารมีผลการประเมินสูงสุด อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 เทคโนโลยีทางการศึกษา มาตราที่ 64 ที่กำหนดว่ารัฐจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น ๆ โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามากยิ่งขึ้น ส่วนทักษะที่มีผลการประเมินต่ำสุด คือ ทักษะการสร้างสรรค อาจเป็นเพราะทักษะการสร้างสรรคเป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ การค้นหาคำตอบให้กับปัญหาโดยการคิดที่หลากหลาย คิดได้อย่างกว้างไกลเพื่อขยายขอบเขตความคิดเดิมที่มีอยู่ไปสู่ความคิดใหม่เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ สอดคล้องตามแนวคิด ชยาภาวรรณชยานนท์ (2558) ที่ว่า ความริเริ่มสร้างสรรค์เป็นการประยุกต์ความรู้เพื่อเรียนรู้ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหาและความริเริ่มสร้างสรรค์ไปพร้อม ๆ กับการเรียนเนื้อหา และสอดคล้องกับผลของมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมทั้งประเทศได้คะแนนร้อยละต่ำมาก ได้คะแนนเพียงร้อยละ 11.1 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาองค์การมหาชน, 2555)

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ทั้งหมด 10 ปัจจัยพบว่า ทุกปัจจัยมีความเกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับมาก

โดยนโยบายองค์กรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานสำหรับนโยบายองค์กรและความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานล้วนเป็นปัจจัยค้ำจุน (Maintenance Factor) ทั้งสิ้นตามทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮอิร์ซเบอร์ก Herzberg and et al (1959) แต่การที่นโยบายองค์กรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเพราะนโยบายองค์กรเป็นปัจจัยเริ่มต้นที่จะส่งผลต่อปัจจัยค้ำจุนตัวอื่น ๆ นโยบายองค์กรจะช่วยเอื้อและช่วยค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคล สอดคล้องกับ สมยศ นาวิกาน (2549) องค์กรควรต้องมีนโยบายการบริหารงานที่ชัดเจนและสามารถทำให้ปฏิบัติตัวได้โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน นโยบายที่ดีจะช่วยส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถมีผลทำให้ประสิทธิภาพการทำงานเพิ่มขึ้น

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 กับตัวแปร จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ การยอมรับของสังคม ($r = 0.631, p < 0.01$) และความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ($r = 0.599, p < 0.01$) การยอมรับของสังคมมีส่วนที่ทำให้ครูเกิดแรงกระตุ้นที่จะประพฤติและปฏิบัติ จะทำให้คนมีความคิดเชิงบวก จะช่วยสนับสนุนให้คนกล้าคิดกล้าทำ จงนำไปสู่เป้าหมายของงานและความสำเร็จในชีวิตได้ สอดคล้องกับ เฮอิร์ซเบอร์ก และคณะ (Herzberg and et al, 1959) กล่าวว่า การได้รับการยอมรับอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือนี้จะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงาน สอดคล้องกับ ศรีณยุ ศิริเจริญธรรม (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า การยอมรับของสังคมส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจากการร่วมมือ รวมพลังในการทำงาน แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทำให้

เกิดการบูรณาการระหว่างกระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้เข้าด้วยกัน มีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพครู เช่น ด้านความรู้ ด้านทักษะที่ใช้ในการสอน สอดคล้องกับ วสันต์ สุทธาวาส และ ประสพชัย พสุนนท์ (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาระดับพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศึกษา 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) เครือข่ายทางสังคม 2) การเปิดกว้างทางความคิด และ 3) ลักษณะการคิดริเริ่ม ผลการศึกษา พบว่า ทั้ง 3 ปัจจัย ล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถทำนายทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1) การยอมรับของสังคมเป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ด้วยการยอมรับของสังคมเป็นปัจจัยที่จูงใจให้คนรักงานและชอบงาน รวมทั้งเป็นตัวการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กร ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การยอมรับของสังคมอาจมาในรูปของการยกย่องชมเชย แสดงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่น ๆ ที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงาน ทำให้ครูมีความมั่นคงในอาชีพเป็นไปตามแนวความคิดของ เฮอริชเบอร์ก และคณะ (Herzberg and et al, 1959) สอดคล้องกับแนวความคิดของ มาสโลว์ (Maslow, 1970 อ้างใน ธงชัย สันติวงษ์, 2542) การยอมรับของสังคมเป็นความต้องการที่จะมีความรู้สึภาคภูมิใจในตนเอง เกิดจากการยกย่องและนับถือจากบุคคลอื่น ความรู้สึกภาคภูมิใจนั้นอาจมาจากชื่อเสียงเกียรติยศ และการชื่นชมจากสังคม การมีหน้าที่การงานและรายได้มั่นคง มีตำแหน่งหน้าที่ และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

2) ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานเป็นอีกตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง เป็นการมีปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจากการร่วมมือ ทำให้เกิดการบูรณาการระหว่างกระบวนการทำงานและกระบวนการเรียนรู้เข้าด้วยกัน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง การพัฒนาวิชาชีพครู เช่น ด้านความรู้ ด้านทักษะที่ใช้ในการสอน สอดคล้องกับ วิกส์แมน (Kwakman, C. H. E. , 2003) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความร่วมมือ และรวมพลังในการปฏิบัติงาน ทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ และข้อมูลสารสนเทศใหม่ ๆ เป็นการช่วยสร้างวัฒนธรรมของการเรียนรู้และสร้างแหล่งการเรียนรู้

3) ผลตอบแทน เป็นอีกตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง เป็นปัจจัยที่จูงใจให้คนรักงานและชอบงาน รวมทั้งเป็นตัวการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ สมยศ นาวิการ (2549) กล่าวว่า ผลตอบแทนมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในด้านขวัญและกำลังใจในการทำงาน การที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับเงินเดือนและผลประโยชน์ตอบแทนในการทำงานที่เหมาะสมกับความรับผิดชอบย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2555) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาครูของประเทศญี่ปุ่นในศตวรรษที่ 21 คือ การจัดให้มีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น การสร้างระบบการเพิ่มเงินเดือน และรางวัลสำหรับครูดีเด่น เช่นเดียวกับกับ ศรีณยู ศิริเจริญธรรม (2556) กล่าวถึง การที่ครูได้รับผลประโยชน์ตอบแทน ได้รับเงินเดือนในการทำงานเป็นที่น่าพอใจ โดยเหมาะสมกับความรับผิดชอบของงานการสร้างระบบการเพิ่มเงินเดือนและรางวัล จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนโครงการในการจัดการศึกษา

4) บริบทของการทำงาน เป็นอีกตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง บริบทของการทำงานเป็นสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงาน ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ ทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮอส์ชเบอร์ก (Herzberg) ที่ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อม

ทางกายภาพ และความรู้สึกถึงความมั่นคงในการทำงาน การสร้างความยั่งยืนของอาชีพขององค์กร จะช่วยค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของคุณ เช่นเดียวกับ ศรัณยู ศิริเจริญธรรม (2556) กล่าวถึง บริบทของการทำงานว่าเป็นสภาพแวดล้อมภายในการสร้างบรรยากาศในการทำงาน การมีห้องทำงานหรือห้องเรียนที่ดี มีสิ่งให้อำนวยความสะดวกสบาย มีเครื่องมืออุปกรณ์ในการทำงานครบครัน รวมไปถึงการมีบุคลากรที่เพียงพอ ชั่วโมงในการสอน และภาระงานที่ครูได้รับเหมาะสมจะช่วยให้ส่งเสริมการทำงาน

3

5) การพัฒนาตนเอง เป็นอีกตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง เป็นการส่งเสริมเพิ่มโอกาสให้ได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ด้วยการฝึกอบรม ทักษะศึกษา ดูงานนอกสถานที่ การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน และการสร้างเสริมประสบการณ์ในการทำงานด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับ วชิรินทร์ชชาติ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเอง ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา และปัจจัยด้านแรงจูงใจ มีประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ร้อยละ 55.10

6) ลักษณะงาน เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่สำคัญเกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง เป็นการได้ทำงานในสิ่งที่ตนรัก ถนัด และสนใจมีความท้าทาย เป็นการเสริมแรงจูงใจให้ครูได้เป็นอย่างดี เป็นไปตามแนวความคิด เฮอร์ซเบิร์ก และคณะ (Herzberg and et al, 1959) ที่กล่าวว่า การทำให้คนชอบและรักงาน เป็นตัวการสร้างความพึงพอใจให้บุคคลในองค์กรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ สมยศ นาวิการ (2549) ที่กล่าวว่า แต่ละคนมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน รวมถึงความสนใจใน

ลักษณะงานตามที่ตนถนัด การที่เราได้ทำงานตรงกับลักษณะงานที่ตนเองชอบหรือถนัด ย่อมมีผลทำให้คนเรามีความกระตือรือร้นและมีความภาคภูมิใจเมื่องานที่ตนรับผิดชอบบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ ศรีณยุ ศิริเจริญธรรม (2556) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจูงใจกับความเป็นครูมืออาชีพของครู มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญโดยเมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญของปัจจัยจูงใจ ประกอบด้วย การยอมรับของสังคม ลักษณะงาน และความก้าวหน้าในงานส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง มีทั้งหมด 6 ปัจจัย คือ การยอมรับของสังคม ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผลตอบแทนบริบทของการทำงาน การพัฒนาตนเอง และลักษณะงาน ทั้ง 6 ปัจจัย มีประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันต่อทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ที่จะนำไปใช้พิจารณาเป็นแนวทางในการให้การสนับสนุนและส่งเสริมในการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการคิดเชิงนวัตกรรม พัฒนาความสามารถในการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ เข้ามาปรับใช้ในสถานการณ์ปัจจุบัน สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และเพื่อใช้ในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ที่พบว่า ทักษะย่อยที่ครูต้องพัฒนา คือ ทักษะการสร้างสรรค์ ผู้บริหาร เพื่อนครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาให้ทักษะการสร้างสรรค์ของครูเพิ่มมากขึ้น โดยผ่านกระบวนการหลากหลายวิธี

2. จากผลการวิจัยของปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง มีทั้งหมด 6 ปัจจัย คือ การยอมรับของสังคม ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผลตอบแทน บริบทของการทำงาน การพัฒนาตนเอง และลักษณะงาน ทั้ง 6 ปัจจัย มีประสิทธิภาพร่วมกันต่อทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดอ่างทอง ควรนำปัจจัยดังกล่าวไปส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

3

เอกสารอ้างอิง

- กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2560). *Thailand 4.0 โมเดล ขับเคลื่อนประเทศไทย สู่มั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน*. กรุงเทพฯ : กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา.
- ชยาภา วรรณชยานนท์. (2558). *ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม*. (15 กันยายน 2562) สืบค้นจาก www.blog.eduzones.com.
- ธงชัย โรจน์กังสดาล. (2559). *Innovative Thinking Skills : ค้นหาทักษะในการเป็นผู้สร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับตัวคุณ*. กรุงเทพฯ : พีเพิล แวลู โซลูชัน โพรไวเดอร์ จำกัด.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2542). *องค์การและการบริหาร*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พูลพงษ์ พงษ์วิทยานุ. (2557). *การคิดเชิงนวัตกรรม*. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มารุต พัฒผล. (2562). *เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง ทักษะการโค้ชเพื่อครู*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วศิน ชูชาติ. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี*. คณะศึกษาศาสตร์ สาขาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- วสันต์ สุทธาวาส และ ประสพชัย พสุนนท์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 8(1), 530-545.

- ศรีณยู ศิริเจริญธรรม. (2556). *ปัจจัยจูงใจที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. คณะครุศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.*
- เสนาะ ตีเยาว์. (2551). *หลักการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- สมยศ นาวิการ. (2549). *การบริหารและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : ผู้จัดการ.*
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2543). *ข้อเสนอเชิงนโยบายการปฏิรูปวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. (2561). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2561. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.*
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2550). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (2554-2558) ระดับอุดมศึกษา ฉบับสถานศึกษาแก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2554. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ : บริษัท พรักไทยหวาน จำกัด.*
- อนุชา โสมาบุตร. (2556). *ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม สำหรับการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21. (19 กันยายน 2562) สืบค้นจาก [www. teacherweekly. wordpress.com](http://www.teacherweekly.wordpress.com).*
- อรชร ปราจันท์. (2560). *รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. คณะศึกษาศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.*

Herzberg, F., Bemard, M., & Barbara, S. (1959). *The motivation to work* (2nd ed.). New York : John Willey & Sons.

Kwakman, C. H. E. (2003). Factors affecting teachers' participation in professional learning activities. *Teaching and teacher education*. 19(2), 149-170.

4

การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงาน บัญชีคุณภาพให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล Enhancing Operational Efficiency of The Quality Accounting Firm to The Digital Quality Accounting Firm

จินดา จอกแก้ว ธารณา เปี่ยมชาคร และ นุชนาถ จันทเตมีย์
Jinda Jokkaew Tharana Paemchakon
and Nutchanat Junttamee

การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานบัญชีคุณภาพ ให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล

Enhancing Operational Efficiency of The Quality Accounting Firm to
The Digital Quality Accounting Firm

จินดา จอกแก้ว¹ ธารณา เปี่ยมชาคร² และ นุชนา นันทเทมีย์³

Jinda Jokkaew Tharana Paemchakon and Nutchanat Junttamee

¹คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก จังหวัดกรุงเทพฯ 10220 ประเทศไทย

Faculty of Business Administration, Krirk University, Bangkok 10220, Thailand

e-mail : jindajokk@gmail.com

²คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก จังหวัดกรุงเทพฯ 10220 ประเทศไทย

Faculty of Business Administration, Krirk University, Bangkok 10220, Thailand

e-mail : tharanap@hotmail.com

³คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกริก จังหวัดกรุงเทพฯ 10220 ประเทศไทย

Faculty of Business Administration, Krirk University, Bangkok 10220, Thailand

e-mail : nuch.1007@hotmail.com

Received : February 10, 2021 Revised : May 7, 2021 Accepted : May 11, 2021

4

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ส่งผลให้สำนักงานบัญชีคุณภาพเร่งเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานบัญชีคุณภาพให้ก้าวไปสู่การเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล โดยมีแนวคิดองค์ประกอบ 3 ส่วน ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และกรอบแนวคิดสำหรับฐานการรายงานทางการเงิน คือ ส่วนที่ 1 คุณภาพข้อมูลทางการบัญชี ประกอบด้วย (1) ความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ (2) ความทันเวลา (3) เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ส่วนที่ 2 คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี ประกอบด้วย (1) การบูรณาการของระบบสารสนเทศ (2) ความยืดหยุ่นของระบบสารสนเทศ (3) ความเสถียรของระบบสารสนเทศ ส่วนที่ 3 สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัล ประกอบด้วย (1) ทักษะความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี (2) ความรู้ด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศ (3) ทักษะในการใช้และประยุกต์ใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ (4) ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลการเงิน (5) ทักษะในการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลการเงิน และบัญชี (6) ทักษะความรู้ด้านธุรกิจ (7) จรรยาบรรณทางวิชาชีพ
คำสำคัญ : ยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน; สำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล; นักบัญชียุคดิจิทัล; ระบบสารสนเทศทางการบัญชี

Abstract

The revolution of Thai economic structure towards digital economy has accelerated the operational efficacy of an accounting firm to digitize its accounting services. According to the International Education Standards for Professional Accountants, three components are covered as basic concepts and conceptual framework for financial reporting . Part 1: the quality of accounting information consists of (1) accuracy and completeness, (2) timeliness and (3) concerning decision-making. Part 2: quality of accounting information system consists of its (1) integration (2) flexibility and (3) stability. Part 3, the digital accountant competencies consists of (1) knowledge of professional accounting (2) knowledge of information technology (3) skills in applying information technology tools (4) ability in financial data analysis (5) communication skills relating to finance and accounting information (6) knowledge and skills in business and (7) professional ethics.

Keyword : Enhancing Operational Efficiency; Digital Quality Accounting Firm; Digital Accountant; Accounting Management Information System

บทนำ

โครงสร้างพื้นฐานนวัตกรรม ข้อมูล และทักษะความรู้เฉพาะทางของทรัพยากรมนุษย์อันจะนำมาซึ่งความมั่งคั่งและยั่งยืนของประเทศไม่ได้มีแต่ธุรกิจ

หรือกลุ่มผู้บริโภคเท่านั้นรวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลภาคธุรกิจที่เข้าสู่โลกของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อการประกอบวิชาชีพในทุกมิติของหลากหลายอาชีพด้วยกัน จากการแสดงข้อมูลสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) หรือ ETDA กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2562 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทย พบว่าคนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดกว่า 150% ส่งผลให้ปัจจุบันไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 47.5 ล้านคน หรือราว 70% ของจำนวนประชาชนทั้งหมดโดยเฉพาะ Gen Y (19-38 ปี) ดังนั้นกระบวนการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของโลกที่ถูกขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินงานของธุรกิจในทุกมิติมากขึ้นเพื่อให้เกิดความสอดคล้องนโยบายของประเทศไทยเมื่อยุคเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในระบบเศรษฐกิจถือว่าเป็นความท้าทายของประเทศโดยเฉพาะกลุ่มผู้ประกอบการที่จะขับเคลื่อนประเทศเข้าสู่ยุค “ประเทศไทย 4.0” ที่มีการสร้างโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีการเชื่อมโยงเข้าด้วยกันระหว่างเศรษฐกิจภายในกับเศรษฐกิจโลก (Connect to the World) รวมทั้งการขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐบาลที่มุ่งสู่การปฏิรูปประเทศไทยให้เป็นเทคโนโลยียุคดิจิทัลใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยวิธีการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการทำงาน (Digitization) ทั้งนี้ความเข้มแข็งภายในจะต้องสร้างขึ้นจากการยกระดับนวัตกรรมทำให้ผู้ประกอบการเกิดความเข้มแข็งได้โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความพร้อมมีด้วยกัน 5 ด้าน คือ (1) การพัฒนาเกษตรกรแบบเต็มไปสู่นวัตกรรมทางการเกษตร (smart farmer) (2) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์ (3) การพัฒนานวัตกรรมทางด้านปัญญาประดิษฐ์ (4) การพัฒนากลุ่มเทคโนโลยีทางวัฒนธรรมและกลุ่มงานบริการที่มีมูลค่าสูง และ (5) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเงินและการบัญชี รวมถึงระบบซื้อขายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัยและสามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติได้ (สุวิทย์ เมษินทรีย์, อ้างใน Borworn, 2560)

การขับเคลื่อนในสายงานวิชาชีพบัญชีก็เป็นหนึ่งส่วนที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าที่พยายามพัฒนาการประกอบวิชาชีพบัญชีมาอย่างต่อเนื่องสำนักงานบัญชีจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ใหม่ ๆ เพื่อการดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความรู้กลยุทธ์ในการรับมือกับการปรับเปลี่ยนมีความสามารถในการปรับตัว จึงต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้โดยการสร้างความเข้มแข็งในด้านที่ (5) คือ การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเงินและการบัญชี รวมถึงระบบซื้อขายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัยและสามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ดังจะเห็นได้จากที่ผ่านมา กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ผลักดันให้มีโครงการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีขึ้นและพยายามยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานบัญชีคุณภาพให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพยุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ฐปนพรรณ นุทกาญจนกุล (2560) ผลกระทบและการเตรียมความพร้อมของนักบัญชีไทยต่อปัญญาประดิษฐ์ (AI) ผลการวิจัยพบว่า ปัญญาประดิษฐ์มีผลต่อวิชาชีพบัญชีในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือลดขั้นตอนกระบวนการทำงานด้านข้อมูลที่ช่วยให้การตัดสินใจให้ปราศจากอคติ แต่อาจมีความเสี่ยงเรื่องการจารกรรมข้อมูลทางไซเบอร์และเรื่องการเตรียมความพร้อมนักบัญชีไทยต่อปัญญาประดิษฐ์ (AI) การปรับตัวยุคดิจิทัล การปรับเปลี่ยนทัศนคติและยอมรับเทคโนโลยีพัฒนาตนเองเรียนรู้เรื่องใหม่ ๆ ด้าน Programing, Machine Learning ทำความเข้าใจระบบความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (AI) นอกจากนี้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ได้มีการพัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องซึ่งปัจจุบันได้มีการใช้ AI ในการทำงานกันอย่างแพร่หลาย สำหรับด้านบัญชีระบบไม่ได้เป็นสิ่งที่ทดแทนการทำงานของนักบัญชี แต่กลับเป็นตัวเสริมให้นักบัญชีสร้างประโยชน์ให้แก่องค์กรและระบบเศรษฐกิจผ่านการทำงานร่วมกันระหว่างระบบ AI กับนักบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2561) ขณะที่ศุภร์ศศิพรรณ วงศ์ประเทศ (2561) ความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การเตรียมความพร้อมในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชี นักบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในระบบบัญชีและมีความพร้อมของการใช้งานต่อปัญญาประดิษฐ์ได้

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอเพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับสำนักงานบัญชีคุณภาพก้าวไปสู่การเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทสำนักงานบัญชีคุณภาพ

สำนักงานบัญชีคุณภาพ หมายถึง สำนักงานบัญชีที่มีการพัฒนาระบบการทำบัญชีที่มีความทันสมัย และมีคุณภาพในการบริการด้านการจัดทำบัญชี มีการรักษาระดับการให้บริการจนเป็นที่น่าเชื่อถือที่ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในคุณภาพของการบริการรวมถึงการทำบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วนตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทันต่อเวลาที่กำหนดเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญของการสะท้อนถึงผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงินของกิจการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ISO : 9001 : 2008 และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของสภาวิชาชีพบัญชี โดยมีการกำหนดมาตรฐาน 7 ข้อที่สำนักงานบัญชีควรมี คือ ความรับผิดชอบของผู้บริหารของสำนักงานบัญชี ข้อกำหนดทางด้านจรรยาบรรณของสำนักงานบัญชี กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าของสำนักงานบัญชี การจัดการทรัพยากรของสำนักงานบัญชี การปฏิบัติงานของสำนักงานบัญชี การติดตาม ตรวจสอบของสำนักงานบัญชี และการจัดการเอกสารของสำนักงานบัญชี โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้มีการกำหนดให้มีการออกหนังสือรับรองคุณภาพให้แก่สำนักงานบัญชีที่ผ่านการตรวจประเมินการปฏิบัติตามข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดสำนักงานบัญชีที่มีคุณภาพให้เป็นอย่างสำนักงานบัญชีที่ดีที่ควรยึดถือและปฏิบัติตามกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้เปิดโอกาสให้สำนักงานบัญชีที่มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการได้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไปโครงการพัฒนาธุรกิจการค้าเรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี และข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2563)

ทิศทางการยกระดับสำนักงานบัญชีคุณภาพยุคดิจิทัล

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในองค์กรเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งประสิทธิภาพของเทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บรวบรวม

ข้อมูลการเชื่อมโยงข้อมูล การวิเคราะห์และประมวลผลที่รวดเร็วเป็นการพัฒนากระบวนการทำงานให้ประหยัดเวลาดำเนินงานแต่เพิ่มประโยชน์ในการใช้งานส่งผลต่อการมีประสิทธิภาพขององค์กรได้มากยิ่งขึ้น Astrachan (2010) พบว่าประโยชน์ของสารสนเทศทางบัญชีที่ดีจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับองค์กร อีกทั้งสามารถช่วยให้องค์กรดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้น ทิศทางการยกระดับสำนักงานบัญชีจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีเข้าไปเพื่อช่วยในการยกระดับการบริหารจัดการดำเนินการและพัฒนาสำนักงานให้มีความพร้อมในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการด้านการทำบัญชีซึ่งนี้ในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการยกระดับและพัฒนาสำนักงานบัญชีให้มีคุณภาพต้องเตรียมความพร้อมปัจจัยภายในองค์กรหลายด้านด้วยกัน เช่น ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูลสารสนเทศ การสื่อสารระบบเครือข่าย กระบวนการทำงานที่ซับซ้อน รวมทั้งบุคลากรที่ทำงานระบบสารสนเทศเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ใช้บริการเกิดความยอมรับและมีประสิทธิภาพ

เมื่อกระแสของการเปลี่ยนผ่านระบบเศรษฐกิจไปสู่ยุคดิจิทัลเกิดขึ้นในปัจจุบันกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจึงเร่งสร้างมาตรฐานสำนักงานบัญชีคุณภาพโดยการขยายบทบาทเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรปรับเปลี่ยนรูปแบบสำนักงานบัญชีคุณภาพแบบดั้งเดิมให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล มุ่งเน้นการให้บริการด้านการจัดทำบัญชีแก่ลูกค้าด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยบริหารจัดการระบบบัญชี ในการรวบรวม จำแนก จัดเก็บ วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลอย่างเป็นระบบเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารธุรกิจให้สามารถจัดทำบัญชีได้อย่างรวดเร็ว ทันท่วงที เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (บรรจงจิตต์ อังศุสิงห์, 2563) อีกทั้งกระตุ้นโดยวิธีการมอบรางวัลให้สำนักงานบัญชีดิจิทัลดีเด่นประจำปี 2563 (Best Digital Accounting Firm Award 2020) เพื่อกระตุ้นให้สำนักงานบัญชีคุณภาพปรับตัวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัล ซึ่งมีสำนักงานบัญชีคุณภาพที่ผ่านหลักเกณฑ์การพิจารณาการประกวดรอบแรกได้รับประกาศเกียรติคุณ จำนวน 10 ราย และมีสำนักงานบัญชีคุณภาพที่มีผลการประเมินในระดับยอดเยี่ยมและได้รับรางวัลสำนักงานบัญชีดิจิทัลดีเด่น (Best Digital Accounting Firm Award) จำนวน 12 ราย

การปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคปัจจุบันเนื่องจากมีการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีหรือการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเงินและการบัญชีรวมถึงระบบซื้อขายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ย่อมมีขั้นตอนที่สลับซับซ้อนมากขึ้น อาทิ เช่น ระบบสารสนเทศการจัดเก็บรักษาเอกสารที่ถูกต้องและปลอดภัยน่าเชื่อถือได้ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและการรายงานทางการเงินโดยใช้ระบบสารสนเทศ การนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาประยุกต์ใช้กับการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของธุรกิจ รวมถึงการกำกับดูแลกิจการของสำนักงานบัญชีคุณภาพโดยผ่านระบบเอกสารออนไลน์ (Edocument) ในรูปแบบของระบบ e-Tax Invoice หรือ e-Receipt ระบบ e-Withholding Tax ระบบ e-Filing ซึ่งในระบบงาน Digital สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาจะถูกแทนที่ระบบสารสนเทศระบบเดิมที่ทำด้วยมือ (Manual) ของพนักงาน (สุชาติดา กรวิทยา ศิลปะ, 2559) ซึ่งสำนักงานบัญชีคุณภาพต้องตระหนักและเตรียมตัวรับการพัฒนาเทคโนโลยีทางด้านบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตลอดจนปรับตัวให้ก้าวทันโลกดิจิทัลที่ทำให้การทำงานอาจเพิ่มความซับซ้อนมากขึ้นโดยการเพิ่มความรู้จักความสามารถทักษะของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในทุกๆ ด้านถือเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กิจการได้ดังนั้นสำนักงานบัญชีคุณภาพในยุคดิจิทัลจึงเป็นมากกว่าการทำบัญชี (ไสรดา เลิศอาภาจิตร, 2563) กรมพัฒนาธุรกิจการค้าที่มีหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมการประกอบธุรกิจให้มีการจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามกฎหมายได้เล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัลโดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้เตรียมความพร้อมทั้งในเรื่ององค์ความรู้และเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีให้พร้อมรับกับระบบเศรษฐกิจดิจิทัล ที่มีการบริหารงานภายในและให้บริการแก่ลูกค้าด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) จึงกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการส่งเสริมผลักดันเร่งสร้างสำนักงานบัญชีคุณภาพในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการของธุรกิจสำนักงานบัญชีจากแบบดั้งเดิม (Traditional services) ไปสู่การเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล (Digital Accounting Firm) ซึ่งเป็นการให้บริการด้านการทำบัญชีแก่ลูกค้าโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ในการรวบรวมจัดเก็บ

วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลอย่างมีระบบและรวดเร็ว (บรรจงจิตต์ อังศุสิงห์, 2563) ข้อมูลทั้งหมดจะถูกจัดเก็บประมวลผลและวิเคราะห์ด้วย Cloud Computing พร้อมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลทางบัญชีที่กระบวนการเข้าด้วยกันส่งผลให้ทางการเงินที่ได้มีความถูกต้องสามารถจัดทำบัญชีให้แก่ธุรกิจได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว ลดขั้นตอนในการจัดส่งเอกสาร ลดการสูญหาย และความผิดพลาดในการส่งข้อมูลและนำเสนอข้อมูลตั้งนั้นการยกระดับของสำนักงานบัญชีคุณภาพก้าวสู่การเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัลหลักตามกรอบมาตรฐานการการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants : IES) ร่วมกับกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน ดังนี้

แนวคิดมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants : IES)

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants : IES) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานกำหนดคุณสมบัติด้านการศึกษา ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี ทักษะทางวิชาชีพ และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่กำหนดโดยสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ในบทความนี้จะกล่าวถึง 3 ฉบับ ดังนี้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562)

1. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี : IES2 กำหนดให้นักบัญชีมีอาชีพต้องมีความรู้ทางวิชาชีพ กำหนดหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยต้องครอบคลุม 3 ส่วน คือ ความรู้ด้านการบัญชี การเงินและความรู้วิชาที่เกี่ยวข้อง (Accounting, Finance and Related Knowledge) ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ (Organization and Business) และความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information and Technology)

2. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี : IES3 กำหนดให้นักบัญชีมีอาชีพมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ทักษะ

ด้านสติปัญญา (Intellectual Skill) ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional Skill) ทักษะด้านคุณลักษณะเฉพาะด้านบุคคล (Personal Skill) ทักษะในการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill) ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Management Skill) ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ (Professional Competence and Due Care) การรักษาความลับ (Confidentiality) การปฏิบัติตนเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ (Professional Behavior)

3. มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี : IES4 กำหนดให้นักบัญชีมืออาชีพต้องเป็นผู้มีคุณค่าแห่งวิชาชีพมีจริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ (Professional Value, Ethic and Attitudes) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีจรรยาบรรณ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ (Professional Competence and Due Care)

4

กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน

กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการแก้ปัญหาทางการเงินบัญชีในขณะที่ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีสำหรับเรื่องนั้นๆ ซึ่งได้กำหนดลักษณะเชิงคุณภาพที่ทำให้การนำเสนอข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์แก่ผู้ใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้สูงสุด ประกอบด้วย ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน และลักษณะเชิงคุณภาพเสริม

การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานบัญชีดิจิทัล

การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล หมายถึง การดำเนินงานสำนักงานบัญชีคุณภาพให้มีมาตรฐานที่ดีขึ้นกว่าเดิมจากการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานแบบเดิมโดยการนำสารสนเทศทางบัญชีมาช่วยในการจัดการด้านการบริหารและด้านการจัดการข้อมูลทางการเงินและบัญชีเพื่อมุ่งสู่การเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล ดังนั้นการยกระดับประสิทธิภาพการ

ดำเนินงานสำนักงานบัญชีในการรองรับเศรษฐกิจยุคดิจิทัลเพื่อยกระดับความเชื่อมั่นข้อมูลทางการบัญชีและการเงินด้วยนวัตกรรมและก้าวทันยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ คุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี คุณภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี และสมรรถนะของนักบัญชียุคดิจิทัล

ส่วนที่ 1 คุณภาพข้อมูลทางการบัญชี (Information Data Quality)

คุณภาพข้อมูลทางการบัญชี (Accounting information Quality) หมายถึง เป็นข้อมูลที่ได้รับการจัดระเบียบและการใช้ประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจองค์กรที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริหารและสนับสนุนการตัดสินใจ คุณภาพข้อมูลทางบัญชีตามคุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลทางการบัญชีในงบการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน สามารถวัดได้จาก ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความน่าเชื่อถือ ความเข้าใจได้ ความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ส่วนคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีที่มีประสิทธิภาพ สามารถวัดได้ใน 4 องค์ประกอบ ประกอบไปด้วย 1. ความถูกต้อง 2. ความครบถ้วนสมบูรณ์ 3. ความทันสมัย/เป็นปัจจุบัน 4. เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Delone and Mclean, 2003)

นอกจากนี้กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2562) ได้อธิบายถึง ลักษณะที่ทำให้ข้อมูลมีประโยชน์ (Qualitative Characteristics of Useful Financial Information) สูงสุดในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ประกอบด้วยลักษณะ ดังนี้

ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน (Fundamental Qualitative Characteristics) ประกอบด้วย ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance) ลักษณะของข้อมูลยังขึ้นอยู่กับความมีสาระสำคัญ (Materiality) และความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (Faithful Representation) ของข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ควรมี 3 ลักษณะ คือ ความครบถ้วน ความเป็นกลาง และปราศจากข้อผิดพลาด

ลักษณะเชิงคุณภาพเสริม (Enhancing Qualitative Characteristics) ข้อมูลทางการเงินยังสามารถเพิ่มประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้นด้วยลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการ ความสามารถเปรียบเทียบได้ (Comparability)

ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ (Verifiability) ความทันเวลา (Timeliness) และ ความสามารถเข้าใจได้ (Understandability) เหตุผล

จะเห็นได้ว่าปกติข้อมูลทางการบัญชีสามารถจำแนกตามลักษณะของข้อมูล ได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Information) เป็นข้อมูลที่สามารถวัดค่าเป็นตัวเลขได้จึงมักใช้เป็นข้อมูลหลักในเรื่องการวางแผน การประเมินผล การควบคุม และการตัดสินใจ และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Information) เป็นข้อมูลที่ไม่สามารถวัดค่าออกมาเป็นตัวเลขได้จึงใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนพิจารณาประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น เพื่อความสมบูรณ์ของกระบวนการตัดสินใจข้อมูลทั้งสองลักษณะจึงถูกนำมาใช้ควบคู่ร่วมกันในทางการบัญชี คำนิยามของคุณภาพข้อมูล หมายถึง ความเหมาะสมในการใช้งานข้อมูล ซึ่งผู้ใช้ข้อมูลแต่ละบุคคลมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลชุดเดียวกันคุณภาพข้อมูลย่อมมีความหลากหลายแตกต่างกันไปตามมุมมองของผู้ใช้งานหรือผู้ใช้ประโยชน์ ซึ่งข้อมูลทางบัญชีที่มีคุณภาพย่อมให้ประโยชน์ต่อผู้ใช้ทางการเงินในการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นควรมีลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางบัญชีตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน กล่าวคือ ลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐาน และลักษณะเชิงคุณภาพเสริม ข้อมูลทางบัญชีที่มีคุณภาพถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของบัญชีดิจิทัลคุณภาพข้อมูลทางการบัญชีที่มีประสิทธิภาพสามารถวัดได้จากความถูกต้องของข้อมูล ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล ความทันสมัยที่เป็นปัจจุบันของข้อมูล และความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

ส่วนที่ 2 คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ระบบสารสนเทศเป็นชุดขององค์ประกอบที่ทำงานร่วมกันเพื่อ รวบรวม ประมวลผล จัดเก็บข้อมูล เพื่อสร้างสารสนเทศที่ช่วยการตัดสินใจและการควบคุม ในองค์กร ลักษณะการทำงานระบบสารสนเทศประกอบด้วย 3 ส่วน การนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ (Input) การประมวลผล (Processing) การนำเสนอผลลัพธ์ (Output) ระบบสารสนเทศสามารถสะท้อนกลับ (Feedback) สำหรับการปรับปรุงและประเมินข้อมูล Input ที่สามารถนำเอาไปใช้ประโยชน์เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการดำเนินงานและพิจารณาประกอบการตัดสินใจได้

ดังนั้นกระบวนการสารสนเทศที่ดีต้องมีความสามารถในการเข้าถึง (accessibility) การมีส่วนร่วม (participation) และการเชื่อมโยง (connectivity) ที่มีประสิทธิภาพกระบวนการทางธุรกิจของระบบสารสนเทศมีระบบย่อยสารสนเทศทางการบัญชี 3 ระบบ คือ ระบบการประมวลผล ระบบบัญชีแยกประเภทและรายงานทางการเงิน และระบบรายงานทางการบริหาร

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System)

ระบบที่ใช้เพื่อการรวบรวมขั้นตอนการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลทางบัญชีและการเงินซึ่งใช้สำหรับผู้ตัดสินใจ ระบบสารสนเทศทางการบัญชีโดยทั่วไปจะเป็นระบบคอมพิวเตอร์ใช้ในการตรวจสอบกิจกรรมทางการบัญชีให้เกิดการเชื่อมโยงกับทรัพยากรทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รายงานทางการเงินสามารถใช้ได้ทั้งภายในสำหรับผู้บริหารและภายนอกสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ระบบสารสนเทศทางการบัญชีถูกออกแบบเพื่อสนับสนุนงานทางด้านบัญชีและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการตรวจสอบรายงานบัญชีการเงิน รายงานบัญชีผู้บริหารและด้านภาษี ระบบสารสนเทศทางการบัญชีได้ถูกพัฒนาอย่างกว้างขวางในด้านการตรวจสอบและการรายงานทางการเงิน ปกติระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีส่วนประกอบหลัก 2 ส่วน คือ การจัดทำบัญชีที่อยู่ภายใต้วัฏจักรการทำบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอสารสนเทศแก่ผู้ใช้ข้อมูลทางการเงินขององค์กรรวมถึงการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศการตัดสินใจให้ผู้บริหาร ซึ่งนักบัญชีสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ในการประมวลผลข้อมูลได้ ส่วนระบบบัญชีบริหาร (Managerial Accounting System) เป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงินสำหรับผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจ โดยการนำข้อมูลบัญชีการเงินมาจัดรูปแบบและประมวลผลเพื่อรายงานตามความต้องการผู้บริหารเน้นการให้ความสำคัญกับการจัดการสารสนเทศทางการบัญชีแก่ผู้ใช้ข้อมูลภายในองค์กรมีความยืดหยุ่นสามารถปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล

คุณสมบัติระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพ

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กรช่วยในการพัฒนาองค์ความรู้ ช่วยให้เกิดความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร เป็นการลดต้นทุน สามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลที่มีความถูกต้อง รวดเร็วและมี

คุณภาพ ซึ่งระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีพื้นฐานการพัฒนามาจากระบบบัญชี โดยระบบสารสนเทศทางการบัญชีได้ถูกออกแบบขึ้นมาทำหน้าที่ในการแปลงและประมวลผลข้อมูลทางการเงินเพื่อช่วยให้มีความเชื่อมั่นน่าเชื่อถือเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (Seung Hwan Kang and Jira Yammeesri, 2013) ทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศทางการบัญชีต้องมีคุณภาพเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการประมวลผล ตลอดจนขั้นตอนการนำเสนอข้อมูลด้วยสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยในการตัดสินใจทั้งภายในและภายนอกองค์กรซึ่งคุณสมบัติของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพที่สำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ความยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุงระบบสารสนเทศ และการเข้าถึงระบบสารสนเทศ (Delone & McLean, 2003)

4

ความยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุงระบบสารสนเทศ คือ ความสามารถในปรับเปลี่ยนระบบให้มีความยืดหยุ่น มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งานระบบสารสนเทศนั้นๆ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้ใช้งานได้ง่าย รวมถึงการบำรุงรักษาและอายุการใช้งานตลอดจนต้นทุนที่เหมาะสม

ความมีประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ คือ ความมีประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศที่ดีเป็นการประมวลผลข้อมูลการปฏิบัติงานโดยผ่านกระบวนการของระบบสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลข้อมูล การปรับปรุงข้อมูลด้วยความรวดเร็ว อีกทั้งยังช่วยในการจัดเก็บข้อมูลที่มีฐานข้อมูลจำนวนมากขนาดใหญ่ได้อย่างทันสมัย ซึ่งความมีประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชีสามารถวัดได้จาก ความเสถียรของระบบ ระบบมีการบูรณาการ และมีความยืดหยุ่น

การเข้าถึงระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบสารสนเทศที่ดีต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูล (Access) ได้ง่ายมีความรวดเร็วช่วยให้การติดต่อสื่อสารโดยการใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์มีการติดต่อได้ภายในเวลาที่รวดเร็ว เห็นได้ว่า นักบัญชียุคดิจิทัลต้องเปลี่ยนบทบาทตนเองนอกจากมีความจำเป็นต้องพัฒนาให้ตนเองมีความรู้ทักษะด้านวิชาชีพบัญชีแล้วยังต้องมีทักษะความรู้ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในสายวิชาชีพบัญชี และที่สำคัญต้องคำนึงถึงการปฏิบัติงานในวิชาชีพภายใต้

จรรยาบรรณของวิชาชีพบัญชีควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้เพื่อปรับทัศนคติในการปฏิบัติงาน ให้มีความเป็นผู้นำที่สามารถนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถเป็นที่ปรึกษา และช่วยในการตัดสินใจในการวางแผนร่วมกับผู้บริหารได้เป็นอย่างดีมากกว่าเป็น แต่เพียงผู้ตามเหมือนในอดีตที่ผ่านมา อันจะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ที่มีประสิทธิภาพ ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพประกอบด้วย ความ ยืดหยุ่นในการใช้งานและปรับปรุงระบบสารสนเทศ ความมีประสิทธิภาพระบบ สารสนเทศ และการเข้าถึงระบบสารสนเทศที่ดีจะทำให้การบันทึกบัญชี การ จัดทำและยื่นภาษีรวมถึงการจัดทำรายงานทางการเงินกระทำได้อย่างอัตโนมัติบน ระบบออนไลน์ กระบวนการทางบัญชีจะง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการออกอินวอยซ์ การชำระเงิน และการบันทึกและจัดการข้อมูลต่าง ๆ จะสามารถทำได้ทันทีบน ระบบออนไลน์ระบบสารสนเทศทางการบัญชีใหม่ ๆ จะทำให้งานบัญชีมี ประสิทธิภาพมากขึ้นและจะช่วยให้การใช้ประโยชน์จาก Big Data มาใช้ในการ วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยงในการลงทุนหรือจัดทำงานงบประมาณเพื่อใช้ในการ ตัดสินใจและพัฒนาองค์กร

ส่วนที่ 3 สมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัล

นักบัญชียุคดิจิทัลควรมีทักษะด้านเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ เป็นฟันเฟือง หลักที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนองค์กรในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีนวัตกรรมด้านการบัญชี ในเศรษฐกิจ ยุคดิจิทัลส่งผลกระทบต่อสำนักงานบัญชีในปัจจุบันมีกฎหมาย ข้อบังคับของการ จัดทำและการนำเสนอสารสนเทศการบัญชี การภาษีอากรด้วยระบบออนไลน์ เช่น การยื่นงบผ่านระบบ e-filing ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ระบบ e-Receipt ระบบ e-Tax Invoice ระบบงานดิจิทัลยุคใหม่เหล่านี้เข้ามาแทนที่ระบบสารสนเทศระบบ เก่าที่ทำด้วยมือของพนักงาน (Manual) ส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมต้องปรับความรู้ทักษะทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และทักษะดิจิทัลสมัยใหม่เข้าไปประยุกต์ใช้ต่องานที่ปฏิบัติให้มากขึ้น (พัชรินทร์ ใจเย็น, 2560) สมรรถนะนักบัญชีในปัจจุบันที่พึงมีนั้นควรเป็นทักษะสมัยใหม่ด้าน ดิจิทัลประกอบไปด้วยการใช้โปรแกรมบัญชีโปรแกรมทางธุรกิจ รู้จักการค้นคว้า ข้อมูลทางการบัญชีบนโลกออนไลน์ความสามารถในการสื่อสารที่หลากหลายช่อง

ทาง มีการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ทางการบัญชีมาประยุกต์ใช้ในประจำวัน รักษาข้อมูลทางการบัญชีในระบบดิจิทัลด้วยความปลอดภัย

สมรรถนะในการทำงานของนักบัญชี หมายถึง การที่ผู้ทำบัญชีมีทักษะความรู้ความสามารถเพียงพอประกอบวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ระดับตามที่มาตรฐานกำหนดไว้เป็นบรรทัดฐานโดยต้องสามารถนำองค์ความรู้ในวิชาชีพบัญชีไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้ระบุว่าสมรรถนะในการทำงานของนักบัญชีประกอบไปด้วย ความรู้ความสามารถทางเทคนิค ทักษะความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ และค่านิยมจริยธรรม ทศนคติทางวิชาชีพมาใช้ในการประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสามารถวัดสมรรถนะของผู้ทำบัญชีได้ ดังนี้

4

ทักษะความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทางการบัญชี การเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านความรู้ทางองค์การธุรกิจ และด้านความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 เรื่องเนื้อหาโปรแกรมการศึกษาสำหรับวิชาชีพบัญชี) นอกจากนี้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพระบุทักษะวิชาชีพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่เป็นการผสมผสานกันระหว่าง 5 ทักษะ เข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านสายวิชาชีพบัญชีเกิดทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ นักบัญชีต้องมีทักษะด้านต่าง ๆ ดังนี้ ทักษะทางด้านวิชาการเชิงปฏิบัติ ทักษะทางด้านสติปัญญา ทักษะทางด้านลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ทักษะทางการสื่อสารและสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะด้านการจัดการทางธุรกิจและการบริหารองค์กร (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล)

ค่านิยมทางวิชาชีพจริยธรรมและทัศนคติ ที่เป็นกรอบคุณค่าทางวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติที่นักบัญชีระดับมืออาชีพควรมีในการประกอบอาชีพและเพื่อทำหน้าที่อย่างมีจริยธรรมที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและวิชาชีพ

เมื่อนักบัญชีถูกคาดหวังให้รับบทบาทที่กว้างขึ้น นักบัญชีก็จำเป็นต้องพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ แนวทางการเตรียมตัวเป็นนักบัญชียุคดิจิทัล ดังนั้นสิ่งที่นักบัญชีควรเพิ่มทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลอย่างต่อเนื่องในการเพิ่มสมรรถนะของ

ผู้ทำบัญชียุคดิจิทัลให้สอดคล้องเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้ ดังนี้

1. ทักษะความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความรู้ความสามารถ วิชาชีพบัญชีและ ทักษะอื่นในการปฏิบัติงานที่สะสมมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง จนเกิดความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ในเรื่องวิชาชีพบัญชีและทักษะอื่น ๆ และนำมาพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และนำประสบการณ์นั้น ๆ มาใช้ในการทำงานเพื่อผลงานที่มีคุณภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว

2. ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นักบัญชีต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตลอดเวลาเพื่อให้สามารถนำมาปรับใช้ในงานด้านบัญชีเพื่อให้ข้อมูลในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารนักบัญชีควรศึกษาเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตลอดเวลา (พัชรินทร์ ใจเย็น และคณะ, 2560) กล่าวคือ ทักษะความสามารถในการใช้โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจ นักบัญชียุคดิจิทัลต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้โปรแกรมทางการบัญชีและโปรแกรมทางธุรกิจโดยสามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ด้วยตนเองเมื่อโปรแกรมมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น

3. ทักษะในการใช้และประยุกต์ใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามแนวคิดในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในทุกมิติที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับการทำงานของนักบัญชีดิจิทัลในยุคปัจจุบันเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการนำเอาอุปกรณ์พกพาส่วนตัวมาเชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายในที่ทำงาน เพื่อเข้าถึงระบบสารสนเทศที่สำคัญขององค์กร (Bring Your Own Device) แปลตรงตัวได้ว่า “การนำอุปกรณ์ของคุณมา (ใช้งาน) เอง” เพื่อสนับสนุนการทำงาน การนำส่งเอกสารทางด้านการบัญชีและภาษีอากรด้วยรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Revenue) การจ่ายชำระผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) การนำส่งงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า (DBD e-Filing) (อุเทน เลาน้ำทา และนิภาพร อบทอง, 2560) งานวิจัยนี้ทักษะในการใช้และประยุกต์ใช้เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การนำโปรแกรมสำเร็จรูปนักบัญชีมาใช้เพื่อให้งานมีความถูกต้อง แม่นยำ และสำเร็จตามเป้าหมาย

4. ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลการเงิน นักบัญชีต้องสามารถวิเคราะห์ข้อมูลในการประยุกต์เพื่อนำเสนอข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร มีความสามารถในการนำเครื่องมือด้านเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานส่วนตัวไปเป็นนักวิเคราะห์ข้อมูลการเงินและข้อมูลธุรกิจ เป็นนักวางระบบบัญชีอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ระบบทำงานถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐานบัญชีและภาษี โดยอาศัยข้อมูลแบบ Big data technology จะทำให้นักบัญชีสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ในหลากหลายมิติมากขึ้น

5. ทักษะในการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลการเงินและบัญชี มีความสามารถในการสื่อสารที่หลากหลายรูปแบบในยุคสมัยใหม่ นักบัญชีดิจิทัลควรเพิ่มศักยภาพการสื่อสารให้หลากหลายภาษาเนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญในการติดต่อประสานงาน หากนักบัญชีสามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาจีน ได้อย่างคล่องแคล่วก็จะเป็นประโยชน์ต่อตัวเองและทีมงานบริษัทที่ทำงานมากขึ้น

6. ทักษะความรู้ด้านธุรกิจ นักบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาทักษะขั้นสูงในการทำงานกับข้อมูลพัฒนาทักษะการคิดในระดับกลยุทธ์ ทำความเข้าใจธุรกิจที่หลากหลายมิติสามารถใช้ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ค้นหาประเด็นที่น่าสนใจของธุรกิจต้องสามารถพัฒนาความสามารถในการคิด ระบุประเด็นสำคัญ ตั้งคำถาม ออกแบบและแปลผล การหา Insight และช่วยวางแผนกลยุทธ์และนวัตกรรมของธุรกิจ จัดการและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ในองค์กรเข้าด้วยกันเพื่อขับเคลื่อนธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ (วัทยา พรพิพัฒน์กุล, 2561)

7. จรรยาบรรณทางวิชาชีพ นักบัญชียุคดิจิทัลนอกจากมีความรู้ความสามารถแล้วจะต้องมีจรรยาบรรณทางการบัญชีในการปฏิบัติงาน 6 ประการ คือ ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความเข้าใจมาตรฐานในการปฏิบัติงาน การเก็บรักษาความลับ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562)

นอกจากการเพิ่มสมรรถนะของผู้ทำบัญชียุคดิจิทัลให้สอดคล้องเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพแล้วสิ่งที่สำนักงานบัญชีคุณภาพควรคำนึงถึง คือ การควบคุมภายในของระบบสารสนเทศที่มีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การควบคุมทั่วไปของเทคโนโลยีสารสนเทศที่นโยบาย

และระเบียบปฏิบัติที่ใช้ในการบริหารจัดการกิจกรรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสภาพแวดล้อมของระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งระบบงานสารสนเทศต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของระบบงาน ส่วนที่ 2 การควบคุมเฉพาะระบบงาน เพื่อการควบคุมการเข้าถึงระบบหรือข้อมูล การควบคุมการนำเข้าข้อมูล การควบคุมเกี่ยวกับการประเมินผล การควบคุมเกี่ยวกับการเสนอข้อมูลออกภายในระยะเวลาที่เหมาะสมและเมื่อปี 2019 COBIT (Control Objectives for Information and Related Technology) ได้รับการปรับปรุงเนื้อหาโครงสร้าง แนวคิดและแนวทางปฏิบัติ จาก COBIT เพิ่มเติมโดยมาตรฐาน COBIT มีจุดประสงค์สร้างความมั่นใจว่ามีการใช้ทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดเกิดความสมดุลระหว่างความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับผลตอบแทนการลงทุนของระบบสารสนเทศ COBIT ยังเป็นแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติ (Framework) ที่เป็นมาตรฐาน เพื่อการควบคุมภายในที่ดีด้านเทคโนโลยีขององค์กร ดังนั้นการดำเนินงานของสำนักงานบัญชียุคดิจิทัลต้องคำนึงถึงการควบคุมภายในของระบบสารสนเทศตามกรอบแนวคิด COBIT ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดเชื่อมโยงการดำเนินธุรกิจเข้ากับงานเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความสอดคล้องกัน เนื่องจากธุรกิจมีวัตถุประสงค์จึงมีแนวคิดในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งาน โดยต้องมีการกำกับดูแลข้อมูลสารสนเทศให้มีการควบคุมการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศในสำนักงานบัญชีเป็นไปอย่างถูกต้องและส่งผลต่อการมีประสิทธิภาพในการให้บริการ

ดังนั้น จากที่กล่าวมาข้างต้นการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานบัญชีคุณภาพให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล สำนักงานบัญชีต้องมีความพร้อมในทักษะภายใต้การเพิ่มคุณภาพ 3 ด้าน ทางด้านคุณภาพข้อมูลทางบัญชี คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี และสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัล ดังรูปภาพที่ 1

รูปภาพที่ 1 การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของสำนักงานบัญชี คุณภาพเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

1. การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานบัญชีคุณภาพให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพยุคดิจิทัลที่มีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลา นั้นสำนักงานบัญชีควรเตรียมความพร้อมด้านคุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีไว้รองรับความสามารถของระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่นำมาใช้สำนักงานบัญชีเพื่อทำหน้าที่ในการรวบรวม จัดระบบ ออกแบบสารสนเทศทางการบัญชีให้มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์การบริหารของสำนักงาน ขณะเดียวกันสำนักงานควรเตรียมความพร้อมด้านคุณภาพข้อมูลทางบัญชีควบคู่ไปด้วยเนื่องจากสารสนเทศทางการบัญชีที่มีประสิทธิภาพที่ประมวลผลข้อมูล รายงาน วิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่ดีนั้นต้อง

สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินและมาตรฐานการบัญชีเพื่อการนำเสนอรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพ ขณะเดียวกันคุณภาพด้านสมรรถนะนักบัญชียุคดิจิทัลก็เป็นกลไกสำคัญยิ่งในการผลักดันให้สำนักงานก้าวไปสู่การเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพได้ เพราะเมื่อนักบัญชีมีทักษะความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญมีการอบรมพัฒนาตนเองในวิชาชีพบัญชีและความรู้ด้านอื่นหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอมีทักษะในการวิเคราะห์การปฏิบัติงานด้านวิชาชีพบัญชีตามข้อกำหนดกฎหมายและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายมีคุณภาพโดยเฉพาะการมุ่งเน้นพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีในการนำเทคโนโลยีเข้ามาออกแบบระบบงานและเลือกเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางานด้วยความคิดสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองการให้บริการแก่ลูกค้า อันเป็นแนวทางการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานบัญชีคุณภาพให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัลได้ดียิ่งขึ้น

2. การยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน สำนักงานบัญชีคุณภาพให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพยุคดิจิทัลอาจจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สูงสำนักงานบัญชีควรวางแผนการจัดสรรงบประมาณต้นทุนประสิทธิภาพของอุปกรณ์พกพาทางด้านเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพในนางของสำนักงานบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานที่กำกับดูแล

สรุป

การก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลด้วยเครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ๆ สามารถนำเทคโนโลยีมาช่วยให้ประสิทธิภาพการทำงานที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาชีพบัญชีจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากเนื่องจากระบบงานด้านบัญชีจะเป็นระบบออนไลน์ ลูกค้าจะเข้าถึงข้อมูลได้จากทุกที่ ทุกเวลา ผ่านเครื่องมือหลากหลาย เนื่องจากการบริการจะผ่านระบบออนไลน์ Mobile, Laptop หรือ PC การจัดเก็บข้อมูลจะทำให้ประหยัดต้นทุนประหยัดเวลาและปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โปรแกรมบัญชีและโปรแกรมต่างๆ จะมีการ update โดยอัตโนมัติไม่ต้องกังวลกับการลงทุนเพิ่มในการ upgrade ซอฟต์แวร์ต่างๆ บทบาทของนักบัญชีจะเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิงเป็นความท้าทายของสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัลในการก้าวให้ทันการ

เปลี่ยนแปลงเพื่อการนำเสนอบริการแบบใหม่เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีที่อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลจาก Big data การบริการที่ช่วยให้ลูกค้าพัฒนาไปสู่ Cloud computing การให้คำปรึกษาและแนะนำทางธุรกิจและการจัดทำรายงานทางการเงินของธุรกิจ ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสำนักงานและลูกค้า ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สำนักงานบัญชีต้องเร่งเพิ่มศักยภาพทางด้านบริการวิชาชีพบัญชีให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัลเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพที่ปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาสำนักงานบัญชีคุณภาพที่ต้องการยกระดับการดำเนินงานของตนเองให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อมุ่งสู่การเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัลโดยสร้างแรงผลักดันให้สำนักงานบัญชีนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการจัดทำบัญชีแบบดั้งเดิมให้ก้าวสู่การเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพดิจิทัล โดยเพิ่มคุณภาพของสำนักงาน 3 ด้าน คือ คุณภาพข้อมูลทางการบัญชี คุณภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี และสมรรถนะของนักบัญชียุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาการบริการของสำนักงานบัญชีให้เป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพภายใต้โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงก้าวทันกระแสยุค Digital Economy ของประเทศในอนาคต

4

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2563). การรับรองสำนักงานบัญชีคุณภาพ. (23 เมษายน 2563) สืบค้นจาก https://dbd.go.th/news_view.php?nid.
- ฐปนพรรษ์ นุททาญจนกุล. (2560). ผลกระทบและการเตรียมความพร้อมของนักบัญชีไทยต่อปัญญาประดิษฐ์. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- บรรจงจิตต์ อังศุสิงห์. (2563). กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เร่งยกระดับสำนักงานบัญชีคุณภาพ162 แห่ง เป็นสำนักงานบัญชีดิจิทัล. (7 มกราคม 2563) สืบค้นจาก http://www.matichon.co.th/news-onitor/news_1870580.

- พัชรินทร์ใจเย็น กฤษณา มณีชัย ฉัญลักษณ์ ศรีงิณี และ ณิชวีชต์ บุญภาพ. (2560). นักบัญชีกับเทคโนโลยียุคปัจจุบัน. *Journal of Pacific Institute of Management Science*, 3(1), 196-207.
- วิฑธยา พรพิพัฒน์กุล. (2561). CGMA, *Building a better business, together : Welcome to finance business partnering, 2018*. Raef Lawson, *Management Accounting Competencies : Fit for Purpose in a Digital Age?*. (4 ตุลาคม 2561) สืบค้นจาก <https://bangkok-audit.com>.
- ศุภร์ศศิพรรณ วงศ์ประเทศ. (2561). *ความพร้อมของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของสำนักงานบัญชีในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร*. (23 เมษายน 2564) สืบค้นจาก <http://www.ba-abstract.ru.ac.th>.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2561). *มองปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ให้เป็นโอกาส*. (22 เมษายน 2564) สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/PqonmO5Epr.pdf>.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2562). *กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน*. (5 ธันวาคม 2563) สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/94713>.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2562). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี*. (2 พฤศจิกายน 2563) สืบค้นจาก <http://www.fap.or.th/> มาตรฐานวิชาชีพบัญชี/มาตรฐานการศึกษาและเทคโนโลยี.html.
- สุชาติ กรวิทยา ศิลปะ. (2559). *นักบัญชีกับประเทศไทย 4.0*. (2 ธันวาคม 2563) สืบค้นจาก http://www.fap.or.th/images/column_1477650726/Thailand%204_0.pdf.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (อ้างใน Borworn.). (2560). *ประเทศไทย 4.0 อะไร ทำไม่และอย่างไร*. (20 ตุลาคม 2563) สืบค้นจาก <http://www.drborworn.com/articledetail.asp?id=16223>.

โสธรดา เลิศอาภาจิตร. (2563). *กรมพัฒนาผู้ประกอบการค้าปลีกโฉมสำนักงานบัญชีไทยสู่ Digital Accounting Firm*. (10 กรกฎาคม 2563) สืบค้นจาก : http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=469404627&filename=index.

อุเทน เลาน้ำทา และ นิภาพร อบทอง. (2560). ความสามารถของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์กับความได้เปรียบด้านข้อมูลทางการบัญชี ของธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย. *WMS Journal of Management Walailak University*, 6(3), 20.

Astrachan. (2010). Strategy in family business : Toward a multidimensional research agenda. *Journal of Family Business Strategy*, 1(1), 6 – 14.

DeLone, W. H. & McLean, E. R. (2003). The DeLone and McLean Model of Information Systems Success : A Ten-Year Update. *Journal of Management Information Systems*, 19(4), 9-30.

Seung Hwan Kang & Jira Yammeesri. (2013). Impact of accounting information systems and internal control. *UTCC International Journal of Business and Economics (UTCC IJBE)*, 9(1), 7-9.

5

The Influence of Incentive Satisfaction on Teacher's Turnover Intention in Private Universities

อิทธิพลของความพึงพอใจในแรงจูงใจที่ทำให้อาจารย์มหาวิทยาลัย
เอกชนลาออก

Yunbo Li and Wasin Phromphithakku

หยุนโบ ลี และ วสิน พรหมพิทักษ์กุล

The Influence of Incentive Satisfaction on Teacher's Turnover Intention in Private Universities

อิทธิพลของความพึงพอใจในแรงจูงใจที่ทำให้อาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชนลาออก

Yunbo Li¹ and Wasin Phromphithakku²

หยุนโบ ลี และ วสิน พรหมพิทักษ์กุล

¹School of Management, Shinawatra University, Pahum Thani 12160, Thailand
e-mail : liyunbo@hiu.edu.cn

คณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยชินวัตร จังหวัดปทุมธานี 12160 ประเทศไทย

²School of Management, Shinawatra University, Pahum Thani 12160, Thailand
e-mail : wasin.p@siu.ac.th

คณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยชินวัตร จังหวัดปทุมธานี 12160 ประเทศไทย

Received : April 25, 2021 Revised : May 25, 2021 Accepted : May 29, 2021

Abstract

As a powerful supplement to public higher education, private higher education plays an active role in promoting the popularization of Chinese higher education and training socialist economic construction talents with Chinese characteristics. A good and stable teaching staff is extremely important to the long-term development of private universities. However, there are some problems in many private universities, such as unstable teaching staff and low enthusiasm of teachers.

On the basis of understanding the incentive situation of private universities, this study attempts to explore whether the incentive satisfaction of teachers in private universities has an impact on their turnover intention, and to analyze whether there is a certain correlation between the two factors. Based on the relevant scientific job satisfaction scale and turnover intention scale, the questionnaires

suitable for this study were designed, and some teachers of Heilongjiang Province private universities were selected as the research objects.

Four factors of incentive satisfaction were identified by the literature study, including Salary and welfare satisfaction (SWS), Training and learning satisfaction (TLS), Environmental and relationship satisfaction (ERS), Evaluation and promotion satisfaction (EPS). Turnover Intention (TI) is studied as a dependent variable.

The author collected 404 valid questionnaire data and verified that four factors of teacher incentive satisfaction in private universities had a significant negative correlation with turnover intention through correlation analysis. The author found that salary and welfare satisfaction had the greatest influence on turnover intention among the four independent variables, followed by evaluation and promotion satisfaction, followed by environmental and relationship satisfaction. The least influential variables are training and learning satisfaction. The author also puts forward suggestions to improve teachers' incentive satisfaction.

Keywords : Incentive Satisfaction; Turnover Intention; Private Universities; Teachers

บทคัดย่อ

มหาวิทยาลัยเอกชนในฐานะที่ช่วยเสริมการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีความสมบูรณ์ มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความนิยมในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศจีน และช่วยฝึกอบรมผู้ที่มีความสามารถดีเด่นด้านการสร้างเศรษฐกิจสังคมนิยมที่มีคุณลักษณะแบบจีน บุคลากรด้านการสอนที่มีคุณภาพและอยู่ทำการสอนยาวนานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยเอกชนในระยะยาว อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยเอกชนหลายแห่งประสบปัญหา เช่น ความ

ไม่มั่นคงต่อเนื่องของบุคลากรด้านการสอนและบุคลากรด้านการสอนมีแรงจูงใจต่ำ เพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานของสถานการณ์ด้านแรงจูงใจในการทำงานใน มหาวิทยาลัยเอกชน งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความพึงพอใจใน แรงจูงใจของบุคลากรด้านการสอนในมหาวิทยาลัยเอกชนว่ามีผลกระทบต่อ การลาออกของบุคลากรด้านการสอนหรือไม่ และเพื่อวิเคราะห์ว่ามีสหสัมพันธ์ระหว่าง ความพึงพอใจในแรงจูงใจและการลาออกของบุคลากรด้านการสอนหรือไม่ เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากแบบความพึงพอใจในงาน และแบบความตั้งใจลาออกของบุคลากรด้านการสอน กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยชิ้นนี้ คือ บุคลากรด้านการสอนจากมหาวิทยาลัยเอกชนในมณฑลเหอหลิงเจียง ประเทศ สาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 404 คน

ปัจจัยด้านความพึงพอใจในสิ่งจูงใจ 4 ด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจด้านเงิน เดือนและสวัสดิการ (SWS) ความพึงพอใจด้านการฝึกอบรมและการเรียนรู้ (TLS) ความพึงพอใจด้านสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ (ERS) ความพึงพอใจต่อการ ประเมินผลและการส่งเสริมสนับสนุน (EPS) ความตั้งใจลาออกจากมหาวิทยาลัย เอกชน (TI) เป็นตัวแปรตาม

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยของความพึงพอใจในแรงจูงใจทั้งสี่ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความตั้งใจในการลาออก ในปัจจัยทั้งสี่ด้าน พบว่า ความพึงพอใจ ต่อเงินเดือนและสวัสดิการมีผลกระทบสูงสุดกับความตั้งใจในการลาออก รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านการประเมินผลและการส่งเสริมสนับสนุน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ และความพึงพอใจด้านการฝึกอบรมและการเรียนรู้ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงความพึงพอใจในสิ่งจูงใจของบุคลากรด้าน การสอน

คำสำคัญ : แรงจูงใจ; ความตั้งใจในการลาออก; มหาวิทยาลัยเอกชน; อาจารย์

Introduction

Background

According to relevant data, as of April 2019, there were 1245 undergraduate universities in China, of which 419 were private

undergraduate universities, accounting for 33.7% (Ministry of Education, 2019). At the same time, the internal mechanism of private universities also has many problems restricting its development. Among them, teachers are unstable, mobility, work enthusiasm and other problems are particularly prominent. As the core resource of the universities, teachers are the foundation of the sustainable development of the universities.

Studies have shown that young teachers in universities face high standards of scientific research requirements, heavy teaching tasks, academic qualifications promotion, professional title evaluation, and the appointment system of “rising or walking “, which makes them the most stressed group among university teachers, and the problem of teachers leaving is more serious (Zeng Xiaojuan & Liu Chun, 2015). With the increasing competition between private universities and public universities, private universities are facing severe challenges. Cultivating and having a high-quality and relatively stable team of teachers is an effective means to deal with the challenges. However, the phenomenon of teacher loss in private universities, which makes the university unable to form a stable team of teachers with long-term goals, which has a serious impact on the continuity and consistency of teaching (Peng Lixia & Meng Huiling, 2017).

The development of private universities in China has made remarkable achievements. But the problem of teacher loss can not be ignored. Whether from the government, the public, private universities or teachers themselves, the construction of a stable contingent of teachers is a prerequisite for running private education (Xie shanshan, 2020).

Statement of the Problem

Private universities should have a relatively scientific and complete incentive mechanism (Chen Li, 2019), but judging from the current development status of most private universities in China, the existing teacher incentive mechanism is obviously not perfect, and there is a single incentive method. Insufficient intensity, lack of pertinence, and poor execution of the incentive system (Yang Liu, 2019). This has seriously affected teachers' enthusiasm for work and reduced teachers' satisfaction with their own professions, resulting in increased teacher turnover rate and instability of the teaching team. Universities have adopted a variety of incentive mechanisms, but how effective they are and whether they can play a role in reducing turnover intention is currently lack of specific research in this area.

5

Research Questions

1. What is the relationship between teachers' incentive satisfaction and turnover intention in private universities in China?
2. Which incentive satisfaction of Chinese private university teachers has more influence on their turnover intention?

Research Objectives

1. To determine the main factors of private university teachers' incentive satisfaction.
2. To discover the relationship between incentive satisfaction and turnover intention of private university teachers.
3. To find ways to improve the satisfaction of teachers in private universities.

Significant of Research

Theoretically, this research can deepen the research of incentive theory, and try to put the concept of incentive satisfaction into the field of private universities for research and discussion, so as to further broaden the research on the mechanism of staff turnover and enrich the management theory of private universities, especially incentive theory and human resource management theory.

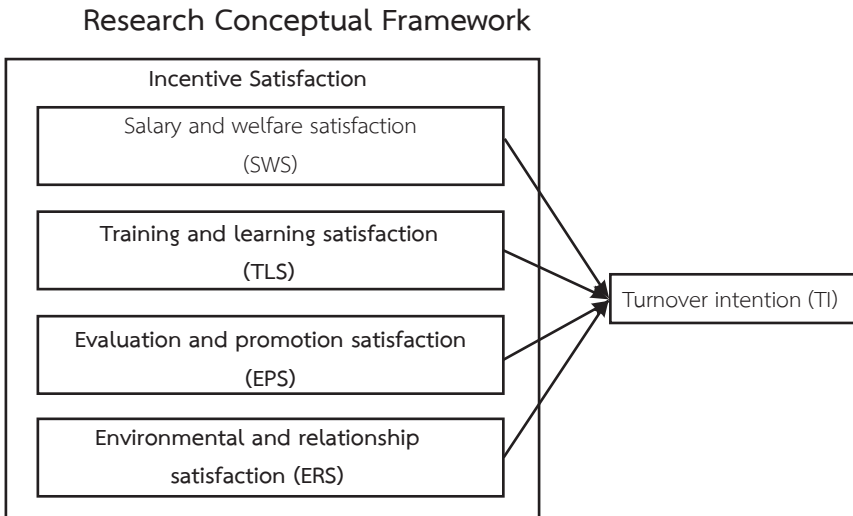
In practice, studying the relationship between the incentive satisfaction and turnover intention of private university teachers will have some enlightenment for other public management departments. This study will help managers discover the defects and deficiencies in the internal management mechanism of the organization in time, find problems in time and make effective adjustments and improvements to ensure the stability of the members of the organization, thereby further ensuring the organization's healthy growth.

Scope of Research

This study will take all private university in Heilongjiang Province, China as an example. The research population includes teachers who are full-time teaching staff in 10 private universities in Heilongjiang Province. A sample of about 5000 teachers is randomly selected for investigation and research.

Variables

According to the study of literature, the independent variables are Salary and welfare satisfaction (SWS), Training and learning satisfaction (TLS), Environmental and relationship satisfaction (ERS), Evaluation and promotion satisfaction (EPS). Turnover intention (TI) is a dependent variable.

Figure 1. Research Conceptual Framework

Related Theories and Research Hypothesis

5

Related Theories

Social exchange theory

Social exchange theory provides an important theoretical basis for our understanding of the employment relationship. He proposed that in an organization, employees cooperate with the organization, the organization provides inducement, and employees make contributions (Blau, 1964). The theory of social exchange has aroused extensive discussion in the academic circle, and has provided a new theoretical basis for scholars to study employment and turnover.

Although scholars still have many different views on the theory of social exchange, it is generally believed that there is a series of interactions in the process of social exchange, which ultimately promote the formation of mutual responsibilities and obligations. Essentially, the employment relationship is an exchange between

an organization and its employees. Three aspects are essential, including : relationship, reciprocity and exchange (Cropanzano. R, M.S. Mitchell, 2005). The emergence of social exchange relations begins when one party gives the other a certain benefit. If the beneficiary accepts and rewards it, a series of exchanges of benefits will continue to occur, and the two parties must therefore bear corresponding responsibilities and obligations (Eisenberger R, Kuhlman DM, 1992).

Incentive theory

What is incentive? American management scholar Steiner, GA, & Berelson, B. (1964) state: “All the conditions, hopes, desires, and incentives that the innermost strive for constitute an incentive for people. It is an inner state of human activity “ All human actions are caused by a certain motive. Incentive is a mental state, which stimulates, promotes, and strengthens human actions.

The incentive theories used in the existing literature research mainly include content-based incentive theory, process-based incentive theory, behavioral transformation incentive theory and comprehensive incentive theory. Herzberg (1959) proposed in the two-factor theory that incentive factors such as job accomplishment, career prospects, and job promotion can produce satisfaction, and health care factors such as working environment, salary, and superior-subordinate relationship can only eliminate people's dissatisfaction. But it will not produce satisfaction. Vroom (1964) expectation theory puts forward that the level of incentives depends on the product of the expected value and the target valency, and believes that to maximize the motivational power, it is necessary to take into account personal effort, performance, and organizational rewards, remuneration and the relationship between needs to be satisfied. Porter & Lawler

(1968) comprehensive incentive theory constructs a virtuous circle from the degree of effort to work performance, rewards (intrinsic rewards and external rewards), job satisfaction and the degree of effort returned from job satisfaction. The feedback route takes into account various comprehensive factors such as reward content, reward and punishment system, goal orientation, and leadership recognition.

ERG needs theory is a kind of content incentive theory. Alderfer, C. P. (1969), proposed a new theory of human needs based on Maslow's hierarchy of needs theory. It is a new model containing three levels of needs : Existence Needs, Relatedness Needs, and Growth Needs. However, this hierarchy is not rigid, and there is no strict hierarchical relationship between the three needs, which is different from Maslow's view.

5

Incentive satisfaction

At present, there are relatively few studies on incentive satisfaction. Scholars Zeng Tiejing and Zhao Feng (2004) believe that incentive satisfaction is the degree of satisfaction of employees with the company's incentive system. Li Zhongheng and Xu Min (2010) defined employee incentive satisfaction as : employee's attitude or emotional intention towards the company's incentive mechanism. The employee's incentive satisfaction can be defined as : the employee's attitude, perception or emotional intention towards the organization's incentive mechanism.

Turnover intention

Turnover intention refers to the employee's thoughts and willingness to leave the organization. It is the last psychological state of the employee before leaving the job. It is a summary of a series of influencing factors related to employee turnover (Mobley, 1977).

Miller & Katerberg (1979) proved that turnover intention can predict turnover behavior. Based on the unpredictability of turnover behavior, Price et al. (1981, 2001) suggest using turnover intention instead of actual turnover behavior when conducting research.

Past research on teachers' incentive satisfaction and turnover intention

In the past, there were more studies on the relationship between job satisfaction and turnover intention, but less on incentive satisfaction and turnover intention, especially for teachers in private universities in China.

Shah, N. H., & Jumani, N. B. (2015) pointed out, there was a strong relationship between job satisfaction and its indicator (pay) with turnover intention among private secondary school teachers. However, it was found that promotion, work itself and supervision showed moderate relationship with turnover intention among the teachers.

Li Baihong (2016) believes that employee satisfaction with incentive factors includes three aspects of work environment and atmosphere, learning development and work itself. There is a negative correlation between satisfaction with incentive factors and their turnover intention.

Xu Xiongwei & Zhang Guoping (2017) found that different types of incentives in private universities have different ways and effects on teachers' teaching. Among them, direct non-economic incentives have the most significant effects, while indirect economic incentives are relatively weak. Torre-Ruiz, J. M. (2017) discussed the three dimensions of interests level, interests management, interests-determined satisfaction, and turnover intention. They believed that there is a negative correlation.

A study by Addai, P. (2018) shows that teacher turnover intention is negatively correlated with organizational justice and job satisfaction. Regarding the components of job satisfaction, the only salary makes a big difference in their intention to leave. Among the components of organizational justice, distribution and procedural justice also affect turnover intention.

Rathakrishnan, T., Imm (2016) examined the factors that determine the intention of the loss of lecturers in private universities in Malaysia. A total of 253 lecturers from private universities around Clarang Valley participated in the survey. Using social exchange, fairness, expectation and Herzberg's two-factor theories, six structures are determined-job security, supervisor support, salary satisfaction, job autonomy, key performance indicators achievability and job satisfaction. The results show that only four factors : salary satisfaction, job autonomy, KPI achievability and job satisfaction explain the willingness to leave.

5

Research variables and Hypothesis

Research variables

Based on the above theory and related literature research, this research will study the relationship between satisfaction with incentive factors and turnover intention of private university teachers. Teacher incentive factor satisfaction includes four variables, Salary and welfare satisfaction (SWS), Training and learning satisfaction (TLS), Environmental and relationship satisfaction (ERS), Evaluation and promotion satisfaction (EPS). Turnover intention (TI) is studied as a dependent variable.

Hypothesis

H1 : Salary and welfare satisfaction has a significant negative impact on turnover intention;

H2 : Training and learning satisfaction have a significant negative impact on turnover intention;

H3 : Environment and relationship satisfaction have a significant negative impact on turnover intention;

H4 : Evaluation and promotion satisfaction have a significant negative impact on turnover intention.

Research design

Research method

This study uses quantitative research methods. On the basis of reading and sorting out relevant domestic and foreign documents, research the related theories of incentive satisfaction and the concept of turnover intention, and clarify the current incentive of private university teachers and the concept of turnover intention. Determine the measurement dimensions, indicators and questions. Collect adequate and effective data by designing a reasonable questionnaire. The statistical software SPSS was used to carry out descriptive statistics and reliability and validity tests on the data collected from the questionnaire. The correlation analysis between each factor of incentive satisfaction and turnover intention was carried out, and on this basis, regression analysis was carried out to try to find out some factors that have greater influence on teacher turnover intention. This further verifies the relationship between incentive satisfaction and turnover intention of private university teachers. Research the degree of correlation between different dimensions of incentive

satisfaction and turnover intention. Based on related theories, combined with the empirical results of this research, relevant countermeasures and suggestions are put forward for the improvement and perfection of current private university teachers' incentive measures.

Samples and sampling

This study takes Heilongjiang Province in China as the study area. Heilongjiang Province has an area of 450,000 square kilometers and a total population of 38 million. Its economic development is at the average level in China. In Heilongjiang Province, there are 10 private universities with qualifications for issuing bachelor's degree. The level of private university is at a medium level in the whole country and is representative. Random sampling survey was carried out through the contacts of each university.

5

Research Instrument

A questionnaire is one of the effective methods to obtain research data. Since incentive satisfaction is included in the scope of job satisfaction, the incentive satisfaction scale in this study uses the mature scale of employee job satisfaction : Minnesota Satisfaction Question naire, (MSQ), and alsouses the incentive satisfaction questionnaire compiled by Liu Qinghua (2013) Scale. The incentive satisfaction questionnaire includes 4 variables including salary and welfare satisfaction, training and learning satisfaction, environment and relationship satisfaction, evaluation and promotion satisfaction, and each variable has 4 questions. The turnover intention questionnaire uses a scale developed by Mobley (1979), with a total of 4 items, which is also a scale generally recognized by the academic community at present. The author has made some modifications. The

questionnaire is designed using Likert's five-point scoring method 1) is strongly disagree 2) is disagree 3) is between agree and disagree 4) is relatively agree and 5) is strongly agree.

Data collection and processing

The author randomly distributed the online questionnaire through the contacts of various private universities, and recovered 404 valid questionnaires. Since the option must be filled out before submission is set, the data is relatively complete and there are no missing items. After analysis, the reliability and validity of the questionnaire are very good.

Results

Descriptive analysis

Analysis of demographic variables

Among the 404 samples, there are more women (54.2%) than men (45.8); teachers aged 31-40 are the most (49%), and teachers older than 50 are the least (3.7%), master degree is relatively high (88.1%), The proportion of doctors is relatively low (11.9%), the number of lecturers is the most (52.2%) and the professors are the least (3.7%).

Table 1 Frequency of demographic variables

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Gender	male	185	45.8	45.8	45.8
	female	219	54.2	54.2	100.0
	Total	404	100.0	100.0	

Table 1 Frequency of demographic variables

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Age	<=30	87	21.5	21.5	21.5
	31-40	198	49.0	49.0	70.5
	41-50	104	25.7	25.7	96.3
	>=51	15	3.7	3.7	100.0
	Total	404	100.0	100.0	
Educational level	Master	356	88.1	88.1	88.1
	Doctor	48	11.9	11.9	100.0
	Total	404	100.0	100.0	
Professional Title	Assistant Professor	71	17.6	17.6	17.6
	Lecturer	211	52.2	52.2	69.8
	Associate Professor	107	26.5	26.5	96.3
	Professor	15	3.7	3.7	100.0
	Total	404	100.0	100.0	

Difference Analysis

Table 2 is the comparison result of the differences in satisfaction and turnover intention for different gender. Based on the results of independent samples t test, SWS $P > 0.05$, indicating that there is no significant difference in salary and welfare satisfaction of different gender; $P < 0.05$ of TLS and ERS, indicating that different gender have significant differences in training and learning satisfaction and Environmental and relationship satisfaction; TI's $P > 0.05$, indicating there was no significant difference in turnover intention between male and female teachers.

Table 2 Difference analysis of gender

	Gender	N	Mean	Std. Deviation	t	Sig. (2-tailed)
Salary and welfare satisfaction (SWS)	male	185	3.0797	1.06867	-1.571	.117
	female	219	3.2409	.99132		
Training and learning satisfaction (TLS)	male	185	3.3973	1.03944	-2.274	.024
	female	219	3.6164	.89764		
Environmental and relationship satisfaction (ERS)	male	185	3.2203	.82944	-3.410	.001
	female	219	3.4555	.54711		
Evaluation and promotion satisfactionm (EPS)	male	185	3.1878	.77200	-5.038	.000
	female	219	3.5377	.62351		
Turnover intention (TI)	male	185	2.8811	.90892	.589	.556
	female	219	2.8322	.76031		

The results of the ANOVA test showed that with ages as the grouping variable, SWS's $P < 0.05$, indicating that there are significant differences in salary satisfaction among different age groups, and middle-aged teachers' satisfaction is higher; TLS's $P < 0.05$, indicating training in different age groups There is a significant difference in satisfaction. Teachers below 30 years old have the lowest satisfaction with training; ERS $P < 0.05$, indicating that different age groups have significant differences in satisfaction with the environment and relationships. Teachers older than 50 years old have the lowest satisfaction with the environment and relationships. Satisfaction is the highest; $P > 0.05$ for EPS indicates that there is no significant

difference in satisfaction with evaluation and promotion among different age groups; $P < 0.05$ for TI indicates that there is a significant difference in the turnover intention of teachers of different age groups. Teachers who are over 50 years old have the highest tendency to leave their jobs.

Table 3 Difference analysis of ages

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	F	Sig.
Salary and welfare satisfaction (SWS)	<=30	87	2.4914	1.06711	.11441	21.080	.000
	31-40	198	3.2538	1.00427	.07137		
	41-50	104	3.5721	.77638	.07613		
	>=51	15	3.1333	.84445	.21804		
	Total	404	3.1671	1.02931	.05121		
Training and learning satisfaction (TLS)	<=30	87	3.0144	1.04224	.11174	11.490	.000
	31-40	198	3.6124	.99156	.07047		
	41-50	104	3.7620	.71850	.07045		
	>=51	15	3.4500	.79732	.20587		
	Total	404	3.5161	.97011	.04826		
Environmental and relationship satisfaction (ERS)	<=30	87	3.2557	.53643	.05751	4.388	.005
	31-40	198	3.3144	.76939	.05468		
	41-50	104	3.5361	.63515	.06228		
	>=51	15	3.0167	.76454	.19740		
	Total	404	3.3478	.69985	.03482		
Evaluation and promotion satisfaction (EPS)	<=30	87	3.3477	.79182	.08489	1.209	.306
	31-40	198	3.4242	.76979	.05471		
	41-50	104	3.3558	.51986	.05098		
	>=51	15	3.0833	.67259	.17366		
	Total	404	3.3775	.71615	.03563		
Turnover intention (TI)	<=30	87	3.2385	.93999	.10078	9.550	.000
	31-40	198	2.7159	.80357	.05711		
	41-50	104	2.7596	.66457	.06517		
	>=51	15	3.1167	.88573	.22870		
	Total	404	2.8546	.83096	.04134		

According to the level of education, the difference analysis is carried out. The independent sample t-test results show that the P values of satisfaction of different educational background groups are all less than 0.05, indicating that the satisfaction of teachers with

different educational backgrounds is significantly different, and the performance of doctors in each satisfaction is higher than Teachers with master's degree and below. For turnover intention, Master and below teachers are significantly lower than doctoral teachers.

Table 4 Difference analysis of educational level

	Educational level	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	t	Sig. (2-tailed)
Salary and welfare satisfaction (SWS)	Master and below	356	3.1053	1.03706	.05496	-3.324	.001
	Doctor	48	3.6250	.84740	.12231		
Training and learning satisfaction (TLS)	Master and below	356	3.4621	.99416	.05269	-3.079	.002
	Doctor	48	3.9167	.64687	.09337		
Environmental and relationship satisfaction (ERS)	Master and below	356	3.3216	.72174	.03825	-2.053	.041
	Doctor	48	3.5417	.47078	.06795		
Evaluation and promotion satisfaction (EPS)	Master and below	356	3.3497	.73295	.03885	-2.131	.034
	Doctor	48	3.5833	.53924	.07783		
Turnover intention (TI)	Master and below	356	2.8855	.83354	.04418	2.047	.041
	Doctor	48	2.6250	.78211	.11289		

The results of the one-way ANOVA analysis showed that in all dimensions of incentive satisfaction, the differences between different professional titles are significant, the satisfaction of assistant professor and professors in all aspects are low, and the satisfaction of lecturers and associate professors is high. In terms of turnover intention, assistant professor and professors have the highest turnover intention level, while lecturers and associate professors have lower turnover intention.

Table 5 Difference analysis of professional title

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	F	Sig.
Salary and welfare satisfaction (SWS)	Assistant Professor	71	2.2359	1.01760	.12077	52.423	.000
	Lecturer	211	3.1481	.93238	.06419		
	Associate	107	3.8879	.61644	.05959		
	Professor	15	2.7000	.89243	.23042		
	Total	404	3.1671	1.02931	.05121		
Training and learning satisfaction (TLS)	Assistant Professor	71	2.7641	.99273	.11782	32.419	.000
	Lecturer	211	3.5261	.98888	.06808		
	Associate	107	4.0561	.46998	.04543		
	Professor	15	3.0833	.72375	.18687		
	Total	404	3.5161	.97011	.04826		
Environmental and relationship satisfaction (ERS)	Assistant Professor	71	3.1162	.49250	.05845	20.285	.000
	Lecturer	211	3.2737	.76728	.05282		
	Associate	107	3.7313	.46034	.04450		
	Professor	15	2.7500	.76765	.19821		
	Total	404	3.3478	.69985	.03482		
Evaluation and promotion satisfaction (EPS)	Assistant Professor	71	3.2007	.79801	.09471	11.522	.000
	Lecturer	211	3.3424	.75419	.05192		
	Associate	107	3.6519	.44874	.04338		
	Professor	15	2.7500	.59010	.15236		
	Total	404	3.3775	.71615	.03563		
Turnover intention (TI)	Assistant Professor	71	3.4613	.90104	.10693	32.855	.000
	Lecturer	211	2.8282	.78250	.05387		
	Associate	107	2.4065	.52025	.05029		
	Professor	15	3.5500	.80844	.20874		
	Total	404	2.8546	.83096	.04134		

Correlation analysis

The author conducted a correlation analysis on the four variables of incentive satisfaction and turnover intention. The results of the analysis are shown in the following table 6. The Pearson coefficient between the independent variable and the dependent variable is above 0.8, indicating a very strong correlation. The four variables of

incentive satisfaction and turnover intention are all negatively correlated at the level of 0.01. The correlation analysis results verify the hypothesis of this study.

Table 6 Correlation analysis of incentive satisfaction and turnover intention

		Salary and welfare satisfaction	Training and learning satisfaction	Environmental relationship satisfaction	Evaluation and promotion satisfaction	Turnover intention
Salary and welfare satisfaction (SWS)	Pearson Correlation	1				
	Sig. (2-tailed)					
	N	404				
Training and learning satisfaction (TLS)	Pearson Correlation	.949**	1			
	Sig. (2-tailed)	.000				
	N	404	404			
Environmental and relationship satisfaction (ERS)	Pearson Correlation	.884**	.895**	1		
	Sig. (2-tailed)	.000	.000			
	N	404	404	404		
Evaluation and promotion satisfaction (EPS)	Pearson Correlation	.832**	.851**	.921**	1	
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000		
	N	404	404	404	404	
Turnover intention (TI)	Pearson Correlation	-.939**	-.917**	-.864**	-.875**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	
	N	404	404	404	404	404

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Regression analysis

This study uses multiple linear regression analysis to compare the impact of 4 incentive satisfaction on turnover intention. The method of “forward style” is used to establish a multiple regression equation.

Table 7 Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.939a	.882	.882	.28561
2	.954b	.910	.910	.24958
3	.956c	.915	.914	.24363
4	.957d	.916	.915	.24172

- a. Predictors: (Constant), Salary and welfare satisfaction
- b. Predictors: (Constant), Salary and welfare satisfaction, Evaluation and promotion satisfaction
- c. Predictors: (Constant), Salary and welfare satisfaction, Evaluation and promotion satisfaction, Environmental and relationship satisfaction
- d. Predictors: (Constant), Salary and welfare satisfaction, Evaluation and promotion satisfaction, Environmental and relationship satisfaction, Training and learning satisfaction

The model has been fitted 4 times, and the result of model 4 shall prevail. The model summary result is a test of the fitting effect of the equation. R Square is the coefficient of determination, indicating the amount of information that contains all the variation, and represents the size of the equation fitting effect. After incorporating all the variables into the regression model, adjusted R Square is 0.915. It shows that in the model, the interpretation of turnover tendency by four independent variables is 91.5%.

Table 8 ANOVA^aRegression equation test

	Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	245.477	1	245.477	3009.325	.000b
	Residual	32.792	402	.082		
	Total	278.269	403			
2	Regression	253.290	2	126.645	2033.082	.000c
	Residual	24.979	401	.062		
	Total	278.269	403			
3	Regression	254.526	3	84.842	1429.358	.000d
	Residual	23.743	400	.059		
	Total	278.269	403			
4	Regression	254.956	4	63.739	1090.890	.000e
	Residual	23.313	399	.058		
	Total	278.269	403			

a. Dependent Variable: Turnover intention

b. Predictors: (Constant), Salary and welfare satisfaction

c. Predictors: (Constant), Salary and welfare satisfaction, Evaluation and promotion satisfaction

d. Predictors: (Constant), Salary and welfare satisfaction, Evaluation and promotion satisfaction, Environmental and relationship satisfaction

e. Predictors: (Constant), Salary and welfare satisfaction, Evaluation and promotion satisfaction, Environmental and relationship satisfaction, Training and learning satisfaction

The test result of the regression equation showed that $F=1090.890$, $P=0.000 < 0.05$, the difference was statistically significant, indicating that the equation is meaningful, and the partial regression coefficient of at least one independent variable is not 0. The test of the regression effect of the independent variables requires further analysis.

Table 9 Coefficients^a of variables

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95.0% Confidence Interval for B	
	B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound
(Constant)	5.683	.067		84.432	.000	5.551	5.816
Salary and welfare satisfaction (SWS)	-.540	.038	-.669	-14.134	.000	-.615	-.465
Evaluation and promotion satisfaction (EPS)	-.479	.044	-.413	-10.992	.000	-.565	-.394
Environmental and relationship satisfaction (ERS)	-.282	.054	-.228	5.057	.000	-.166	-.376
Training and learning satisfaction (TLS)	-.116	.043	-.135	-2.712	.007	-.200	-.032

a. Dependent Variable: Turnover intention (TI)

5

The above coefficient table is the final analysis result of each independent variable. Among them, the variables finally left in the regression equation of Model 4 are all four independent variables, indicating that these four satisfactions are the main influencing factors of turnover intention. From the perspective of the signs of the partial regression coefficients, both satisfaction and turnover intention have a negative effect, that is, the higher the satisfaction, the lower the turnover intention, which is also consistent with the previous correlation analysis results. Since the absolute value of the standardized regression coefficient represents the degree of influence of the independent variable on the dependent variable, this regression result shows that salary and welfare satisfaction has the greatest influence on turnover intention among the four independent variables,

and salary and welfare satisfaction increases by one unit, turnover intention decreased by 0.669 units, as did the satisfaction of the other three. Finally, the regression equation can be derived:

$$TI=5.683-0.669*SWS-0.413*EPS-0.228*ERS-0.135*TLS$$

Conclusions and recommendations

Conclusions

Conclusions on research question 1

The analysis shows that salary and welfare satisfaction have a significant negative impact on turnover intention; training and learning satisfaction have a significant negative impact on turnover intention; environment and relationship satisfaction have a significant negative impact on turnover intention; evaluation and promotion Satisfaction has a significant negative impact on turnover intention. All hypotheses were accepted in this study.

Conclusions on research question 2

The multiple regression equation shows that salary and welfare satisfaction has the greatest influence on turnover intention among the four independent variables, followed by evaluation and promotion satisfaction, followed by environment and relationship satisfaction, and the least influential variable is training and learning satisfaction.

Recommendations

Leaders of private universities should pay attention to improving teacher incentive satisfaction. Conduct regular surveys and adjust incentive measures in time. This working attitude and state not only reflects the humanization of management, but also enables managers to fundamentally discover some shortcomings or shortcomings in the incentive mechanism, so as to adjust incentive measures in time

and improve the incentive mechanism. According to the conclusions of this research, private universities in China need to raise the level of wages and benefits, and improve the evaluation and promotion mechanism. University leaders should increase communication with teachers and discuss development plans and incentives.

Limitations

This research mainly focuses on the study of incentive factor satisfaction on turnover intention. In terms of the scope of research, there are regional limitations; in terms of variable relations, the mediation and adjustment effects of other factors are not considered; in terms of research, the perspective of organizational development is not considered.

Future research

In the future, research perspectives can be expanded and research on the mechanism of organizational factors, such as organizational learning, organizational climate, organizational support, organizational commitment, work self, self-efficacy, etc., can be used between satisfaction and turnover intention.

References

- Addai, P., Kyeremeh, E., Abdulai, W., & Sarfo, J. O. (2018). Organizational Justice and Job Satisfaction as Predictors of Turnover Intentions among Teachers in the Off in so South District of Ghana. *European Journal of Contemporary Education*, 7(2), 235-243.
- Alderfer, C. P. (1969). An empirical test of a new theory of human needs. *Organizational behavior and human performance*, 4(2), 142-175.

- Blau, P. M. (1964). *Exchange and power in social life*. New York : John Wiley & Sons.
- Chen Li. (2019). Misunderstandings of the Teacher Incentive Mechanism in Private Universities and Ways to Improve it. *Human Resources Development*, 14(22), 42-43. Doi:10.19424/j.cnki.41-1372/d.2019.22.020
- Cropanzano, R., & Mitchell, M. S. (2005). Social exchange theory : An interdisciplinary review. *Journal of management*, 31(6), 874-900.
- Eisenberger, R., Kuhlman, D. M., & Cotterell, N. (1992). Effects of social values, effort training, and goal structure on task persistence. *Journal of Research in Personality*, 26(3), 258-272.
- Herzberg, F., Mausner, B., & Snyderman, B. B. (1959). *The Motivation to Work (2nd ed.)*. New York : John Wiley & Sons.
- Kaiser, H. F. (1974). An index of factorial simplicity. *Psychometrika*, 39(1), 31-36.
- Li Baihong. (2016). Research on the relationship between satisfaction with motivation factors and turnover intention of post-90s employees. *Modern Business*, 18(36), 58-59. Doi:10.14097/j.cnki.5392/2016.36.029.
- Li Zhongheng & Xu Min. (2010). An Empirical Study on the Relationship between Work Values and Incentive Satisfaction-Taking Software Enterprise Knowledge Workers as an Example. *World of Labor and Social Security (Theory Edition)*, 10(6), 48-52. Doi:10.3969/j.issn.1007-7243.2010.12.016

- Liu Qinghua. (2013). Research on post-90s employee management based on questionnaire survey. *Journal of Weifang Engineering Vocational College*, 26(3), 53-55. Doi:10.3969/j.issn.1009-2080.2013.03.016
- Miller, H. E., Katerberg, R., & Hulin, C. L. (1979). Evaluation of the Mobley, Horner, and Hollingsworth model of employee turnover. *Journal of Applied Psychology*, 64(5), 509.
- Ministry of Education. (2019). *China Education Statistic Bulletin*. (June 11, 2020) Retrieved from http://www.moe.gov.cn/s78/A03/moe_560/jytjsj_2019/qg/.
- Mobley, W. H. (1977). Intermediate linkages in the relationship between job satisfaction and employee turnover. *Journal of applied psychology*, 62(2), 237.
- Mobley, W. H., Griffeth, R. W., Hand, H. H., & Meglino, B. M. (1979). Review and conceptual analysis of the employee turnover process. *Psychological bulletin*, 86(3), 493.
- Peng Lixia & Meng Huiling. (2017). The plight of the construction of teaching staff in private universities and strategies for sustainable development. *Economic Research Guide*, 13(35), 67-68. Doi:10.3969/j.issn.1673-291X.2017.35.027
- Porter, L. W., & Lawler, E. E. (1968). *Managerial attitudes and performance*. Homewood, IL : Irwin-Dorsey.
- Price, J. L. (2001). Reflections on the determinants of voluntary turnover. *International Journal of Manpower*, 22(7), 600-624.
- Price, J. L., & Mueller, C. W. (1981). A causal model of turnover for nurses. *Academy of Management Journal*, 24(3), 543-565.

- Rathakrishnan¹, T., Imm, N. S., & Kok, T. K. (2016). Turnover intentions of lecturers in private universities in Malaysia. *Social Sciences & Humanities*, 24(S), 129-146.
- Shah, N. H., & Jumani, N. B. (2015). Relationship of job satisfaction and turnover intention of private secondary school teachers. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 6(4), 313-313.
- Steiner, G. A., & Berelson, B. (1964). *Human Behavior : an inventory of scientific findings*. New York : Harcourt, Brace & World.
- Torre-Ruiz, José M.; Vidal-Salazar, M. Dolores; Cerdón-Pozo, Eulogio. (2017). Employees are satisfied with their benefits, but so what? The consequences of benefit satisfaction on employees' organizational commitment and turnover intentions. *The International Journal of Human Resource Management*, 30(13), 1-24. Doi:10.1080/09585192.2017.1314315
- Vroom, V. H. (1964). *Work and motivation*. New York, NY : Wiley & Sons.
- Xie Shanshan. (2020). Analysis of the causes and countermeasures of the loss of teachers in private universities in Heilongjiang Province. *Economic Research Guide*, 16(11), 71-72. Doi:10.3969/j.issn.1673-291X.2020.11.024
- Xu Xiongwei & Zhang Guoping. (2017). Study on the Effect Model of the Incentive Mechanism for Teachers in Private Universities-Based on a Sample Survey of Full-time Teachers in Private Universities in Shanghai. *Teacher Education Research*, 29(2), 8-16. Doi:10.13445/j.cnki.t.e.r. 2017.02.002.

6

โมเดลสมการโครงสร้างการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการและทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยในอนาคตของกลุ่ม Gen X

The Structural Equation Model of Integrated Marketing Communication and Attitude Influence House Purchase Intention of the Future Gen X

นัทธีรา พุมมาพันธุ์

Natteera Pummaphanth

โมเดลสมการโครงสร้างการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการและทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยในอนาคตของกลุ่ม Gen X

The Structural Equation Model of Integrated Marketing Communication and Attitude Influence House Purchase Intention of the Future Gen X

นัทธีรา พุมมาพันธุ์¹

Natteera Pummaphanth

¹คณะบัญชีและวิทยาการจัดการ วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก จังหวัดกรุงเทพฯ 10260 ประเทศไทย

Faculty Accounting and Management Science, Southeast Bangkok College, Bangkok 10260, Thailand e-mail : natteera@southeast.ac.th

Received : March 2, 2021 Revised : April 23, 2021 Accepted : April 27, 2021

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการและทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยในอนาคตของกลุ่ม Gen X กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลทั่วไปทั้งหญิงและชายที่อยู่ในกลุ่ม Gen X (อายุระหว่าง 40-55 ปี) อาศัยอยู่เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีค่าสถิติ $\chi^2=30.31$, $df=21$, $\chi^2/df=1.443$, $p\text{-value}=0.0859$, $CFI=0.99$, $GFI=0.90$, $AGFI=0.95$, $RMSEA =0.033$, $SRMR=0.008$ และความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยในอนาคตได้รับอิทธิพลทางตรงสูงสุดจากทัศนคติ ขณะที่ทัศนคติได้รับอิทธิพลทางตรงสูงสุดจากการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ และการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านทัศนคติไปยังความตั้งใจซื้อ ผู้บริหารองค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่พักอาศัยโดยเฉพาะกลุ่ม Gen X สามารถใช้ผลงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลในการพัฒนาที่พักอาศัยให้ตรงตามความต้องการเพื่อให้เกิดความตั้งใจซื้อในที่สุดได้

คำสำคัญ : การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ; ทัศนคติ; ความตั้งใจซื้อ; เจนเอ็กซ์

Abstrac

The research purposes are to develop and to validate the structural equation model of integrated marketing communication and attitude influencing house purchase intention of the future gen X. Four hundred people of Gen X living in Bangkok were used as the samples for this research. The research results showed that the model factors were in accordance with the empirical data - $\chi^2=30.31$, $df=21$, $\chi^2/df=1.443$, $p\text{-value}=0.0859$, $CFI=0.99$, $GFI=0.90$, $AGFI=0.95$, $RMSEA =0.033$, $SRMR=0.008$. The house purchase intention of the future Gen X received the highest direct influence from attitude. While attitude received the highest direct influence from integrated marketing communication and integrated marketing communication had indirectly influenced on the variable factor of attitude to the house purchase intention. Executive of the companies in housing business can use the result of this study to develop the housing to meet the need and purchase intention.

Keywords : Integrated Marketing Communication; Attitude; Purchase Intention; Gen X

บทนำ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ประเมินการว่าประเทศไทยจะมีจำนวนผู้สูงอายุถึง 28% เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดและส่งผลให้เกิดสังคมผู้สูงอายุแบบสมบูรณ์ในปี พ.ศ.2574 (aged society) (ธราดล เสาร์ชัย, 2561) จากการลดลงของประชากรเด็กเหตุผลเพราะความต้องการมีบุตรที่น้อยลงของแต่ละครอบครัว รูปแบบการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปของผู้ที่เริ่มมีอายุสูงขึ้น เช่น พฤติกรรมการบริโภค การดูแลสุขภาพที่

มากขึ้น การดูแลร่างกายทั้งด้านรูปร่างและบุคลิกภาพ ส่งผลให้เกิดสังคมผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีผู้สูงอายุมากที่สุด (วัชรารณณ์ ชิวโศภิชฐ, 2562) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลต่อภาพรวมทางการตลาด เพราะปริมาณที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มผู้สูงอายุหรือผู้ที่เข้าสู่ผู้สูงอายุจะกลายเป็นกลุ่มที่มีบทบาทในกิจกรรมทางการตลาด ทำให้หลายธุรกิจต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อถึงตลาดผู้สูงอายุหรือผู้ที่เข้าสู่วัยผู้สูงอายุ (หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์, 2561) หลายธุรกิจที่เกิดขึ้น เช่น อาหาร การท่องเที่ยว การฟื้นฟูสุขภาพ ฟื้นฟูความงาม ประกันชีวิต การดูแล ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ และธุรกิจที่พักอาศัยผู้สูงอายุ เป็นต้น โดยเฉพาะธุรกิจที่พักอาศัยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสินค้าและบริการที่น่าเสนอในตลาดค่อนข้างมาก เพราะที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้ที่ก้าวเข้าสู่ผู้สูงอายุจะมีความซับซ้อนมากกว่าที่พักอาศัยสำหรับคนวัยหนุ่มสาว นอกเหนือการออกแบบที่สวยงาม ทันสมัย มีพื้นที่ใช้สอยแล้ว ต้องพิจารณาเงื่อนไขการอยู่อาศัยอย่างสะดวกสบายและมีความปลอดภัยในการดำรงชีวิต (สุรีพันธ์ เสนานุช, 2559) การจัดเตรียมที่พักอาศัยที่สามารถรองรับและเข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุทั้งปัจจุบันและอนาคต ทำให้เกิดโครงการที่พักอาศัยเพื่อผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน มีหลากหลายรูปแบบและหลายระดับราคา ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ที่พยายามตอบสนองความต้องการผู้สูงอายุให้ได้มากที่สุด ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุสามารถดูแลและใช้ชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเองในอนาคต (เกษรา โพธิ์เย็น, 2562)

ที่ที่พักอาศัยมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุและผู้ที่เริ่มเข้าสู่วัยสูงอายุ ซึ่งสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพและร่างกาย การมีจำนวนผู้สูงอายุและกลุ่มคนที่กำลังจะเข้าสู่วัยผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ Gen X การเตรียมความพร้อมด้านที่พักอาศัยจะส่งผลต่อสภาพการใช้ชีวิตในอนาคตของบั้นปลายชีวิต ที่ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุจึงเป็นหนึ่งในทางเลือกสำหรับผู้สูงอายุและผู้ที่กำลังจะเข้าสู่วัยผู้สูงอายุอย่างแท้จริง (อรุณ ศิริจานุสรณ์ และ ชนิตา กิจวรเมธา, 2562) นอกจากลักษณะทางกายภาพที่สามารถรับรู้ได้แล้ว ด้านอารมณ์ความรู้สึกกับที่พักอาศัยก็มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะเมื่อผู้พักอาศัยเริ่มเข้าสู่วัยสูงอายุหรือกำลังจะเข้าสู่วัยผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในอนาคต การอยู่ได้อย่างปลอดภัย ปราศจากความวิตกกังวล จึงเป็นสิ่งที่ต้องการ (อัจฉราวรรณ

งามญาณ และ ณัฐวิชัย เผ่าภู, 2555) ทั้งนี้ผลงานวิจัยของ พิรยา สุขกิจเจ (2562) พบว่า ผู้สูงอายุยุคใหม่สามารถพึ่งพาตัวเองได้มากขึ้นเมื่อเทียบกับอดีต กลุ่มคนที่พึ่งพาลูกหลานมีแนวคิดที่จะแยกออกมาอยู่ลำพังด้วยตนเอง เพราะมีหน้าที่การงานที่มั่นคงและมีสังคมสื่อสารที่ใหญ่ มีรูปแบบการใช้ชีวิตที่เป็นของตนเอง สามารถดูแลและตัดสินใจได้ด้วยตัวเองโดยเฉพาะกลุ่มคนโสด ขณะที่ อรัณย์ พริ้งเพริศ (2563) พบว่า จำนวนผู้ลงทุน Gen X มีจำนวนผู้ลงทุนในกองทุนรวมมากที่สุดของผู้ลงทุนในกองทุนรวมทั้งหมด แม้ว่ามูลค่าของการลงทุนน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่ม Baby Boomer แต่การที่มีจำนวนผู้ลงทุนในปริมาณที่มากที่สุด แสดงว่า Gen X มีการวางแผนด้านการเงินเพื่ออนาคตเนื่องจากจะเข้าสู่ช่วงกลุ่มสังคมผู้สูงอายุต่อไปในอนาคต

การนำการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมาประยุกต์ในกิจกรรมทางการตลาดถือว่ามีผลสำคัญเพราะสนับสนุนความตั้งใจซื้อ ส่งผลต่อการเพิ่มยอดขายนำมาซึ่งส่วนครองตลาด (ปิยนุช เตียเอี่ยมดี เบญจวรรณ สุจริต และ ภาศิริ เขตปิยรัตน์, 2562) จากบทบาทที่พหุภาคย์ที่เป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีพ หากผู้ประกอบการที่พหุภาคย์สร้างให้ผู้บริโภคเกิดทัศนคติที่ดีจากการนำเสนอเพื่อให้เกิดการรับรู้ข้อมูลผ่านการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการได้มากเท่าไรความตั้งใจซื้อก็จะง่ายขึ้น (จุฑามาศ อัครเดชา และ บัญชา วงศ์เลิศคุณากร, 2560) ทั้งนี้กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีผู้สูงอายุและจำนวนประชากรมากที่สุด แม้มีการศึกษาเกี่ยวกับที่พหุภาคย์ของผู้สูงอายุหรือผู้ที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ แต่การศึกษาที่ผ่านมายังขาดการบูรณาการตัวแปร การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ ทัศนคติ และความตั้งใจซื้อ ทั้งนี้ตลาดที่พหุภาคย์ผู้สูงอายุหรือผู้ที่กำลังเข้าสู่วัยสูงอายุมีแนวโน้มเติบโตที่สูงขึ้น และที่พหุภาคย์เป็นสินค้าและบริการที่ต้องการเกิดทัศนคติจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือมีประสบการณ์จึงจะเกิดการยอมรับและนำมาซึ่งความตั้งใจซื้อ (จริยา บุญยะประภัสร์, 2561) จึงเป็นแนวทางที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาโมเดลการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการและทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อที่พหุภาคย์ในอนาคตของกลุ่ม Gen X ผลของการศึกษาสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการเผยแพร่ข้อมูลทางด้านวิชาการและประยุกต์ใช้ทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชน เพื่อการพัฒนาที่พหุภาคย์และนำเสนอแก่ผู้ที่กำลังเข้าสู่

วัยผู้สูงอายุในอนาคตที่มีขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นและมีบทบาททางการตลาดเพื่อให้ตรงความต้องการและเกิดการซื้อในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการและทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อที่พกอาศัยในอนาคตของกลุ่ม Gen X
2. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการและทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อที่พกอาศัยในอนาคตของกลุ่ม Gen X

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาผู้วิจัยทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมตามตัวแปรในการวิจัย ได้แก่ การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ ทัศนคติ และความตั้งใจซื้อ กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลทั่วไปทั้งเพศหญิงและเพศชายที่อยู่เขตกรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่ม Gen X อายุระหว่าง 40-55 ปี กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์การวิเคราะห์ โมเดล Lisrel ใช้เกณฑ์ตัวอย่าง 20 เท่าของจำนวนตัวแปรสังเกตได้ ในแบบจำลอง (Hair, Black, Babin & Anderson, 2018) การศึกษาครั้งนี้จำนวนตัวแปรสังเกตได้ทั้งสิ้น 13 ตัวแปร คุณด้วย 20 หน่วย ดังนั้น จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 ตัวอย่าง เพื่อให้ครอบคลุม 50 เขตในกรุงเทพฯ และมีสมบูรณมาก ขึ้นจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยพิจารณากลุ่มเป้าหมายที่อยู่ใน Gen X ทั้ง 50 ในกรุงเทพฯ เก็บข้อมูลระหว่างเดือน ธันวาคม 2563 – มกราคม 2564

การทบทวนวรรณกรรม

การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ (Integrated Marketing Communication) วิทวัส รุ่งเรืองผล (2558) ให้ความหมายการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ หมายถึง กระบวนการเพื่อการสื่อสารโดยบูรณาการเครื่องมือในลักษณะต่าง ๆ มาใช้ร่วมกัน ณัฐกิตติ์ อินทร์สวรรค์ (2560) ให้องค์ประกอบการของการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ ประกอบด้วย การโฆษณา การ

ประชาสัมพันธ์ การตลาดทางตรง การส่งเสริมการขาย และการใช้พนักงานขาย มาดำเนินกิจกรรมและประยุกต์ใช้กันอย่างเหมาะสมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ปรีชา ศรีศักดิ์หิรัญ (2558) เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีให้กับสินค้าและบริการตลอดจนองค์กรกระตุ้นใจให้ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายเกิดการตัดสินใจซื้อเพื่อผลประโยชน์ต่อองค์กรอย่างยาวนานและยั่งยืน ขณะที่ Oana (2018) ให้ความหมายการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการว่า เป็นเครื่องมือที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค และ Miremedi & Qamsari (2017) กล่าวว่า การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการจะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ซื้อและผู้รับบริการโดยเฉพาะผู้ที่ต้องการข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อใช้ในการตัดสินใจซื้อ สรุป การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ หมายถึง การนำเครื่องมือการสื่อสารการตลาดหลากหลายรูปแบบมาทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม เพื่อการสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายและให้กลุ่มเป้าหมายเกิดพฤติกรรมความตั้งใจซื้อสินค้าและบริการในที่สุด ผลการวิจัยของ ศจิกา ศรีนิวล (2561) พบว่า การสื่อสารการตลาดมีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรร โดยเฉพาะการโฆษณาผ่านสื่อเพราะจะทำให้ผู้บริโภคได้เห็นและรับรู้ รวมถึงแผ่นโปสเตอร์ ณ จุดขาย การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย การขายโดยใช้พนักงานขาย มีส่วนช่วยกระตุ้น ใจให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการในบ้านจัดสรรและส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อสอดคล้องงานวิจัยของ ปรัชญากร เพ็โร (2559) พบว่า การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย การขายโดยพนักงาน และการตลาดทางตรง จะช่วยกระตุ้นให้ลูกค้าเกิดทัศนคติ ความตั้งใจซื้อบ้านจัดสรรในอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี ขณะที่ จุฑามาศ อัครเดชา และ บัญชา วงศ์เลิศคุณากร (2560) พบว่า การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ มีผลต่อความตั้งใจซื้อบ้านเดี่ยวในกรุงเทพฯ ฯ และปริมณฑล และงานวิจัยของ ปิยนุช เตียเอี่ยมดี เบญจวรรณ สุจริต และ ภาศิริ เขตปิยรัตน์ (2562) พบว่า ทุกเครื่องมือการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีผลต่อการความตั้งใจซื้อของผู้บริโภค โดยมากที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมการขาย การขายโดยพนักงาน และการประชาสัมพันธ์ ขณะที่ โฆษณาและการตลาดทางตรงมีผลระดับมาก

ทัศนคติ (Attitude) ชูชัย สมิทธิไกร (2561) ให้ความหมาย ทัศนคติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ผ่านกระบวนการเรียนรู้ในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การได้รับข้อมูลข่าวสาร การถูกกระตุ้นจูงใจ การสังเกตหรือมีประสบการณ์ จนเกิดเป็นความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ขณะที่ วุฒิ สุขเจริญ (2559) มองว่าเป็นลักษณะการประเมินและส่งผลต่อพฤติกรรมทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งนี้ สรวุฒิ โยคะกุล และ สุรเชษฐ ทองสลาย (2560) ได้สรุปเกี่ยวกับทัศนคติว่า เกิดจากประสบการณ์ทางตรงหรือทางอ้อม เป็นการเรียนรู้จนก่อให้เกิด การรับรู้ ความรู้สึก ความคิด นำไปสู่พฤติกรรมผู้บริโภคที่มีต่อสินค้าหรือบริการนั้น ๆ สอดคล้อง อดิรัตน์ ปสนันศิริคุณ และ จิราภา พึ่งบางกรวย (2560) ที่สรุปว่า ทัศนคติเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจซื้อ เพราะทัศนคติดีมีอิทธิพลต่อความตั้งใจและอาจนำไปสู่การตัดสินใจซื้อในที่สุด สรุป ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์หรือการกระทำใด ๆ จนเกิดเป็นความโน้มเอียงต่อสิ่งนั้นทั้งด้านบวกหรือด้านลบ ทั้งนี้ ชูชัย สมิทธิไกร (2561) กำหนดพื้นฐานการวัดทัศนคติไว้ 3 ประการ ได้แก่ 1) คุณลักษณะ หมายถึง คุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นจุดยืนหลัก เช่น คุณลักษณะที่พึงอาศัยที่ผู้บริโภคจะคำนึงถึงคือ รูปแบบ ความสวยงาม วัสดุการก่อสร้าง ขนาดที่พึงอาศัย ราคา สภาพแวดล้อม 2) ความเชื่อ หมายถึง การรับรู้ของบุคคลในการที่จะประเมินต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ที่พึงอาศัย ประเมินจากตราสินค้า ราคา ทำเลที่พึงอาศัย เป็นต้น และ 3) น้ำหนักความสำคัญ หมายถึง ระดับความสำคัญของคุณลักษณะต่าง ๆ ตามความรู้สึกของบุคคล เช่น ผู้บริโภค A เลือกที่พึงอาศัยจากราคา ผู้บริโภค B เลือกที่พึงอาศัยจากสภาพแวดล้อม ความสะดวกในการเดินทาง ใกล้ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น งานวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดการวัดทัศนคติต่อความตั้งใจซื้อที่พึงอาศัยด้านผลิตภัณฑ์ราคา ทำเลที่พึงอาศัย และตราสินค้า ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานด้านคุณลักษณะ ความเชื่อ และน้ำหนักความสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยของ อรุณ ศิริจานุสรณ์ และ ชนิตา กิจวรเมธา (2562) พบว่า ทำเลที่พึงอาศัยมีอิทธิพลมากที่สุด ได้แก่ เดินทางสะดวก อยู่ติดถนนใหญ่ รองลงมาราคามีความเหมาะสมกับรูปแบบและขนาดที่พึงอาศัย การมีที่พึงอาศัยตัวอย่างที่เหมือนจริงให้เข้าชมก่อนการตัดสินใจซื้อ รวมถึงตราสินค้ามีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก สอดคล้อง นราธิป แแนวคำดี ประพัฒน์สอน เปียกสอน

กฤษณ์ ทัพจุฬา และ ฉัญพร เลี้ยงรักษา (2563) พบว่า การนำเสนอลักษณะทางกายภาพให้ได้เห็นก่อน รูปแบบที่พกอาศัย ทำเลที่พกอาศัย และราคามีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรร ขณะที่ ขวัญใจ ช่างหล้า (2559) พบว่า ทำเลที่พกอาศัยควรสะดวกต่อการเดินทางมีตลาด ห้างสรรพสินค้าหรือร้านสะดวกซื้อ ด้านกายภาพ ที่พกอาศัยควรมีห้องนอนล่าง พื้นชั้นล่างไม่มีการเล่นระดับ และ ด้านสภาพแวดล้อมที่พกอาศัยควรมีบรรยากาศดี รมรื่น มีผลต่อความตั้งใจซื้อ ศจิกา ศรีนวล (2561) พบว่า ที่พกอาศัยควรมีตราสินค้าเป็นที่รู้จัก น่าเชื่อถือ ราคาควรเหมาะสมกับคุณภาพค้ำค่า ทำเลที่ตั้งควรสะดวกต่อการเดินทางใกล้แหล่งสนับสนุนอำนวยความสะดวก มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรร

ความตั้งใจซื้อ (Purchase Intention) ภรณ์ธิดา จงพิพิธพร (2558) ให้ความหมาย ความตั้งใจซื้อ หมายถึง ความตั้งใจหรือแนวโน้มในการจะซื้อสินค้าของผู้บริโภค เริ่มตั้งแต่รับรู้ความต้องการ ค้นหาข้อมูล เปรียบเทียบ และความตั้งใจซื้อ อิศารัตน์ ปลันนัสศิริคุณ และ จิราภา พึ่งบางกรวย (2560) อธิบายว่าความตั้งใจซื้อยังขึ้นอยู่กับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อหรือจากการสื่อสาร เป็นการประเมินตราสินค้าแล้วเกิดความพึงพอใจ รวมถึงการมีทัศนคติที่ดี ส่งผลต่อพฤติกรรมในความตั้งใจซื้อ สรุปความตั้งใจซื้อ หมายถึง ความตั้งใจหรือแนวโน้มต่อสินค้าและบริการของผู้บริโภคจากการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหลากหลายสื่อ โดยเริ่มจากตระหนักในความต้องการ ค้นหาข้อมูล ประเมินเปรียบเทียบและตัดสินใจเลือก ทั้งนี้ ชูชัย สมิทธิไกร (2561) ให้ความหมาย ความตั้งใจซื้อว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นก่อนการซื้อและการใช้จริงจะเกิดขึ้น ประกอบด้วย 1) ตระหนักถึงปัญหา 2) การค้นหาข้อมูล 3) การประเมินทางเลือก 4) การตัดสินใจเลือก ขณะที่ สุดาพร กุณชลบุตร (2558) ได้กำหนดกระบวนการความตั้งใจซื้อ ได้แก่ 1) การตระหนักถึงความต้องการ 2) การแสวงหาข้อมูล 3) การประเมินทางเลือก 4) การตัดสินใจเลือก และ 5) พฤติกรรมหลังการซื้อ ซึ่งสอดคล้องกับ วิทวัส รุ่งเรืองผล (2558) การวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่ม Gen Xที่กำลังเข้าสู่วัยสูงอายุและกำลังวางแผนเกี่ยวกับที่พกอาศัยในอนาคต จึงกำหนดกระบวนการความตั้งใจซื้อ ประกอบด้วย ตระหนักถึงความต้องการ แสวงหาข้อมูล ประเมินทางเลือก และความตั้งใจซื้อ

ผลการวิจัยของ ธัญวิษณุ ศิริทัฬห (2561) พบว่า ด้านกระบวนการ ด้านบุคลากร และด้านผลิตภัณฑ์ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยว โดยระดับความคิดเห็นต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อเรียงลำดับจากมากที่สุด ได้แก่ การตัดสินใจซื้อ ความรู้สึกหลังอยู่อาศัย การประเมินทางเลือก การมองเห็นปัญหา และการแสวงหาข้อมูล ตามลำดับ ขณะที่ ศจจิภา ศรีนวล (2561) พบว่า กระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรรของประชากรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้าน ได้แก่ ด้านการตระหนักถึงปัญหาและความต้องการ ด้านการแสวงหาข้อมูล ด้านการประเมินทางเลือก ด้านการตัดสินใจซื้อ และพฤติกรรมหลังการซื้ออยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ขณะที่ นพคุณ เลียงประสิทธิ์ (2559) พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การประเมินผลทางเลือกก่อนการตัดสินใจซื้อมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองมา คือ การรับรู้ถึงปัญหาหรือความต้องการ และน้อยที่สุด คือ การค้นหาข้อมูล เนื่องจากบ้านเป็นสินค้าที่สามารถรับชมสถานที่จริงได้ แต่เป็นสินค้าที่มีราคาแพงซื้อไม่บ่อยจึงควรทำการประเมินให้ดีกว่าที่จะตัดสินใจซื้อ ทั้งนี้ผลงานวิจัยของ ปิยนุช เตียเอี่ยมดี เบญจวรรณ สุจิริต และ ภาศิริ เขตปิยรัตน์ (2562) พบว่า เครื่องมือในการสื่อสารแบบบูรณาการมีความสัมพันธ์เฉพาะการตัดสินใจซื้อและพฤติกรรมหลังการซื้อซึ่งเป็นการตัดสินใจด้วยตนเองซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนเอง โดยเฉพาะการเสาะแสวงหาข้อมูลเมื่อเกิดปัญหาหรือความต้องการ ผู้บริโภคจะแสวงหาหนทางแก้ไขโดยหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อช่วยในการตัดสินใจจากทั้งครอบครัว เพื่อน กลุ่มอ้างอิง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือผู้ที่เคยมีประสบการณ์จากสินค้ามาก่อน จากข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นเพราะผู้บริโภคเป็นรับรู้ปัญหา ประสบปัญหาด้วยตนเอง และรู้ถึงความต้องการของตนเอง จากข้อมูลข้างต้นนำมาตั้งสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานของการวิจัย

- H 1. การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีอิทธิพลทางบวกต่อทัศนคติ
- H 2. การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจซื้อ
- H 3. ทัศนคติมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจซื้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ทบทวนเนื้อหาจากเอกสาร ตำราวิชาการ งานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ ทัศนคติ และความตั้งใจซื้อ เครื่องมือในการศึกษา คือ แบบสอบถามที่ผ่านคณะกรรมการจริยธรรมในมนุษย์ วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก วันที่ 1 ธันวาคม 2563 ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ตอนที่ 2 การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ ทัศนคติ และความตั้งใจซื้อ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ผ่านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยหาค่า IOC (Index of Item Objective) จากผู้ทรงคุณวุฒิและทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยประมวลผลผ่านค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และผลที่ได้ อยู่ระหว่าง 0.70-0.89 แจกแบบสอบถามออนไลน์ระหว่างเดือน ธันวาคม 2563 – มกราคม 2564 ใช้สถิติพรรณนาเพื่อบรรยายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อธิบายระดับมีอิทธิพลต่อตัวแปร ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM) และศึกษาอิทธิพลของแต่ละตัวแปรด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

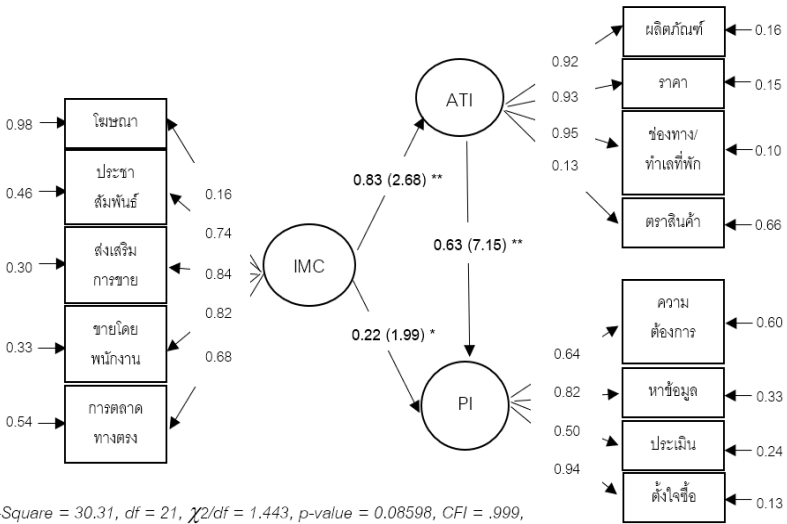
ตัวแปร/ตัวชี้วัด	M	S.D.	แปลค่า
การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ (IMC)	4.00	0.89	มาก
1. การโฆษณา	3.46	1.14	ปานกลาง
2. การประชาสัมพันธ์ (PR)	4.05	0.83	มาก
3. การส่งเสริมการขาย	4.12	0.83	มาก
4. การขายโดยพนักงาน	4.25	0.82	มาก
5. การตลาดทางตรง	4.16	0.82	มาก
ทัศนคติ	4.18	0.83	มาก
1. ด้านผลิตภัณฑ์	4.26	0.81	มาก
2. ด้านราคา	4.23	0.82	มาก
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย/ทำเลที่พักอาศัย	4.19	0.83	มาก
4. ด้านตราสินค้า	4.05	0.84	มาก
ความตั้งใจซื้อ	4.02	0.89	มาก
1. ความต้องการ	4.09	0.87	มาก
2. การหาข้อมูล	3.87	0.93	มาก
3. การประเมิน	4.11	0.85	มาก
4. ความตั้งใจซื้อ	3.99	0.89	มาก
รวมเฉลี่ย	4.07	0.87	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ตัวแปรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M=4.07, S.D.=0.87) โดยทัศนคติ (attitude) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M=4.18, S.D.=0.83) เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาความตั้งใจซื้อ (purchase intention) และการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ (integrated marketing communication) มีค่าเฉลี่ย 4.02 และ 4.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัด

ค่าดัชนี	โมเดลการวัด		
	IMC	ATI	PI
ไคสแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df)	1.11	1.12	1.13
ระดับความเป็นอิสระ (df)	369	342	305
ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI)	0.93	0.93	0.94
ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI)	0.91	0.92	0.92
ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI)	0.99	0.99	0.99
ดัชนีวัดความคลาดเคลื่อนการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA)	0.01	0.01	0.01
ดัชนีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน (RMR)	0.02	0.01	0.02

จากตารางที่ 2 พบว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวัดตัวแปรการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ (IMC) $\chi^2/df=1.11$ $df=369$, GFI= 0.93, AGFI=0.91, CFI=0.99, RMSEA=0.01, RMR=0.02 โมเดลการวัดตัวแปรทัศนคติ (ATI) $\chi^2/df=1.12$, $df=342$, GFI= 0.93, AGFI=0.92, CFI=0.99, RMSEA=0.01, RMR=0.01 และโมเดลการวัดตัวแปรความตั้งใจซื้อ (PI) $\chi^2/df=1.13$, $df=305$, GFI= 0.94, AGFI=0.92, CFI=0.99, RMSEA=0.01, RMR=0.02 ซึ่งมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

Chi-Square = 30.31, df = 21, $\chi^2/df = 1.443$, p-value = 0.08598, CFI = .999,
 GFI = 0.909, AGFI = 0.950, RMSEA = 0.033, SRMR = 0.00812

รูปภาพที่ 1 โมเดลสมการโครงสร้างการสร้างการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการและทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อที่พิกอาศัยในอนาคตของกลุ่ม Gen X

จากรูปภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแบบจำลองสมการโครงสร้างสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงว่า ยอมรับสมมติฐาน ซึ่งพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่าเท่ากับ 30.31 องศาอิสระ (df) มีค่าเท่ากับ 21 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) มีค่าเท่ากับ 0.085 ผ่านเกณฑ์ คือ ต้องมีค่ามากกว่า .05 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) มีค่าเท่ากับ 1.44 ผ่านเกณฑ์ คือ ค่าไม่ควรเกิน 2.00 เมื่อพิจารณา ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ .90 ผ่านเกณฑ์ คือ ควรมีค่าระหว่าง 0.90 – 1.00 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้ (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) มีค่าเท่ากับ 0.99 ผ่านเกณฑ์ คือ ควรมีค่าระหว่าง 0.90-1.00 ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือมาตรฐาน (SRMR) เท่ากับ 0.008 และค่าดัชนีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณพารามิเตอร์ (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.03 ผ่านเกณฑ์ คือ ค่าควรน้อยกว่า 0.05

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง ค่าความผิดพลาดมาตรฐาน และค่า t value
ตัวแบบจำลองโมเดล (n = 400)

Path Diagram			Path Coefficients	Standard Errors	t value
LAMBDA-X	IMC	Advertising	0.16	0.98	-
	IMC	Public Relation	0.74**	0.46	2.74
	IMC	Sale Promotion	0.84**	0.30	2.68
	IMC	Personal Saleing	0.82**	0.33	2.63
	IMC	Direct Marketing	0.68**	0.54	2.68
LAMBDA-Y	ATI	Product	0.92	0.16	-
	ATI	Price	0.93**	0.15	30.07
	ATI	Place	0.95**	0.10	27.57
	ATI	Brand	0.13*	0.66	1.49
	PI	Need Recognition	0.64	0.60	-
	PI	Information Alternative	0.82**	0.33	12.72
	PI	Evaluation of Alternative	0.50**	0.24	7.38
	PI	Purchase Intention	0.94**	0.13	12.43
GAMMA	IMC	ATI	0.83**		2.68
	IMC	PI	0.22*		1.99
BETA	ATI	PI	0.63**		7.15

* หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($1.960 \leq t \text{ value} < 2.576$),

** หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t \text{ value} \geq 2.576$)

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมากที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมการขาย (0.84) ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของทัศนคติมากที่สุด ได้แก่ ทำเลที่ตั้ง (0.95) และค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางของความตั้งใจซื้อมากที่สุด ได้แก่ ความตั้งใจซื้อ (0.94) และมี

ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางจากการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการไปทัศนคติเท่ากับ (0.83) และไปความตั้งใจซื้อเท่ากับ (0.22) ขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางจากทัศนคติไปความตั้งใจซื้อเท่ากับ (0.63)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความตรงแบบรวมศูนย์ (Convergent Validity)

ตัวแปร	ตัวชี้วัด	Average Variance Extracted (AVE)	Composite Reliability (CR)	t-Value
IMC	AD	0.54	0.88	3.59
	PR	0.52	0.79	3.99
	SP	0.54	0.89	8.04
	PS	0.57	0.90	13.47
	DM	0.63	0.89	12.92
ATI	PRO	0.65	0.95	17.78
	PRI	0.66	0.82	16.12
	PLA	0.66	0.90	19.66
	BRAN	0.59	0.89	8.78
PI	NR	0.50	0.86	6.48
	IA	0.55	0.87	16.57
	EA	0.62	0.92	7.11
	PI	0.50	0.85	6.08

จากตารางที่ 4 สรุปภาพรวมการตรวจสอบความตรงแบบรวมศูนย์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ทุกตัวแปรชี้วัด มีค่า Average Variance Extracted (AVE) มีค่าเกิน 0.5 ขึ้นไป และค่าความเที่ยงรวม Composite Reliability (CR) ทุกตัวแปรชี้วัดมีค่า มีค่าเกิน 0.6 ขึ้นไป

ตารางที่ 5 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการและทัศนคติต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยในอนาคตของกลุ่ม Gen X

ตัวแปรผลลัพธ์		ตัวแปรสาเหตุ		
		IMC	ATI	R2
ATI	DE	0.83	-	0.686
	IE	-	-	
	TE	0.83	-	
PI	DE	0.22	0.63	0.671
	IE	0.52	-	
	TE	0.74	0.63	

หมายเหตุ : DE = Direct Effect, IE = Indirect Effect, TE = Total Effect

จากตารางที่ 5 แสดงเส้นทางความสัมพันธ์ อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ ทัศนคติ และความตั้งใจซื้อ ผลของการวิเคราะห์ นำเสนอค่าสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแต่ละเส้นทาง สามารถอธิบายได้ ดังนี้

การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีผลทางบวกต่อทัศนคติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีอิทธิพลทางตรง (Direct Effect : DE) และมีอิทธิพลรวม (Total Effect : TE) เท่ากับ 0.83 แต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect : IE)

การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีผลทางบวกต่อความตั้งใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีอิทธิพลทางตรง (Direct Effect : DE) เท่ากับ 0.22 อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect : IE) เท่ากับ 0.52 และอิทธิพลรวม (Total Effect : TE) เท่ากับ 0.74

ทัศนคติมีผลทางบวกต่อความตั้งใจซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีอิทธิพลทางตรง (Direct Effect : DE) มีอิทธิพลรวม (Total Effect : TE) เท่ากับ 0.63 แต่ไม่มีอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect : IE)

จากเส้นทางความสัมพันธ์ อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมของเส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ ทักษะคนดี และความตั้งใจซื้อ ผลของการวิเคราะห์ นำมาสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน

	สมมติฐาน	ผลทดสอบสมมติฐาน
H1	การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีอิทธิพลทางบวกต่อทัศนคติ	สอดคล้อง
H2	การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจซื้อ	สอดคล้อง
H3	ทัศนคติมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจซื้อ	สอดคล้อง

อภิปรายผลและบทสรุป

จากผลการศึกษา พบว่า ความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยในอนาคตของกลุ่ม Gen X ได้รับอิทธิพลจากการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ และทัศนคติ โดยอภิปรายได้ดังนี้

การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีอิทธิพลทางบวกต่อทัศนคติ เพราะการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ ที่ผู้เป็นเจ้าของสินค้าได้นำเสนอออกไป ส่งผลให้ผู้รับข้อมูลข่าวสารได้บริโภคข้อมูล เกิดเป็นความรู้ ความเข้าใจ ความคิด นำมาซึ่งความรู้สึก ทัศนคติที่ดีต่อสินค้า ทำให้เห็นคุณค่าและความจำเป็นในสินค้าทำให้มีความตั้งใจที่จะซื้อในอนาคต สอดคล้อง ปรัชญากร เพ็ญ (2559) พบว่า การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย การขายโดยพนักงาน และการตลาดทางตรง จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ลูกค้าเกิดทัศนคติที่ดี นำมาซึ่งพฤติกรรมความตั้งใจซื้อบ้านจัดสรรและ วิรินทร์ วีระวรรณ และ ธาตรี ใต้ฟ้าพูล (2562) พบว่า เครื่องมือการสื่อสารการตลาด ด้านการส่งเสริมการขาย การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับมากต่อทัศนคติและความตั้งใจเลือกใช้บริการของผู้บริโภคต่อสถาบันการเงินและการธนาคาร วรวงศณา ต้นพสนดิสกุล (2563) พบว่า ทัศนคติที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้ถุงพลาสติก

ของประชากรในจังหวัดสงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วยมาก คือ เมื่อประชากรรับรู้ข่าวสารแล้วจะเกิดเป็นทัศนคติที่ดีและจะส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อในที่สุด และ ชูชัย สมितिไกร (2561) ที่กล่าวว่า การเกิดทัศนคติเป็นผลจาก 1) การเปิดรับสิ่งเร้าซ้ำ ๆ คือ การได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ หากได้รับบ่อยครั้งมากขึ้นจะทำให้เกิดความชอบและอาจส่งผลต่อความต้องการในที่สุด 2) การเรียนรู้จากการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก คือ การได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ โดยมีดาราหรือบุคคลมีชื่อเสียงหรือบุคคลที่อยู่ในความสนใจ เป็นผู้นำเสนอ ส่งผลต่อความชื่นชอบและมีพฤติกรรมการใช้ตามบุคคลดังกล่าว 3) การเรียนรู้จากการวางเงื่อนไขแบบลงมือกระทำ คือ ทัศนคติด้านบวกที่ก่อตัวขึ้นจากการที่บุคคลได้รับรางวัล เช่น ชื่อที่พกอาศัยได้ของแถม ส่วนลด หรือสิทธิพิเศษมากมาย 4) การเรียนรู้จากการสังเกตการกระทำของผู้อื่น คือ ทัศนคติที่ก่อตัวจากการสังเกตเห็นการกระทำของผู้อื่น เช่น มีคนจองหรือซื้อชื่อที่พกอาศัยบริษัทนี้มากก็เลยรู้สึกดีกับชื่อที่พกอาศัยโครงการ ดังกล่าว

การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจซื้อ เพราะการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการเป็นการทำงานร่วมกันของหลายเครื่องมือในกิจกรรมทางการตลาด เพื่อนำเสนอข้อมูลไปยังผู้บริโภคให้เกิดการรับรู้ การเห็น การได้ยิน ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการในสินค้าและบริการนั้นได้สอดคล้อง ศจิกา ศรีนวล (2561) พบว่า การสื่อสารการตลาดมีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรร โดยเฉพาะการโฆษณาสินค้าผ่านทางสื่อโฆษณาที่ทำให้ผู้บริโภคได้เห็นและรับทราบ รวมทั้งแผ่นโปสเตอร์ ณ จุดขาย การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย การขายโดยใช้พนักงานขาย มีส่วนช่วยกระตุ้น จูงใจให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการในบ้านจัดสรรและส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อ และ ปิยนุช เตียเอี่ยมดี เบญจวรรณ สุจจริต และ ภาศิริ เขตปิยรัตน์ (2562) พบว่า ทุกเครื่องมือการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการมีผลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมการขาย ด้านพนักงาน การประชาสัมพันธ์ ขณะที่ด้านการโฆษณา และด้านการตลาดทางตรงมีผลระดับมาก และผลการวิจัยของเหมสุดา สันติมิตร (2558) พบว่า การสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการ มีผลต่อการตัดสินใจซื้อรถยนต์ยี่ห้อ Kawasaki มากที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมการขาย รองลง

มาการประชาสัมพันธ์ และการตลาดทางตรง และ Oana (2018) ที่กล่าวว่า การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการเป็นเครื่องมือที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค และ Miremadi & Qamsari (2017) ช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ซื้อและผู้รับบริการโดยเฉพาะผู้ที่ต้องการข้อมูลจากแหล่งต่างๆเพื่อใช้ในการตัดสินใจซื้อ

ทัศนคติมีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจซื้อ เพราะเมื่อบุคคลได้เรียนรู้ผ่านการรับรู้ข้อมูลจากการนำเสนอ ผ่านการมีประสบการณ์ทั้งจากการเห็น การรับรู้ จนเกิดเป็นความรู้สึกด้านบวกหรือด้านลบซึ่งก็คือ ทัศนคติ สอดคล้อง วรางคณาตันทสันติสกุล (2563) พบว่า เมื่อผู้บริโภคได้รับรู้ข่าวสารจะเกิดเป็นทัศนคติและจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม และ ภรณ์ธิดา จงพิพิธพร (2558) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจซื้อที่פקอาศัยของผู้สูงอายุที่พึ่งพาตนเองสูงสุด ได้แก่ ทำเลที่פקอาศัย มีการคมนาคมสะดวก อยู่ติดถนนใหญ่ ใกล้ระบบขนส่ง รongลงมา คือ ความเหมาะสมของราคากับรูปแบบที่פקอาศัย และมีตัวอย่างให้ชม ด้านส่วนกลางของโครงการ กว้างขวาง ตกแต่งสวยงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีระบบการดูแลรักษาความปลอดภัย และด้านชื่อเสียงของที่פקอาศัย รูปแบบที่פקอาศัยออกแบบ สวยงาม ทันสมัย และ ศจิกา ศรีนวล (2561) พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ตราสินค้าควรมีชื่อเสียง ด้านราคาควรเหมาะสมกับคุณภาพ ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายควรมีทำเลที่פקอาศัยสะดวกต่อการเดินทาง ใกล้แหล่งสนับสนุนอำนวยความสะดวก มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรร ขณะที่ ขวัญใจ ช่างหล้า (2559) ศึกษา กลุ่มผู้ที่ซื้อบ้านเดี่ยวแล้วและกลุ่มผู้ที่กำลังเตรียมวางแผนจะมีที่פקอาศัยเป็นของตนเอง พบว่า ผู้สูงอายุมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้าน และยังมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่าง ๆ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผู้สูงอายุ ได้แก่

- 1) ด้านทำเลที่פקอาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวก ควรเดินทางสะดวก มีตลาดมีห้างสรรพสินค้า หรือร้านสะดวกซื้อ
- 2) ด้านกายภาพของที่פקอาศัยต้องการที่פקอาศัยที่มีห้องนอนล่าง พื้นชั้นล่างไม่มีการเล่นระดับ สวนรอบที่פקอาศัยควรมีรั้วดูแลง่าย
- 3) ด้านสภาพแวดล้อมที่פקอาศัยควรมีบรรยากาศดี รมรื่น และ สรรวุฒิโยคะกุล และ สุรเชษฐ ทองสลาย (2560) ที่ว่า ทัศนคติเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจเพราะมีอิทธิพลต่อความตั้งใจและนำไปสู่การตัดสินใจในที่สุด

ข้อเสนอที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ด้านการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ ตราสินค้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับที่พักอาศัยสำหรับผู้ที่จะเข้าสู่วัยสูงอายุในอนาคต ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ควรกำหนดรูปแบบกิจกรรมการสื่อสารที่ส่งเสริมและกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความต้องการและสร้างความมั่นใจให้กับตราสินค้า

2) ด้านทัศนคติ ตราสินค้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับที่พักอาศัยสำหรับผู้ที่จะเข้าสู่วัยสูงอายุในอนาคตทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ควรกำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมที่สร้างให้เกิดประสบการณ์ที่ดีกับกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้าสู่วัยสูงอายุในอนาคต ทั้งด้านที่พักอาศัย ด้านราคา ด้านทำเลที่ตั้ง ซึ่งจะให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตราสินค้านี้ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) พนักงานผู้ให้บริการ ควรสื่อสารให้ข้อมูลด้วยความเป็นมิตร มีบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้สูงอายุในอนาคตเกิดความมั่นใจเนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์มาก

2) พนักงานผู้ให้บริการ ควรกระตุ้น จูงใจโดยการทำกิจกรรมส่งเสริมการขายที่มีความแตกต่างและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้สูงอายุในอนาคตที่อาจมีความต้องการที่ต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- เกษรา โพธิ์เย็น. (2562). สังคมผู้สูงอายุ : โอกาสของธุรกิจที่ยั่งยืนในอนาคต. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 21(1), 201-209.
- ขวัญใจ ช่างหล้า. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวราคา มากกว่า 5 ล้านบาทของผู้บริโภคที่มีผู้สูงอายุในครอบครัว ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, กรุงเทพฯ.
- จริยา บุญยะประภัศร. (2561). *การเติบโตของอสังหาผู้สูงอายุ*. (3 เมษายน 2564) สืบค้นจาก <http://www.prachachat.net>.

- จุฑามาศ อัครเดชา และ บัญชาวงศ์ เลิศคุณากร. (2560). การสื่อสารการตลาดที่มีผลต่อความสนใจซื้อบ้านเดี่ยวในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 2(2), 100-112.
- ชูชัย สมितिไกร. (2561). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐกิตติ์ อินทร์สุวรรณ. (2560). *การจัดการการสื่อสารทางการตลาด*. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- ธราดล เสาร์ชัย. (2561). 4 แนวโน้มความต้องการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ. (19 พฤษภาคม 2563) สืบค้นจาก <http://www.thansettakij.com>.
- ชญวิชญ์ ศิริทัฬห. (2561). การตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวของผู้บริโภคในเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 14(1), 143-163.
- จิตรรัตน์ ปลั่งนัสศิริคุณ และ จิราภา พึ่งบางกรวย. (2560). ทักษะการซื้อสินค้าและบริการออนไลน์ของประชาชนในจังหวัดชลบุรี. *วารสารการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 6(2), 30-42.
- นพคุณ เลียงประสิทธิ์. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อบ้านเดี่ยวในอำเภอละงู จังหวัดสตูล*. คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- นราธิป แนวคำดี ประพัฒสอน เปียกสอน กฤษณ์ ทักษุณา และ ชญพร เลี้ยงรักษา. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรรในเขตจังหวัดนครปฐม. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*, 7(1), 121-134.
- ปรัชญากร เพ็โร. (2559). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรรของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรีภายใต้การปล่อยสินค้าบ้านของสถาบันการเงิน*. วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ปรีชา ศรีศักดิ์ศิริชัย. (2558). *การสื่อสารและการส่งเสริมการตลาด หน่วยที่ 1 และ หน่วยที่ 3*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- ปิยนุช เตียเอี่ยมดี เบญจวรรณ สุจริต และ ภาศิริ เขตปิยรัตน์. (2562). *การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าของผู้บริโภคกรณีศึกษาตราสินค้าท้ายครัวโรงสี*. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านบริหารธุรกิจ ครั้งที่ 6 วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 ณ โรงแรมดิเอ็มเพลส เชียงใหม่, 410-419.
- พีรยา สุขกิจเจ. (2562). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยวและแนวโน้มการเติบโตของที่พักผู้สูงอายุ*. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 วันที่ 26-28 มิถุนายน 2562 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, กรุงเทพฯ, 1-8.
- ภรณ์ธิดา จงพิพิธพร. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยของผู้สูงอายุที่ต้องการพึ่งพาตนเอง*. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ภัฐพเดช มาเจริญ และ วชรภูมิ เบญจโอฬาร. (2559). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อบ้านจัดสรรของผู้บริโภคในจังหวัดขอนแก่น*. *วารสารวิชาการวิศวกรรมศาสตร์ ม.อบ.*, 6(2), 22-34.
- วรางคณา ต้นทสันติสกุล. (2563). *การรับรู้ข่าวสารและทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ถุงพลาสติกของประชากรในจังหวัดสงขลา*. *วารสารสิ่งแวดล้อม*, 24(2), 1-9.
- วัชรภรณ์ ชิวโศภิชฐ. (2562). *สังคมผู้สูงอายุ : ปัจจัยการตลาดที่เปลี่ยนไป*. *วารสารมหาจุฬานาคปริทรรศน์*, 6(1), 38-54.
- วิทวัส รุ่งเรืองผล. (2558). *หลักการตลาด*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิรินทร์ วีระวรรณ และ ธาตรี ใต้ฟ้าพูล. (2562). *อิทธิพลของการสื่อสารการตลาดผ่านไลน์ออฟฟิเชียลแอดแคชท์ของสถาบันการเงินและการธนาคารต่อทัศนคติและการตัดสินใจเลือกใช้บริการของผู้บริโภค*. *วารสารประชาสัมพันธ์และการโฆษณา*, 12(1), 32-52.
- วุฒิ สุขเจริญ. (2559). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ : จี.พี.ไซเบอร์พริ้นท์.
- ศจิกา ศรีนิวล. (2561). *กระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อบ้านจัดสรรของประชากรในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา*. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

- สรุจตุมิ โยคะกุล และ สุรเชษฐ ทองสลาย. (2560). ทักษะคนคิดและการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการที่มีอิทธิพลต่อความภักดีในผลิตภัณฑ์ สโมสรฟุตบอลเอสซีจี เมืองทอง ยูไนเต็ดของแฟนคลับในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 22(1), 54-66.
- สุดาพร กุณทลบุตร. (2558). *หลักการตลาดสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรีพันธ์ เสนานุช. (2559). *ผู้สูงอายุตลาดใหม่มาแรง*. (19 พฤษภาคม 2563) สืบค้นจาก <http://www.fipi.or.th>.
- หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์. (2561). *เทรนด์บ้านผู้สูงอายุ อยู่ดีมีสุขชีวิตยืนยาว*. (29 ตุลาคม 2563) สืบค้นจาก <http://www.posttoday.com/social/general/562744>.
- เหมสุดา สันติมิตร. (2558). *กลยุทธ์การสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจรถจักรยานยนต์บิ๊กไบค์ในเขตกรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- อรัญญ์ พริ้งเพริศ. (2563). *เปิดมุมมองพฤติกรรมการลงทุนในแต่ละ Generation ผ่าน Big Data ผู้ถือหน่วยลงทุนรวม*. (19 พฤษภาคม 2563) สืบค้นจาก <https://es-la.facebook.com/sec.or.th/posts/>.
- 6 อรุณ ศิริจานุสรณ์ และ ชนิดา กิจวรเมธา. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อที่พักอาศัยผู้สูงอายุที่ต้องการพึ่งพาตนเองในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร*. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 4 วันที่ 20-28 มิถุนายน 2562 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์, 1-11.
- อัจฉราวรรณ งามญาณ และ ณิชวีร์ เผ่าภู. (2555). *ผู้สูงอายุไทย : การเตรียมการทางด้านการเงินและลักษณะบ้านพักหลังเกษียณที่ต้องการ*. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 35(136), 62-87.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2018). *Multivariate Data Analysis*. (7th ed.). Harlow, Essex : Pearson.

- Miremadi, A, Samsami, M, & Qamsari, A, E., (2017). The Study of Influential Integrated Marketing Communication on Iranian Consumer Buying Behavior for Imported Branded Cars : Datis Khodro. *International Business Research*, 10(12), 148-158.
- Oana, D. (2018). Integrated Marketing Communication and its Impact on Consumer Behavior. *Studies in Business and Economics*, 13(2), 92-102.

7

ปัญหาการกระทำอันเกี่ยวกับการลักลอบขนพวักโยกย้าย กั้นฐานทางบกของประเทศไทย

Problems of Acts Relating to Smuggling of Migrants
by Land in Thailand

บัณฑุชา วิทโยนนันต์ เมธาพร กาญจนเตชะ และ ภาคิน เจริญนนทสิทธิ์
Buncha Wittaya-anant Mathaporn Kanchanatecha
and Pakin Jaroennonthasit

ปัญหาการกระทำอันเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทางบกของประเทศไทย*

Problems of Acts Relating to Smuggling of Migrants by Land in
Thailand

บัญชา วิทยานันต์¹ เมธาพร กาญจนเตชะ² และ ปากิน เจริญนนทสิทธิ์³

Buncha Wittaya-anant Mathaporn Kanchanatecha
and Pakin Jaroennonthasit

¹คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000 ประเทศไทย
Faculty of Law, Nakhonratchasima College, Nakhonratchasima 30000,
Thailand e-mail : Bancha@nmc.ac.th

²คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000 ประเทศไทย
Faculty of Law, Nakhonratchasima College, Nakhonratchasima 30000,
Thailand e-mail : Ajanmay@nmc.ac.th

³คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก จังหวัดกรุงเทพฯ 10220 ประเทศไทย
Faculty of Law, Krirk University, Bangkok 10220, Thailand
e-mail : Lawcasekim59@gamil.com

Received : May 28, 2021 Revised : June 18, 2021 Accepted : June 23, 2021

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทางบกของประเทศไทย ศึกษาวิเคราะห์ตามพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความหมายแนวความคิดการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ความเป็นมาของอนุสัญญาสหประชาชาติ เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งขึ้นในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 และพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 ศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของ โครงการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทางบกของประเทศไทย” ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากวิทยาลัยนครราชสีมา

ทางทะเล และทางอากาศ ของไทยและพิจิตรฯ เพื่อการต่อต้านศึกษาวิเคราะห์ ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับพันธกรณีของประเทศไทยในการเข้าร่วมลงนาม พิจิตรฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และ ทางอากาศ ค.ศ. 2000 และแสวงหาแนวทางอันเป็นข้อเสนอแนะในการแก้ไข กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการระหว่างประเทศ

จากการศึกษาวิจัย พบว่า การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน หมายถึง การจัด ให้มีการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งมิใช่คนชาติของ/หรือ ผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐภาคีที่เข้าไปนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน หรือ ผลประโยชน์ทางวัตถุอื่นจากการนั้นไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งมีแนวคิด เพื่อสามารถให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการป้องกันและปราบปรามการ ลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพปราศจากอุปสรรคที่มาจาก ความแตกต่างของระบบกฎหมายภายใน อันจะเป็นปัจจัยส่งเสริมมาตรการต่อต้าน องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้อีกทางหนึ่ง มาตรการทางกฎหมายเพื่อการต่อต้าน การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ นั้นเป็น พิจิตรฯ เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่ จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 โดยความผิดตามที่อนุสัญญาฯ และพิจิตรฯ มุ่งป้องกันและต่อต้าน ได้แก่ ความผิดที่มีลักษณะข้ามชาติและเกี่ยวกับกลุ่ม อาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ในกรณีในประเทศไทยยังไม่ได้ให้สัตยาบัน พิจิตรฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และ ทางอากาศ ค.ศ. 2000 ซึ่งหากต่อมาประเทศไทยได้มีการให้สัตยาบันในพิจิตรฯ ดังกล่าวจะส่งผลต่อกฎหมายไทยดังนี้ คือ 1) ปัญหาการกำหนดถึงนิยามการ ลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน 2) ปัญหาการกำหนดความผิดกรณีกระทำความผิดฐาน ลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานและ 3) ปัญหาเกี่ยวกับการส่งกับผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

ผู้ศึกษาวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) จากปัญหาเกี่ยวกับคำนิยามการลักลอบ ขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานควรกำหนดคำนิยามไว้ในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 2) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ในมาตรา 63 โดย เพิ่มเติมการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานใช้ในวรรคท้าย เพื่อให้เป็นความผิดทาง อาญา และ 3) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 55

โดยเพิ่มวรรคสาม การส่งคนต่างด้าวจากการโยกย้ายถิ่นฐาน ลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานให้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว ปราศจากความล่าช้า โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและสิทธิของคนนั้นๆ

คำสำคัญ : การกระทำผิด; การลักลอบ; ขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก

Abstract

This article aimed to 1) identify problems of acts relating to smuggling of migrants by land in Thailand, and to 2) analyze in compliance with the Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air A.D. 2000. The objectives of the study were 1) to investigate the meaning and concept of smuggling of migrants, the background of United Nations Convention against Transnational Organized Crime A.D. 2000 and the Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air A.D. 2000, 2) to analyze legal measures against the smuggling of migrants by land, sea and air of Thailand and 3) to analyze problems occurred by commitment of Thailand for accession to the Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air A.D. 2000 and 4) to find guidelines for amending related laws to comply with international measures.

The research revealed that Thailand has not ratified the Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air A.D. 2000 yet. If such protocol was ratified later by Thailand, it shall be affected to her laws as follows; 1) problems on the definition of smuggling of migrants, 2) problems on prescription criminal offences related to smuggling of migrants and 3) problems on repatriation.

Suggestions of the researchers were as follows; 1) the definition of smuggling of immigrants shall be prescribed in the Immigration Act B.E. 2522 (1979), 2) the smuggling of immigrants shall be added in

the last paragraph of Section 63 of the Immigration Act B.E. 2522 (1979) as becoming a criminal offence and 3) Section 55 of the Immigration Act B.E. 2522 (1979) shall be amended by adding the third paragraph as “the repatriation of immigrants or smugglers shall be done rapidly without any delay, safety and human rights of them shall be considered strictly”.

Keywords : Offence; Smuggling; Migrants by land

บทนำ

การลักลอบเข้าเมืองเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่ง โดยสาเหตุหรือปัจจัยของการเดินทางเข้าประเทศอื่นเพื่อต้องการแสวงหาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต้องการมีรายได้ที่มากขึ้น รวมไปถึงยกฐานะความเป็นอยู่ในสังคมในดีขึ้น ในปัจจุบันเห็นได้ว่ามีความพยายามของคนจากประเทศกำลังพัฒนาหรือด้อยพัฒนาที่จะเข้าไปทำงานในประเทศที่มีเศรษฐกิจที่ดีกว่า แต่เนื่องจากการเดินทางเข้าประเทศหรือเข้าเมืองนั้นจะต้องได้รับอนุญาตจากประเทศที่จะเข้าไปทำงานก่อนเพื่อคัดกรองบุคคลตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์กฎหมายการเข้าเมืองของแต่ละประเทศ ที่อาจส่งผลให้เกิดข้อจำกัดของคนที่ต้องการเข้าไปทำงาน เช่น ข้อจำกัดเรื่องเงิน ข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถ เป็นต้น จึงไม่ใช่เรื่องง่ายที่คนของประเทศหนึ่งจะเข้าไปทำงานในอีกประเทศหนึ่ง จากข้อจำกัดการเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุผลที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ ส่งผลให้เกิดความต้องการที่จะลักลอบเข้าเมือง โดยมีคนอื่นให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในการลักลอบโยกย้ายถิ่นนั้นผู้ต้องการย้ายถิ่นจะตกลงว่าจ้างผู้รับจ้างขนย้ายถิ่นเพื่อพาตนข้ามแดนมายังประเทศหนึ่งเพื่อที่จะเดินทางเข้ามาพักอาศัย หรือประกอบอาชีพตามจุดหมายปลายทางที่ตนประสงค์ไว้ อย่างไรก็ตาม ผลกระทบของการลักลอบโยกย้ายถิ่นอาจส่งผลให้เกิดปัญหาเรื่องการค้ำมนุษย์ หรือปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมไปถึงการถูกละเลยในเรื่องสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย จากปัญหาการลักลอบโยกย้ายถิ่นส่งผลกระทบต่อให้มีการกระทำความผิดลักษณะเป็นองค์รอาชญากรรมข้ามชาติที่ยากต่อการแก้ไข ต่อมาจึงได้มีแนวคิดที่ต้องการจะปราบปรามการกระทำความ

ผิดดังกล่าวโดยกำหนดให้มีพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 ถือเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์ ค.ศ. 2000 ที่มีเจตนารมณ์และความมุ่งหมายที่เป็นไปในแนวทางเดียวกับอนุสัญญาสหประชาชาติฯ คือ (ประธาน วัฒนวานิชย์, 2548)

1. ขจัดความแตกต่างระหว่างระบบกฎหมายของแต่ละประเทศ อันเป็นอุปสรรคต่อการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันละกัน

2. ยกระดับมาตรฐานของกฎหมายภายใน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่มีรูปแบบเป็นองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โดยเนื้อหาของพิธีสารฯ ให้ความสำคัญกับการเตรียมการด้านนิติบัญญัติที่เอื้อให้ประเทศต่าง ๆ สามารถให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปราศจากอุปสรรคที่มาจากความแตกต่างของระบบกฎหมายภายใน อันจะเป็นปัจจัยส่งเสริมมาตรการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติได้อีกทางหนึ่ง

สำหรับประเทศไทยได้ลงนามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2543 (ณัชพล จิตติรัตน์, 2563) แม้ว่าจะได้มีการให้สัตยาบันอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 แล้ว แต่ก็ยังไม่ได้ให้สัตยาบันพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 ที่เป็นพิธีสารฯ เสริมอนุสัญญาฯ ดังกล่าวแต่อย่างใด จากปัญหาการลักลอบเข้าเมืองที่เป็นภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศขณะเดียวกันเป็นการกระทำผิดลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ และการกระทำผิดมีความซับซ้อนโดยผู้กระทำความผิดอาจอาศัยช่องว่างของกฎหมายในแต่ละประเทศกระทำการเพื่อให้สามารถทำให้การกระทำของตนไม่ต้องรับโทษ จึงจำเป็นต้องศึกษาปัญหาการกระทำอันเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบกของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานที่อาจอาศัยราชอาณาจักรไทยในการกระทำความผิดในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาแนวคิดการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ความเป็นมา และมาตรการทางกฎหมายของอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งขึ้นในลักษณะองค์การ ค.ศ. 2000 และพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 และมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศของประเทศไทย
2. วิเคราะห์ประเด็นปัญหา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับพันธกรณีของประเทศไทยต่อการเข้าร่วมเป็นภาคีพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยจะดำเนินการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบกตามพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 ประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

วิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยค้นคว้าและรวบรวมจากตำรากฎหมาย หนังสือ คำอธิบาย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องบทความในวารสารวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากสื่อข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Internet)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงแนวคิดการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ความเป็นมา และมาตรการทางกฎหมายของอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งขึ้นในลักษณะองค์การ ค.ศ. 2000 และพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 และมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศของประเทศไทย

2. ทราบถึงประเด็นปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับพันธกรณีของประเทศไทยต่อการเข้าร่วมเป็นภาคีพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000

ผลจากการวิจัย

จากการศึกษาผู้วิจัยปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบกของประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย ผู้ศึกษาวิจัยพบประเด็นปัญหา ดังนี้

1. ปัญหาการกำหนดค่านิยม “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน”

โดยที่พิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 ได้กำหนดค่านิยมของ “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” ไว้ในข้อ 3 (ก) หมายถึง การจัดให้มีการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งมิใช่คนชาติ ของ/หรือผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐภาคีที่เข้าป้อนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน หรือผลประโยชน์ทางวัตถุอื่นจากการนั้น ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม” (ธนวรรธน์ เตชะวิจิตร, 2552) บทบัญญัติดังกล่าวมุ่งเน้นให้ หมายถึง การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่มีมูลเหตุขังใจในการกระทำผิด คือ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอื่น จากการกระทำดังกล่าวไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งนิยามดังกล่าวสามารถแยกองค์ประกอบได้ ดังนี้ (สำนักงานอัยการสูงสุดแห่งรัฐบาลออสเตรเลีย, 2561)

(1) การจัดหาเพื่อให้บุคคลเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย หรืออาศัยอยู่ในประเทศโดยผิดกฎหมาย

(2) ในประเทศซึ่งบุคคลนั้นมีได้มีถิ่นสัญชาติ หรือเป็นผู้อยู่อาศัยถาวร

(3) เพื่อผลประโยชน์ทางการเงินหรือประโยชน์ด้านอื่น ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในกรณีนี้กฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวกับ “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” ซึ่งสามารถแยกพิจารณา ดังนี้

(1) ประมวลกฎหมายอาญาในความผิดฐานค้าคน มาตรา 312 ความผิดตามมาตรานี้ ได้แก่ การนำเข้าในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรพามาจากที่ใด ซึ่งซื้อขาย จำหน่าย รับหรือหน่วงเหนี่ยว ซึ่งบุคคลหนึ่งบุคคลใด โดยมีมูลเหตุจงใจ เพื่อจะเอาคนลงเป็นทาส หรือเพื่อให้มีฐานะคล้ายทาส (ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, 2563) สำหรับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 312 ในความผิดฐานค้าคนนั้นจะกระทำความผิดฐานได้จะต้องเป็นลักษณะของการกระทำเพื่อนำคนมาเป็นทาส หรือเพื่อให้มีฐานะคล้ายทาส (ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, 2562) ในขณะที่ความผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ตามความหมายของพิธีสารฯ นั้นเป็นการกระทำในลักษณะการจัดให้มีการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่มีมูลเหตุซุกงใจในการกระทำผิด คือ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอื่นจากการกระทำดังกล่าวไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ไม่ได้มีความหมายเพื่อจะเอาคนลงเป็นทาส หรือเพื่อให้มีฐานะคล้ายทาส ตามองค์ประกอบความผิดของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 312 แต่อย่างใด ดังนั้น หากได้มีการกระทำความผิดดังกล่าวในประเทศไทยจึงไม่สามารถนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ตามมาตรา 312 ได้

(2) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 4 (พิชัย นิลทองคำ, 2555) มิได้ให้นิยามของคำว่า การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานไว้ มีเพียงมาตรา 63 กำหนดความหมายของการลักลอบขนคนเข้าเมือง หมายถึง นำพา หรือขนคนเข้าประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวให้เข้าเมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต และการลักลอบเดินทางเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย หรือการพำนักพักอาศัยอยู่ในประเทศโดยผิดกฎหมายนั้นเกิดขึ้นได้ในหลายรูปแบบ ได้แก่

1. การเดินทางเข้าประเทศโดยไม่ผ่านช่องทางที่กำหนด
2. การเดินทางเข้าประเทศโดยอาศัยขบวนนำพาหรือที่รู้จักกันในนามของการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน (Smuggling)
3. การอยู่เกินกำหนดที่ได้รับอนุญาต (Visa over Stay)
4. การปฏิบัติผิดเงื่อนไขวีซ่า (Breach the Conditions of their Visa) เช่น ได้รับวีซ่านักท่องเที่ยวแต่กลับเข้ามาหางานทำ

ดังนั้น การบัญญัติเกี่ยวกับการลักลอบเข้าเมืองตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง คือ การนำพบุคคลที่ประสงค์จะเดินทางเข้าไปยังประเทศอื่นเพื่อความมุ่งประสงค์ อย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่ผ่านช่องทางและวิธีการตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ ได้กำหนดไว้ จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติมาตรา 63 ยังไม่มีความสอดคล้องกับความหมายของพิธีสารฯ ที่การกระทำในลักษณะการจัดให้มีการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายต้องมีมูลเหตุ ชักจูงใจในการกระทำผิด คือ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอื่นจากการกระทำดังกล่าวไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อีกทั้งพิธีสารฯ ที่แนบท้ายอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์ ค.ศ. 2000 มีเจตนารมณ์เพื่อปราบปรามการกระทำที่เป็นอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรเป็นสำคัญ หากต่อมาไม่ปรากฏว่ามีกรณีให้คำนิยาม คำว่า “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” ให้มีความสอดคล้องกับพิธีสารฯ ก็อาจส่งผลให้การกระทำในการลักลอบขนย้ายคนเข้าไปในประเทศอันมีลักษณะเป็นไปตามพิธีสารฯ ไม่เป็นความผิดตามกฎหมายของประเทศไทย และอาจทำให้ผู้กระทำความผิดใช้ประเทศไทยเป็นช่องทางในการกระทำความผิดดังกล่าว

จะเห็นได้ว่า ความมุ่งหมายของพิธีสารฯ นี้มิได้มุ่งไปที่การย้ายถิ่นในที่ผิดปกติ แต่มุ่งที่จะต่อต้านอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรเพื่อลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานที่เป็นธุรกิจที่อันตรายอย่างยิ่งและเป็นธุรกิจที่มีกำไรสูง เมื่อพิจารณากับความเสี่ยงต่อการถูกตรวจพบและการลงโทษต่ำมาก ดังนั้น อาชญากรรมนี้จึงมีความดึงดูดมากขึ้น และผู้ลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานมีการจัดตั้งอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ผู้ลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานจะเปลี่ยนแปลงเส้นทางและวิธีการเพื่อตอบสนองต่อการควบคุมชายแดนและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งมักจะต้องแลกกับความปลอดภัยของผู้ย้ายถิ่นที่ถูกลักลอบนำเข้าเมือง ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายภายในของประเทศไทยให้มีความสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศไทย ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายระหว่างประเทศกับกฎหมายภายใน พบว่า มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2 ทฤษฎี (ประสิทธิ์ เอกบุตร, 2551) ได้แก่ ทฤษฎีเอกนิยม (Monism Theory) ที่สนับสนุนว่า กฎหมายระหว่างประเทศเป็น

กฎหมายที่มีผลใช้บังคับได้โดยตรงในระเบียบกฎหมายของรัฐ และทฤษฎีทวินิยม (Dualism Theory) มองว่ากฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในไม่อยู่ในระบบเดียวกัน การที่จะทำให้กฎหมายระหว่างประเทศมีค่าบังคับในกฎหมายภายในได้จะต้องทำกฎหมายระหว่างประเทศให้เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายภายในสำหรับประเทศไทยนั้นเป็นไปตามทฤษฎีทวินิยม (Dualism Theory) ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการแปลงรูป (Transformation) กฎเกณฑ์ระหว่างประเทศ (กมลินทร์ พินิจภูวดล และคณะ, 2559) ซึ่งได้แก่ พิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 มาเป็นกฎหมายภายในเสียก่อน เป็นไปตามทฤษฎีทวินิยม (Dualism Theory) หากไม่แก้ไขหรือแปลงรูปพิธีสารฯ มาเป็นกฎหมายภายใน ย่อมจะส่งผลให้เมื่อมีการกระทำความผิดลักษณะนี้ในราชอาณาจักรไทยแล้วไม่สามารถดำเนินการเอาผิดกับบุคคลที่เป็นผู้ขนส่งจัดให้มีการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของบุคคลนั้นได้ และเป็นไปตามเป้าหมายของพิธีสารฯ นี้ที่มุ่งจะต่อต้านอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรเพื่อลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นสำคัญ

สำหรับความหมายของคำว่า “ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” นั้นจากการพิจารณาพิธีสารฯ พบว่า ไม่ได้มีการกำหนดหรือให้ความหมายของคำว่า “ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” ไว้แต่อย่างใด ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาจากการให้ความหมายของคำว่า “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” หมายถึง การจัดให้มีการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของบุคคลหนึ่งซึ่งมิใช่ คนชาติของหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐภาคีที่เข้าไปนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอื่นจากการนั้นไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับคำนิยามดังกล่าว “ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” ย่อมหมายถึง บุคคลหนึ่งซึ่งมิใช่คนชาติของหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐภาคี และเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย” อีกทั้งหากพิจารณาพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ได้ให้คำนิยามไว้ในมาตรา 4 “คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย และคำว่า “คนเข้าเมือง” หมายความว่า คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร” ดังนั้น “คนลักลอบเข้าเมือง” จึงหมายถึง บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ลักลอบเข้าเมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต ในส่วนนี้ผู้วิจัยพิจารณาแล้ว คำว่า ผู้โยกย้ายถิ่นฐาน น่าจะมีความหมายว่า บุคคลซึ่งมิใช่คนชาติของหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐภาคี และเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

2. ปัญหาการกำหนดความผิดกรณีฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษากำหนดความผิดฐานการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ตามที่บัญญัติไว้ในข้อ 6 วรรค 1 (ก) กำหนดให้การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นความผิดอาญา ซึ่งองค์ประกอบด้านจิตใจของความผิดฐานนี้ ได้แก่ เจตนา โดยการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นความผิดตามพิธีสารฯ นั้น ต้องมีลักษณะเป็นการจัดให้มีการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของบุคคลซึ่งมิใช่คนชาติ หรือผู้มีถิ่นพำนักถาวร และยังรวมถึงการข้ามแดนโดยไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่จำเป็นสำหรับการเข้าไปในอีกรัฐหนึ่งโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อพิจารณาถึงความหมายการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานตามพิธีสารฯ แล้ว หมายถึง การจัดให้มีการเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และรวมการข้ามแดนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย แสดงให้เห็นว่า การกำหนดฐานความผิดของพิธีสารฯ นอกจากกำหนดให้การช่วยเหลือให้บุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายแล้วยังหมายรวมถึง การลักลอบออกนอกประเทศโดยมิชอบด้วยกฎหมายด้วย

สามารถแยกองค์ประกอบของความผิดในการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานนั้น ต้องประกอบด้วย

(1) การจัดหาเพื่อให้บุคคลเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย หรืออาศัยอยู่ในประเทศโดยผิดกฎหมาย

(2) ในประเทศซึ่งบุคคลนั้นมีได้มีถิ่นสัญชาติ หรือเป็นผู้อยู่อาศัยถาวร

(3) เพื่อผลประโยชน์ทางการเงินหรือประโยชน์ด้านอื่น ทั้งทางตรงและทางอ้อมและที่สำคัญ คือ จุดสำคัญของความผิดในการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานนั้นอยู่ที่การจัดหา (การอำนวยความสะดวก) เพื่อให้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย มีได้อยู่ที่การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายด้วยตนเอง

เมื่อพิจารณาลักษณะการกระทำความผิดการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานของกฎหมายไทย พบว่า พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 63 กำหนดว่า “ผู้ใดนำหรือพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรหรือกระทำการด้วยประการใดๆ อันเป็นการอุปการะหรือช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท...” การกระทำผิดดังกล่าวนี้ผู้กระทำความผิดจะต้องเจตนาที่จะกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (1) นำคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร
- (2) พาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร
- (3) กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการอุปการะแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักร

(4) ช่วยเหลือแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักร

(5) ให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งการกระทำทั้งหมดนี้เป็นการทำให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนบทบัญญัติว่าด้วยการเข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายถือเป็นความผิด

จากบัญญัติดังกล่าว จะเห็นได้ว่าตามกฎหมายไทยที่มุ่งเน้นป้องกันการช่วยเหลือ ให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักร ถือเป็นมาตรการต่อต้านการลักลอบเข้าเมืองเท่านั้น บทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดความผิดในการลักลอบขนคนออกนอกประเทศโดยมิชอบด้วยกฎหมาย จึงส่งผลกระทบต่อไม่สามารถเอาผิดแก่ผู้กระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งพิธีสารฯ มุ่งหมายปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะอาชญากรรมข้ามชาติที่มีความร้ายแรงและยากต่อการปราบปรามอย่างมาก เนื่องจากลักษณะของการกระทำความผิดรูปแบบองค์กรอาชญากรรม เป็นกลุ่มที่มีการจัดโครงสร้าง ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป ที่ดำรงอยู่เป็นระยะเวลาหนึ่งและที่มีการประสานการดำเนินงานระหว่างกันโดยมีเป้าหมายในการก่ออาชญากรรมร้ายแรงตั้งแต่หนึ่งฐานความผิดขึ้นไป ตามที่ได้กำหนดไว้ในอนุสัญญาฯ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์ทางวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งหากจะต้องให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบกทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 ที่มุ่งจะต่อต้านอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรที่มีผู้ร่วมสมคบกันเพื่อลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน โดยการกระทำของผู้ที่ร่วมสมคบเป็นการให้ความช่วยเหลือกระทำความผิด ถือเป็นกลุ่มบุคคลตามทฤษฎีสมคบ (อัครพันธ์ สัปพันธ์, 2542) นอกจากนี้ ตามแนวคิดองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่มีลักษณะองค์กรมีการกระทำความผิดของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปสมคบกันกระทำความผิดต่อรัฐ หรือฉ้อฉลรัฐ โดยถือว่ารัฐเป็นผู้เสียหาย และอย่างน้อยที่สุดผู้ที่ได้สมคบกันมีการกระทำที่แสดงออกเพื่อจะบรรลุ

วัตถุประสงค์ของการสมคบกัน (ประธาน วัฒนวาณิชย์, 2548) ถือว่าเป็นการร่วม ลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานบั่นทอนศักยภาพของรัฐและเป็นการกระทำผิดที่มีความ ร้ายแรงต่อนานาชาติ ส่งผลเสียต่อรัฐในการควบคุมชายแดนอีกทั้งการ ลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการค้ำมนุษย์

3. ปัญหาเกี่ยวกับการส่งกลับผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

จากการศึกษานियาม คำว่า การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานตามกฎหมาย ระหว่างประเทศที่ประกอบด้วย

- (1) การจัดหาเพื่อให้บุคคลเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย หรืออาศัยอยู่ใน ประเทศโดยผิดกฎหมาย
- (2) ในประเทศซึ่งบุคคลนั้นมีได้มีถือสัญชาติ หรือเป็นผู้อยู่อาศัยถาวร
- (3) เพื่อผลประโยชน์ทางการเงินหรือประโยชน์ด้านอื่น ทั้งทางตรงและ ทางอ้อม

จากนิยามดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า ผู้ลักลอบนำบุคคลเข้าเมือง บุคคลที่ได้รับความช่วยเหลือโดยผู้ลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน เพื่อให้เข้าประเทศได้โดยผิด กฎหมาย เรียกว่า ผู้ถูกลักลอบนำตัวเข้าประเทศ ถึงแม้ว่าผู้ลักลอบขนผู้โยกย้าย ถิ่นฐานและผู้ย้ายถิ่นนั้นจะได้ตกลงกันเพื่อให้มีการลักลอบนำตัวเข้าประเทศ แต่ เป้าหมายของพิธีสารฯ ต่อด้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 มิได้มุ่งไปที่การย้ายถิ่นในหนทางที่ผิดปกติ แต่มุ่งที่จะ ต่อด้านอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรเพื่อลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน จะ เห็นได้ว่าผู้โยกย้ายถิ่นฐานนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่ไม่ได้ถือสัญชาติ หรือเป็นผู้อยู่ อาศัยถาวรในรัฐภาคี ดังนั้น เมื่อผู้โยกย้ายเข้ามาโดยผิดกฎหมาย และถูกเจ้า พนักงานจับได้ว่าเป็นผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ในทางปฏิบัติผู้โยกย้ายจะต้องไม่ถูกดำเนิน คดีอาญา เป็นไปตามข้อ 5 ของพิธีสารฯ ได้ระบุว่า “ผู้โยกย้ายถิ่นฐานไม่ต้อง รับผิดจากการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา” และตามพิธีสารฯ นี้ให้ถือว่าจากข้อเท็จจริงที่ว่าตนเป็นผู้เสียหายจากการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่น ดังนั้น การปฏิบัติต่อ ผู้โยกย้ายจึงได้มีกำหนดภาระหน้าที่ในการให้ความร่วมมือ โดยได้กำหนดให้ ประเทศภาคีสมาชิกจะต้องให้ความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ในการป้องกันและปราบปรามองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยตระหนักว่าอาชญากรรมข้ามชาติ

เป็นปัญหาร่วมกันที่นานาประเทศต้องร่วมมือกันต่อต้าน รวมไปถึงการให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการส่งกลับผู้โยกย้ายถิ่นซึ่งถูกลักลอบขนด้วย

สำหรับกรณีที่จะต้องส่งตัวผู้โยกย้ายถิ่นฐานนั้น พิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 กำหนดในข้อ 18 เรื่อง การส่งกลับผู้โยกย้ายถิ่นซึ่งถูกลักลอบขนโดยกำหนดให้รัฐภาคี ดำเนินการ ดังนี้ (Marika McAdam. 2021)

1. อำนาจความสะดวกและยอมรับโดยไม่ว่าช้าในการส่งกลับ ซึ่งบุคคลซึ่งเป็นผู้ถูกระงับ หรือคนชาติ หรือผู้ซึ่งมีสิทธิในการมีถิ่นพำนักถาวรในอาณาจักรของตนขณะส่งกลับ จากการกระทำความผิดที่กำหนดไว้ในพิธีสารฯ

2. อำนาจความสะดวกและการยอมรับการส่งกลับบุคคลซึ่งตกเป็นผู้ถูกระงับ และเป็นผู้ซึ่งมีสิทธิในการมีถิ่นพำนักถาวรในอาณาเขตของตน ในขณะที่เข้ามาในรัฐผู้รับตามกฎหมายภายในของตน จากการกระทำความผิดตามที่กำหนดในพิธีสารฯ

3. ตามคำร้องขอของรัฐภาคีผู้รับ ให้รัฐภาคีที่ได้รับคำร้องของพิสุจน์ทราบโดยไม่ว่าช้าว่า บุคคลซึ่งตกเป็นผู้ถูกระงับจากการกระทำความผิดตามที่กำหนดในพิธีสารฯ เป็นคนชาติของตน หรือมีสิทธิในการมีถิ่นพำนักถาวรในอาณาเขตของตนหรือไม่

4. เพื่อการอำนวยความสะดวกให้แก่บุคคลซึ่งตกเป็นผู้ถูกระงับจากการกระทำความผิดตามที่กำหนดให้พิธีสารฯ ให้รัฐภาคีซึ่งบุคคลนั้นเป็นคนชาติ หรือมีสิทธิในการมีถิ่นพำนักถาวร ออกหนังสือเดินทางหรือหนังสืออนุญาตอื่น ๆ ตามที่จำเป็น เมื่อรับคำร้องขอจากรัฐภาคีผู้รับ เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถเดินทางไปยังอาณาเขตของตนได้

5. ในการส่งกลับบุคคลซึ่งตกเป็นผู้ถูกระงับจากการกระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในพิธีสารฯ ให้รัฐภาคีเกี่ยวข้องดำเนินการด้วยมาตรการที่เหมาะสมในลักษณะเป็นระเบียบ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและศักดิ์ศรีของบุคคลนั้น ๆ

จะเห็นได้ว่าพิธีสารฯ ดังกล่าวจะให้ความสำคัญและดูแลผู้โยกย้ายถิ่นให้ได้รับความเป็นธรรมและคำนึงถึงความปลอดภัยและศักดิ์ศรีของบุคคลนั้น ๆ เป็นสำคัญ เนื่องจากข้อ 5 ของพิธีสารฯ ได้ระบุว่า ผู้โยกย้ายถิ่นฐานไม่ต้องรับผิดชอบ

การฟ้องร้องดำเนินคดีอาญา เนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่าตนเป็นผู้เสียหายจากการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นนี้ และมาตรการของพิธีสารฯ ในการคุ้มครองผู้ที่ถูกเป็นเหยื่อจากการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานนั้น อีกทั้งมาตรการต่าง ๆ จะต้องสอดคล้องกับ สิทธิ พันธกรณี และความรับผิดชอบของรัฐ และปัจเจกชนภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยมนุษยธรรมระหว่างประเทศและกฎหมายว่าด้วยสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่น่ามาใช้กับอนุสัญญาและพิธีสารฯ ที่เกี่ยวกับสถานะของผู้โยกย้ายถิ่นฐานและหลักการห้ามส่งกลับผู้โยกย้ายถิ่นฐาน การส่งกลับผู้โยกย้ายถิ่นจึงจะต้องปฏิบัติโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวปรากฏในข้อ 18 ที่มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม และคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และให้ดำเนินการส่งกลับโดยปราศจากความล่าช้า นอกจากนี้หลักสิทธิมนุษยชนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 ให้การรับรองคุ้มครองสิทธิที่มนุษย์พึงได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายบัตรสหประชาชาติรวมทั้งเสรีภาพขั้นมูลฐานสำหรับทุกคนทุกแห่งในโลกโดยไม่มีทางเลือกปฏิบัติ ตามปฏิญญาสากลฯ ได้วางหลักการให้เห็นว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และมีสิทธิเท่าเทียมกันโดยเฉพาะสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย โดยมีหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนทุกคนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) เป็นสิทธิติดตัวทุกคนตามธรรมชาติตั้งแต่เกิด (National Rights) คนทุกคนมีความเสมอภาคและห้ามการเลือกปฏิบัติ (Equality and Non-discrimination) และคำว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) เป็นคำอธิบายความหมายของสิทธิมนุษยชน ในแง่ของการให้คุณค่าแก่ความเป็นคนว่า ทุกคนมีคุณค่าเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชนที่กำหนดสิทธิมาตั้งแต่เกิด ใครจะละเมิดไม่ได้ และไม่สามารถถ่ายโอนให้แก่กันได้ ซึ่งรวมไปถึงสิทธิในการมีชีวิต และความมั่นคงในการมีชีวิตอยู่ เพราะคนทุกคนที่เกิดมาบนโลกมีศักดิ์ศรีของการเป็นมนุษย์ ดังนั้น ในการดำเนินการส่งผู้โยกย้ายกลับจะต้องเคารพความเป็นมนุษย์ ห้ามทำร้ายร่างกายหรือทรมานอย่างโหดร้าย ตลอดจนการกระทำใด ๆ ที่ถือเป็นการเหยียดหยามความเป็นมนุษย์ซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ดังนั้น ในการส่งกลับผู้โยกย้ายตามพิธีสารฯ จะต้องปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม และคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (กรมองค์การระหว่างประเทศ, 2551) เป็นไปตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนข้างต้น

ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ได้กำหนดเรื่องการส่งตัวผู้ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายไว้ในมาตรา 55 “การส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งตัวกลับโดยพาหนะใดหรือช่องทางใดก็ได้ตามแต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาเห็นสมควรค่าใช้จ่ายในการส่งคนต่างด้าวกลับดังกล่าวนี้ ให้เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะที่นำเข้ามานั้นเป็นผู้เสีย ในกรณีที่ไม่มีปรากฏตัวเจ้าของพาหนะ หรือผู้ควบคุมพาหนะ ให้ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 63 หรือ มาตรา 64 เป็นผู้เสียให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเรียกค่าใช้จ่ายในการส่งคนต่างด้าวกลับจากผู้กระทำความผิดคนใดคนหนึ่งโดยสิ้นเชิงหรือร่วมกันตามแต่จะเลือก แต่ถ้าคนต่างด้าวด้วยนั้นจะขอกลับโดยพาหนะอื่น หรือทางอื่นโดยยอมเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตก็ได้”

เห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวนี้ เป็นการกำหนดวิธีการส่งกลับแบบกว้าง ๆ แต่ไม่ได้ระบุให้การปฏิบัติต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน ดังนั้นในทางปฏิบัติอาจดำเนินการไปอย่างไม่เป็นธรรมแก่เหยื่อ อีกทั้งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ไม่ได้กำหนดกรอบเวลาในการส่งกลับไว้เป็นสำคัญอาจจะส่งผลให้เหยื่อต้องถูกควบคุมตัวไว้เป็นเวลานานกว่าจะส่งกลับประเทศ ดังนั้น หากประเทศไทยได้ให้สัตยาบันพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 คงจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายต่อไป

บทสรุป

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่ได้ให้สัตยาบันพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 แต่หากในอนาคตได้มีการให้สัตยาบันพิธีสารฯ ดังกล่าวจะส่งผลต่อกฎหมายภายใน ดังนี้ ปัญหาการกำหนดค่านิยาม “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” เนื่องจากกฎหมายของประเทศไทยนั้นไม่ได้มีการให้ค่านิยามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานแต่อย่าง

ได้ส่งผลให้ ไม่สามารถลงโทษบุคคลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 312 สำหรับการกระทำในการลักลอบขนย้ายคนเข้าไปในประเทศอันมีลักษณะเป็นไปตามพิธีสารฯ ได้อีกทั้งปัญหาการกำหนดความผิดกรณีฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ความผิดตามพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 ข้อ 6 (ก) ที่กำหนดให้ “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” เป็นความผิดอาญา และการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นความผิดตามพิธีสารฯ นั้นต้องมีลักษณะเป็นการจัดให้มีการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของบุคคลซึ่งมิใช่คนชาติ หรือผู้มีถิ่นพำนักถาวร และยังรวมถึงการข้ามแดนโดยไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่จำเป็นสำหรับการเข้าไปในอีกรัฐหนึ่งโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 63 เป็นมาตรการต่อต้านการลักลอบเข้าเมืองเท่านั้น บทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดความผิดในการลักลอบขนคนออกนอกประเทศโดยมิชอบด้วยกฎหมายให้เป็นความผิดด้วย จึงส่งผลกระทบต่อให้ไม่สามารถเอาผิดแก่ผู้กระทำความผิดดังกล่าว ประการสุดท้ายปัญหาเกี่ยวกับการส่งกลับผู้โยกย้ายถิ่นฐานที่ปรากฏในพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 ข้อ 18 กำหนดหลักการที่มุ่งเน้นการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม และให้ดำเนินการส่งกลับโดยปราศจากความล่าช้า ในขณะที่กฎหมายของประเทศไทยพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 55 เป็นการกำหนดวิธีการส่งกลับแบบกว้าง ๆ แต่ไม่ได้ระบุถึงการส่งกลับนั้นจะต้องปฏิบัติต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน และพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ก็ไม่ได้กำหนดกรอบเวลาในการส่งกลับผู้โยกย้ายปัญหาดังกล่าวจึงส่งผลกระทบต่อผู้โยกย้ายที่อาจไม่ได้รับความเป็นหรือถูกควบคุมตัวไว้เป็นเวลานานกว่าจะส่งกลับประเทศ

จากการศึกษาการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงมีแนวทางเพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ประเด็นปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบกตามพิธีสารฯ เพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน

ทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลัก ๆ ได้แก่ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 และประมวลกฎหมายอาญานั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

(1) ควรกำหนดคำนิยาม “การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน” ไว้ในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 4 วรรคท้าย ดังนี้

“การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน หมายถึง การจัดให้มีการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของคนที่ต่างด้าวเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางการเงิน หรือผลประโยชน์ทางวัตถุอื่นจากการนั้น ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม”

(2) เพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 63 โดยเพิ่มการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน ในวรรคท้ายเพื่อให้เป็นความผิดอาญา ดังนี้ “มาตรา 63 ผู้ใดนำหรือพาคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรหรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการอุปการะหรือช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกแก่คนต่างด้าวให้เข้ามาในราชอาณาจักร โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

เจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 23 และภายในพาหนะนั้นมีคนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะนั้นได้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่สามารถรู้ได้ว่าภายในพาหนะนั้นมีคนต่างด้าว ดังกล่าวอยู่แม้ว่าได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งให้หมายรวมถึงการลักลอบขน ผู้โยกย้ายถิ่นฐานด้วย

(3) เพิ่มเติมพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 55 วรรคท้าย ดังนี้

มาตรา 55 การส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่จะส่งตัวกลับโดยพาหนะใดหรือช่องทางใดก็ได้แต่พนักงานเจ้าหน้าที่จะพิจารณาเห็นสมควร

ค่าใช้จ่ายในการส่งคนต่างด้าวกลับดั่งนี้ ให้เจ้าของพาหนะที่นำเข้ามาขึ้นเป็นผู้เสียในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของพาหนะหรือผู้ควบคุมพาหนะ ให้ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 63 หรือ มาตรา 64 เป็นผู้เสียโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเรียกค่าใช้จ่ายในการส่งคนต่างด้าวกลับจากผู้กระทำความผิดคนใดคนหนึ่งโดยสิ้นเชิงหรือร่วมกันตามแต่จะเลือก แต่ถ้าคนต่างด้าวนั้นจะขอกลับโดยพาหนะอื่นหรือทางอื่นโดยยอมเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตก็ได้

การส่งคนต่างด้าวจากการกระทำผิดฐานลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานให้ดำเนินการอย่างโดยปราศจากความล่าช้า โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและศักดิ์ศรีของบุคคลนั้น ๆ”

เอกสารอ้างอิง

- กมลินทร์ พินิจภูวดล และคณะ. (2559). *รายวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง การเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายของไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- กรมองค์การระหว่างประเทศ. (2551). *ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน*. กรุงเทพฯ : กระทรวงการต่างประเทศ.
- ณัชพล จิตศิริตัน. (2563). แนวทางในการป้องกันอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 : ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายคนเข้าเมืองของประเทศสหรัฐอเมริกา. *วารสารกระบวนการยุติธรรม*, 13(1), 123-139.
- ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ. (2563). *ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับอ้างอิง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ. (2562). *กฎหมายอาญา ภาคความผิดและลหุโทษ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- ธนวรรณ เตชะวิจิตร. (2552). *พันธกรณีของประเทศไทยในกรณีที่เขาเป็นภาคีสถิตเพื่อการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบก ทางทะเล และทางอากาศ ค.ศ. 2000 เพิ่มเติมอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งขึ้นในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000*. หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

- ประธาน วัฒนวาณิชย์. (2548). รายงานสรุปผลการวิจัย เรื่อง การใช้ถ้อยคำใน
อนุสัญญาฯ สหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งใน
ลักษณะองค์กรและพิธีสารฯ แนบท้าย. กรุงเทพฯ : สถาบันกฎหมาย
อาญา สำนักงานอัยการสูงสุด.
- ประสิทธิ์ เอกบุตร. (2551). กฎหมายระหว่างประเทศ เล่ม 1 สนธิสัญญา, พิมพ์
ครั้งที่ 4 .กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- พิชัย นิลทองคำ. (2555). พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522. กรุงเทพฯ :
อศตยา มิเถินเนียม.
- สำนักงานอัยการสูงสุดแห่งรัฐบาลออสเตรเลีย. (2561). แนวปฏิบัติว่าด้วยการ
กำหนดให้การลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานเป็นอาชญากรรม. (27 มีนาคม
2564) สืบค้นจาก [https://www.baliprocess.net/UserFiles/
baliprocess/File/Final_Bali% 20Policy%20Guide%20
on%20
Criminalizing%20 Migrant%20Smuggling_Thai.pdf](https://www.baliprocess.net/UserFiles/baliprocess/File/Final_Bali%20Policy%20Guide%20on%20Criminalizing%20Migrant%20Smuggling_Thai.pdf).
- อัครพันธ์ สัปพันธ์. (2542). กระบวนการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กร
อาชญากรรม. หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.

8

การพัฒนาและทดสอบแบบประเมินความรอบรู้ ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคกลุ่มบุคลากร สาธารณสุข

A Development and Testing of Health Literacy on
Disease Prevention and Control Assessment form
for Public Health Officers

ขวัญเมือง แก้วดำเกิง และ จำเนียร ชุณหโสภาค

Kwanmuang Kaeodumkoeng and Jumnian Junhasobhaga

การพัฒนาและทดสอบแบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพในการ ป้องกันควบคุมโรคกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข

A Development and Testing of Health Literacy on Disease
Prevention and Control Assessment form for Public Health Officers

ขวัญเมือง แก้วดำเกิง¹ และ จำเนียร ชุนทโสภาค²

Kwanmuang Kaeodumkoeng and Jumnian Junhasobhaga

¹คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จังหวัดกรุงเทพฯ 10400 ประเทศไทย
Faculty of Public Health, Mahidol University, Bangkok 10400,
Thailand e-mail : kmkaeo@gmail.com

²บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง จังหวัดกรุงเทพฯ 10240 ประเทศไทย
Graduate school, Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240,
Thailand e-mail : nian_10@hotmail.com

Received : May 11, 2021 Revised : June 21, 2021 Accepted : June 24, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและทดสอบแบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคของ
กลุ่มบุคลากรสาธารณสุข การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่หนึ่ง ประกอบ
ด้วย (1) กำหนดกรอบแนวคิด (2) ทบทวนและกำหนดองค์ประกอบ (3) จัดทำ
โครงสร้างของเครื่องมือ (4) เลือกสเกลการวัดและกำหนดวิธีการวัด (5) ตรวจสอบ
คุณภาพด้านความตรง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ใช้วิธีการ
คัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
ระยะที่สอง ประกอบด้วย (1) ทดสอบการใช้งาน (2) ตรวจสอบคุณภาพด้าน
ความเที่ยง (3) วิเคราะห์และจำแนกผลตามระดับ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มบุคลากร
สาธารณสุข รวมจำนวน 98 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมิน
ความรู้ด้านสุขภาพ และแบบสอบถามความคิดเห็น ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูล
เชิงปริมาณโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ความเที่ยง ด้วย
วิธีหาค่า Cronbach's alpha ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข (ชุดปรับปรุงใหม่) มีจำนวน 20 ข้อ พัฒนาจากทบทวนวรรณกรรม การพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีคุณภาพด้านความตรง การทดสอบในกลุ่มผู้ใช้งาน มุ่งองค์ประกอบของทักษะ 5 ด้าน กำหนดสเกลการวัด 5 ตัวเลือก ได้แก่ ไม่เคยทำ ยากมาก ยาก ง่าย และง่ายมาก มีคะแนน 0-4 การทดสอบในกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข ใช้วิธีประเมินด้วยตนเอง ใช้เวลา 10-15 นาที วิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยรวมเท่ากับ .917 ด้านทักษะการเข้าถึง เท่ากับ .694 ด้านทักษะการเข้าใจ เท่ากับ .705 ด้านทักษะการไต่ถาม เท่ากับ .797 ด้านทักษะการตัดสินใจ เท่ากับ .842 และด้านทักษะการนำไปใช้ เท่ากับ .852 ส่วนการวิเคราะห์และจำแนกผลตามระดับใช้วิธีกำหนดจุดตัด (cut point) พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอการจำแนกเป็น 4 ระดับ ตามแบบที่ 3 ได้แก่ (1) ไม่เพียงพอ (inadequate) คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60 (2) มีปัญหา (problematic) ช่วงคะแนนร้อยละ 60 ถึงร้อยละ 74.9 (3) พอเพียง (sufficient) ช่วงคะแนนร้อยละ 75 ถึงร้อยละ 89.9 และ (4) ดีเยี่ยม (excellent) มีคะแนนมากกว่าร้อยละ 90 ผลจากการศึกษา แสดงแนวทางการพัฒนาแบบประเมินและการกำหนดจุดตัดซึ่งเป็นแนวทางเบื้องต้นที่ให้สารสนเทศสำหรับเติมเต็มช่องว่างการพัฒนาในแต่ละประเด็นเพื่อเพิ่มทักษะแต่ละด้าน

คำสำคัญ : แบบประเมิน; ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรค; บุคลากรสาธารณสุข

Abstract

This action research aims to develop and to test the health literacy on disease prevention and control assessment of the public health officers. The research was divided into 2 phases: phase 1; including (1) establishing the conceptual framework (2) reviewing the literature and specifying the skills (3) manipulating the structure of the research tool (4) selecting the measuring scale (5) conducting the content validity test. The samples used in this phase were 5

executive experts, purposely selected according to the criteria. The data received from the questionnaire completed by the experts were analyzed. Phase 2; including (1) the trying-out (2) the reliability test (3) the analysis and the classification of health literacy level. The samples used in phase 2 were 98 public health officers, and 5 facilitators. The research tool comprised of a HL questionnaire, a questionnaire of experts' opinion. The quantitative data were analyzed by using descriptive statistics; frequency, percentage, and mean; Cronbach's alpha; and qualitative data were analyzed by using content analysis.

The result revealed that the edited edition of the instrument (the new version) was generated based on the empirical references, and the expert reviews with the internal consistency=.81. In the stage of trying out. The assessment form was a 20-item questionnaire containing five skills with 5-point scale, 0-4 score: including never, very difficult, difficult, easy, and very easy with the overall reliability =.917, accessibility=.694, understanding=.705, questioning=.797, decision-making =.842, and applying=.852; the test required 10-15 min for self-administering. The cut point was generated based on the result into four groups, following type 3: including 1-inadequate (lower 60%), 2-problematic (60-74.9%), 3-sufficient (75-89.9%), and 4-excellent (upper 90%). These findings showed the development of assessment form and an initial category of the cut point which presented information to fill the gap of each item to improve the skills.

Keywords : Assessment Form; Health Literacy on Disease Prevention and Control; Public Health officers

บทนำ

แนวโน้มของสถานการณ์ปัญหาสุขภาพของประชากรโลกและคนไทย แสดงให้เห็นว่าการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและโรคที่สามารถป้องกันได้ด้วยการปฏิบัติตัว ที่ถูกต้องมีเพิ่มมากขึ้นและรุนแรงขึ้น เมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาดังกล่าว พบว่า มีความเกี่ยวข้องกับพหุปัจจัย (multiple factors) และปัจจัยสาเหตุสำคัญ ที่เป็นประเด็นกล่าวถึงในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา คือ health literacy : HL หรือความรู้ด้านสุขภาพ ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับศักยภาพของบุคคล องค์การอนามัยโลก (WHO, 2009) กำหนดนิยามไว้ว่า คือ “ทักษะต่างๆ ทาง การรับรู้และทางสังคม ซึ่งเป็นตัวกำหนดแรงจูงใจและความสามารถของปัจเจกบุคคล ในการที่จะเข้าถึง เข้าใจ และใช้ข้อมูลในวิธีการต่างๆ เพื่อส่งเสริมและบำรุงรักษา สุขภาพของตนเองให้ดีอยู่เสมอ” ความรู้ด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ สุขภาพที่สำคัญ (Levin-Zamir, 2012; Pleasant, 2012) การเพิ่มความรู้ ด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ (Sharif & Blank, 2010; Chang, 2011) ได้แก่ พฤติกรรมการใช้บริการสุขภาพ การใช้ข้อมูล การเข้ารับบริการ สุขภาพ การดูแลโรคภัยไข้เจ็บด้วยตนเองและการป้องกันโรค

นโยบายการยกระดับความรู้ด้านสุขภาพ 4 ด้านของกระทรวง สาธารณสุข ประกอบด้วย การส่งเสริมสุขภาพของตนเอง การป้องกันโรคด้วย ตนเอง การคัดกรองและเลือกรับผลิตภัณฑ์สุขภาพ และการจัดบริการสุขภาพ (กรมควบคุมโรค, 2563ก) โดยจำเป็นจะต้องพัฒนาเครื่องมือการประเมินความ รوبرู้ด้านสุขภาพในกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข เพื่อใช้ในการสร้างเสริมศักยภาพ บุคลากรให้มีความพร้อมในการสร้างเสริมความรู้ให้ประชาชนมีความสามารถ ในการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องและพึงพาตนเองได้

เครื่องมือประเมินความรู้ด้านสุขภาพในกลุ่มที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีการ พัฒนาขึ้นใช้อย่างหลากหลายตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน ซึ่งต้องมีการกำหนด กรอบแนวคิด เลือกรูปแบบที่เหมาะสม แบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพอาจ ใช้วัดเฉพาะระดับหรือหลายระดับ ได้แก่ การอ่านคำศัพท์ การจดจำ ความเข้าใจ จากการอ่าน การเข้าถึงข้อมูล เป็นต้น (Osborn et al., 2007; Gibbs, 2012) การสื่อสาร การถาม เป็นต้น (Ishikawa et al., 2008a; Quemelo et al., 2017)

การวิเคราะห์ การตัดสินใจ การจัดการเงื่อนไข เป็นต้น (Sorensen et al., 2012; Pelikan et al., 2014; Quemelo et al., 2017) โดยการพัฒนาแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับประชาชนไทยกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป มีการพัฒนาขึ้นตามนิยามและกรอบแนวคิดที่หลากหลาย (กองสุक्षศึกษา, 2561; กรมอนามัย, สวรส. และ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2561; กรมควบคุมโรค, 2563ข)

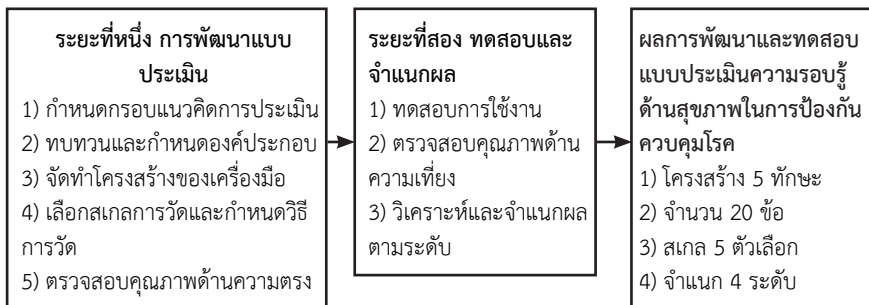
การศึกษานี้ คณะผู้วิจัยมุ่งเน้นพัฒนาแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคของกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข เพื่อใช้ในกระบวนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในกลุ่มบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในการป้องกันควบคุมโรค

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคของกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข
2. เพื่อทดสอบและจำแนกผลการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคของกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นำเสนอในรูปแบบขั้นตอนการวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ ตามรูปภาพ ดังนี้

รูปภาพที่ 1 ขั้นตอนการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษารั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่

ระยะที่หนึ่ง พัฒนาแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพฯ ดำเนินการระหว่าง เดือน มกราคมถึง กุมภาพันธ์ 2563 มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) กำหนดกรอบแนวคิด (2) ทบทวนและกำหนดองค์ประกอบ (3) จัดทำโครงสร้างของเครื่องมือ (4) เลือกสเกลการวัดและกำหนดวิธีการวัด และ (5) ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสุขภาพ การสาธารณสุข สุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ การสื่อสาร รวมจำนวน 5 ท่าน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ (1) มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี (2) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาที่เกี่ยวข้อง และ (3) มีความรู้พื้นฐานเรื่องหลักการความรอบรู้ด้านสุขภาพ

เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อแบบประเมินฯ ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งหนังสือเชิญและแบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทางอีเมลและการสัมภาษณ์เพิ่มเติม

ระยะที่สอง ทดสอบและจำแนกผลการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพฯ ดำเนินการระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึง พฤศจิกายน 2563 มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ทดสอบการใช้งาน (2) ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (3) วิเคราะห์และจำแนกผลตามระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสังกัดกรมควบคุมโรค ตามบัญชีรายชื่อบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการอบรมเรื่องการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรค (กรมควบคุมโรค, 2563ก; 2563ข) รวมจำนวน 98 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ (1) ปฏิบัติงานในหน่วยงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน (2) เข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้เรื่องหลักการของความรอบรู้ด้านสุขภาพ และ (3) สมัครใจให้ข้อมูล กลุ่มที่สองผู้ทรงคุณวุฒิที่คัดเลือกและเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่หนึ่ง

เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) กลุ่มบุคคลากรสาธารณสุข ใช้แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคที่พัฒนาขึ้น (โครงสร้างตามตารางที่ 1) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประสานงานกับหน่วยงาน และกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์การวิจัย แจกแบบประเมิน และตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล (2) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจำแนกผลตามระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ได้แก่ จำแนกประเภทข้อมูล และสรุปความ

จริยธรรมการวิจัย งานวิจัยนี้ได้รับการกั่นกรองและตรวจรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาการทำวิจัยในมนุษย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล หมายเลขรับรองที่ MUPH 2020-080

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา สรุปได้ ดังนี้

1. การพัฒนาแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) กำหนดกรอบแนวคิด (2) ทบทวนและกำหนดองค์ประกอบ (3) จัดทำโครงสร้างของเครื่องมือ (4) เลือกสเกลการวัดและกำหนดวิธีการวัด และ (5) ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดการพัฒนาแบบประเมินจำเป็นต้องอาศัยหลักการของความรอบรู้ด้านสุขภาพที่เน้นความสำคัญของข้อมูลข่าวสารหรือความรู้ด้านสุขภาพที่เข้าใจง่ายในการนำมาใช้กำหนดแนวทางปฏิบัติตัวหรือมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้อง พฤติกรรมสุขภาพเป้าหมายจึงถูกกำหนดไว้ในกรอบแนวคิด เพื่อให้การกำหนดประเด็นการประเมินและการพัฒนามีความชัดเจนจากสารสนเทศของการประเมิน คณะผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบสำคัญที่เป็นที่ยอมรับและมีการนำ

มาใช้มากที่สุดในการกำหนดกรอบแนวคิดการพัฒนา ได้แก่ การเข้าถึง (access) การเข้าใจ (understand) การตัดสินใจ (make decision) และการนำไปใช้ (apply) ตามกรอบการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนในกลุ่มประเทศยุโรป (The European Health Literacy Survey : HLS-EU) (Sorensen et al., 2012; Pelikan et al., 2014) โดยปัจจุบันมีการนำองค์ประกอบเหล่านี้มาใช้อย่างกว้างขวาง ทั้งกลุ่มประเทศเอเชีย และประเทศอื่น ๆ รวมทั้งประเทศไทย เช่น การสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (กรมอนามัย, สวรส. และมหาวิทยาลัยมหิดล, 2561) เป็นต้น

ดังนั้น กรอบแนวคิดการพัฒนาแบบประเมิน คณะผู้วิจัยจึงได้เลือกกำหนดนิยามความรอบรู้ด้านสุขภาพตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก โดยพิจารณา กำหนดทักษะที่จำเป็นต่อพฤติกรรมสุขภาพเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา และสังเกตเห็นความจำเป็นในการเพิ่มองค์ประกอบด้านทักษะการไต่ถาม (questioning) ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทสังคมไทย เนื่องจากถือเป็นจุดอ่อนสำคัญของการสร้างการเรียนรู้ที่ดีให้ประชาชนทุกกลุ่มวัย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2559) การศึกษาครั้งนี้ จึงกำหนดนิยามความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) ว่าเป็น “ความสามารถของบุคคลที่พัฒนาจนกลายเป็นทักษะ ซึ่งแต่ละสังคมกำหนดว่าบุคคลจำเป็นต้องมี เพื่อการเข้าถึง สร้างความเข้าใจ รู้จักใช้คำถาม ทำให้สามารถตัดสินใจ และนำข้อมูลแนวทางปฏิบัติไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และต่อเนื่อง ก่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพของตนเองและสุขภาพของคนในสังคม”

ขั้นตอนที่ 2 ทบทวนและกำหนดองค์ประกอบ

คณะผู้วิจัยทำการสังเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของความรอบรู้ด้านสุขภาพพบว่า องค์ประกอบสำคัญที่เป็นที่ยอมรับและมีการนำมาใช้ในการกำหนดกรอบการพัฒนาและการประเมิน ประกอบด้วย ทักษะการเข้าถึง (access) ทักษะการสร้าง ความเข้าใจ (understand) ทักษะการไต่ถาม/ซักถาม (questioning) ทักษะการตัดสินใจ (make decision) และทักษะการนำไปใช้ (apply) (Tsai & Kuo, 2011; Sorensen et al., 2012; Pelikan et al., 2014; กองสุศึกษา, 2561; กรมอนามัย, สวรส. และมหาวิทยาลัยมหิดล, 2561; กรมควบคุมโรค, 2563ข;

ขวัญเมือง แก้วดำเกิง, 2562; 2564) โดยการฝึกทักษะเหล่านี้ตามลำดับจะส่งผลต่อการสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติตัวด้านสุขภาพบนพื้นฐานของความรู้ (knowledge) ที่ถูกต้อง เป็นจริง และเชื่อถือได้ สำหรับใช้กำหนดการคิดตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม และมีการปฏิบัติตัวอย่างต่อเนื่องเป็นอุปนิสัยจนนำไปสู่การมีสุขภาพที่ดี ตามโมเดล K-shape ดังรูปภาพที่ 2

รูปภาพที่ 2 K-shape 5 ทักษะเพิ่มความรอบรู้ด้านสุขภาพ

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำโครงสร้างของเครื่องมือ

กำหนดโครงสร้างของแบบประเมินตามนิยามความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรค ระบุองค์ประกอบย่อยที่สะท้อนการพัฒนาและสามารถวัดได้ โดยพิจารณาใช้ภาษาที่สื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวัด เลือกใช้ภาษาเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ใช้ข้อความสั้นและกระชับ หลีกเลี่ยงการใช้ข้อความเชิงซ้อน/ปฏิเสธซ้อนปฏิเสธหรือยากต่อการแปลความ

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาบททวนโครงสร้างของแบบประเมินตามกรอบการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนในกลุ่มประเทศยุโรป (The European Health Literacy Survey : HLS-EU) (Sorensen et al., 2012; Pelikan et al., 2014) การสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (กรมอนามัย, สวรส. และ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2561) และการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคและภัยสุขภาพของประชาชน (กรมควบคุมโรค, 2563ข)

ทำการยกร่างแบบประเมิน ชุดที่ 1 มีโครงสร้าง ประกอบด้วย ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลคุณลักษณะ ได้แก่ ประเภทหน่วยงาน ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (ปี) เพศ อายุ การศึกษา โรคประจำตัว ช่องทางการเข้าถึงข้อมูล จำนวน 8 ข้อ ส่วนที่สอง ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรค จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย (1) ทักษะการเข้าถึง จำนวน 8 ข้อ (2) ทักษะการเข้าใจ จำนวน 8 ข้อ (3) ทักษะการไต่ถาม จำนวน 8 ข้อ (4) ทักษะการตัดสินใจ จำนวน 8 ข้อ (5) ทักษะการนำไปใช้ (apply) จำนวน 8 ข้อ และส่วนที่สาม พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรค ได้แก่ (1) ป้องกันโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และไวรัสตับอักเสบ (2) ป้องกันโรคไข้เลือดออก (3) ป้องกันวัณโรค (4) ป้องกันโรคติดต่อทั่วไป (5) ป้องกันโรคจากการทำงาน (6) ป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนน (7) ลดอาหารหวาน มัน เค็ม (8) ออกกำลังกาย (9) จัดการความเครียด (10) อ่านฉลากโภชนาการ เมื่อเลือกซื้อสินค้า (11) ไม่สูบบุหรี่ (12) ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ รวมจำนวน 12 ข้อ ลักษณะสำคัญของแบบประเมินที่ยกร่างขึ้นนี้ คือ การกำหนดองค์ประกอบย่อยของแต่ละทักษะเพื่อนิยามขอบเขตของการวัดและออกแบบเครื่องมือประเมิน ทำให้มองเห็นช่องว่างหรือช่วงห่างของระดับความสามารถที่จะต้องพัฒนาเพิ่มขึ้นในแต่ละทักษะ (รายละเอียดองค์ประกอบย่อยของแต่ละทักษะ นำเสนอไว้ในตารางที่ 3)

ขั้นตอนที่ 4 เลือกสเกลการวัดและกำหนดวิธีการวัด

การทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า วิธีการวัดและประเมินทักษะที่เป็นมาตรฐาน มี 3 ลักษณะ ได้แก่ (1) การกำหนดโจทย์สถานการณ์จำลองโดยวัดจากการแสดงความสามารถในการเลือกคำตอบที่เหมาะสม (2) เขียนอธิบายวิธีการที่ปฏิบัติโดยใช้คำถามปลายเปิด นำข้อมูลคำตอบมาวิเคราะห์หาคำสำคัญ (key words) เพื่อกำหนดเป็นคะแนนตามลำดับความสามารถ (3) กำหนดประเด็นความสามารถที่ต้องการและประเมินระดับความสามารถของตนเอง (self-administered) โดยใช้มาตรวัดหรือสเกลการวัดระดับแบบ 4 - 5 point Likert scale ตามลำดับความยาก-ง่าย (Tsai & Kuo, 2011; Sorensen et al., 2012; Pelikan et al., 2014; HLS-EU Consortium, 2015; กรมอนามัย, สวรส. และ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2561; กรมควบคุมโรค, 2563ข) โดยรายงานการประเมิน

ความรอบรู้ด้านสุขภาพในกลุ่มผู้ใหญ่ มีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินทักษะตามลักษณะที่ 3 ดังนั้น การพัฒนาแบบประเมินในครั้งนี้ จึงกำหนดมาตรวัดหรือสเกลการวัดระดับตามลำดับความยาก-ง่าย ได้แก่ ทำได้ยากมาก, ทำได้ยาก, ทำได้ง่าย และทำได้ง่ายมาก มีคะแนน 1 - 4 คะแนน และเพิ่มตัวเลือก ไม่เคยทำ มีคะแนน 0 คะแนน (HLS-EU Consortium, 2015; กรมอนามัย, สวรส. และมหาวิทยาลัยมหิดล, 2561) เพื่อจัดทำโครงสร้างของเครื่องมือและยกร่างแบบประเมินต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสุขภาพ สาธารณสุข สุขศึกษา และพฤติกรรมสุขภาพ การสื่อสาร และความรอบรู้ด้านสุขภาพ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของเครื่องมือทั้งชุด ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือตามแบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยพิจารณาความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายข้อ พบว่า การแสดงความคิดเห็นมีความสอดคล้องตามนิยามและวัตถุประสงค์ของการใช้ในกลุ่มเป้าหมาย มีค่า IOC เท่ากับ 0.81 โดยผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาปรับประเด็นการประเมินตามองค์ประกอบและขั้นตอนการพัฒนา รวมทั้งมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงข้อความให้สั้นและกระชับ และกำหนดพฤติกรรมย่อยให้ครอบคลุมงานป้องกันควบคุมโรค

2. การทดสอบและจำแนกผลการประเมินความรู้ด้านสุขภาพฯ ในบุคลากรสาธารณสุข

การทดสอบและจำแนกผลการประเมิน มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ทดสอบการใช้งาน (2) ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (3) วิเคราะห์และจำแนกผลตามระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทดสอบการใช้งาน

นำร่างเครื่องมือประเมินทดสอบการใช้จริงกับกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข โดยมีการบันทึกเวลาเพื่อคำนวณค่าเฉลี่ยเวลาที่ใช้ รวมทั้งการสอบถามเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหา การใช้ภาษา ความเข้าใจข้อความ/ประเด็นที่ทำให้เกิดความสับสน

รายชื่อ การปรับลด/เพิ่มจำนวนข้อคำถาม การเรียงลำดับข้อให้ง่ายต่อการให้ข้อมูล และข้อเสนอแนะ มีการทดสอบการใช้ จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ทดสอบในกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข กรมควบคุมโรค ร้างแบบประเมิน ชุดที่ 1 มีโครงสร้าง ประกอบด้วย ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลคุณลักษณะ จำนวน 8 ข้อ ส่วนที่สอง ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรค จำนวน 40 ข้อ และส่วนที่สาม พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรค จำนวน 12 ข้อ ใช้วิธีการประเมินตนเอง (self-assessment) จำนวน 58 คน ใช้ระยะเวลาระหว่าง 15-22 นาที

ครั้งที่ 2 ทดสอบในกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข กรมควบคุมโรค ร้างแบบประเมิน ชุดที่ 2 มีโครงสร้าง ประกอบด้วย ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลคุณลักษณะ จำนวน 8 ข้อ ส่วนที่สอง ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรค จำนวน 22 ข้อ และส่วนที่สาม พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรค จำนวน 12 ข้อ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ (face to face interview) จำนวน 40 คน ใช้ระยะเวลาระหว่าง 10-15 นาที และมีการตรวจสอบความตรงตามสภาพการณ์จริง ด้วยการสอบถามย้อนกลับทันทีเมื่อประเมินตนเอง ข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้ใช้ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงสร้างแบบประเมิน

โครงสร้าง	ปรับร่างแบบประเมินเป็นชุดที่ 2	ร่างแบบประเมินปรับปรุงใหม่
ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลคุณลักษณะ	- ตัวแปร เพศ เพิ่มตัวเลือก เพศทางเลือก	- ไม่เปลี่ยนแปลง
ส่วนที่สอง ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรค	- ลดจำนวนคำหรือข้อความให้สั้น และกระชับให้ง่ายต่อการประเมินตนเอง	- ลดข้อคำถามที่ประเด็นซ้ำ ได้แก่ AC3 และ QU5
ส่วนที่สาม พฤติกรรมการป้องกันควบคุมโรค	- เพิ่มประเด็นพฤติกรรมย่อยให้ ครอบคลุมงานป้องกันควบคุมโรค	- ปรับพฤติกรรมสูบบุหรี่ เป็น ไม่สูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์ เป็น ไม่ดื่มแอลกอฮอล์

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง

การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงของแบบประเมิน พบว่า ได้นำข้อมูลจากการทดสอบการใช้งานในกลุ่มเป้าหมาย นำมาบันทึกเข้าโปรแกรมสำเร็จรูป ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล และสิ่งประมวลผลทั้งรายองค์ประกอบย่อย และภาพรวม พิจารณาผลลัพธ์ (output) จากค่า Cronbach's alpha ที่ปรากฏ หากมีค่ามากกว่า .70 ถือว่าเครื่องมือมีคุณภาพยอมรับได้ และพิจารณาค่า Cronbach's alpha if item deleted ซึ่งแสดงค่าความเที่ยงเมื่อไม่มีข้อดังกล่าวหรือตัดออกแล้ว

การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงจากการทดสอบการใช้ มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ร่างแบบประเมิน ชุดที่ 1 ส่วนความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรค มีจำนวน 40 ข้อ ค่าความเที่ยงของทักษะ 5 ด้าน และแบบประเมินภาพรวม มีดังนี้ (1) ด้านทักษะการเข้าถึง จำนวน 8 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .834 (2) ด้านทักษะการเข้าใจ จำนวน 8 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .841 (3) ด้านทักษะการได้ถาม จำนวน 8 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .902 (4) ด้านทักษะการตัดสินใจ จำนวน 8 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .873 (5) ด้านทักษะการนำไปใช้ (apply) จำนวน 8 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .881 และผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงรวม 5 ด้าน จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .942

ร่างแบบประเมิน ชุดที่ 2 ส่วนความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรค มีจำนวน 22 ข้อ ค่าความเที่ยงของทักษะ 5 ด้าน และแบบประเมินภาพรวม และตรวจสอบความตรงตามสภาพการณ์จริง ด้วยการสอบถามย้อนกลับทันทีเมื่อประเมินตนเองแล้ว มีดังนี้ (1) ด้านทักษะการเข้าถึง (AC1-AC5) จำนวน 5 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .688 (2) ด้านทักษะการเข้าใจ (UN1-UN4) จำนวน 4 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .705 (3) ด้านทักษะการได้ถาม (QU1-QU5) จำนวน 5 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .803 (4) ด้านทักษะการตัดสินใจ (DM1-DM4) จำนวน 4 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .842 (5) ด้านทักษะการนำไปใช้ (AP1-AP4) จำนวน 4 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .852 และผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง รวม 5 ด้าน จำนวน 22 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .914

ผลการตรวจสอบความตรงตามสภาพการณ์จริง ด้วยการประเมินสะท้อนระดับที่เป็นจริง โดยให้บุคคลผู้สัมภาษณ์หรือเพื่อร่วมงานตรวจสอบข้อมูลกลับภายหลังจากการทำการประเมินทันที พบว่า ค่าความสอดคล้องตามความเป็นจริง รายข้อ มีค่าระหว่างร้อยละ 80.00- 100 และค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ทักษะ คิดเป็นร้อยละ 90.10

การคัดเลือกข้อรายการ (item) จากร่างแบบประเมินชุด 1 และมาเป็นร่างแบบประเมินชุดที่ 2 มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่ (1) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's coefficient alpha) ค่าที่มากกว่า .70 (2) ค่า corrected item-total correlation ของแต่ละข้อรายการ มีค่ามากกว่า .30 และ (3) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของข้อรายการ โดยรวมมีค่าสูงที่สุด เมื่อไม่รวมข้อรายการที่พิจารณาอยู่ (alpha if item deleted) หรือตัดข้อดังกล่าว

ผลการพิจารณาตามเกณฑ์ ได้ปรับลดข้อรายการที่มีประเด็นซ้ำ ได้แก่ ทักษะการเข้าถึง (access) ข้อ AC3 และทักษะการไต่ถาม (questioning) ข้อ QU5 คงเหลือข้อรายการแต่ละทักษะละ 4 ข้อ รวม 5 ทักษะ จำนวน 20 ข้อในแบบประเมินชุดปรับปรุงใหม่ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลลัพธ์ของการประมวลค่าความเที่ยงของแบบประเมินร่างแบบประเมินชุดที่ 2 ร่างแบบประเมินชุดปรับปรุงใหม่

item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Vari-ance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
AC1	63.85	71.618	.430	.913
AC2	63.98	71.769	.392	.913
AC3	63.73	74.512	.122	.918
AC4	64.13	71.292	.426	.913
AC5	64.28	68.410	.649	.908
UN1	63.83	68.866	.620	.909
UN2	63.95	68.356	.684	.908
UN3	64.38	72.753	.314	.915
UN4	64.00	71.795	.369	.914
QU1	64.10	67.836	.596	.909

item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Vari-ance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
AC1	57.58	64.507	.413	.916
AC2	57.70	64.779	.362	.917
x	x	x	x	x
AC3	57.85	63.977	.433	.915
AC4	58.00	61.077	.674	.910
UN1	57.55	61.997	.595	.912
UN2	57.68	61.302	.681	.910
UN3	58.10	65.323	.327	.917
UN4	57.73	64.820	.338	.917
QU1	57.83	60.712	.601	.912

ตารางที่ 2 ผลลัพธ์ของการประมวลค่าความเที่ยงของแบบประเมินร่างกายแบบประเมินชุดที่ 2 ร่างแบบประเมินชุดปรับปรุงใหม่

item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
QU2	64.43	67.584	.569	.910
QU3	64.05	67.638	.649	.908
QU4	64.38	68.343	.647	.908
QU5	64.25	69.885	.459	.913
DM1	64.05	68.151	.681	.908
DM2	64.08	67.866	.684	.907
DM3	64.00	70.103	.540	.911
DM4	64.13	65.651	.844	.904
AP1	63.90	68.810	.576	.910
AP2	64.10	69.169	.512	.911
AP3	64.05	69.946	.509	.911
AP4	64.03	68.487	.631	.909

ค่าความเที่ยง ทักษะรวม 5 ด้าน จำนวน 22 ข้อ เท่ากับ .914

item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
QU2	58.15	60.438	.576	.913
QU3	57.78	60.487	.658	.910
QU4	58.10	61.323	.640	.911
x	x	x	x	x
DM1	57.78	61.102	.679	.910
DM2	57.80	60.882	.676	.910
DM3	57.73	63.128	.518	.914
DM4	57.85	58.746	.841	.906
AP1	57.63	61.676	.577	.912
AP2	57.83	61.789	.535	.914
AP3	57.78	62.487	.537	.913
AP4	57.75	61.115	.659	.910

ค่าความเที่ยง ทักษะรวม 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ เท่ากับ .917

แบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข (ชุดปรับปรุงใหม่) ส่วนความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรค มีจำนวน 20 ข้อ ค่าความเที่ยงของทักษะ 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านทักษะการเข้าถึง จำนวน 4 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .664 (2) ด้านทักษะการเข้าใจ จำนวน 4 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .705 (3) ด้านทักษะการไต่ถาม จำนวน 4 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .797 (4) ด้านทักษะการตัดสินใจ จำนวน 4 ข้อ ค่าความเที่ยงเท่ากับ .842 (5) ด้านทักษะการนำไปใช้ จำนวน 4 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .852 และผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยง รวม 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .917 ดังตารางที่ 3

ทั้งนี้ ค่าความเที่ยงของแบบประเมินชุดใหม่ 20 ข้อ เพิ่มขึ้นจาก .914 มีค่าเป็น .917 เบื้องต้นมีการกำหนดน้ำหนัก (weighting) เท่ากันทุกด้าน จนกว่าจะมีการศึกษาเรื่องการให้น้ำหนักที่เหมาะสม ทั้งนี้ การปรับจำนวนข้อของแบบประเมินชุดที่ 1 ที่มีจำนวน 40 ข้อ ให้เหลือจำนวน 22 ข้อ ในชุดที่ 2 มีผลให้ค่า

ความเที่ยงลดลง โดยเฉพาะในด้านทักษะการเข้าถึง ซึ่งจะต้องมีการศึกษาและพัฒนาต่อไป

ตารางที่ 3 โครงสร้างแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคของกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข

ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ในการป้องกันควบคุม โรค (ทักษะ 5 ด้าน)	ประเด็นย่อย ตามโครงสร้าง ของแบบประเมิน	ค่าความเที่ยงและจำนวนคำถาม (ข้อ)		
		ร่างแบบ ชุดที่ 1 (n=58)	ร่างแบบ ชุดที่ 2 (n=40)	แบบชุดที่ ปรับปรุงแล้ว (HLQ20)
1. ทักษะการเข้าถึง	1.1 ค้นหา 1.2 กลั่นกรอง 1.3 ตรวจสอบ	.834 (8)	.688 (5)	.664 (4)
2. ทักษะการสร้าง ความเข้าใจ	2.1 วิธีการจดจำ 2.2 วิธีสร้างความเข้าใจ	.841 (8)	.705 (4)	.705 (4)
3. ทักษะโต้ถาม	3.1 วางแผนการใช้คำถาม 3.2 ตั้งคำถาม 3.3 ใช้คำถาม 3.4 ประเมินคำถาม	.902 (8)	.803 (5)	.797 (4)
4. ทักษะตัดสินใจ	4.1 ระบุประเด็นปัญหา 4.2 สร้างทางเลือก 4.3 ประเมินทางเลือก 4.4 แสดงจุดยืน	.873 (8)	.842 (4)	.842 (4)
5. ทักษะนำไปใช้	5.1 การเตือนตนเอง 5.2 การจัดการตนเอง	.881 (8)	.852 (4)	.852 (4)
จำนวนรวม (ข้อ)		.942 (40 ข้อ)	.914 (22 ข้อ)	.917 (20 ข้อ)

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์และจำแนกผลตามระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ
การวิเคราะห์และจำแนกผลการประเมินโดยใช้จุดตัด (cut point) ที่เหมาะสม
โดยจำแนกเป็น 4 ระดับหรือกลุ่ม ตามข้อเสนอแนะของการประเมินในกลุ่ม

ประเทศยุโรป วิธีการหนดจุดตัดเริ่มมีการพัฒนามาตั้งแต่ปี ค.ศ.1970 โดย Sireci, Hambleton & Pitoniak (2004) ได้พัฒนาวิธีการกำหนดคะแนนจุดตัด เรียกว่า วิธีการตรวจสอบความสอดคล้อง (the direct consensus method) ซึ่งใช้วิธีให้ผู้เชี่ยวชาญตัดสินคะแนนจุดตัดขององค์ประกอบเป็นด้าน ๆ (Cizek & Bunch, 2007 อ้างใน ประภัสสร วงษ์ดี, และคณะ, 2555)

การศึกษาคั้งนี้ กำหนดจุดตัดโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (1) จำแนก 4 ระดับหรือกลุ่ม ตามแนวทางการประเมินในกลุ่มประชาชนของกลุ่มประเทศยุโรป (HLS-EU) (Sorensen et al., 2012; Pelikan et al., 2014) (2) เกณฑ์ที่ถือว่ามีความรอบรู้ฯ พอเพียง คือ ร้อยละ 75 ตามการสำรวจในกลุ่มประชาชนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (กรมอนามัย, สวรส. และมหาวิทยาลัยมหิดล, 2561) และ (3) ช่วงคะแนนที่ได้จากการสำรวจ มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 47 ค่าสูงสุดเท่ากับ 84 จากคะแนนเต็ม 88 หรือร้อยละ 53.40-95.45 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.715 (4) จุดตัดที่กำหนดต้องแสดงให้เห็นการกระจายตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ประเมิน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาส่วนขาดด้านความสามารถและทักษะของบุคคล

คณะผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางกำหนดจุดตัด เป็น 4 แบบ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาช่วงห่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ถูกจำแนกในระดับที่พอเพียงตามเกณฑ์ร้อยละ 75 รายละเอียด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับคะแนนและการจัดระดับของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพ

จุดตัด (cut point) แบบที่ 1					จุดตัด (cut point) แบบที่ 2				
ลำดับ	ระดับ	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับ	ระดับ	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ไม่พอเพียง	<55.0%	1	2.5	1	ไม่พอเพียง	<60.0%	1	2.5
2	มีปัญหา	55.0 - 64.9%	3	7.5	2	มีปัญหา	60.0 - 74.9%	18	45.0
3	พอเพียง	65.0 - 74.9%	15	37.5	3	พอเพียง	75.0 - 84.9%	13	32.5
4	ดีเยี่ยม	75.0 - 100%	21	52.5	4	ดีเยี่ยม	85.0 - 100%	8	20.0
รวม			40	100.0	รวม			40	100.0

จุดตัด (cut point) แบบที่ 3					จุดตัด (cut point) แบบที่ 4				
ลำดับ	ระดับ	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ลำดับ	ระดับ	ช่วงคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ไม่พอเพียง	<60.0%	1	2.5	1	ไม่พอเพียง	<65.0%	4	10.0
2	มีปัญหา	60.0 - 74.9%	18	45.0	2	มีปัญหา	65.0 - 74.9%	15	37.5
3	พอเพียง	75.0 - 89.9%	16	40.0	3	พอเพียง	75.0 - 89.9%	16	40.0
4	ดีเยี่ยม	90.0 - 100%	5	12.5	4	ดีเยี่ยม	90.0 - 100%	5	12.5
รวม			40	100.0	รวม			40	100.0

ผลการพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิ มีข้อเสนอแนะให้ใช้ตามแบบที่ 3 จำแนกคะแนน ระดับที่ 1 ไม่เพียงพอ (inadequate) คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60 ระดับที่ 2 มีปัญหา (problematic) ช่วงคะแนนร้อยละ 60 ถึงร้อยละ 74.9 ระดับที่ 3 พอเพียง (sufficient) ช่วงคะแนนร้อยละ 75 ถึงร้อยละ 89.9 และระดับที่ 4 ดีเยี่ยม (excellent) มีคะแนนมากกว่าร้อยละ 90

การอภิปรายผล

1. การพัฒนาแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคของกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข

กระบวนการพัฒนาแบบประเมินตามขั้นตอนดังกล่าวให้ความสำคัญกับการเลือกนิยามความรอบรู้ด้านสุขภาพที่ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับ โดยนำมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม และมีการกำหนดองค์ประกอบย่อยของการพัฒนา ซึ่งถือเป็นจุดสำคัญที่จะใช้เป็นหลักยึดในขอบเขตการพิจารณาตามโครงสร้างของแบบประเมิน เพื่อให้ได้รับสารสนเทศสะท้อนกลับหรือผลสรุปที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากลับมาจากการลงทุนประเมินในกลุ่มเป้าหมายมาให้ผู้ปฏิบัติงานใช้ในการพัฒนาต่อไป โดยองค์ประกอบสำคัญที่เป็นที่ยอมรับและมีการนำมาใช้ในการกำหนดกรอบการพัฒนาและการประเมินของประเทศในกลุ่มยุโรปและเอเชีย รวมทั้งประเทศไทยในปัจจุบัน ประกอบด้วย ทักษะการเข้าถึง (access) ทักษะการสร้างความเข้าใจ (understand) ทักษะการโต้ถาม/ซักถาม (questioning) ทักษะการตัดสินใจ (make decision) และทักษะการนำไปใช้ (apply) ซึ่งนำไปสู่การกำหนดโครงสร้างฯ และการพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบประเมินว่ามีความสอดคล้องตามนิยามและวัตถุประสงค์ของการใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีองค์ความรู้ในเรื่องหลักการของความรอบรู้ด้านสุขภาพ สอดคล้องกับการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนในกลุ่มประเทศยุโรป (HLS-EU Consortium, 2015) ซึ่งกำหนดนิยามความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนตามกรอบการประเมิน ไว้ว่า “การรู้หนังสือ ความรู้ที่จำเป็น แรงจูงใจ และสมรรถนะในการเข้าถึง เข้าใจ ประเมิน และประยุกต์ใช้ข้อมูลสุขภาพของบุคคล สำหรับการตัดสินใจเรื่องสุขภาพในชีวิตประจำวัน ทั้งการดูแลสุขภาพ ป้องกันโรค และส่งเสริมสุขภาพ เพื่อบำรุงหรือปรับปรุงคุณภาพชีวิต” การประเมินครอบคลุมองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ค้นหา (2) ทำความเข้าใจ (3) ตัดสินใจ และ (4) นำไปใช้ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า (face to face interview) เครื่องมือชุดแรก มี 86 ข้อ ประกอบด้วย ส่วนข้อมูลทั่วไป และส่วนการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพ ชุดต่อมา HLS-EU-Q47 มีจำนวน 47 ข้อ ใช้เวลาเฉลี่ย 10 นาที HLS-

EU-Q16 มีจำนวน 16 ข้อ ใช้เวลาเฉลี่ย 3 นาที และ HLS-EU-Q6 มีจำนวน 6 ข้อ ใช้เวลาเฉลี่ย 1 นาที ทั้งนี้ HLS-EU-Q47 มีการพัฒนาคุณภาพด้วยการตรวจสอบความตรงขั้นต้น (face validity) ใช้ผู้เชี่ยวชาญร่วมกันพิจารณา มีการตรวจสอบความตรงตามสภาพการณ์ (concurrent validity) ตรวจสอบความตรงภายนอก (external validity) และตรวจสอบค่าความเที่ยง (reliability) พบว่า ค่าความเที่ยงของแบบประเมินด้านการป้องกันโรคโดยรวมเท่ากับ .91

เมื่อเปรียบเทียบกับแบบประเมิน HLA-8 ซึ่งใช้ในกลุ่มอายุ 18-25 ปี (Abel et al., 2014) มีองค์ประกอบครอบคลุมทั้งความรู้ด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ความเข้าใจข้อมูลสุขภาพ และการค้นหาข้อมูลสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพขั้นปฏิสัมพันธ์ และขั้นวิจารณ์ญาณ รวมจำนวน 8 ข้อ ใช้ระดับการวัดแบบ Likert scale 4-5 ตัวเลือก ใช้วิธีให้ผู้ตอบประเมินตนเอง (self-administered) โดยพบว่า มีจุดเด่นในคุณลักษณะสำคัญ คือ มีจำนวนข้อน้อยและใช้เวลาตอบไม่มาก

สำหรับการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนในกลุ่มประเทศเอเชีย 8 ประเทศ ใช้นิยามและองค์ประกอบในการประเมินตามกรอบแนวคิดการประเมินของกลุ่มประเทศยุโรป มีการประชุมกำหนดกรอบการประเมิน และใช้เครื่องมือ HLS-EU-Q47 จำนวน 47 หัวข้อ มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ค้นหา (2) ทำความเข้าใจ (3) ตัดสินใจ และ (4) นำไปใช้ ทำแปลย้อนกลับ (translation-back-translation method) ตรวจสอบเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญของแต่ละประเทศ ทำการทดสอบการอ่านและความเข้าใจโดยนักวิจัย (Duong et al., 2017) สอดคล้องกับการสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป (กรมอนามัย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2561) ซึ่งใช้แบบประเมิน จำนวน 87 ข้อ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) เข้าถึง (2) เข้าใจ (3) ตัดตอบซักถามและแลกเปลี่ยน และ (4) ตัดสินใจ โดยวิธีการสัมภาษณ์ ใช้เวลา 40-45 นาที

อย่างไรก็ตาม แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชน อายุ 15-69 ปี ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ มีการสร้างและพัฒนาแตกต่างออกไป โดยกรอบแนวคิดการประเมินดำเนินการตามคู่มือ Basic Knowledge

and Skills of People's Health Literacy ที่เผยแพร่โดยกระทรวงสุขภาพของจีน ใช้นิยามของ องค์การอนามัยโลก (2009) การสำรวจครั้งแรก มุ่งเน้นด้านความรู้สุขภาพ (Wang et al., 2010) การสำรวจครั้งที่สอง ดำเนินการในปี ค.ศ. 2012 มุ่งเน้นด้านความสามารถในการอ่าน การคิดคำนวณ และความเข้าใจข้อมูลทางการแพทย์ แบบประเมินมี 3 ส่วน ได้แก่ (1) ความรู้และเจตคติ (2) พฤติกรรมและการใช้ชีวิต (3) ทักษะที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ แบบประเมินมีจำนวน 80 ข้อ ใช้วิธีการตอบด้วยตนเอง (self-administered) เวลาเฉลี่ย 30 นาที รูปแบบของมาตรวัดระดับมีหลายลักษณะ ได้แก่ ตัวเลือกถูก-ผิด หลายตัวเลือก หลายคำตอบ และการตั้งคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนด มีการทดสอบคุณภาพในขั้นตอนการออกแบบจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสาธารณสุข สุขศึกษา และส่งเสริมสุขภาพ และแพทย์คลินิก ด้วยวิธีเดลฟาย (Delphi method) และทดสอบค่าความเที่ยงของเครื่องมือรวมทั้งฉบับด้วยวิธี Cronbach's alpha ได้เท่ากับ .95

นอกจากนี้ แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน ขั้นปฏิสัมพันธ์ และขั้นวิจารณ์ญาณในกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่สอง ซึ่ง Ishikawa และคณะ (2008a) พัฒนาขึ้น มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) เข้าถึง (2) เข้าใจ (3) ใช้ข้อมูล และ (4) ตัดสินใจด้านสุขภาพ ใช้สเกลการวัดตามระดับความยากง่ายในการใช้ความสามารถ 4 ระดับ ได้แก่ 1 ไม่เคย - 4 บ่อยครั้ง ลักษณะข้อคำถามคล้ายการประเมินสื่อ ประเด็นไม่ครอบคลุมทักษะที่จำเป็นจึงไม่เป็นที่นิยมใช้ ต่อมา Ishikawa และคณะ (2008b) พัฒนาแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพขั้นวิจารณ์ญาณขึ้นสำหรับกลุ่มคนทำงานในสำนักงานของประเทศญี่ปุ่น มี 5 ข้อคำถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) ส่วนวิจารณ์ญาณ จำนวน 3 ข้อ และ (2) ส่วนการสื่อสาร จำนวน 2 ข้อ แต่ละข้อมีคะแนนระหว่าง 1-5 คะแนน คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

กล่าวได้ว่า เครื่องมือประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพ มีการพัฒนาขึ้นอย่างหลากหลาย โดยมีการพัฒนากรอบแนวคิดในการประเมินและพัฒนาเครื่องมือตามการกำหนดนิยาม กลุ่มเป้าหมาย และวัตถุประสงค์เฉพาะที่กำหนดขึ้น เครื่องมือประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพจึงอาจมีการวัดเฉพาะคุณลักษณะความสามารถ

หรือแบบแบบรอบด้าน ครอบคลุมทั้งขั้นพื้นฐาน ขั้นปฏิสัมพันธ์ และขั้น
 วิจัยตามแนวคิดการพัฒนารอบรู้ด้านสุขภาพของ Nutbeam (2000;
 2008)

2. การทดสอบและจำแนกผลการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในการ ป้องกันควบคุมโรคของกลุ่มบุคลากรสาธารณสุข

แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในกลุ่มบุคลากรสาธารณสุขที่พัฒนาขึ้น
 มีจำนวน 20 ข้อ มีองค์ประกอบของทักษะ 5 ด้าน ประกอบด้วย เข้าถึง เข้าใจ
 ใต้อตาม ตัดสินใจ และนำไปใช้ กำหนดสเกลการวัด 5 ตัวเลือก ได้แก่ ทำได้ยากมาก
 ทำได้ยาก ทำได้ง่าย และ ทำได้ง่ายมาก มีคะแนน 1 - 4 คะแนน และเพิ่มตัวเลือก
 ไม่เคยทำ มีคะแนน 0 คะแนน ผลการทดสอบการใช้งานในกลุ่มตัวอย่างบุคลากร
 จำนวน 98 คน มีการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงโดยรวมเท่ากับ .917 ซึ่ง
 ถือว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยค่าความเที่ยงมีค่าอยู่ระดับสูง สอดคล้อง
 กับการสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทย อายุ 15 ปีขึ้นไป (กรม
 อนามัย สรรส. และ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2561) เครื่องมือมีจำนวน 87 ข้อ คุณภาพ
 เครื่องมือด้านความเที่ยงด้านการเข้าถึง จำนวน 8 ข้อ มีค่าเท่ากับ .876 การเข้าถึง
 จำนวน 15 ข้อ มีค่าเท่ากับ .856 ทบทวน ชักถาม จำนวน 18 ข้อ มีค่าเท่ากับ
 .898 และตัดสินใจ จำนวน 6 ข้อ มีค่าเท่ากับ.787 โดยไม่ระบุค่าความเที่ยงรวม

คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ผลคะแนนและการจำแนกระดับหรือกลุ่มที่ได้จากการ
 ศึกษา เมื่อเปรียบเทียบกับผลการประเมินระดับประเทศ ได้แก่ การสำรวจความ
 รอบรู้ด้านสุขภาพของประชาชนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป (กรมอนามัย สรรส. และ
 มหาวิทยาลัยมหิดล, 2561) พบว่า ใช้เกณฑ์การจำแนกแตกต่างกันในแต่ละด้าน
 ระหว่างร้อยละ 58-77 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ไม่เพียงพอ สงสัยว่าไม่เพียงพอ
 เพียงพอ และเมื่อจำแนกผลการสำรวจโดยใช้จุดตัดที่ร้อยละ 75 ซึ่งใช้การวิเคราะห์
 โอกาสที่บุคคลจะมีโรคเรื้อรังและภาวะอ้วนลงพุง ผลสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 722
 คน จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มไม่เพียงพอ (inadequate) มีคะแนนน้อยกว่า
 261 คะแนน และกลุ่มพอเพียง (sufficient) มีคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ
 261 คะแนน จากคะแนนรวม 348 คะแนน สำหรับการประเมินความรอบรู้ด้าน
 สุขภาพในการป้องกันโรคและภัยสุขภาพของประชาชน (กรมควบคุมโรค, 2563ข)

พบว่า ใช้เกณฑ์การจำแนกที่ร้อยละ 60-80 แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ น้อย ปานกลาง มาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 57.8 จาก 75 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 77.1 เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจของกลุ่มประเทศยุโรป (HLS-EU Consortium, 2015) พบว่า ช่วงคะแนนในด้านการป้องกันโรคโดยรวมทุกประเทศ มีค่าต่ำสุด เท่ากับ 30.4 และสูงสุดเท่ากับ 37.7 จากคะแนนรวม 50 คะแนน หรือมีค่าระหว่าง ร้อยละ 60.8-75.4 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.2

ค่าความเที่ยงของแบบประเมินด้านการป้องกันโรคโดยรวมเท่ากับ .91 เมื่อเปรียบเทียบกับการประเมินด้วยแบบ HLAT-8 ในกลุ่มอายุ 18-25 ปี (Abel et al., 2014) พบว่า สเกลการวัดระดับ มีการกำหนดตามลักษณะของประเด็นคำถาม หลายลักษณะ ได้แก่ ลักษณะที่ 1 เย่มาก ถึง ดีมาก ลักษณะที่ 2 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง ถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง และลักษณะที่ 3 นาน ๆ ครั้ง ถึง เป็นประจำ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย มีดังนี้

1. แบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคของกลุ่ม บุคลากรสาธารณสุขที่พัฒนาขึ้น มีขั้นตอนการพัฒนาให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐาน สำหรับใช้ในการประเมินกลุ่มบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานด้านการ ป้องกันควบคุมโรค และค้นหาช่องว่างของการพัฒนาเพื่อให้มีศักยภาพในการ ปฏิบัติงานยิ่งขึ้น

2. การนำแบบประเมินไปใช้ในประเด็นพฤติกรรมสุขภาพและกลุ่มเป้าหมาย ที่แตกต่างควรมีการทดสอบการใช้ในกลุ่มตัวอย่าง และตรวจสอบคุณภาพของแบบ ประเมินด้านความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญด้านความรู้ด้านสุขภาพและผู้ทรงคุณวุฒิ เฉพาะสาขา โดยวิเคราะห์ค่าความเที่ยงในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริงทุกครั้งเพื่อตรวจสอบ และพัฒนาให้เครื่องมือมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

3. ผู้นำไปใช้ควรตรวจสอบรายการตามขั้นตอนการพัฒนา ได้แก่ (1) กำหนด กรอบแนวคิด (2) ทบทวนและกำหนดองค์ประกอบ (3) จัดทำโครงสร้างของเครื่องมือ (4) เลือกสเกลการวัดและกำหนดวิธีการวัด (5) ตรวจสอบคุณภาพด้านความ ตรง (6) ทดสอบการใช้งาน (7) ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง และ (8) วิเคราะห์ และจำแนกผลตามระดับ โดยเฉพาะนิยาม health literacy และพฤติกรรมสุขภาพ เป้าหมายว่าสอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบประเมินที่พัฒนาขึ้น

4. การตรวจสอบว่าผลการประเมินสามารถให้ค่าที่สะท้อนระดับที่เป็นจริงจากการวัด สร้างความเข้าใจต่อสภาพการณ์ที่มีอยู่ ซึ่งจะทำให้การประเมินได้รับสารสนเทศที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา และสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลเพื่อการศึกษเปรียบเทียบผลการพัฒนาหรือแนวโน้มในระยะยาวได้ รวมทั้งการเสนอประเด็นเพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายและการพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

5. การแสดงตัวอย่างของการกำหนดจุดตัดในการศึกษาคั้งนี้เป็นเพียงแนวทางเบื้องต้น และมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำผลการประเมินมาใช้พิจารณาหาจุดตัดที่เหมาะสม หากได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นในกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากหรือใช้เป็นตัวแทนระดับประเทศได้ จะทำให้สามารถใช้จุดตัดดังกล่าวเป็นบรรทัดฐานในการเทียบเคียงกับผลการประเมินได้อย่างกว้างขวาง

สำหรับการศึกษาคั้งต่อไปควรนำผลการสำรวจระดับประเทศมาเปรียบเทียบ เพื่อใช้สะท้อนถึงระดับความยาก-ง่ายของแบบประเมินกับระดับความสามารถที่ต้องการ และใช้เกณฑ์การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดของ Glasgow & Riley's Criteria มาใช้พัฒนาเครื่องมือให้ได้มาตรฐาน เพื่อการเทียบเคียงผลที่ได้กับในบริบทต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมโรค. (2563ก). *โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกระบวนการเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรค*. กรุงเทพฯ : สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.

กรมควบคุมโรค. (2563ข). *การประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคของประชาชน ปี พ.ศ.2563*. กรุงเทพฯ : สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.

- กรมอนามัย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2561). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพในกลุ่มประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป พ.ศ. 2560 (ระยะที่ 1). (1 พฤศจิกายน 2563) สืบค้นจาก <https://www.hsri.or.th/researcher/research/new-release/detail/11454>.
- กองสุขศึกษา. (2561). การสร้างเสริมและประเมินความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพกลุ่มประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป. กรุงเทพฯ : กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข.
- ขวัญเมือง แก้วดำเกิง. (2562). ความรอบรู้ด้านสุขภาพ : ชั้นพื้นฐาน ปฏิสัมพันธ์ วิจารณ์ญาณ. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ขวัญเมือง แก้วดำเกิง. (2564). ความรอบรู้ด้านสุขภาพ : กระบวนการ ปฏิบัติการ เครื่องมือประเมิน. กรุงเทพฯ : ไอที ออล ดิจิตอล พริ้นท์.
- ประภัสสร วงษ์ดี สำราญ มีแจ้ง รัตนะ บัวสนธ์ และ ปกรณ์ ประจันบาน. (2555). การพัฒนาวิธีการกำหนดจุดตัดเพื่อตัดสินความรอบรู้. *วารสารวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา*, 10(1), 38-55.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2559). เทคนิค วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อน จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะการคิด ชั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- Abel, T., Hofmann, K., Ackermann, S., et al. (2015). Health literacy among young adults : a short survey tool for public health and health promotion research. *Health Promotion International*, 30(3), 725-735.
- Chang, L. (2011). Health literacy, self-reported status and health promotion behaviors for adolescents in Taiwan. *Journal of Clinical Nursing*, 20(16), 190-196.

- Duong, V.T., Aringazina A., Baisunova, G', Nurjanah, Pham, V.T., Pham, M.K., et al. (2017). Measuring health literacy in Asia : Validation of the HLS-EU-Q47 survey tool in six Asian countries. *Journal of Epidemiology*, 27(2), 80-86.
- Gibbs, H.D. (2012). *Nutrition literacy : Foundations and development of an instrument for assessment*. (October 11, 2020) Retrieved from [www. ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/31202/Gibbs_Heather.pdf?sequence=1](http://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/31202/Gibbs_Heather.pdf?sequence=1).
- Guo, S., Armstrong, R., Waters, E., Sathish, T., Alif, S.M., Browne G.R. and Yu, X. (2018). Quality of health literacy instruments used in children and adolescents : a systematic review. *BMJ Open*, 8(6), 1-18.
- HLS-EU Consortium. (2015). *Comparative Report of Health Literacy in Eight EU Member States. The European Health Literacy Project 2009-2012*. (June 17, 2020) Retrieved from [http://www. Maastricht -university.nl/](http://www.Maastricht-university.nl/).
- Ishikawa, H., Takeuchi, T., & Yano, E. (2008a). Measuring functional, communication, and critical health literacy among diabetic patients. *Diabetes Care*, 31(5), 874-879.
- Ishikawa, H., Nomura, K., Sato, M., & Yano, E. (2008b). Developing a measure of communicative and critical health literacy : a pilot study of Japanese office workers. *Health Promotion International*, 23(3), 269-274.
- Levin-Zamir, D. (2012). *Health literacy in Israel : Policy, action, research and beyond*. (October 11, 2020) Retrieved from [https://www. nap.edu/read/18325/chapter/6](https://www.nap.edu/read/18325/chapter/6)
- Osborn, C., Weiss, B., Davis, T.C., & Wolf, M. (2007). Measuring adult literacy in health care : performance of the Newest Vital Sign. *American Journal of Health Behavior*, 31(Supp11), S36-S46.

- Quemelo, P.R., Milani, D., Bento, V.F., et al. (2017). Health literacy : translation and validation of a research instrument on health promotion in Brazil. *Cad Saude Publica*, 33(2), 1-16.
- Pelikan, J.M., & Dietscher, C. (2014). *Developing health literate health care organizations to better empower patients for co-producing health : from health literacy to health literate health care organizations (HLHCO)*. (January 21, 2020) Retrieved from <http://www.nationalacademies.org/hmd/Reports/2004/>.
- Pleasant, A. (2012). *Health literacy around the world : part 1 health literacy efforts outside of the United States*. Institute of Medicine. Tucson, Arizona U.S.A.
- Sharif, I. & Blank, A.E. (2010). Relationship between child health literacy and body mass index in overweight children. *Patient Education and Counseling*, 79(1), 43-48.
- Sorensen, K., Broucke, S., Fullam, J., Doyle, G., Pelikan, J, et al. (2012). Health literacy and public health : a systematic review and integration of definitions and models. *BMC Public Health*, 12(80), 1-13.
- Tsai, T., Lee, S.D., & Kuo, Y.N. (2011). Methodology and validation of health literacy scale development in Taiwan. *Journal of Health Communication*, 16(1), 50 – 61.
- Wang, P., Mao, Q., Tao, M., Tian, X., Li, Y., Qian, L. et al. (2010). Survey on the status of health literacy of Chinese residents in 2008. *China Journal of Health Education*, 26(4), 243–246.
- World Health Organization. (2009). *Health literacy and health promotion. definitions, concepts and examples in the Eastern Mediterranean Region*. (January 7, 2020) Retrieved from http://www.who.int/healthpromotion/conferences/7gchp/Track1_Inner.pdf.

9

Study on Relationship Between Collaboration Network Characteristics and Academic Performance of Industry-University-Research Institute Collaboration in Yangtze River Delta,China

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเครือข่ายความร่วมมือกับผลงานทางวิชาการที่เกิดจากความร่วมมือของ ภาคอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัย-สถาบันวิจัย ในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซี ประเทศจีน

Xiaoying Sheng and Fuangfa Amponstira

เสี่ยวหยิง เซิ่น และ เฟื่องฟ้า อัมพรสถิร

Study on Relationship Between Collaboration Network Characteristics and Academic Performance of Industry-University-Research Institute Collaboration in Yangtze River Delta,China

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเครือข่ายความร่วมมือกับผลงานทางวิชาการที่เกิดจากความร่วมมือของ ภาคอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัย-สถาบันวิจัย ในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซี ประเทศจีน

Xiaoying Sheng¹ and Fuangfa Amponstira²

เสี่ยวหยิง เซิน และ เฟื่องฟ้า อัมพรสถิร

¹School of Management, Shinawatra University, Pathum Thani 12160, Thailand e-mail : shengxiaoying1983@163.com

คณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยชินวัตร จังหวัดปทุมธานี 12160 ประเทศไทย

²School of Management, Shinawatra University, Pathum Thani 12160, Thailand e-mail : fuangfa.a@siau.ac.th

คณะกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยชินวัตร จังหวัดปทุมธานี 12160 ประเทศไทย

Received : May 6, 2021 Revised : May 27, 2021 Accepted : June 8, 2021

Abstract

Collaboration performance is an important index to measure the output of Industry- University-Research Institute collaboration. This study analyzes the characteristics of Industry- University-Research Institute collaboration network, collects questionnaire data, With the method of quantitative research on the relationship between the characteristics of Industry- University-Research Institute collaboration network and academic performance.

This study found that the four indicators of network characteristics of Industry-University- Research Institute collaboration : Center of Position, Connection Strength, Network Size and Knowledge Distance have a significant positive impact on the academic performance of

the research teams participating in Industry-University-Research Institute collaboration.

Keywords : Academic Performance; Collaboration Network characteristics; Industry-University-Research Institute Collaboration

บทคัดย่อ

ผลที่ได้รับจากการทำงานร่วมกันเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการวัดผลผลิตจากการทำงานร่วมกันของภาคอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัย-สถาบันวิจัย วัดอุปสงค์ของการวิจัยขึ้นนี้ เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะการทำงานร่วมกันของเครือข่ายภาคอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัย-สถาบันวิจัย การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะเครือข่ายของการทำงานร่วมกันของภาคอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัย-สถาบันวิจัย และผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ

ผลการศึกษา พบว่า ตัวชี้วัด 4 ประเภทของคุณลักษณะเครือข่ายของการทำงานร่วมกันของภาคอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัย-สถาบันวิจัย ได้แก่ ศูนย์กลางของตำแหน่งงาน ความเข้มแข็งของการเชื่อมต่อ ขนาดของเครือข่าย และระยะห่างของความรู้ มีผลกระทบเชิงบวกต่อผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของคุณทำงานวิจัยที่เข้าร่วมทำงานร่วมกันกับภาคอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัย-สถาบันวิจัย อย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ : ผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ; ลักษณะของเครือข่ายการทำงานร่วมกัน; การทำงานร่วมกันของภาคอุตสาหกรรม-มหาวิทยาลัย-สถาบันวิจัย

Introduction

With the increasingly close connection between science and technology and economy, the speed of knowledge transfer and utilization is accelerated. In reality, it is difficult for enterprises to achieve both the research and development of new products and

the promotion to the market. Therefore, more and more enterprises, universities and research institutions, based on trust, carry out complementary advantages and collaboration innovation through the exchange, transmission and sharing of knowledge and information resources, and Industry University Research Institute collaboration becomes a specific form of collaboration innovation (Haeussler, Colyvas, 2011).

In recent years, the collaboration between industry, university and research institute has been transformed from a “point-to-point” mode to a collaboration network model composed of multiple enterprises, universities and research institutions (Adegbesan JA and Higgins MJ, 2011). Collaboration innovation performance is an important index to measure the out put of the Industry-University-Research Institute collaboration Network,. The basic characteristics of the network are closely related to the innovation performance.

Industry-University-Research Institute collaboration has become the most important external environment for scientific research teams. It is also worth paying attention to and studying the influence of research teams on their own academic performance while enhancing the innovation performance of enterprises and promoting economic development in the collaboration of industry, university and research.

The significance of research perspective. This study makes up for the deficiency of existing researches in analyzing the influence mechanism and action path of Industry-University-Research Institute collaboration network on organizational performance from the perspective of academic teams, and expands the theoretical research on Industry-University-Research Institute collaboration.

Literature Review

The structure of inter-organization network, the relationship network embedded by individuals, and the formation and maintenance of the relationship between organizations and individuals are all issues of concern in social network research.

Social Network Theory holds that individual actors are all in a Social Network, and the interaction between individuals forms an interactive Network, and the structure and relationship of the Network and other characteristics of the Network will have an important impact on individual actors.

Existing studies have carried out adequate studies on the model, interaction behavior and effect of Industry-University-Research Institute collaboration, Scholars mainly discussed the linear interaction model of Industry-University-Research Institute. (Aguiar-Díaz I and Díaz-Díaz NL, 2015)

Scholars believe that collaboration network is characterized by multi-dimensional and multi-level structure. Scholars uses the structural dimension and the cognitive dimension to explain the structure of the collaboration network between enterprises. The cognitive dimension is used to measure the “intangible” structural characteristics of the network nodes in terms of knowledge, technology and other cognitive levels, while the structural dimension is used to measure the “tangible” network relationship structure between the network nodes.

In contrast, relevant studies on the impact of Industry-University-Research Institute collaboration on academic performance of academic research institutions are still not rich enough, and there are still great differences in research findings on this topic (Laursen

K, 2011). Most existing literature directly analyze the influence relationship between “collaboration network-performance”, and there are still many differences on the direction and degree of the influence of collaboration network on organizational performance.

Therefore, it remains to be further studied and tested whether the existing research findings of collaboration network between basic enterprises are applicable to the situation of Industry-University-Research Institute collaboration network. In view of this, this paper, from the perspective of the connection strength between the academic teams and the enterprise and the knowledge distance between the two sides, explores the influence mechanism of the strong connection relationship established by the two sides and the knowledge distance on the academic performance of the academic teams, and provides some ideas and references for solving the existing research disputes.

Research objectives and Conceptual Framework

The objective of this study is to focus on the relationship between organizations in the Industry-University-Research Institute collaboration network, Influence of Industry-University-Research Institute collaboration network on academic performance of academic teams.

This study takes the research teams embedded in the Industry-University-Research Institute collaboration network as the research samples, and centering on the core objective of “the influence of collaboration network on academic performance”, constructs the research model of “collaboration network-academic performance”, and puts forward relevant hypotheses (Jones O and Macpherson A, 2016). The Conceptual Framework and the relationship between

dependent variables and independent variables are shown in the figure below.

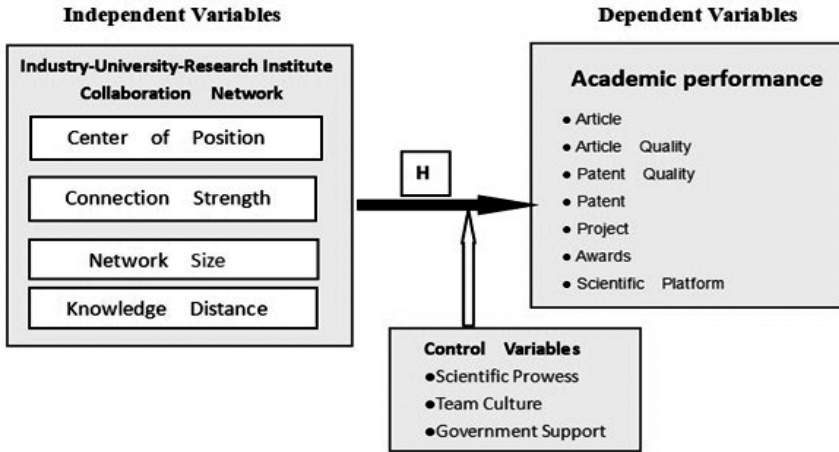

Figure 1 Conceptual Framework

Research hypothesis

H : There is a significant correlation between the Industry-University-Research Institute collaboration network and academic performance of academic teams.

Sub H1-There is a significant correlation between the Center of Position in the Industry-University-Research Institute collaboration network and academic performance.

Sub H2-There is a significant correlation between the connection strength in the Industry-University-Research Institute collaboration network and academic performance.

Sub H3-There is a significant correlation between network size in the Industry-University-Research Institute collaboration network and academic performance.

Sub H4-There is a significant correlation between knowledge distance in the Industry-University-Research Institute collaboration network and academic performance.

Research Methodology

This study Mixed Research Method, qualitative and quantitative Research. The initial questionnaire was designed. Questionnaires were issued to collect survey data. Software programs were used to conduct reliability and validity analysis to verify the scientific rationality of the data. Software programs were used to verify the research hypotheses and theoretical models through regression analysis.

On the premise of fully grasping and understanding the connotation of network indicators used in the social network analysis method, relevant measurement items are summarized by referring to the research of others, and the Likert scale is used to describe the characteristics of network structure.

The data of each sample are restricted to the Yangtze River delta region. The person who fills in the questionnaire must be the leader of a scientific research team with experience of Industry-University-Research Institute collaboration in the Yangtze River Delta.

During sampling, the snowball sampling method was used. The researchers first asked the heads of some of the research teams to provide other team leaders as suitable respondents, and so on, snowballing from small to large. Through these leaders of scientific research teams, the questionnaires were accurately distributed by taking advantage of opportunities such as Industry-University-Research Institute collaboration meetings, industry or academic alliances.

In this study, 430 questionnaires were sent out and 420 questionnaires were collected. Obviously unqualified questionnaires were excluded, including incomplete questionnaires, people who did not participate in the collaboration of production, university and research, and questionnaire filling was obviously random. A total of 27 unqualified questionnaires were excluded through the above measures. In the end, 393 valid questionnaires were obtained.

Empirical Analysis Results and Discussion

Descriptive Analysis : The number of samples investigated in this study is 393, among which 208 are from universities and 185 are from scientific research institutes, with a relatively balanced distribution. Majority of established time of academic teams less than 5 years were 125 teams, accounted for 31.81 percent, followed by 5–10 years were 108 teams, accounted for 27.48 percent, 10–15 years were 93 teams, accounted for 23.66 percent, 15–20 years were 43 teams, accounted for 10.94, and more than 20 years were 24 teams, accounted for 6.11 percent respectively. In the academic teams that participated in the survey, there are 170 teams working on applied research, accounted for 43.26 percent, there are 138 teams working on basic research, accounted for 35.11 percent, there are 80 teams working on experimental development research, accounted for 20.36 percent.

Reliability analysis Results : Through software analysis that the corresponding item of dependent and independent variables and CITC all values are higher than 0.7, and the independent variables Cronbach α coefficient value is 0.972, the Cronbach α coefficient of the dependent variable is 0.962, all the Cronbach α coefficient

value is greater than 0.9, and reflect the use of questionnaire has high reliability, research data reliability level is good, the quality of data reliability is high, Further analysis is possible.

Validity analysis Results : This study carried out validity analysis on 16 items of independent variables, and the results of independent variable validity analysis are shown in the following table.

Table 1 Number of load families and validity analysis

Independent Variable	Number of load families				
	Item	Factor 1	Factor 2	Factor 3	Factor 4
Center of Position	A1	0.789	0.36	0.275	0.253
	A2	0.8	0.323	0.32	0.242
	A3	0.76	0.37	0.341	0.264
	A4	0.793	0.344	0.336	0.255
Associative Strength	B1	0.369	0.741	0.271	0.277
	B2	0.392	0.755	0.305	0.295
	B3	0.395	0.729	0.329	0.301
	B4	0.342	0.77	0.316	0.317
Network Size	C1	0.38	0.261	0.739	0.319
	C2	0.335	0.328	0.749	0.342
	C3	0.356	0.281	0.757	0.345
	C4	0.28	0.349	0.754	0.325

Table 1 Number of load families and validity analysis

Independent Variable	Number of load families				
	Item	Factor 1	Factor 2	Factor 3	Factor 4
Knowledge Distance	D1	0.222	0.237	0.206	0.834
	D2	0.197	0.278	0.274	0.828
	D3	0.257	0.187	0.301	0.836
	D4	0.192	0.242	0.259	0.846
Variance interpretation rate%		23.018%	20.846%	20.662%	24.069%
Cumulative variance interpretation rate%		24.069%	47.087%	67.932%	88.594%
KMO	0.943				
Bartlett	8552.106				
Degrees of Freedom	120				
P value	0.000				

Note : *P Value $\leq$ 0.05; **P Value $\leq$ 0.01; N = 393

Source : Respondent's questionnaire

As can be seen from the above table, first of all, KMO value is 0.943, greater than 0.6, Bartlett test value is 8552.106, and the significance probability P value of sphericity test is 0.000 ($P < 0.05$), which means that the data has validity and meets the prerequisite requirements of factor analysis, indicating that it is suitable for factor analysis. In addition, the cumulative variance explanation rates were 88.594%, which meant that the information content of the research item could be effectively extracted. The factor loading coefficients

are all greater than the threshold value 0.5, indicating that there is a corresponding relationship between the option and the factor, which also indicates that more than half of the variance can be explained by the underlying variable. From this, it can be inferred that the four factors extracted conform to the above Settings of the structural characteristics of Industry-University-Research Institute collaboration network, namely, position centrality, connection strength, network size and knowledge distance, and conform to the theoretical hypothesis.

Regression analysis Results : In order to verify the theoretical model and hypothesis established, six regression models were set through regression analysis to verify the impact of Industry-University-Research Institute collaboration network on the academic performance of research teams. First, put the control variables into the regression model, such as Model 1 Then, the four dimensions of independent variables (position centrality, connection strength, network size and knowledge distance) were respectively put into the regression model to verify the hypothesis proposed above; Model 2 the influence of position centrality on academic performance; Model 3 influence of connection strength on academic performance; Model 4 influence of network size on academic performance; Model 5 influence of knowledge distance on academic performance. Finally, all variables are put into the regression model to verify the robustness, such as Model 6 The regression results were analyzed as follows.

Table 2 Six regression models analysis

Variable	Model1	Model2	Model 3	Model 4	Model5	Model6
Academic performance						
Control Variable						
Team research strength	0.11	0.047	0.053	0.057	0.029	0.013
Teaminnovation atmosphere	0.182*	0.11*	0.065	0.017	0.049	0.015
Government Support	0.325**	0.029	0.08	0.114*	0.145**	0.013
Independent Variable						
CenterofPosition		0.669**				0.23
ConnectionStrength			0.673**			0.159
NetworkSize				0.683**		0.108
Knowledge Distance					0.724**	0.478
R ²	0.332	0.613	0.63	0.638	0.721	0.805
F	64.419**	153.628**	165.025**	170.642**	251.044**	226.433**

Note : *P Value ≤ 0.05; **P Value ≤ 0.01; N = 393

Source : Respondent’s questionnaire

Model 1 : The regression results were showed that F = 64.419, the three control variables of research institutions of academic teams in the Industry-University-Research Institute collaboration in the interpretation of the academic performance level of 33.2 percent (R²=0.332)

Model 2 : Compared with model 1, model 2 significantly increased the explanatory power of academic performance achieved by the academic teams of academic research institutions in collaboration with enterprises by 28.1 percent. The regression coefficient of position centrality of dimension A of the independent variable is 0.669 (t=16.786, P=0.000<0.01), which means that the

position centrality of dimension A of the independent variable has A significant positive impact on the academic performance of the dependent variable. So subhypothesis 1 is confirmed.

Model 3 : The regression coefficient of the connection strength of dimension B of the independent variable is 0.673 ($t=17.670$, $P=0.000<0.01$), which means that the connection strength of dimension B of the independent variable will have a significant positive impact on the academic performance of the dependent variable. So subhypothesis 2 is confirmed.

Model 4 : Coefficient of the size of the independent variable C dimension network is 0.683 ($t=18.09$, $P=0.000<0.01$), which means that the size of the independent variable C dimension network will have a significant positive impact on the academic performance of the dependent variable. So subhypothesis 3 is confirmed.

Model 5 : Coefficient of the d-dimensional knowledge distance of the independent variable is 0.724 ($t=23.283$, $P=0.000<0.01$), which means that the d-dimensional knowledge distance of the independent variable will have a significant positive impact on the academic performance of the dependent variable. So subhypothesis 4 is confirmed.

Model 6 : The regression results showed that the value F was 226.433, the regression equation was significant, and the value R squared was 0.805, which means that all variables and control variables of network structure explained the difference of academic performance achieved by the academic teams and enterprises in total, and the explanatory power increased by 47.3 percent. So, hypothesis is confirmed : Industry-University-Research Institute collaboration network will have a significant positive impact on the academic performance of academic teams.

Discussion

The position centrality of the research team has a significant positive effect on its academic performance. This indicates that with the increasing centrality of the position of the research team in the network, it is helpful for the research team to obtain various innovative resources from the network, which is conducive to the development of basic research activities and the improvement of academic performance (Zhang Y and Chen Kand Zhu G, 2016).

The strength of the connection between the research team and the enterprise has a significant positive effect on academic performance, the closer the connection between the organizations, the more conducive to promoting the establishment of the trust mechanism between the two sides, reducing the coordination, communication and transaction costs, and thus conducive to the transfer of innovation resources and the improvement of performance.

The size of the Industry-University-Research Institute collaboration network has a significant positive effect on the academic performance of the research team. When the network size is too small, the network resources provided to the research team are very limited, which is not conducive to the research team to carry out academic research to improve academic performance; When the network scale gradually increases, it indicates that the more resources it can provide, the higher the value of the resources it can provide, which is conducive to the scientific research team to carry out academic research and improve academic performance.

Research team and the enterprise the gap between the knowledge of a significant positive impact on academic performance, research team and the enterprise as “intellectual potential difference” between each other, is advantageous to the scientific research team

from the network access and integration of resources, to improve the performance becomes particularly important (Dornbusch F, 2015).

Conclusions and Recommendation

This study confirms that the four variables of the Industry-University-Research Institute collaboration network, namely, the position centrality of the academic teams, the connection strength between the academic teams and the enterprise, the scale of the network, and the knowledge distance between the academic teams and the industry, all have a significant impact on the academic performance of the academic teams in the process of participating in the Industry-University-Research Institute collaboration.

This study confirms that the embedding of innovative organizations or teams into the network is conducive to the integration and utilization of innovative resources, thus improving organizational performance. Obviously, how to effectively manage and configure the network relationship with other organizations is the key to achieve good team performance.

For the research team, in the process of participating in the collaboration between industry, university and research, it is necessary to make full use of the network relationship with the industry to serve the organization and create conditions for the construction of superior disciplines and the improvement of academic performance (ParuchuriS, 2010). Research team necessary to give full consideration to the knowledge and ability structure of the other party when selecting the partner, so as to ensure that the two parties have an appropriate “knowledge potential difference”, so that they can smoothly acquire complementary knowledge to improve their academic performance.

References

- Adegbesan JA, Higgins MJ. (2011). He intra-alliance division of value created through. *Strategic Management Journal*, 32(2), 187-211.
- Aguiar-Díaz I, Díaz-Díaz NL. (2015). University–industry relations and research group production : is there a bidirectional relationship?. *Industrial and Corporate Change*, 27(5), 1-22.
- Dornbusch F. (2015). Composition of inventor teams and technological progress-The role of collaboration between academia and industry. *Research Policy*, 44(7), 1360-1375.
- Haeussler, Colyvas JA. (2011). Breaking the ivory tower : Academic entrepreneurship in the life sciences in UK and Germany. *Research Policy*, 40(1), 41-54.
- Jones O, Macpherson A. (2016). Inter-organizational learning and strategic renewal in SMEs : extending the 4I framework. *Long Range Planning*, 39(2), 155-175.
- Laursen K. (2011). Exploring the Effect of Geographical Proximity and University Quality on University-Industry Collaboration in the United Kingdom. *Regional Studies*, 45(4),507-523.
- Paruchuri S. (2010). Intraorganizational networks, interorganizational networks, and the impact of central inventors: A longitudinal study of pharmaceutical firms. *Organization Science*, 21(1), 63-80.
- Zhang Y, Chen K, Zhu G,. (2016). Inter-organizational scientific collaborations and policy effects : an ego-network evolutionary perspective of the Chinese Academy of Sciences. *Scientometrics*, 108(3), 1383-1415.

แบบฟอร์มการส่งบทความตีพิมพ์ในวารสารร่วมฤกษ์

บทความวิจัย   บทความวิชาการ   อื่นๆ (ระบุ) .....

1. ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) .....
2. สถานภาพทางวิชาการ
 ศาสตราจารย์   รองศาสตราจารย์   ผู้ช่วยศาสตราจารย์   อาจารย์   นักศึกษา   อื่นๆ .....
3. สังกัด คณะ.....มหาวิทยาลัย .....
- ที่อยู่ .....
- โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ ..... อีเมล.....
4. ชื่อบทความ
    (ภาษาไทย) .....
- (ภาษาอังกฤษ) .....

กองบรรณาธิการวารสารร่วมฤกษ์มีนโยบายและเกณฑ์การรับพิจารณาและตีพิมพ์บทความซึ่งไม่เคยเสนอเพื่อขอตีพิมพ์ และไม่เคยเผยแพร่ในเอกสารฉบับอื่นๆ มาก่อนหน้านี้ และไม่ใช้บทความวิจัยจากงานวิจัยในชั้นเรียน ไม่ใช้บทความวิจัยจากงานวิจัยสถาบัน โดยบทความที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารร่วมฤกษ์นั้นต้องผ่านการประเมินบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไม่ทราบชื่อผู้แต่งและผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ (Double Blind Peer Review) จากสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 ท่าน ทุกบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารร่วมฤกษ์ มหาวิทยาลัยฯ สแกนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความที่ส่งมานี้ยังไม่เคยเสนอตีพิมพ์ที่ใดๆ และมีได้คัดลอกจากบทความของผู้อื่น และรับทราบ/ยอมรับในเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว จึงขอส่ง 1) ข้อมูลตามแบบฟอร์มการส่งบทความ 2) ใบโอนเงิน และ 3) บทความ เข้ารับการประเมินเพื่อร่วมตีพิมพ์ในวารสารร่วมฤกษ์

.....ลงนาม
 ...../...../.....

ผู้เขียนชำระค่าธรรมเนียม*ตามเงื่อนไขต่อไปนี้

- 1) ชำระค่าตีพิมพ์บทความโดยแยกประเภท ดังนี้

บทความ	นศ. ม.เกริก ค่าธรรมเนียมต่อ 1 บทความ	บุคคลทั่วไป ค่าธรรมเนียมต่อ 1 บทความ
ภาษาไทย	3,000 บาท	4,000 บาท
ภาษาอังกฤษ	6,000 บาท	8,000 บาท

- 2) จ่ายผ่าน ธนาคารกรุงไทย ชื่อบัญชี มหาวิทยาลัยเกริก เลขที่บัญชี 060-1-06501-8
- 3) หลังจากชำระแล้วส่งเอกสารทั้ง 3 รายการ คือ (1) ข้อมูลตามแบบฟอร์มการส่งบทความ (2) ใบโอนเงิน และ (3) บทความ มาที่ <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/romphruerkj/index>

*หมายเหตุ : 1. ผู้เขียนไม่สามารถขอคืนค่าธรรมเนียมได้ในทุกกรณี (กรุณาศึกษารายละเอียดก่อนส่งบทความ)
 2. กรุณาส่งเอกสารให้ครบถ้วน ตามข้อ 1) - 3) เพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาดำเนินการของกองบรรณาธิการ

หลักเกณฑ์การเสนอบทความเพื่อตีพิมพ์วารสารร่มพฤกษ์

1. ผู้เขียนต้องชำระค่าธรรมเนียมตีพิมพ์บทความ
2. บทความที่ส่งมาต้องเขียนให้อยู่ในรูปแบบที่วารสารร่มพฤกษ์กำหนดเท่านั้น
3. ผู้เขียนต้องส่งเอกสาร 1) แบบฟอร์มการส่งบทความ 2) ใบโอนเงิน และ 3) บทความ มาที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/romphruekj/index> (ระบบออนไลน์) เท่านั้น โดยจะไม่รับพิจารณาบทความที่ส่งทางอีเมล ไปรษณีย์หรือช่องทางอื่นๆ
4. ระยะเวลาที่ใช้ในกระบวนการตั้งแต่รับบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความเสร็จ โดยประมาณ 75 วัน
5. ผู้เขียนจะได้รับหนังสือตอบรับการตีพิมพ์เมื่อกองบรรณาธิการได้รับบทความที่ผู้เขียนแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิหลังจากการประเมินแล้วเท่านั้น
6. ขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาเฉพาะบทความที่ส่งมาตามเงื่อนไขเท่านั้น

เงื่อนไขการส่งบทความเสนอขอรับการประเมินเพื่อตีพิมพ์ในวารสารร่มพฤกษ์

1. เป็นบทความทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. ต้องเป็นบทความที่ไม่เคยเสนอตีพิมพ์หรือเผยแพร่ในวารสารฉบับอื่นๆ มาก่อน
3. ผู้เขียนจะต้องส่งต้นฉบับเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ โดย
  - พิมพ์ลงในโปรแกรม Microsoft word ความยาวไม่เกิน 15 หน้า (A4)
  - อักษร Cordia New /ขนาดอักษร 16 point (ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ)
  - กำหนดระยะขอบกระดาษทั้ง 4 ด้าน คือ 2.54 เซนติเมตร หรือ 1 นิ้ว (ขอบบน ข้าย ขวา และล่าง)
4. รูปแบบการเขียนบทความ ควรเขียนเชิงพรรณนาความ หากเป็นบทความที่มาจากงานวิจัยต้องเป็นการเขียนใหม่ โดยนำประเด็นสำคัญมานำเสนอ และใช้รูปแบบการเขียนที่ไม่ใช่เป็นการย่อกางานวิจัย

บทความวิจัย ควรประกอบด้วยหัวข้อดังนี้ (ไม่ต้องใส่ตัวเลขหน้าหัวข้อในบทความ)

1. ชื่อบทความ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
2. ชื่อผู้เขียน ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
3. บทคัดย่อ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (รวม 2 ภาษา ควรมีความยาวไม่เกิน 1 หน้า A4)
4. คำสำคัญ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (3-5 คำ ใช้ เครื่องหมาย *semicolon* (;) คั่น ระหว่างคำ)
5. ที่มาและความสำคัญของปัญหา
6. วัตถุประสงค์ / แนวคิดทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรม (งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง)
7. วิธีการวิจัย (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูล)
8. ผลการวิจัย (ผลที่ได้จากการวิจัย อาจแสดงภาพหรือตารางที่สำคัญประกอบการอธิบายผลวิจัย)
9. บทสรุป (สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ)
10. เอกสารอ้างอิง (วารสารร่มพฤกษ์ใช้รูปแบบ APA 6th)

บทความวิชาการ ควรประกอบด้วยหัวข้อดังนี้ (ไม่ต้องใส่ตัวเลขหน้าหัวข้อในบทความ)

1. ชื่อบทความ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
2. ชื่อผู้เขียน ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
3. บทคัดย่อ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (ทั้ง 2 ภาษา ควรมีความยาวไม่เกิน 1 หน้า A4)
4. คำสำคัญ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (3-5 คำ ใช้ เครื่องหมาย semicolon (;) คั่น ระหว่างคำ)
5. บทนำ (ที่มา หรือ ความสำคัญของบทความที่ต้องการนำเสนอ)
6. เนื้อหา (ผู้เขียนนำเสนอหัวข้อสำคัญที่เกี่ยวข้องประกอบบทความที่นำเสนอ)
7. บทสรุป (สรุปประเด็นสำคัญที่ได้นำเสนอจากบทความ โดยสรุปท้ายบทความอาจตั้งประเด็นคำถาม หรือ การสร้างความต้องการให้ผู้อ่านคิดค้นหาคำตอบใหม่ๆ)
8. เอกสารอ้างอิง (วารสารร่วมพิชญ์ใช้รูปแบบ APA 6th)

5. สำหรับบทความปริทัศน์-บทวิจารณ์หนังสือ ผู้เขียนจะต้องแจ้งแหล่งที่มาโดยละเอียด

6. วารสารร่วมพิชญ์ ขอสงวนสิทธิ์ ในการรับพิจารณาบทความ กรณี

- 6.1 การใช้อีเมลและหมายเลขโทรศัพท์ของผู้อื่นในการส่งบทความ
- 6.2 ไม่รับพิจารณาบทความวิจัยในชั้นเรียนและบทความจากงานวิจัยสถาบัน
- 6.3 รับพิจารณาบทความที่เขียนตามรูปแบบของวารสารร่วมพิชญ์เท่านั้น
- 6.4 รับพิจารณาบทความผ่านระบบ ThaiJO [<https://www.tci-thaijo.org/index.php/romphruengkj/index>] เท่านั้น

การเขียนเชิงอรรถ เป็นการเขียนข้อความที่บอกแหล่งที่มาของัญประภาษหรืออัญพจน อาจเป็นรายละเอียดเพิ่มเติมข้อความบางแห่งในรายงาน ตำแหน่งของเชิงอรรถให้เขียนไว้ท้ายหน้ากระดาษแต่ละหน้าโดยเว้นห่างจากข้อความในส่วนเนื้อเรื่องพอสมควร และมีเส้นขีดคั่นเพื่อมิให้ปะปนกับเนื้อเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- **เชิงอรรถโยง (Gross - Reference) คือ การเขียนเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาให้ผู้อ่านสามารถดูหรืออ่านเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีลักษณะการเขียนดังนี้**

.....ในการปฏิบัติหน้าที่ และการทำงานในหน่วยงานต่างๆ อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและผลงานที่ดีแล้ว จะต้องมีการบริหารองค์กรที่ดี นั้นหมายความว่า การดำเนินการจะต้องยึดหลักการบริหารงาน¹

¹ดูรายละเอียดเพิ่มเติม เรื่อง หลักการบริหารงาน บทที่ 4 หน้า 75.

- **เชิงอรรถอธิบาย (Content Footnote)** เชิงอรรถเสริมความที่เป็นข้อความอธิบายขยายความเพิ่มเติมจากเนื้อหาของรายงานบางตอนที่คิดว่าช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น มีลักษณะการเขียน ดังนี้

เลขเรียกหนังสือ (Book Number) หรือเลขผู้แต่ง¹ (Author Number) การจัดหนังสือ
.....
¹เลขเรียกหนังสือหรือเลขผู้แต่ง คือ ตัวเลขที่กำหนดขึ้นแทนตัวอักษรของชื่อ หรือนามสกุล ผู้แต่ง จะใส่กำกับตามหลังพยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่งในเลขเรียกหนังสือ

รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

เอกสารอ้างอิง เป็นการรวบรวมเฉพาะรายการเอกสารที่ถูกอ้างอิงไว้ในส่วนเนื้อเรื่องเท่านั้น ดังนั้นจำนวน รายการเอกสารที่อ้างอิงในส่วนท้ายเรื่องจึงต้องมีจำนวนเท่ากับที่ถูกอ้างอิงไว้ในส่วนเนื้อเรื่อง การอ้างอิงแบบนาม-ปี เป็นการอ้างอิงโดยระบุ **ชื่อผู้แต่ง และ ปีที่พิมพ์ของเอกสาร** ไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังข้อความที่ต้องการอ้าง เพื่อบอกแหล่งที่มาของข้อความในเนื้อหานั้น และอาจระบุ**เลขหน้าของเอกสารที่อ้างได้** เพื่อให้ผู้อ่านสามารถตรวจสอบข้อมูลทางบรรณานุกรมของ เอกสารที่ใช้อ้างอิงได้จากรายการ เอกสารอ้างอิง (references) หรือ บรรณานุกรม (bibliography)

ตัวอย่าง (ผู้แต่ง 1 คน)

(พรธณี บัวเล็ก, 2559)
พรธณี บัวเล็ก (2559)

ตัวอย่าง (ผู้แต่ง 2 คน) หากมีผู้แต่งมากกว่า 3 คน ให้ใส่ชื่อผู้แต่งทุกคน

Dunning and Friedman (2014 : 79-120)
(Dunning and Friedman, 2014 : 79-120)

หรือการสรุปเนื้อหาทั้งหมดเล่ม ไม่ใช่เฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งหรือหน้าใดหน้าหนึ่ง ก็ไม่ต้องระบุหมายเลขหน้า ดังนี้

ตัวอย่าง

(ติน ปรัชญพทุทธ์, 2558)

กรณีการอ้างอิงผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศให้ระบุแต่นามสกุล ไม่ต้องใส่ชื่อแรก

ตัวอย่าง

(Hobbs, 2015 : 58 – 81)

กรณีที่ผู้แต่งมีฐานันดรศักดิ์ ให้คงไว้เหมือนบรรดาศักดิ์/สมณศักดิ์ เดิม ดังนี้

ตัวอย่าง

(หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล, 2558 : 59)

หรือกรณีผู้แต่งมีศทางทหาร ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ คำเรียกทางวิชาชีพ ไม่ต้องใส่ไว้ เช่น ศาสตราจารย์
นายแพทย์

ตัวอย่าง

(สมชาย ผลเยี่ยมเอก, 2558 : 68)

กรณีอ้างอิงจากเว็บไซต์ ให้ใส่ชื่อผู้แต่ง ปี พ.ศ. ซึ่งปรากฏที่เรื่องที่สืบค้น ดังนี้

ตัวอย่าง

(อาทิตย์ ทองอินทร์, 2559)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2559)

การเขียนเอกสารอ้างอิง (ท้ายบทความ)

การเขียนเอกสารอ้างอิง (บรรณานุกรม) ให้เขียนโดยเรียงลำดับตามหลักการเดียวกับการเรียงคำตามลำดับอักษรในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ภาษาไทย) หรือ Dictionary (ภาษาอังกฤษ) โดยคำที่มีตัวสะกดจัดเรียงไว้ก่อนคำที่มีรูปสระตามลำดับตั้งแต่ ก-จ และ A-Z ส่วนคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะตัวเดียวกันเรียงลำดับตามรูปสระที่เรียงในภาษาไทย โดยเรียงภาษาไทยก่อนตามด้วยภาษาอังกฤษ

วารสารร่วมพฤษกษใช้รูปแบบที่นิยมใช้กันทั่วไปทางสังคมศาสตร์ คือ APA 6th (American Psychological Association) เพื่อในการบันทึกการอ้างอิงตามมาตรฐานของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) โดยเขียนประเภทการอ้างอิง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปี). *ชื่อหนังสือ*. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์.

Ex.

วิจารณ์ พานิช. (2556). *สนุกกับการเรียนในศตวรรษที่ 21*. นนทบุรี : บริษัท เอส.อาร์.พี.ริ้นดิงแอสโปรดัคส์ จำกัด.

บทความในหนังสือ วารสาร และนิตยสาร

ชื่อผู้แต่ง. (ปี). ชื่อบทความ. *ชื่อวารสาร*, ปีที่(ฉบับที่), หน้า.

Ex.

อมรรัตน์ กุลสุจริต. (2559). ระเบียบการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของรัฐมนตรี. *ร่วมพฤษกษ*, 34(1), 209-234.

วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้แต่ง. (ปี). *ชื่อวิทยานิพนธ์*. คณะ/ชื่อสถาบัน-มหาวิทยาลัย, สถานที่พิมพ์.

Ex.

วิศรา ศิริมงคล. (2552). *บทบาทของผู้บริหารกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ*. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก, กรุงเทพฯ.

การนำเสนอผลงานวิชาการในการประชุมทางวิชาการ

ชื่อผู้เขียน. (ปี). *ชื่อบทความ*. ชื่อรายงานการประชุม, หน้า.

Ex.

สุจิตรา เนตรสกุล. (2559). *การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล : ศึกษากรณีการส่งต่อข้อมูลบนเฟสบุ๊ค*. การนำเสนอผลงานวิชาการบัณฑิตศึกษาระดับชาติประจำปี พ.ศ.2559 วันที่ 5 พฤศจิกายน 2559 ณ มหาวิทยาลัยเกริก กรุงเทพฯ, 588-600.

เว็บไซต์

ชื่อผู้เขียน. *เรื่องที่สืบค้น*. (วัน เดือน ปีที่สืบค้น) สืบค้นจาก ชื่อเว็บไซต์ (URL).

Ex.

อนเนต อภรณ์สุวรรณ. *ทรมันท์กำลังเผชิญหน้ากับ “ตุลาการภิวัตน์” ฉบับอเมริกัน?*. (14 กุมภาพันธ์ 2560) สืบค้นจาก <http://www.bbc.com/thai/thailand-38915635>.

สัมภาษณ์

ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์. ตำแหน่ง. สัมภาษณ์, วัน เดือน ปี.

Ex.

ประภาส แสงประดับ, ประธานชุมชนวัดบางบัว. สัมภาษณ์, 9 ธันวาคม 2558.

หนังสือออนไลน์ (e Book)

ชื่อผู้แต่ง. (ปี). *ชื่อเรื่อง*. สืบค้นเมื่อ (วัน เดือน ปี ที่สืบค้น). สืบค้นจาก ชื่อเว็บไซต์ (URL).

Ex.

สมนึก อุ่นแก้ว. (2556). *ทฤษฎีดนตรีแนวปฏิบัติ*. (23 กุมภาพันธ์ 2560). สืบค้นจาก <http://www.ebooks.in.th/mybookshelf.html>

บทความในวารสารออนไลน์ (e Journal)

ชื่อผู้แต่ง. (ปี). *ชื่อบทความ*. (วัน เดือน ปี ที่สืบค้น). สืบค้นจาก ชื่อเว็บไซต์ (URL).

Ex.

สุจิตรา สามัคคีธรรม. (2559). *เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยเครือข่ายป่าชุมชนในเขตรอยต่อ 5 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (22 กุมภาพันธ์ 2560). สืบค้นจาก <https://www.tci-haijo.org/index.php/romphruekj/article/view/72599/58412>.

การลงรายการผู้แต่งในเอกสารอ้างอิง

1. ชื่อผู้แต่งชาวไทยลงรายการทั้งชื่อและนามสกุล โดยไม่มีคำนำหน้า และลงรายการชื่อทุกคนหากมีผู้แต่งตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป

2. ผู้แต่งมีคำนำหน้า ฐานันดรศักดิ์ หรือบรรดาศักดิ์ ลงรายการท้ายชื่อ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างชื่อและฐานันดรศักดิ์หรือบรรดาศักดิ์

Ex.

กนัศครี สวัสดิวัตน์, ม.ร.ว.

สุพัตรา มาศดิตถ์, คุณหญิง.

3. ผู้แต่งที่เป็นพระสงฆ์ที่มีสมณศักดิ์ให้ลงรายการตามเดิม และ ใส่ชื่อเต็มไว้ในวงเล็บ

Ex.

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี).

4. ผู้แต่ง 2 คน ลงรายการโดยใช้ คำว่า “และ” หรือ “&” เชื่อมทั้ง 2 ผู้แต่งที่ 1 และ ผู้แต่งที่ 2

5. ผู้แต่งตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ใช้คำเชื่อม “และ” หรือ “&” เชื่อมคนรองสุดท้าย และ คนสุดท้าย

6. ผู้แต่งชาวต่างชาติ ลงรายการด้วยชื่อสกุล โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยอักษรย่อของชื่อต้น และ อักษรย่อชื่อกลาง (หากมี) ทั้งนี้ การลงรายการชื่อชาวต่างชาติสามารถ ปรับเปลี่ยนไปตามค่านิยมของแต่ละชาติได้ตามความเหมาะสม

7. ผู้แต่งที่เป็นหน่วยงานราชการ องค์กร สถาบันต่างๆ ลงรายการโดยเรียงลำดับจากหน่วยงานใหญ่ไป หน่วยงานย่อย โดยเว้นวรรคระหว่างชื่อทั้ง 2 (โดยใช้ชื่อเต็มไม่ใช้อักษรย่อ)

8. หนังสือที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่งให้ลงรายการโดยใช้ชื่อหนังสือ และเรียงลำดับตามรายการชื่อผู้แต่ง

รูปแบบการเขียนบทความ (วิจัย)

ชื่อบทความ ภาษาไทย (Cordia New 16 pt ตัวหนา)

ชื่อบทความ ภาษาอังกฤษ (Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

ชื่อและนามสกุล¹ (ภาษาไทย Cordia New 16 pt ตัวหนา)

ชื่อและนามสกุล (ภาษาอังกฤษ Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

¹ ระบุหน่วยงานสังกัดผู้เขียน (ไม่ระบุสถานภาพ ยศ ตำแหน่ง คำนำหน้าชื่อใดๆ) ที่อยู่.....
โทรฯ : ..... email ..... (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ Cordia New 14 pt ตัวปกติ)

บทคัดย่อ

(ไม่เกินครึ่งหน้า A4 จำนวนคำ 250-300 ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัยและ
ผลการวิจัย) (Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

คำสำคัญ : ภาษาไทย ไม่เกิน 3-5 คำ (Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

Abstract

The abstract should be described in 1 paragraph with content including Objectives,
Methods, and Results. (Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

Keywords : Please type in English not more than 3-5 words. (Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

บทนำ / ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ไม่เกิน 1 หน้า A4 (Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

วัตถุประสงค์ / แนวคิดทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรม (งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง)

(Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

วิธีการวิจัย

(ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูล)

(Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

ผลการวิจัย

(ผลที่ได้จากการวิจัย อาจแสดงภาพหรือตารางที่สำคัญประกอบการอธิบายผลวิจัย)

(Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

บทสรุป

(สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ)

(Cordia New 16 pt ตัวปกติ)

เอกสารอ้างอิง (รูปแบบ APA 6th) (Cordia New 16 pt)

Journal Article Submission Form for Publishing in Romphruek Journal

Research Article Academic Article Others (Please Specify).....

1. I (Mr. /Mrs. /Ms.) .....

2. Academic Title :

- Professor Associate Professor Assistant Professor Lecturer/ Instructor
- Students Others

3. Faculty/ Department/

School.....University.....

Address.....

Phone Number.....E-mail.....

4. Title of the Submitted Article

(in Thai) .....

(in English) .....

The submitted manuscript must have not been previously published in any journals nor any publications before. The submitted manuscript must have not been a classroom research nor a research article of the institutional research. The submitted manuscript for publishing in Romphruek Journal must first be selected by the representatives of Romphruek Journal editorial board whose identity will be concealed. Then the manuscripts selected will be reviewed by at least two reviewers from the field of study approved by the editorial board of Romphruek Journal. The reviewers will not be identified nor revealed their personal background (Double Blind Peer Review). All articles published in Romphruek Journal are copyrighted and belong to Krirk University entitled by the Property Act B.E. 2537.

I, hereby, confirm that the submitted manuscript is original, and has not been published in any forms before. I have read the submission policy and criteria with fully understand its content and agree to comply with the submission policy and criteria. Thus, I agree to send 1) the filled-out article submission form, 2) the pay-in slip, and 3) the submitted manuscript for publishing in Romphruek Journal.

..... (Signature)

...../...../.....

Fee Payment

The author of the submitted manuscript agree to pay fees according to the following condition :

1.

Article	Faculty, staff and students of Krirk University Payment per one article	General Public Payment per one article
in Thai	3,000 baht	4,000 baht
in English	6,000 baht	8,000 baht

2. Pay through Krung Thai Bank, Krirk University account name, account number 060-1-06501-8

3. Once the total payment has been paid, please send the copy of these following three documents :

3.1 the complete filled-out article submission form   3.2 the pay-in slip

3.3 the revised submitted manuscript to <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/romphruekj/index>

Remark : the author could not request the fee refund in any case (please read the policy carefully before submission)

Criteria and Writing Pattern for the Article Submission Published in Romphruek Journal

Criteria for the Article Submission for Publishing in Romphruek Journal

1. The author must pay the fees for the article publishing in Romphruek Journal.
2. The submitted manuscript must follow the referencing styles used in academic writing set by Romphruek Journal.
3. The author of the submitted manuscript must send :
  - 3.1) the complete filled-out article submission form.
  - 3.2) the pay-in slip
  - 3.3) submit the manuscript to
<http://www.tci-thaijo.org/index.php/romphruekj/index> (on line). Please note that the manuscript submitted via e-mail, or post mail, or others will not be selected for publishing in Romphruek Journal.
4. The process starting from retrieving the submitted manuscript to the peer review evaluation process takes about 75 days.
5. The author of the submitted manuscript will receive the letter of acceptance for publishing, when the editorial committee has received the revised paper according to the suggestions of the peer reviewers.
6. The editorial board reserves its rights to consider only the paper received under the above condition.

The Manuscript Submission Guideline for Publishing in Romphruek Journal

1. The manuscript must be in the fields of humanities and social sciences.
2. The submitted manuscript must have never been published in any journals nor any types of publication before.
3. The author of the submitted manuscript must send the manuscript in e-file, and follow the direction below:
  - Type in Microsoft Word Program and the length should not exceed 15 pages (A4)
  - Font: Cordia New/ 16 points (Thai and English)
  - The page margin on four sides is 2.54 cm. or 1 inch (upper, left, right and bottom)
4. The pattern of the writing should be descriptive. If the paper derived from the research paper, the author should rewrite and present the main point of the research, not only as the summary of the research paper.

The Submitted Research Article Should Have the Following Main Parts (Do Not Put Number 1, 2, 3...in the Proposed Manuscript)

1. Article Title in Thai and in English
2. Name of the Author in Thai and in English
3. Abstract in Thai and in English (the length of both Thai and English abstract should not exceed one page of A4 paper size)
4. Key Words in Thai and in English [3-5 words, use semicolon (;) between words]
5. Introduction (Background and Significance of the Study; Review of the Literature; Hypothesis; Objectives of the Study; Related Concepts and Theories)
6. Research Methodology (Population; Samples; Data Collection Method; and Data Analysis)
7. Results of the Research (the results can include figures or tables together with detailed explanation)
8. Conclusion (Conclusion; Discussion; Suggestion and Recommendation)
9. Reference (Romphruek Journal uses the APA Referencing Style 6th Edition)

The Submitted Academic Article Should Have the Following Main Parts (Do Not Put Number 1, 2, 3...in the Proposed Manuscript)

1. Article Title in Thai and in English
2. Name of the Author in Thai and in English
3. Abstract in Thai and in English (the length of both Thai and English abstract should not exceed one page of A4 paper size)
4. Key Words in Thai and in English [3-5 words, use semicolon (;) between words]
5. Introduction (Background and Significance of the Article)
6. Content (the author presents the main topics related to the article)
7. Conclusion (Summary of the main issues presented in the article. The conclusion can be the question or the intention to lead the readers to search for the new response)
8. Reference (Romphruek Journal uses the APA Referencing Style 6th Edition)

5. In terms of the review article or the book review, the author must notify the sources in detail.
6. The editorial board of Romphruek Journal reserves its rights to accept the manuscript submitted under the following condition:
  - 6.1 The author uses his/her own e-mail or phone number for submission.
  - 6.2 The manuscript submitted is not the classroom research nor the institutional research.
  - 6.3 The manuscript submitted follows the writing style of Romphruek Journal.
  - 6.4 The editorial board accept for consideration the article submitted via ThaiJO only. [<https://www.tci-thaijo.org/index.php/romphruekj/index>]

Footnotes - are notes placed at the bottom of a page. They cite references or comment on a designated part of the text above it. The footnotes must be placed at the bottom of that page by leaving enough line space to separate the content and the footnote by drawing a line, as the example below:

- Cross-Reference is an instance refers to related information in another text or in the same text which enables the readers to get more related or more detailed information. An example of a cross-reference is a citation at the bottom of a page, as shown below

...In terms of carrying out one's duty and working in any section in the organization to create efficiency and good performance, it is necessary to have good management. In other words, the operation must rely on the principles of magement.¹ [In Thai]

.....

¹ See also, Principles of Management, Chapter 4, p. 75 [In Thai]

- Content Footnote – is used to provide additional information or reference that simplifies or supplements information of the text. An example of a content footnote is a citation at the bottom of the page, as shown below:

Book Number or Author Number¹ Book Classification

.....

¹Book Number or Author Number is a unique code number assigned to the letter of the author's name and last name. The Book Number or the Author Number is placed after the first alphabet of the author's name in the Call Number.

The Reference Style of In-Text Citation

The fact that the documents listed in the reference section are the collection of the documents that have been referred only in the text. The number of the documents listed in the reference section must, therefore, equal to the number of the document referred to in the text. The name-year system is the system of in-text citation appeared in

brackets, and consisted of the author(s), and the year of the document publication. The citation, appeared in brackets, can be placed in front of or after the referring statement. Besides, it can also indicate the page number of the document that the statement is referred to facilitate the readers to examine the bibliographical data in the reference or the bibliography.

Example : The in-text citation for one work written by one author :

(Punnee Bualek, 2559)

Punnee Bualek (2559)

ขอเสนอ ผู้แต่งหนึ่งคน (ภาษาอังกฤษ)

(Watson, 2008)

Watson (2008)

Example : The in-text citation for one work written by two authors:

(Dunning & Friedman, 2014 : 99-120)

Dunning & Friedman (2014 : 99-120)

The in-text citation for one work written by three authors or more – write the names of all authors down the first time and from then on include only the last name of the first author followed by the words et al. ('et al' is Latin for 'and other').

Example : Research can be defined as a systematic method of creating new knowledge or a way to verify existing knowledge (Watson, McKenna & Keady, 2008)

Deciding on a research method demands the researcher consider carefully the problem or area of investigation being researched (Watson et al., 2008).

In case that the author summarizes the content of the whole book, not paraphrasing or quoting part of the paragraph, identifying page number is not required.

The example is as follows:

(Tin Prachyapruit, 2558)

In case that the author of the manuscript is foreigner, write his/her last name, year of publication, and page number as follows :

Example : (Hobbs, 2015 : 58-81)

If the author of the manuscript hold the royal title, or the monk's rank, maintain his/her royal title or the monk's rank as follows

Example : (M.R. Pridiyathorn Devakula, 2558 : 59)

In the case that the author hold the military rank, academic title, or professional title, leave out those rank and title as follows:

Example : (Somchai Phol-iam-ek, 2558 : 68)

In case of the in-text reference from web-site, write down the author of the document and the year appeared in the document, as follows:

Example : (Arthit Thong-in, 2559)

National Statistical Office (2559)

Reference List (the Collection of the Reference at the End of the Article)

All references or information sources cited in the proposed work need to be listed in the reference list at the end of the document under “References” or “Reference List.” The Reference List provides all the details necessary for the readers to locate and retrieve information source cited in the reference list. The Reference List is arranged in alphabetical order of the author’s first name (if the author is Thai) and the author’s last name (if the author is non-Thai). The alphabetical order follows the alphabetical order issued by the Royal Institute Dictionary (Thai Language) or Dictionary (English language). The word with final consonant is placed before the word with vowel. The word begins with the same consonant is placed in order according to the vowel pattern in Thai language. In addition, the Thai authors are placed in front of the International authors

In writing the Reference, the author of the proposed work must use the APA 6th Edition Style (American Psychological Association), which follows the Standards of Thai Journal Citation Index Center (TCI) by classifying the type of document as follows:

Book

Author’s name. (Year of publication). <i>Book Title in Italics</i> . Place of Publication : Publisher’s name.
Example : Vicharn Panich. (2556). <i>Enjoy learning in 21st. Century</i> . Nonthaburi : S.R. Printing Mass Products, Co. Ltd. (in Thai)
แต่ในภาษาอังกฤษ การเขียนอ้างอิงในบรรณานุกรมแตกต่างจากภาษาไทย ดังนี้
Author’s last name, followed by initials. (Year of publication). <i>Book Title in Italics capitalized only the first word of the title</i> . Place of Publication : Publisher’s name.
Collier, A. (2008). <i>The world of tourism and travel</i> . Rosedale, New Zealand : Pearson Education New Zealand.

Articles in Books, Journal, and Magazine

Author’s name. (Year of publication). Title of the Article. <i>Name of the journal (in Italics)</i> , Volume number (issue no.), page numbers.
Example : Amornrat Kulsudjarit. (2559). Assets and liabilities declaration and verification system for ministers. <i>Romphruerk Journal</i> , 34(1), 209-234.
แต่ในภาษาอังกฤษ การเขียนอ้างอิงในบรรณานุกรมแตกต่างจากภาษาไทย ดังนี้
Author’s last name, followed by initials. (Year of publication). Title of the article capitalized only the first word of the article. <i>Title of the journal on full in Italics</i> . Volume number (issue number), all page numbers
Becker, L.J., & Selgman, C. (1981). Welcome to the energy crisis. <i>Journal of Social Issues</i> , 37(2), 1-7.

Thesis

Author’s name. (Year of publication). <i>Thesis Title (in Italics)</i> . Faculty/Name of the University. Place of Publication
Example : Varisara Sirimangkhal. (2552). <i>Roles of Administration with the Department of Information Technology</i> . Faculty of Liberal Arts Krirk University, Bangkok.
แต่ในภาษาอังกฤษ การเขียนอ้างอิงในบรรณานุกรมแตกต่างจากภาษาไทย ดังนี้
Author’s last name, followed by initials. (Year of publication). <i>Thesis Title in Italics capitalized only the first word of the title (Master’s Thesis or Doctoral Dissertation)</i> . Name of University.
Liou, J. (1993). <i>Environmental knowledge, attitude, behavioral intention and behavior of preservice elementary teachers in Taiwan, the Republic of China</i> . Doctoral Dissertation. University of Florida.

Conference Paper

Author's name. (Year of publication). <i>Title of the Article (in italics)</i> . Name of the Conference, page numbers.
Example : ไม่มีข้อมูลชื่อผลงานวิชาการภาษาอังกฤษ**** (ไม่สามารถแปลได้) สุจิตรา เนตรสกุล. (2559). <i>การละเมิดลิขสิทธิ์ส่วนบุคคล:ศึกษารณมิติการส่งต่อข้อมูลบนเฟซบุ๊ก</i> . การนำเสนอผลงานวิชาการบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ประจำปี พ.ศ. 2559 วันที่ 5 พฤศจิกายน 2559 ณ มหาวิทยาลัยเกริก กรุงเทพฯ, 588-600.
แต่ในภาษาอังกฤษ การเขียนอ้างอิงในบรรณานุกรมแตกต่างจากภาษาไทยดังนี้
Author's last name, followed by initials. (Year of publication). Title of the presentation paper. In Name of the Conference, page number.
Williams, & Seary, K. (2010). Bridging the divide : Scaffolding the learning experiences of the mature age student. In J. Terrell (Ed.), <i>Making the links : Learning, teaching and high quality student outcomes</i> . Proceedings of the 9 th . Conference of the New Zealand Association of Bridging Educators (pp. 104-116). Wellington, New Zealand.

Website

Author's name. <i>Title of the article retrieved (in Italics)</i> . (Date, month, year of retrieval) retrieved from name of the website (URL).
Example : Thanes Apornsuwan. <i>ทรมันป์กำลังเผชิญหน้ากับ “ตุลาการภิวัตน์” ฉบับอเมริกัน?</i> . (14 February, 2560) retrieved from http://www.bbc.com/thai/thailand-38915635 [in Thai].
Ministry of Health. (2014). <i>Ebola : Information for the public</i> . Retrieved from http://www.health.govt.nz/your-health/conditions-and-treatments/diseases-and-illness/ebolainformation-public .

Interview การติดต่อสื่อสารส่วนบุคคล ให้ทำ การอ้างอิงในเนื้อหา (in-text citation) โดยไม่ต้องลง รายการในบรรณานุกรมท้ายเรื่อง (References)

Interviewer, Position. Interview date, month, year
Example : Praphas Saengpradap, Wat Bang Bua community President. 9 December 2558. [in Thai]
G. A. Smith, Interview, October 5, 2012

E-Book

Author of the book. (Year). <i>Book Title (in Italics)</i> . Retrieved date (date month year). Retrieved from website (URL)
Example : Somnuek Oonkaew. (2556). <i>Theory of practical music</i> . (23 February 2560) Retrieved from http://www.ebooks.in.th/mybookshelf.html . [in Thai]

E-Journal

Author of the article. (Year). <i>Article Title (in Italics)</i> . (Date month year of retrieval). Retrieved from name of Website (URL).
Example : Sujittra Samakkitham. (2559). <i>Political economy of the community forest network in the five provincial borders of the eastern region</i> . (22 February 2560) Retrieved from https://www.tci-haijo.org/index.php/romphruekj/article/view/72599/58412 . [in Thai]

Cataloguing for Author(s) in the Reference List

1. The name of the Thai author is catalogued both first name and last name, also listed all authors in the case that there are more than two authors.
2. The author with royal title, place the royal title behind his/her last name by placing comma to separate these two parts
Example : Thanadsri Sawasdiwat, M.R.
Supatra Masdit, Khunyng
3. The author who is the monk with the monk's rank, put the name of the monk's rank with his real name in brackets.
Example : Somdet Phra Buddhacarya (Toh Braharamsi)
4. Two authors, place the word "and" or "&" between the name of the first author and the second.
5. More than three authors, place the word "and" or "&" between the second last author and the last one.
6. For the foreign author, place the author's last name first, followed by comma (,) and the initials. However, the list of the foreign author can be changed according to the style of each nation.
7. If the author is the official agency, organization, and institute, the list must be in order from the line agency to the sub-department. The name of the two agencies are separated by spacing (the name of the agency is written in full).
8. The book written with unknown author, start with the title of the book and follow in order according to the author's list.

Sample-Writing of a Research Article

Article Title : in Thai (Font : Cordia New 16 pt. Boldface)

Article Title : in English (Font : Cordia New 16 pt. Regular Type Face)

First and last name¹ (in Thai Cordia New 16 pt. Boldface)

First and last name (in English Cordia New 16 pt. Regular Type Face)

¹ Please indicate only the Office that you work for (do not mention the status, rank, job position, nor the name title)

Address: ..... Tel. No.....

E-mail..... (Cordia New 14 pt. regular type face)

Abstract : (in Thai)

The abstract should be described in one paragraph with content including Objectives, Methods and Results. (Cordia New 16 pt., regular type face).

Keywords : Please type in English not more than 3-5 words (Cordia New 16 pt. regular type face).

Abstract : (in English)

The abstract should be described in one paragraph with content including Objectives, Methods and Results. (Cordia New 16 pt., regular type face).

Keywords : Please type in English not more than 3-5 words (Cordia New 16 pt. regular type face).

Introduction

(Background and Significance of Study, Concerning Researches, Hypotheses, Objectives, Concepts and Theories)

The introduction should not exceed one A4 paper size, the content should be about the background and the significance of the study (Cordia New 16 pt. regular type face).

Research Methodology

(Population and Sample, Data Collection and Data Analysis)

(Cordia New 16 pt. regular type face).

Results of the Research

(The Results of the Research can be shown in figures or tables)

(Cordia New 16 pt. regular type face).

Conclusion

(Conclusion, Discussion, Suggestion and Recommendation)

(Cordia New 16 pt. regular type face)

Reference : American Psychology Association (APA) 6th Edition Referencing Style

(Cordia New 16 pt. regular type face)

ใบสมัครสมาชิการวารสารร่มพฤกษ์ : ROMPHRUEK JOURNAL

ข้าพเจ้า ชื่อ - สกุล (หรือ ชื่อหน่วยงาน) .....

ออกใบเสร็จในนาม.....

ที่อยู่ (ที่จัดส่งสมาชิก).....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....

E-mail : .....

ขอสมัครสมาชิก “วารสารร่มพฤกษ์” ปีที่.....ฉบับที่.....(ระบุปีที่และฉบับที่ต้องการ)

1. ฉบับแรกถึงฉบับปีที่ 34 (กรุณาสอบถามเพื่อตรวจสอบก่อนสั่งซื้อเพราะบางฉบับอาจหมดสต็อก)

สมาชิกรายปี 3 ฉบับ   ราคา 200 บาท (รวมค่าจัดส่ง)

ขายปลีก 1 ฉบับ   ราคา 70 บาท (รวมค่าจัดส่ง)

2. ฉบับปีที่ 35 เป็นต้นไป (เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2560)

สมาชิกรายปี 3 ฉบับ   ราคา 300 บาท (รวมค่าจัดส่ง)

ขายปลีก 1 ฉบับ   ราคา 120 บาท (รวมค่าจัดส่ง)

พร้อมกันนี้ได้ชำระเงินจำนวน .....บาท (ตัวอักษร.....)

ชำระเงินโดย

เงินสด ที่งานการเงินชั้น 2 อาคารมิ่งคณะพฤกษ์ มหาวิทยาลัยเกริก

ธนาคารตั้งจ่ายในนามวารสารร่มพฤกษ์ (ป.ณ.รามอินทรา) พร้อมส่งธนาคัดและใบสมัครมาที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกริก เลขที่ 3 ซอยรามอินทรา 1 ถนนรามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

โอนเงินเข้าธนาคารกรุงไทย (สาขารามอินทรา กม.2)

ชื่อบัญชี มหาวิทยาลัยเกริก เลขที่บัญชี 060-1-06501-8 แล้วส่งไปโอนเงินและใบสมัครมาที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกริก เลขที่ 3 ซอยรามอินทรา 1 ถนนรามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220 หรือ

อีเมล : romphruek.kru@gmail.com

ลงชื่อ.....

ว/ด/ป.....

หมายเหตุ : กรณีโอนเงินค่าสมัครสมาชิการวารสารร่มพฤกษ์แล้ว มหาวิทยาลัยขอสงวนสิทธิ์การขอคืนเงินค่าสมัครสมาชิกในทุกกรณี